

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2412

243

9-61

1365

. B 2001

2010

Գ. Ի. Բ. Գ. ԿՄ

ՍՍ.ՂՄՈՄԱՑ

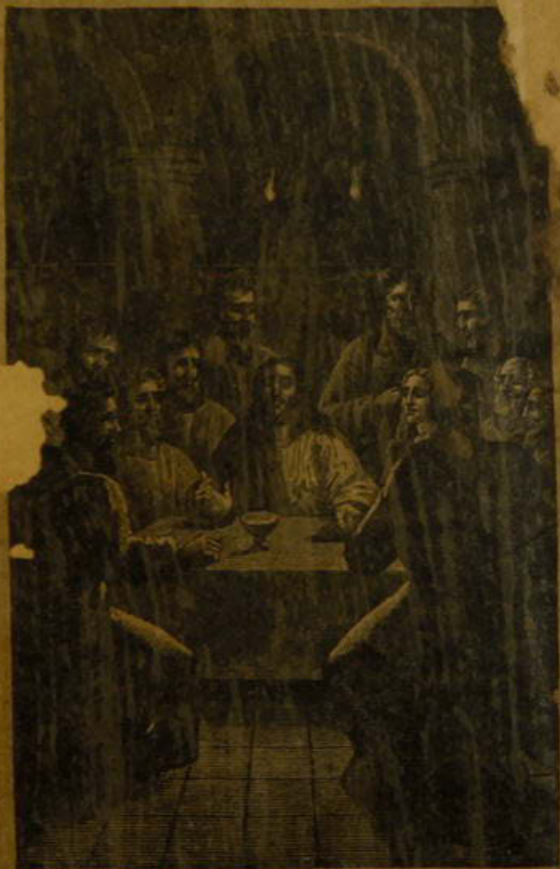
ԴԱԻԹԻ

Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ս. ՂԱԶԱՐՈՒ

1865

ՀԱՅ ԿԵՆՏՐՈՆԻՆԻ
ԿԵՆՏՐՈՆԻՆԻ
2007-ԱՔՄ.ՍՍԲ
509-83

Գ Ի Բ Ի Բ

502 B

Ն Ա Ղ Մ Ո Ս Ս Ս Ե Գ Մ Ի Թ Ի

 Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ս

անկալ է այր որ ոչ գնաց 'ի խոր-
 ողս ամբարշտաց . 'ի ճանապարհի
 աւորաց նա ոչ եկաց , և յաթոս
 ժանտից նա ոչ նստաւ :

Ե յօրէնս տեառն են կամք նորա , և
 էնս նորա խորհեցի նա 'ի տուէ և
 ղերի . և եղիցի նա որպէս ծառ ,
 որ անկեալ է 'ի գնացս ջուրց ,
 զպտուղ իւր 'ի ժամու տացէ , և
 իւր նորա մի թափեցի . և զամե-
 յն զոր ինչ արացէ , յաջողեցի նա ,
 այսպէս են ամբարիշտք , և ոչ այս-
 կա . այլ որպէս հորմ զփոշի , զի հաւ
 'ի լերայ երեսաց երկրի :

Սասն այսորիկ ոչ յարիցենս
բիշտք 'ի դատաստան, և ոչ մեզ
'ի խորհուրդս արդարոց :

Քանզի ճանաչէ տէր զճանաս
արդարոց . ճանապարհք ամբար
կորիցենս :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ Բ

Լ'էրհագիտի 'ե հեբբայեցոց . երկու
ընդ թի համար էն :

Բնդէր խռովեցան հեթանոսք, և
զովուրդք խորհեցան 'ի սնտախ
Յանդխման եղեն թագաւորք ե
և իշխանք ժողովեցան 'ի միասին
տեառն և վասն օժեոյ նորա
Խզեսցուք զկասպանս նոցա, և ը
ցուք 'ի մէնջ զլուծ նոցա :

Մնակեալն յերկինս ծիծաղեսցի
քօք . և տէր արհամարհեսցէ զնո
Յայնժամ խօսեսցի ընդ նոսա բ
կու թեամբ իւրով, և սրտմտութե
իւրով խռովեցուցէ զնոսա :

Ես կացի թագաւոր 'ի նմանէ, 'ի
ոայ լերին սիովնի սրբոյ նորա, 'ի դ
մեւ ինձ զհրամանս տեառն :

Տէր ասաց զիս՝ որդի իմ ես դու

Ես այսօր ծնայ զքեզ,
 յնդրեա յինէն, և տաց քեզ զՏէ թա-
 ոսս 'ի ժառանգութիւն, և իշխանու-
 իւն քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի,
 ուսկեպես զնոսա գաւազանաւ եր-
 աթեաւ, և որպէս զանօթ բրտի փըշ-
 րեպես զնոսա:

Նոր թագաւորք՝ զայս 'ի միտ առէք,
 խրատեցարուք ամենեքեան, ոյք գա-
 տիք զերկիր:

Օտաւայեցէք տեառն երկիր զիւ, և զը-
 ծացէք առաջի նորա դողութեամբ:

Նկալարուք զխրատ նորա, զի մի բար-
 ացի տէր. և կորնչիցիք 'ի ճանապար-
 հացն արդարութեան:

Ժամանակի յորժամ բորբոքեպի բար-
 կութիւն նորա:

Չանի ամենեցուն՝ ոյք յուսացեալ են
 'ի տէր:

Տունք ժո:

ՍԱՂԻՐՈՍ Գ.

Խաղճոս 'ի դաւիթ. 'ի ժամանակի՝ զի թա-
 խոպեալ էր նա յերեսաց աբիսողոմայ,
 որդոյ եւրոյ:

Եր զի թաղում եղեն նեղիչք ի
 բազումք յարեան 'ի վերայ ի

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ՝ թէ
չիք փրկու թիւն սորա առ անձ իւր :

Եւ զու տէր օգնական իմ ես, փառք
իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ :

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի,
և լուաւ ինձ՝ ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ :

Ես ննջեցի և ՚ի քուն եղէ . զարթեայ՝
և տէր ընդունելի իմ է :

Այ երկեայց ես ՚ի բիւրուց զօրաց նոցա,
ոյք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ
պահէին զիս :

Եւ ի տէր և փրկեա զիս անձ իմ . զի դու
հարեր զամենեւեան, ոյք էին ընդ իս
թշնամու թեամբ ՚ի տարապարտուց . և
զատամունս մեղաւորաց փշրեցես :

Տեառն է փրկու թիւն . ՚ի վերայ ժողովրդեան
քոյ օրհնու թիւն քո :

Տունք Ն : Գորդայս ի՞նչ :

ՍԱՂՄՈՍ Դ

Ի հապարած օրհնութեան . սաղմոս երգոյ ՚ի
դաւիթ :

Ի կարգալ իմում լուար ինձ անձ ըստ ար-
դարութեան . ՚ի նեղութեան ինձ ան-
դորր արարեր . ողորմեա ինձ և լուր ա-
ղօթից իմոց :

Արդեք մարդկան՝ մինչև յե՞րբ էք խրա-

տասիրտք . ընդէր սիրէք զնանրու թիւն ,
և խնդրէք զստու թիւն :

Ն) աներուք զի սքանչելիս արար տէր
սրբոյ իւրում . և տէր լուսիցէ ինձ 'ի
կարգալ իմում առ նա :

Ր) արկանայք և մի մեղանչէք . զոր ինչ
ասէք 'ի սիրտս ձեր , յանկողինս ձեր
զգջացարուք :

Ս) ատուցէք պատարագ արդարութե ,
և յուսացարուք 'ի տէր :

Ր) ասլումք ասէին , թէ ո՞ ցուցցէ մեզ
զբարութիւն տեառն . նշանեցաւ առ
մեզ լոյս երեսաց քոյ . և ետուր ուրա
խութիւն սրտից մերոց :

Վ) պտղոյ ցորենոյ զինւոյ՝ ձիթոյ իւ
րեանց լցուցեր զնոսա :

Ր) աղաղութեամբ յայս և 'ի սոյն ննջես
ցուք և զարթիցուք . զի դու տէր միայն
առանձին յուսով քո բնակեցուցեր բշ
մեզ :

Տունք Ե :

ՄԱՂՄՈՍ Ե

Վ) հարարած վասն վիճակելոցն . սարժու 'ի
դատիլի :

Ր) անից իմոց ունկն դիր տէր , և 'ի միտ
առ զաղաղակ իմ :

Նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց, թագա-
ւոր իմ և անձ իմ:

Եւ զքեզ աղաչեմ տէր, ընդ առաւօտս
լուիցես ձայնի իմում. ընդ առաւօտս
պատրաստ եղէց յանդիման լինել առ
քեզ:

Ոչ թէ դու անձ կամիս զանօրէնութիւն.
Եւ ոչ բնակին առ քեզ չարք, և անօ-
րէնք մի բնակեացեն առաջի աչաց քոց:
Եւ տեցեր զայնօսիկ, որ գործեն զանօ-
րէնութիւն. կորուսանես զամենեւեան
ոյք խօսին սուտ:

Օ այր արիւնահեղ և զնենգաւոր պիղծ
առնես դու տէր. այլ ես ըստ բազում
ողորմութեան քում մտից 'ի տուն քո
և երկիր սրագից 'ի տաճար սուրբ ք
երկիւղիւ քո:

Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարութեան
քում. վասն թշնամեաց իմոց ուղիղ
արա առաջի իմ զձանապարհս քո:

Օ ի ոչ գոյ 'ի բերանս նոցա ճշմար-
տութիւն. և սիրտք նոցա նանրեալ են.
Որսկես գերեզման բաց է կոկորդնց. և
լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն:
Դատեա զնոսա անձ՝ զի անկցին 'ի խոր-
հրդոց իւրեանց. ըստ բազում ամբա-
րըշտութեան նոցա մերթեա զնոսա, զի
դառնացուցին զքեզ:

Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ որք յուսար
 ցեալ են ՚ի քեզ . յաւիտեան ցնծացեն .
 և բնակեցես դու ՚ի նոսա :

Պարծեսցին ՚ի քեզ սիրելիք անուան քո,
 զի օրհնեսցես դու զարդարն . տէր օրհ
 զինու հաճութիւն քո պսակեցեր զնոսա :
 Տունք թի :

ՍԱՆՄՈՍ Զ

Ի հասարած ընդ օրհնութիւն Վասն ուրեքոր
 դայ . սաղմոս ՚ի դաւիթ :

Տէր մի սրամտութիւն քով յանդիմաներ
 զիս, և մի բարկութիւն քով խրատեր զիս :
 Ողորմեա ինձ տէր, զի հիւանդ եմ ես .
 բժշկեա զանձն իմ զի խռովեցան օր
 կերք իմ :

Ընձն իմ յոյժ խռովեցաւ . և դու տէր
 մինչև յերբ :

Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ . կեցո
 զիս տէր ըստ ողորմութեան քում :

Օ ի ոչ ոք է որ ՚ի մահու յիշէ զքեզ,
 կամ ՚ի դժոխս խոստովան առնի օր
 քեզ :

Սաստակեցայ ես ՚ի հեծութեան
 մում . լուացի զամենայն գիշեր զ
 հիճս իմ, և արտասուօք իմովք զան
 զինս իմ թացի :

Խոռովեցաւ 'ի սրտմտու թենէ ակն իմ .
և մաշեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թըշ-
նամեաց իմոց :

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան , ոյք
գործէք զանօրէնու թիւն :

Եւ աւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ . լուաւ
տէր աղօթից իմոց , և տէր զինդրուածս
իմ ընկալաւ :

Ըմաշեցեն և խոռովեցին յոյժ ամե-
նայն թշնամիք իմ . դարձցին յետս և
ամաշեցեն յոյժ վաղվաղակի և խոռ-
վեցին :

Տունք Ժ : Գորզայս Է :

ՍԱՂՄՈՍ Է

Սաղմոս 'ի դաւիթ . զոր ասաց Կեանն Վանն
Բանին Կոստեայ որդւոյ յեֆնայ :

Տէր անձ իմ 'ի քեզ յուսացայ , փրկ-
կեա զիս , և յամենայն հալածչաց իմոց
ապրեցո զիս :

Կուցէ երբէք յափշտակիցէ որպէս ա-
ռիւծ զանձն իմ . ոչ որ իցէ որ փրկիցէ ,
և ոչ այն ' որ ապրեցուցանիցէ :

Տէր անձ իմ թէ արարի զայս , և թէ
իցեն անօրէնու թիւնք 'ի ձեռս իմ :

Թէ հատուցի երբէք այնոցիկ , ոյք հա-
տուցին ինձ չար . անկայց և ես 'ի

Թ շնամեաց իմոց ընդունայն :

Հալածեսցէ ապա Թ շնամին զանձն իմ .
հասցէ և կոխեսցէ յերկիր զկեանս իմ ,
և զփառս իմ 'ի հող բնակեցուսցէ :

Ըրի տէր բարկու Թ եամբ քով , և բարձր
լեր 'ի սպառել Թ շնամեաց իմոց :

Օարթիր տէր անձ իմ 'ի հրամանս քո
զոր պատուիրեցեր . և ժողովք ժողովոր
դոց շուրջ եղիցին զքե :

Վասն այսորիկ 'ի բարձունս դարձ տէր .
և տէր դատի զժողովուրդս իւր :

Դատ արա ինձ տէր ըստ արդարութե
իմում , ըստ ամբժուութե իմում ' որ յիս :

Վատարեսցին չարիք 'ի վերայ մեղաւո
րաց , և յաջողեսցես դու արդարոյն :

Որ քննէ զսիրտս և զերիկամունս անձ
արդար . յիրաւի է օգնութիւն ինձ յայ

որ ապրեցուցանէ զայնոսիկ ոյք ուղիղ
են սրտիւք :

Ըստուած դատաւոր արդար՝ հզօր և եր
կայնամիտ , որ ոչ անէ զբարկու Թ իւն իւր

զօրհանապազ :

Ըպա Թ է ոչ դառնայք առ նա , զսուր
իւր սրեալ է և զաղեղն իւր լարեալ .

'ի նմա պատրաստեալ է զանօթս մե
հու , և զնետս իւր այրեցելովք է գոր
ծեալ :

Տաւապիկ երկնեաց զանօրէնութիւն
յղացաւ զցաւս, և ծնաւ զանիրաւունի
Գուբն զոր փորեաց և պեղեաց, 'ի
նոյն անկցի 'ի խորխորատ՝ զոր և գոր
ծեաց :

Դարձցին ցաւք 'ի գլուխ նորա. և 'ի
վերայ գագաթան նորա անօրէնութիւք
իւր իջցեն :

Սոստովան եղէց տեառն ըստ արդարու
թեան նորա. սաղմոս ասացից անուան
տեառն բարձրելոյ :

Տունք Ժէ :

ՍԱՆԿՈՍ Ը

Ի հասարած 'ի վերայ հնչանայն. սաղմոս 'ի
դասիլ :

Տէր տէր մեր, զի սքանչելի է անուն
քո 'ի վերայ ամենայն երկրի :

Համբարձաւ մեծվայելութիւն քո 'ի
վերոյ քան զերկինս. 'ի բերանոց ման
կանց տղայոց ստընդիեցաց հաստատե
ցեր զօրհնութիւն :

Սանն թշնամեաց քոց տէր, զի եղծցի
թշնամին և հակառակորդն :

Տեսից զերկինս զգործս մատանց քոց,
զուսին և զաստեղս՝ զորս դու հաստա
տեցեր :

Ա՛վ է մարդ , զի յիշես դու զնա . կամ
որդի մարդոյ , թէ այց ինչ արասցես դու
նմա :

Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան
զհրեշտակս քո . փառօք և պատուով
պսակեցեր զնա , և կացուցեր զնա 'ի վե-
րայ ամենայն ձեռակերտաց քոց :

Օ՛ւմ ինչ հնազանդ արարեր 'իներքոյ
ոտից նր , զխաշն և զարջառ և զւմ ինչ :
Եւս և զերէ վայրի , զթռչունս երկնից ,
և զձկունս ծովու՝ որ շրջին ընդ շաւիղս
ծովու :

Տէր տէր մեր , զի սքանչելի է անուն քո
յամենայն երկրի :
Տունք թ : Գորդայս իջ :

ՍԱՂՄՈՍ Թ

Ի կապարած . վասն Գաղահեացն որդաոյ :

Դ՛ոհացայց զքէն տէր բոլորով սրտիւ
իմով . պատմեցից զւմ սքանչելիս քո :
Ուրախ եղէց և ցնծացայց 'ի քեզ . սաղ-
մօս , ասացից անուան քում բարձրեալ :
Ի դառնալ յետս թշնամեաց իմոց ,
ակարասցին և կորիցեն յերեսաց քոց :
Մարեր զդատաստանս իմ և զիրա-
ւունս . նստար յաթող՝ դատաւոր ար-
դարու թեան :

Սաստեցեր 'ի հեթանոսս , և կորեաւ
ամբարիշտն . զանուանս նոցա ջնջեցեր
յաւիտեանս յաւիտենից . և թշնամւոյն
զէն պակասեաց մինչ իսպառ :

Օքաղաքս աւերեցեր , և կորեաւ յի-
շատակ նոցա աղաղակաւ :

Ըստուած կայ և մնայ յաւիտեան . պատ-
րաստ արար զաթոռ իւր 'ի դատաս-
տանի :

Ինքն դատի զաշխարհս արդարութիւն ,
և զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :

Եղև տէր ապաւէն տնանկի , օգնական
'ի նեղութեան 'ի դէպ ժամանակի :

Յուսասցին 'ի քեզ ամենեքեան՝ ոյք
գիտեն զանուն քո . զի ոչ թողցես զայ-
նոսիկ , որք խնդրեն զքեզ տէր :

Սաղմոս ասացէք տեառն՝ որ բնակեալն
է 'ի սիոն . պատմեցէք 'ի հեթանոսս
զգործս նորա :

Ի խնդրել զարիւն նոցա՝ յիշեաց , և ոչ
մոռացաւ տէր զաղօթս տնանկաց :

Ողորմեա ինձ տէր՝ և տես զխոնարհու-
թիւն իմ 'ի թշնամեաց իմոց . ո՛ր բարձր
արարեր զիս 'ի դրանց 'ի մահուանէ :

Որպէս պատմեցից զամենայն օրհնու-
թիւնս քո 'ի դրունս դստեր սիոնի , և
ցնծացայց 'ի փրկութեան քում :

Բնկլան հեթանոսք յապականութեան
իւրեանց՝ զոր արարին . և որոգայթ
զոր թագուցին , առցէ զոտս նոցա :
Ճանաչի տէր յառնել զգատաստանս
իւր . և ՚ի գործս ձեռաց իւրեանց կա-
պեսցին մեղաւորք :

Դարձցին մեղաւորք անդրէն ՚ի դը-
ժոխս . և ամենայն հեթանոսք որք մո-
ռացան զամ :

Ոչ իսպառ մոռանայ տէր զաղքատն .
համբերութիւն տնանկաց մի կորիցէ
իսպառ :

Ըրի տէր՝ և մի զօրասցի մարդ . զա-
տեսցին հեթանոսք առաջի քո :

Կացո՛ տէր օրէնսդիր ՚ի վերայ նոցա . և
ծանիցեն հեթանոսք՝ թէ մարդիկ են :

Բնդէր տէր՝ կացեր ՚ի հեռաստանէ .
անտես արարեր ՚ի դէպ նեղութեան
ժամանակի :

Յամբարտաւանել ամբարշտի՛ այրի
աղքատն . արգելցին ՚ի խորհուրդս իւ-
րեանց , զոր և խորհեցան :

Օ ՚ի գովի մեղաւորն ՚ի ցանկութիւն
անձին իւրոյ . որ զրկէն , և նա գովի :

Իսկ ընդէր բարկացոյց մեղաւորն զամ ,
ըստ բազում բարկութեան իւրում , թէ
ոչ խնդրի :

Ոչ է ան առաջի աչաց նորա . պիղծ են
ճանապարհք նորա յամենայն ժամ :

Բարձեալ են իրաւունք յերեսաց նորա .
'ի վերայ ամենայն թշնամեաց իւրոց
տիրեսցէ :

Եւսաց 'ի սրտի իւրում, թէ ոչ սասանե-
ցայց ազգէ յազգ առանց չարի :

Ենիծիւք և դառնու թեամբ և նենգու
թեամբ լի է բերան նորա , և 'ի ներքոյ
լէզուի նորա ցաւք և վաստակք :

Ստի դարանեալ ընդ մեծամեծս 'ի
գաղտնիս՝ սպանանել զամբիծն :

Եւք նորա 'ի տնանկս հային . դարանի
'ի գաղտնիս որսէս զառիւծ 'ի մորուջ
իւրում :

Բարանի յափշտակել զաղքատն . յա-
փրշտակել զաղքատն , և ձգել զնա :

Յորոգայթ իւր խոնարհեցուցէ զնա .
խոնարհեցի և անկցի 'ի տիրել իւրում
'ի վերայ տնանկաց :

Օ ի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ մոռա-
ցաւ անձ . դարձոյց զերեսս իւր , զի մի
տեսցէ իսպառ :

Եւրի տէր անձ իմ . բարձր եղիցի ձեռն
քո , և մի մոռանար զտնանկս :

Իսկ ընդէր բարկացոյց ամբարիշտն զանձ .
զի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ ոչ քննի :

Տեսանես դու զնա 'ի ցաւս, և 'ի սրբա-
տառութիս հայիս . 'ի քեզ թողեալ է ազ-
քանս, և որբոյն դու ես օգնական :

Աորտակեսցի բազուկ մեղաւորի և չա-
օրի . խնդրեսցին մեղք նորա, և նա մի
գտցի :

Տէր թագաւոր յաւիտեանս յաւիտե-
նից . կորիցեն հեթանոսք յերկրէ նր .

Օ ցանկութիւն տնանկաց լուաւ տէր .
'ի պատրաստութիւն սրտից նոցա հայե-
ցաւ ունին քո :

Դատ առնել որբոյն և տնանկի, զի մի
էս յաւելուցու մարդ 'ի մեծաբանել
իւրում 'ի վերայ երեսաց երկրի :

Տունք Խ :

ՍԱՂՄՈՍ Ժ

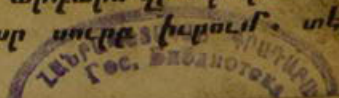
Ի համարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Ի տէր յուսացայ . ո՞նչ ասիցէք ցանձն
իմ, փոփոխեաց 'ի լերինս ո՞նչ ճ'նձղուկ :

Օ ի ահա մեղաւորք լարեցին զաղե-
ղունս իւրեանց . պատրաստ արարին
զնետս 'ի կապարձս, ձգել ընդ խաւար
այնոցիկ ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Օ ի զոր դուն շինեցեր, նոքա աւերե-
ցին . իսկ արդարն զի արար :

Տէր 'ի տաճար սուրբ իւրում . տէր

յերկինս յաթոռ իւրում :

Ըք նորա 'ի տնանկս հային , արաւա-
նունք նորա քննեն զորդիս մարդկան :

Տէր քննէ զարդարն և զամբարիշտն .
որ սիրէ զմեզս , ատեայ զանձն իւր :

Տեղասցէ 'ի վերայ մեղաւորաց որո-
գայթ ' հուր և ծծումք . այս մրրիկ' բա-
ժին բաժակի նոցա :

Ըրդար է տէր և զարդարութիւն սիրէ .
զուղղութիւն տեսանեն երեսք նորա :

Տունք Ե :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԱ

Ի հադարած 'ի վերայ ութերորդին . սաղմոս
'ի դաւիթ :

Ըսրեցո զիս տէր , զինուաղէաց սուրբ .
նուաղէցին ճշմարտութիւնք յորդւոց 'ի
մարդկանէ :

Ի նանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկերի
իւրում . շրթամբք նենգաւորօք սրտէ 'ի
սիրտ խօսեցաւ :

Սատակէ տէր զամենայն շրթունս նեն-
գաւորս և զլեզուս մեծաբանս :

Ոյք ասացին , զլեզուս մեր մեծս ա-
րասցուք . շրթունք մեր առ մեզ են ,
և արդ մեր ույլ է տէր :

Սասն տառասպանաց աղքատին և հե-

ծուծեան տնանկին, այժմ՝ յարեայց
ասէ տէր. եղից զփրկութիւնս իմ, և
համարձակեցայց 'ի նոսա :

Բանք տն են բանք սբ, որպէս զարծաթ
ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ, սրբեալ
և սպարզեալ եօթնսպատիկ 'ի հողոյ :
Դու տէր սրահեցեր զմեզ, և ասրեցու-
ցեր զմեզ յազգէ յայսմանէ մինչև յա-
ւիտեան :

Շուրջանակի ամբարիշտք շրջին . ըստ
բարձրութեան քում մեծ արասցես դու
զորդիս մարդկան :

Տունք ք :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԲ

Ի հասարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Մինչև յերբ տէր՝ մոռանաս զիս իս-
պառ . մինչև յերբ դարձուցանես զե-
րեսս քո յինէն :

Մինչև յերբ դնեմ զխորհուրդս յանձն
իմ . և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս :

Մինչև ցերբ բարձրանայ թշնամին 'ի
վր իմ . նայեա և լուր ինձ տէր անձ իմ :

Եղս տուր տէր աչաց իմոց, զի մի եր-
բէք ննջեցից 'ի մահ :

Մի ասասցէ թշնամին՝ թէ յաղթեցի
նմա . կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն, թէ
ես սասանեցայց :

Լսա յողորմութիւնս քո տէր յուսացայ,
ցնծայաւ սիրտիմ՝ ի փրկութեան քում.
օրհնեցից զտէր զբարերարդ իմ:

Տունք Է:

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ

Ի հարարած . սաղմոս ՚ի դաւիթ:

Լսաց անզգամն ՚ի սրտի իւրում, թէ
ոչ գոյ ամ:

Լսականեցան և պղծեցան յանօրէնու-
թեան իւրեանց . և ոչ ոք է՝ որ առնէ ըզ-
քաղցրութիւն:

Տէր յերկնիցնայեցաւ յամենայն օրդիս
մարդկան, տեսանել թէ իցէ՞ ոք իմաս-
տուն, որ խնդրիցէ զամ:

Լմենեքեան խոտորեցան ՚ի միասին և
անպիտանացան:

Ոչ ոք է որ առնէ զքաղցրութիւն . և չէ
ոք մինչև ՚ի մի:

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան, որք
գործեն զանօրէնութիւն:

Ոյք ուտէին զթողովուրդ իմ՝ որպէս
կերակուր հացի, և առ տէր ոչ կարդա-
ցին:

Ընդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ եր-
կիւղ . զի տէր է յազգս արդարոց:

Օ խորհուրդ աղքատի յամօթ արարին .
զի տէր է յոյսնորա:

Ո՞տացէ՛ի սիոնէ՛ զփրկուած իւն իսրայէլ-
 լի . 'ի դարձուցանել տեառն զգերու-
 թիւն ժողովրդեան իւրոյ . ցնծացէ՛ յա-
 կովք և ուրախ եղիցի իսրայէլ :

Տունք Ժ : Գորդայս ԼԹ :

ՍԱԼՄՈՍ ԺԴ

Ի հարարած . սաղմոս 'ի դաւախի :

Տէր ո՞վ կացցէ՛ի խորանի քում . կամ
 ո՞վ բնակեսցէ՛ի լեառն սուրբ քո :

Որ գնայ անբիծ՝ գործէ՛ զարդարութի ,
 խօսի զճշմարտութիւն 'ի սրտի իւրում :

Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով ,
 և չար ընկերի իւրում ոչ արար :

Նախատինս 'ի մերձաւորաց ոչ առնու .
 արհամարհեալ է առաջի նորա չարա-
 գործն :

Օ երկիւղածս տեառն փառաւոր առնէ ,
 որ երգնու ընկերի իւրում , և ոչ ստէ :

Օ արծաթ իւր 'ի վարձու ոչ տայ , և
 կաշառս 'ի վերայ իրաւանց ոչ առնու .
 որ զայս արասցէ , նա մի սասանեսցի
 յաւիտեան :

Տունք Կ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ

Յարձանագիր 'ի դատիւ :

Պահեա զիս անձ իմ, զի ես 'ի քեզ յուսացայ . ասացի տեառն , տէր իմ ես դու ,
և բարիք իմ ինձ 'ի քէն են :

Սրբոց քոց որք են յերկրի քում . սքանչելի արարեր զամ կամս իմ 'ի նոսա :

Յաճախեսցին հիւանդութիւնք նոցա .
յետ այսորիկ ապա վաղվաղեսցին :

Աչ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոցա յարեանց .
և ոչ յիշեցից զանուանս նոցա 'ի շրթունս իմ :

Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ՝ և բաժակի իմոյ դու ես , որ այսրէն դարձուցանես զժառանգութիւն իմ յիս :

Ս իճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս . և ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղև ինձ :

Օրհնեցից զտէր՝ որ իմաստուն արար զիս , մինչև 'ի գիշերի ևս խրատեցին զիս երիկամունք իմ :

Յառաջագոյն տեսանէի զտէր առաջի իմ յամենայն ժամ , զի է ընդ աջմէ իմ մէ , զի մի սասանեցայց :

Ս ասն այսորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ ,
և ցնծացաւ լեզու իմ , ևս և մարմին իմ բնակեսցէ յուսով :

Օ ի ոչ թողցես զանձն իմ 'ի դժոխս ,
և ոչ տացես սրբոյ քում տեսանել զա-
սրականութիւն :

Յուցեր ինձ զճանապարհս քո կենաց ,
լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց
քոց 'ի քաղցրութենէ վայելչութեան
աջոյ քո մինչև իսպառ :
Տունք ժա :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԶ

Լ'ըօրէ 'ի դաւիթ :

Ուր տէր արդարութեան , և նայեա
'ի խնդրուածս իմ . ունկն դիր աղօթից
իմոց , զի ոչ շրթամբք նենդաւորօք :
Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն , և
աչք իմ տեսցեն զուղղութիւն :

Փորձեցեր զսիրտ իմ , և քննեցեր 'ի
զիշերի . փորձեցեր զիս , և ոչ գտաւ
յիս անիրաւութիւն :

Մի խօսեսցի բերան իմ զգործս որ-
դւոց մարդկան . վասն բանից շրթանց
քոց ես պահեցից զճանապարհս խի-
տըս :

Հաստատեա զշաւիղս իմ 'ի ճանա-
պարհի քում , զի մի գայթակղեցին
զնացք իմ :

Ես առ քեզ տէր կարգացի , զև լուար

ինձ անձ . խոնարհեցո առ իս զունկն քո ,
և լուր բանից իմոց :

Աքանչելի արարեր զողորմութիւնս քո .
ո փրկես զայնոսիկ , ոյք յուսացեալ են
'ի քեզ՝ յայնցանէ , ոյք հակառակ կան
աջոյ քո :

Պահեա զիս որպէս բիբ ական . ընդ
հովանեալ թևոց քոց ծածկեսցես զիս
յերեսաց ամբարշտաց , ոյք տառապե-
ցուցին զիս :

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին , և 'ի
ճարպս իւրեանց արգելին . և բերանք
նոցա խօսեցան զամբարտաւանութիւնս :

Ա՛րժեցին զիս , և այժմ դարձեալ
պատեցան զինև . ուշ եղին խոնարհե-
ցուցանել զիս յերկիր :

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ զի
պատրաստի յորս , և որպէս կորիւն ա-
ռիւծու զի նստի դարանեալ :

Ա՛րի տէր՝ ժամանեա նոցա և խափանեա
զնոսա . փրկես զանձն իմ յամբարշտաց ,
'ի սրոյ և 'ի ձեռաց թշնամւոյն :

Տէր կորո զնոսա յերկրէ . բաժանեա և
խափանեա զնոսա 'ի կեանս իւրեանց :

Պաղտնեօք քովք լցան որովայնք նոցա .
յազեցան կերակրովք , և թողին զմնա-
ցուածս տղայոց իւրեանց :

Ես արդարու թ՞ք երևեցայց երեսաց
քոց . յագեցայց յերևել փառաց քոց :
Տունք թէ : Գորշայս ԼԻ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԷ

Ի հասարած 'ի վերայ պատերազմող նահապա
նի ծառային պետուն դաւնի . զոր խօսեցա
ւնք պետուն զբանս օրհնութեան , յառա
ջորում ժրհեաց զնա պէր 'ի Յեռաց ամենայն
Լեշնամեաց , եւ 'ի Յեռաց սաստուաց . եւ ասէ .

Սիրեցից զքեզ՝ տէր զօրութիւն իմ ,
տէր հաստատիչ իմ , ապաւէն իմ և
փրկիչ իմ :

Ըստուած օգնական իմ , և ես յուսամ
'ի նա . ապաւէն իմ , եղջիւր փրկութե
անց ընդունելի իմ է :

() Երհնելով կարգացից առ տէր , և 'ի
Թշնամեաց իմոց ապրեցայց :

Շուրջ եղեն զինև երկունք մահու . և
ուղիք անօրէնութե խռովեցուցին զիս :

Սիշաք դժոխոց պաշարեցին զիս . և
ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու :

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կար
դացի , և առ ամ իմ աղաղակեցի :

Սուաւ ինձ 'ի տաճարէ սրբոց իւրմէ
ձայնի աղօթից իմոց . և աղաղակ իմ
առաջի նորա , մոյէ յականջս նորա :

Խռովեցաւ և դողաց երկիր, և հիմունք
լերանց սասանեցան և խռովեցան, զի
բարկացաւ 'ի վերայ նոցա ամ :

Եւ ծուխ 'ի բարկութենէ նորա, և հուր
յերեսաց նորա բորբոքեցաւ, և փայլա-
տակունք հատան 'ի նմանէ :

Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ, և մէգ 'ի
ներքոյ օտից նորա :

Եւ 'ի քրովբէս և թռեաւ . սլացաւ նա
'ի թևս հողմոց :

Եւ դ զխաւար 'ի ծածկոյթ իւր, և շուրջ
զնովաւ են յարկք իւր . և խաւարային
ջուրք մինչև յամսօս օդոց :

Ի փայլատակել նորա առաջի նոցա,
ամպք անցուցին զկարկուտ, և զկայ-
ծակունս հուր :

Որոտաց տէր յերկնից, և բարձրեալն
էտ զձայն իւր 'ի կարկուտ և 'ի կայ-
ծակունս հուր :

Ընաքեաց զնետս իւր և ցրուեաց զնո-
սա . յաճախեաց զփայլատակունս իւր,
և խռովեցոյց զնոսա :

Երևեցան աղբերք ջուրց, և յայտնե-
ցան հիմունք աշխարհի :

Ի սաստէ քումմէ տէր, և 'ի շնչել հո-
գւոյ բարկութեան քո :

Ընաքեաց 'ի բարձանց և ընկալաւ

զիս • ընկալաւ զիս 'ի ջուրց բազմաց :
(Փրկեսցէ զիս տէր 'ի թշնամեաց իմոց
հզօրաց , և յատելեաց իմոց զի հզօր
եղեն քան զիս :

Եւամանեցին ինձ յաւուր չարչարանաց
իմոց • եղև տէր հզօրիչ իմ , և եհան
զիս յանդորր • և փրկեսցէ զիս տէր , զի
կամեցաւ զիս :

Հատուցէ ինձ տէր ըստ արդարու
թեան իմում • ըստ ամբօութե իմում
հատուցէ ինձ :

Ես պահեցից զճանապարհս տեառն , և
ոչ ամբարշտեցայց յայ իմմէ :

Ըմենայն իրաւունք նորա առաջի իմ են •
և զարդարութիւն իւր ոչ 'ի բացէ ա-
րար յինէն :

Եղէց և ես ամբիժ ընդ նմա • և զգու-
շացայց յանօրէնութենէ իմմէ :

Հատուցէ ինձ տէր ըստ արդարութե
իմում , ըստ սրբութեան ձեռաց իմոց
առաջի աչաց իւրոց :

Ընդ սրբոյն սուրբ եղիցիս , ընդ առն
ամբժի ամբիժ եղիցիս , ընդ ընտրեալն
ընտրեալ եղիցիս , և զթիւրսն կործա-
նեսցես :

Գու զժողովուրդս խոնարհս կեցուցա-
նես • և զաչս ամբարտաւանից դու խո-
նարհեցուցանես :

Պառ լուսաւոր առնէս զճրագ իմ տէր .
 Կ՛մծ իմ , լոյս արա ինձ 'ի խաւարի :

Քե փրկեցայց 'ի փորձութենէ . աս
 տուծով իմով անցից ընդ պարիսպս :

Ըստուած իմ , անբիծ են ճանապարհք
 'նորա . և բանք տն ընտրեալ են . և ապա
 ւէն ամենեցուն որք յուսան 'ի նա :

Սասն զի ո՞վ է Կ՛մծ բաց 'ի տեառնէ ,
 Կամ ո՞վ է Կ՛մծ բաց յոյ մերմէ :

Ըստուած , որ զգեցուցեր ինձ զօրութի ,
 և եղիր յամբժութե զճանապարհս իմ :

Հաստատեցեր զոտս իմ որպէս զեղջե
 րուի . և 'ի վր բարձանց կացուցեր զիս :

Ասուցեր զձեռս իմ 'ի պատերազմ , և
 արարեր զբազուկ իմ որպէս զաղէզն

հաստ , և ետուր ինձ զսլաշտպանու
 թիւն փրկութեան քոյ :

Ըք թորնկալու զիս , և խրատ քո կանգ
 նեաց զիս իսպառ , և խրատ քո ուսուս

ցէ զիս :

Ընդարձակեցեր զգնացս իմ 'ի ստորէ
 իմմէ . և ոչ տկարացան շաւիղք իմ :

Հալածեցից զթշնամիս իմ և հասից
 նոցա . և ոչ դարձայց 'ի նոցանէ ' մինչև

սպառեցից զնոսա :

Վեղեցից զնոսա , և այլ մի կարասցեն
 կեալ . և անկցին 'ի ներքոյ օտից իմոց :

Օ գեցուցեր ինձ զօրութիւն 'ի պատե-
րազմի . զյարուցեալսն 'ի վերայ իմ'
ներքոյ իմ արարեր :

Օ Թշնամիս իմ հալածականս արարեր ,
և զատելիս իմ սատակեցեր :

Ըղաղակեցին , և ոչ ոք էր որ փրկէր
զնոսա . կարդացին առ տէր , և ոչ լուաւ
նոցա :

Ս անրեցից զնոսա ոնկ փոշի առաջի հող-
մոյ . և ոնկ կաւ գռեհաց կոխեցից զնս :
Փրկեսցէ զիս տէր 'ի հակառակութենէ
ժողովրդոյ , և կացուսցէ զիս զլուխ
հեթանոսաց :

Սողովուրդ զոր ոչ գիտէի , ծառայեաց
ինձ , և 'ի լուր ականջաց լուաւ ինձ :

Արդիք օտարաց ստեցին ինձ . որդիք
օտարաց մաշեցան , և կաղացան 'ի շա-
ղաց իւրեանց :

Կենդանի է տէր և օրհնեալ է ամ . և
բարձր եղիցի ամ փրկութեան իմոյ :

Ըստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ , և
հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինե :

Փրկիչ իմ 'ի Թշնամեաց իմոց բարկա-
ցողաց . յայնցանէ որ յարուցեալ են 'ի
վերայ իմ , բարձր արարեր զիս , և յառ-
նէ անիրաւէ փրկեցեր զիս :

Ս անն այսորիկ խոստովան եղէց քեզ

'ի հեթանոսս, և անուան քում սաղ-
մոս ասացից :

Սեծ արարեր զփրկութիւն թագաւո-
րի նորա . առնել ողորմութի ընդ օծե-
լոյ նորա ընդ դաւթի, և ընդ զաւակի
նորա ազգէ մինչև յազգ :

Տունք ծ :

Կանոնս Գորդայս է : Սաղմոս ժէ :

Տունս միք :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄՈՎՍԷՍԻ ԵՒ ՈՐԴԻՈՅՆ
ԻՍՐԱՅԵԼԻ

Եւն ժէ :

(Օրհնեսցուք զտէր, զի փառօք է փա-
ռաւորեալ :

Օ հեծեալս և զերիվարս ընկէց 'ի ծով .
օգնական ընդունելի իմ տէր, և եղև
ինձ 'ի փրկութիւն :

Սա է իմ անձ, և փառաւոր առնեմ զսա .
անձ հօր իմոյ, և բարձր արարից զսա :
Տէր խորտակէ զսլատերազմունս . և
տէր է անուն նորա :

Օ ընտիրս արանց և զընտիրս սպառա-
զինաց, զկառս և զերիվարս և զամե-
նայն զօրութիւն փարաւոնի ընկէց 'ի
ծով :

Օրով ծածկեաց զնոսա . ընկլան յան .
դունդս խորոց իբրև զվէմս :

Ը քո տէր՝ փառաւորեալ է զօրու .
Թեամբ իւրով . և աջ քո տէր՝ խորտա .
կեաց զթշնամիս քո :

Եւ մեծութեամբ փառաց քոց մանրե .
ցեր զհակառակորդս քո . առաքեցեր
զբարկութիւն սրտամտութեան քոյ , և
եկեր զնոսա որպէս զեղէգն :

Հողով զօրութեան սրտամտութեան
քո սրտառեցան ջուրք . դիզան կացին
որպէս պարիսպ քարեայ ջուրք ծովուն .
և պաղեցան դիզան ալիք ջուրցն՝ ի մէջ
ծովուն :

Ըսաց թշնամին . ասէ , հալածեցից հա
սից հարից . բաժանեցից զաւարն , և
լցուցից ՚ի նոցանէ զանձն իմ :

Ի սուր իմ արկից զնոսա . տիրեսցէ և
բարձրասցի ՚ի վերայ նոցա աջ իմ .

Առաքեցեր զհողմն քո , և ծածկեաց
զնոսա ծով . ընկղմեցան , և իջին որպէս
կապար ՚ի ջուրս սաստիկս :

Ո՞նման է քեզ յամս տէր , կամ ո՞վ
նմանիցի քեզ՝ փառաւորեալդ ՚ի սրս :

Աքանչելի փառաւորեալ՝ որ առնես ըզ
նչանս և զարուեստս . ձգեցեր զձեռն
քո , և եկուլ զնոսա երկիր :

Առաջնորդեցեր արդարու թեամբ ժողովրդեան քո այսմ, զոր և փրկեցեր :

Մխիթարեցեր զնոսա զօրու թեամբ քով 'ի բանակետղ սրբու թեան քո լուան ազգք և բարկացան, և երկունք կալան զբնակիչն փղշտացւոց :

Յայնժամ փութացան դատաւորք երդովմայ և իշխանք մովաբացւոց :

Կալաւ զնոսա դողումն . հալեցան ամենայն բնակիչք քանանացւոց :

Անկցի 'ի վերայ նոցա ահ և դողումն . և 'ի զօրու թենէ բազկի քո քարասցին :

Մինչև անցցէ ժողովուրդ քո տէր, մինչև անցցէ ժողովուրդ քո այս՝ զոր ստացար :

Տարեալ տնկեսցես զնոսա 'ի լերին ժառանգու թեան քոյ, 'ի պատրաստութի բնակու թեան ժառանգու թեան քոյ :

Օր ստացար 'ի սկզբանէ տէր, ստացար սրբու թեամբ՝ զոր պատրաստեցին ձեռք քո . տէր թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից, և ևս :

Օ 'ի եմուտ փարաւոն կառօք և երիվարօք և ընտիր սպառազինօք 'ի մէջ ծովուն :

Եւ էաճ 'ի վերայ նորա տէր զջուրս ծովուն . և որդիքն իսրայէլի գնացին ընդ ցամաք 'ի մէջ ծովուն :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Քս է իմ անձ, և փառաւոր առնեմ
զսա. անձ հօր իմոյ, և բարձր արարից
զսա:

Սարգասէր տէր, վասն սրբուհւոյ ա-
նարատ մօր քոյ և կուսի, և վասն խա-
չի քոյ պատուականի, տէր ընկալ զա-
ղաչանս մեր, և կեցո զմեզ:

Քարոզ եւ աղօթք Արամեալ եւ Իբրե
հանոնացն:

Վասն ՚ի վերուստ խաղաղուէ և փրկ-
կուէ անձանց մերոց զի՞ր աղաչեսցուք:
Տէր ողորմեա:

Վասն լսելի լինելոյ տն անձանց ձայնի աղա-
չանաց մերոց, զտէր աղա:

Վասն քաւիչ և ներող լինելոյ անձանց ՚ի
վերայ մեզաց մերոց, զտէր:

Վասն թողլոյ մեզ զամ յանցանս մեր
զկամայ և զակամայ, զտէր:

Վասն զի մի ընդ խոտանսն գտանի
ցիմք յաւուրն պատասխանատուութե
զտէր:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճըշ

մարիտ և ուղիւ Հաւատով 'ի քնննջե-
ցին , զտէր :

Եւ ևս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ
Հաւատոյս մերոյ զտէր :

Օ անձինս մեր և զմիմեանս տեառն նյ
ամենակալին յանձն արասցուք :

Ողորմեաց մեզ տէր նձ մեր ըստ մեծի
ողորմութեան քում . ասասցուք ամե-
նեքեան միաբանութեամբ :

Տէր ողորմեա . տէր ողորմեա . տէր ո-
ղորմեա :

Ընդո՛ւ :

Տէր տունջեան և գոյացուցիչ գիշերոյ ,
որ արարեր զտիւ 'ի զբօսանս բարեգոր-
ծութե 'ի փրկութիւն անձանց մերոց ,
և զգիշեր 'ի հանգիստ քնոյ տկարա-
ցեալ բնութե մերոյ : Իսկ այժմ զար-
թուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհնա-
բանութիւն ասաւոր և փառաւորեալ
անուանդ քում սրբոյ : Ինկալ և այժմ
զաղաչանս մեր , և յաջողեա մեզ ուղիղ
Հաւատով և առաքինասէր վարուք 'ի նոյն
պաշտօն քո կանխել միշտ , և նովին կա-
նոնիւս անդադար փառաւորել զհայր և
զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :
Լստուծոյ երկիր պագեսցուք :

Օքեղ, որ յամենայնի գթած և մարդասէր տէրդ ես, աղաչեմք հանապաղ, զի զօրացուսցես զմեզ օր ըստ օրէ կալ 'ի կարգի կրօնաւորութե մերում : (Ս)եթ և ացո տէր՝ զքաղցր լուծ քո՝ զոր եղեր 'ի վերայ մեր . զի կարասցուք կալ 'ի պատուիրանի քում, և զհաճոյսն առնել առաջի քո յամենայն ժամ 'ի տուէ և 'ի գիշերի : Հրեշտակային երգակցութք զքեզ օրհնել, զքեզ գովել, և քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել ամենազօր տէրութեանդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Մաղևանք :

Սաղմոսիւք և օրհնութեամբ և երգօք հոգևորօք անդադար փառաւորեմք ըզհայր և զորդի և զսբ հոգիդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

() օրհնեալ տէր մեր յս քո . ամէն :
Հայր մեր որ :

Արդէս զի քաղցր են 'ի քիմն իմ բանք քո
քան զմեզր բերանոյ իմոյ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԸ

Ի հասարակ • սաղմոս 'ի դաւախի :

Երկինք պատմեն զփառս ւոյ, և զարարածս ձեռաց նորա պատմէ հաստատութիւն :

() ր աւուր բղիւէ զբան • և զիշեր զիշերի ցուցանէ զգիտութիւն :

Ոչ են բանք և ոչ են խօսք, որոց ոչ լին ձայնք նոցա :

Ինչ ամ երկիր ել բարբառ նոցա, մինչև 'ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա :

Յարևու եհար զխորան իւր • և ինքն որպէս փեսայ զի ելանէ յառազաստի իւրմէ • և ցնծայ նա որպէս սկայ յընթանալ զճանապարհս իւր :

Ի ծագաց երկնից են ելք նորա • և հանգիստ նորա մինչև 'ի ծագս նորուն • և ոչ ոք իցէ, որ թագիցէ 'ի ստապոյ նորա :

() րէնք տեառն ամբիծ են, և դարձուցանեն զհոգիս • վկայու թիւն տն հաւա

տարիմ, և իմաստուն առնէ զտղայս :
Ըրդարութիւն տն ուղիղ է, և ուրախ
առնէ զսիրտս. պատուիրանք տեառն լոյս
են, և լոյս տան աչաց. երկիւղ տեառն
սուրբ է, և մնայ յաւիտեան :

Պատաստան տեառն ճշմարիտ է, և ար-
դար է 'ի նոյն :

Յանկալի է նա քան զոսկի և քան զա-
կանս պատուականս բազումս. քաղցր
է նա քան զմեղու խորիսխ :

Քանզի ծառայ քո պահեսցէ զայս. 'ի
պահել նմա հատուցումն բազում :

Օյանցուածս իւր ո՞վ կարէ առնուլ
'ի միտ. 'ի զաղտնեաց իմոց սուրբ արա
ղիս տէր, և յօտարէն պահեա զծա-
ռայս քո :

Ըպա թէ ոչ տիրեսցեն ինձ, յայնժամ
անբիծ եղէց, և սուրբ եղէց 'ի մեղաց
մեծաց :

Եղիցին քեզ հաճոյ բանք բերանոյ իմոյ,
և խորհուրդք սրտի իմոյ առաջի քո յիմ
ժամ. տէր օգնական իմ և փրկիչ իմ :
Տունք ժող :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԹ

Ի հարարած. սաղմոս 'ի դաւիթ :

Ըլիցէ քեզ տն յաւուր անձկուէ. օգ-
նական եղիցի քեզ անուն տոյ յակօրայ :

Առաքեսցէ քեզ տէր օգնուի՛ ՚ի սրբուհի
 իւրմէ, և ՚ի սիովնէ ընկալցի զքեզ :
 Յիշեսցէ տէր զիմ պատարագս քո, և
 զուխտս քո ընդունելի արասցէ :

Տացէ քեզ տէր ըստ սրտի քում. և
 զիմ խորհուրդս քո նա կատարեսցէ :

Յնժասցուք մեք ՚ի փրկութեան քում .
 յանունն անյ մերոյ մեք մեծք եղիցուք :

Այցուսցէ տէր զիմ խնդրուածս քո .
 այժմ ծանեաք, զի կեցոյց տէր զօճեալ
 իւր :

Առաւ սմա յերկնից ՚ի սրբութենէ իւր
 մէ, ՚ի զօրութիւն փրկութեան աջոյ իւրոյ :

Սոքա կառօք և սոքա երիւլարօք . այլ
 մեք զանուն տեառն անյ մերոյ կարդաս-
 ցուք :

Սոքա խափանեցան և անկան . մեք յա-
 րեաք և ուղիղք եղաք :

Տէր կեցո զթագաւորն, և լուր մեզ յա-
 ւուր յօրում կարդասցուք առ քեզ :

Տունք Ժ :

ՍԱՂՄՈՍ Ի

Ի կատարած . սաղմոս ՚ի դատելն :

Տէր ՚ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի
 թագաւորն . ՚ի փրկութեան քում ցըն-
 ծասցէ յոյժ :

Օջանկու թիւն սրտինորա ետուր նմա,
և զկամս շրթանց նորա ոչ արգելեր 'ի
նմանէ :

Վաման արարեր զնա յօրհնուի քաղց-
րութեան քոյ . և եղիր 'ի գլուխ նորա
պսակ 'ի քարէ պատուականէ :

Աեանս խնդրեաց 'ի քէն . և ետուր նմա
ընդ երկայն աւուրս՝ յաւիտեանս յաւի-
տենից :

Աեծ են փառքնորա 'ի փրկութե քում .
զփառս և զմեծ վայելչութիւն զիցես 'ի
վերայ նորա :

Տացես զնա յօրհնութիւն յաւիտեանս
յաւիտենից . և ուրախ արասցես զնա
յուրախութիւն երեսաց քոյ :

Թագաւոր յուսացաւ 'ի տէր . յողորմու-
թենէ քարձրելոյն նա մի սասանեսցի :

Վացի ձեռն քո 'ի վերայ թշնամեաց
քոյ . և աջ քո գացէ զնամ ատելիս քո :

Վիցես զնոսա որպէս հնոց 'ի հուր՝ 'ի
ժամանակի երեսաց քոյ :

Տէր բարկութեամբ խրով խռովեցուս-
ցէ զնոսա . և հուր կերիցէ զնոսա :

Պտուղ նոցա յերկրէ կորիցէ . և զաւակ
նոցա յօրդւոց 'ի մարդկանէ :

Ատորեցան 'ի քէն չարութեամբ . խոր-
հեցան խորհուրդ , զոր ոչ կարասցեն
հաստատել :

Արասցես զնոսա հալածեալս . 'ի մնացուածս քո պատրաստեսցես զերեսս նոցա :

Բարձր լեր տէր 'ի զօրութեան քում . օրհնեսցուք , և սաղմոս ասասցուք զօրութեանց քոց :

Տօնիք ժողովրդի : Գործաշուք լի :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԱ

Ի հապարած . վասն առաւօտին օգնականութեանց . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Աստուած անձ իմ 'նայեաց առ իս . ընդէր թողեր զիս . հեռի եղէ 'ի փրկութենէ իմմէ վասն բանից յանցանաց իմոց :

Աստուած իմ , 'ի տուէ կարգացի աքթեզ , և ինձ ոչ լուար . 'ի զիշերի , և ինձ ոչ անսացեր :

Դու 'ի սուրբս բնակեալ ես . և զովեալդ իսրայելի :

Ի քեզ յուսացան հարբն մեր . յուսացան 'ի քեզ , և փրկեցեր զնոսա :

Եւ քեզ աղաղակեցին , և կեցին . 'ի քեզ յուսացան , և ոչ ամաչեցին :

Այլ ես որդն եմ , և ոչ եմ մարդ . նախատինք մարդկան , և արհամարհանք ժողովրդոց :

Ըմենեքեան որք տեսանէին զիս, ար-
համարհէին զինև. խօսէին շրթամբք,
և շարժէին զգլուխս իւրեանց:

Յուսացաւ 'ի տէր, և փրկեսցէ զնա.
կեցուսցէ զնա, զի կամի զնա:

Դու ես՝ որ հաներ զիս յարգանդէ.
յոյս իմ՝ 'ի ստեանց մօր իմոյ:

Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ. յորովայ-
նէ մօր իմոյ դու ես անձ իմ:

Մի՛ 'ի բացեայ առնիր յինէն՝ զի նեղու-
թիւնք մերձեալ են. և ոչ որ է՝ որ օգնէ
ինձ:

Շուրջ եղեն զինև զուարակք բազումք.
և ցուլք գէրք պաշարեցին զիս:

Բացին 'ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց,
որպէս առիւծ՝ զի մոնչէ և յափշտակէ:

Ես որպէս ջուր հեղայ, և ցրուեցան
ամենայն ոսկերք իմ. և եղև սիրտ իմ

որպէս մօմ հալեալ՝ 'ի մէջ որովայնի իմոյ:
Չորացաւ որպէս խեցւոյ զօրութիւն իմ.

լեզու իմ՝ 'ի քիմս իմ կցեցաւ, և 'ի հող
մահու իջուցին զիս:

Շուրջ եղեն զինև շունք բազումք. և
ժողովք չարաց պաշարեցին զիս:

Սակեցին զձեռս իմ և զոտս իմ, և
թուեցին զամենայն ոսկերս իմ. նորա

հայեցան և տեսին զիս:

Բաժանեցան զհանդերձս իմ՝ ի մէջ իւրեանց, և ՚ի վերայ պատմութեանս իմոյ վիճակս արկանէին:

Դու տէր մի հեռի առներ զօգնութիւնքո յինէն. և տէր յօգնել ինձնայեաց. Քրկեա ՚ի սրոյ զանձն իմ, և ՚ի ձեռաց շանց զմիամօրութիւն իմ:

Քրկեա զիս ՚ի բերանոյ առիւծու, յեղջերէ միեղջերոյ զխոնարհութիւն իմ:

Պատմեցից զանունքո եղբարց իմոց. ՚ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ:

Երկիւղածք տեառն օրհնեցէք զտէր. ամենայն զաւակն յակովբեան փառաւոր արասցեն զնա:

Երկիցէ ՚ի տեառնէ ամենայն զաւակն իսրայէլի, զի ոչ արհամարհեաց և ոչ անարգեաց տէր զաղօթս աղքատիս, և ոչ դարձոյց զերեսս իւր յինէն. այլ ՚ի կարդալ իմում առնա՝ լուաւ ինձ:

Ի քէն է գովութիւն իմ, յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ:

Օուխտս իմ կատարեցից առաջի ամենայն երկիւղածաց նորա:

Կերիցեն տնանկք և յագեսցին. օրհնեսցեն զտէր՝ որ խնդրեն զնա:

Կեցցեն սիրտք նոցա յաւիտեանս յաւիտենից. յիշեսցեն, և դարձցին առ

տէր ամենայն ծագք երկրի :

Երկիր պագցեն նմա ամենայն տոհմք
ազանց . զի տեառն է արքայութիւն , և
նա տիրէ 'ի վերայ ամ հեթանոսաց :

Կերան և երկիր պագին նմա ամենայն
պարարտք երկրի . առաջի նորա անկցին
ամենեքեան՝ որ իջանեն 'ի հող :

Ինձն իմ նովաւ կեայ . և զառակ իմ
ծառայեսցէ նմա :

Պատմեսցի տեառն ազգ՝ որ գալոցն
է . պատմեսցեն զարդարութիւն նորա
ժողովրդեան , որ ծնանելոցն է՝ զոր
արար տէր :

Տունք ԼԷ :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԲ

Ի հասարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Տէր հովուեսցէ զիս , և ինձ ինչ ոչ
պակասեսցի :

Ի վայրի դաւարւոջ՝ անդ բնակեցոյց զիս ,
և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս :

Դարձոյց զանձն իմ առ իս , և առաջ
նորդեաց ինձ՝ 'ի ճանապարհս արդարու-
թեան վասն անուան իւրոյ :

Ի՞նչպէտ և գնացից ես 'ի մէջ ստուե-
րաց մահու , ոչ երկեայց 'ի չարէ , զի դու
տէր ընդ իս ես :

Յուպ քո և գաւազան՝ նորա մխիթա-
րեսցեն զիս :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ սեղան՝
ակն յանդիման նեղչաց իմոց :

() Ժեր իւղով զգլուխ իմ . բաժակ քո
որպէս անասակ արբեցոյց զիս :

Ողորմութիւն քո տէր զՏէտ իմ եկեսցէ
զամենայն աւուրս կենաց իմոց . բնակել
ինձ՝ ի տան Ին ընդ երկայն աւուրս :
Տունք ք :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԳ

Սաղմոս ՚ի դաւիթ . Ռաշաբաթուան :

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով . աշխարհ
և ամենայն բնակիչք նորա :

Նա ինքն ՚ի վերայ ծովու հիմունս արկ
նմա . ՚ի վր գետոց սլատրաստեաց զնա :
Ո՛վ ելցէ ՚ի լեառն տեառն . կամ ո՛վ
կացցէ ՚ի տեղւոջ սրբութեան նորա :

Որ սուրբ է ձեռօք և ամբիժ սրտիւ . որ
ոչ է առ զնանրութիւն յանձն իւր , և ոչ
երգուաւ նենգութիւն ընկերի իւրում :

Սա առցէ զօգնութիւն ՚ի տեառնէ , զո-
ղորմութիւն յոյ փրկչէ իւրմէ :

Լ. յ ազգ է՝ որ ինչրէ զտէր . ինչրէ
տեսանել զերեսս ոյ յակօբայ :

Համբարձէք իշխանք զգրունս ձեր ՚ի

վեր . համբարձցին դրունք յաւիտենից
և մտցէ թագաւոր փառաց :

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց . տէր հզօր
զօրութեամբ իւրով . տէր հզօր 'ի պա-
տերազմի :

համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի
վեր . համբարձցին դրունք յաւիտենից ,
և մտցէ թագաւոր փառաց :

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց . տէր զօ-
րունց՝ սա ինքն է թագաւոր փառաց :
Տունք Ճ : Գորդայս Ճ :

ՍՍՂՄՈՍ ԻԻ

Ի հասարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Ա՞նքեզ տէր համբարձի զանձն իմ .
անձ իմ 'ի քեզ յուսացայ , մի ամաչե-
ցից . և մի ծիծաղեսցին զինև թշնա-
միք իմ :

Ընկերքեան որ համբերեն քեզ , մի ա-
մաչեսցեն . այլ ամաչեսցեն անօրէնք
յունայնութեան իւրեանց :

Օ՞ ճանապարհս քո տէր ցոյց ինձ , և
զլաւիղս քո ուսո ինձ :

Ընկերքեան ինձ՝ ի ճշմարտութե քում
և ուսո զիս , զի դու ես անձ փրկիչ իմ .
և ես քեզ համբերի զօրհանապաղ :

Յիշեա տէր զթութիս քո և զօղոր-

մուծիւնս քո, որ են յաւիտենից :
Օ մեղս մանկութե իմոյ և զանգիտու-
թեան իմոյ մի յիշեր, այլ յիշեա զիս
տէր ըստ ողորմութե քում վասն քաղց-
րութեան քոյ, զի քաղցր և ուղիղ ես :
Վասն այսորիկ օրէնսգէտ առնես զմե-
ղաւորս 'ի ճանապարհի, առաջնորդես
հեզոց 'ի դատաստանի, և ուսուցանես
հեզոց զճանապարհս քո :

Վմենայն ճանապարհք տեառն ողորմու-
թեամբ և ճշմարտութբ են այնոցիկ,
որ խնդրեն զուխտ և զվկայութի նորա :
Վասն անուան քոյ տէր քաւեա զմեղս
իմ, զի բազում եղէն, ո՞վ է մարդ որ
երկնչի 'ի տեառնէ, օրէնսգէտ առնէ
զնա 'ի ճանապարհի՝ յոր և հաճեցաւ :
Մնձն նորա 'ի բարութե հանգիցէ, և
զաւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր :
Օ օրութի է տէր երկիւղածաց իւրոց,
և զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա :
Մքբ իմ յամենայն ժամ առ տէր, և նա
հանէ յորոգայթէ զոտս իմ :

Վայեա առ իս և ողորմեա ինձ, զի մի-
ամօր և աղքատ եմ ես :

Վեղութիւնք սրտի իմոյ բազում եղէն
յոյժ, և 'ի վշտաց իմոց հան զիս :
Տես զխոնարհութիւն իմ և զվաստակ

իմ, և թող ինձ զամենայն զմեզս իմ :
 Տես զթշնամիսն իմ, զի բազում եղեն,
 ատելութի՛ն զոր 'ի նանիր ատեցին զիս :
 Պահեա զանձն իմ և փրկեա զիս . և
 մի՛ յամօթ եղէց, զի յուսացայ 'ի քեզ :
 Լ'մբիծք և ուղիղք կցորդ եղեն ինձ . և
 ես քեզ համբերի . փրկեա անձ զիսրայ-
 էլ յամենայն նեղութեանց նորա :

Տունք ժԻ :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԵ

Ի կարարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Ղատ արա ինձ տէր՝ զի ես յամբժու-
 թեան իմում գնացի, 'ի տէր յուսացայ՝
 զի մի եղէց հիւանդ :

Փորձեա զիս տէր և քննեա զիս . փոր-
 ձեա զերիկամունս իմ և զսիրտ իմ :

Ողորմութի՛ն քո տէր առաջի աչաց իմոց .
 և հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում :

Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց, և ընդ
 անօրէնս ես ոչ մտից :

Լ'տեցի ես զժողովս չարաց, և ընդ ամ-
 բարիչտս ես ոչ նստայց :

Լ'ուացայց սրբութեամբ զձեռս իմ, և
 շուրջ եղէց զսեղանով քո տէր :

Լ'սել ինձ զձայն օրհնութեան քո և
 սպասուել զամենայն սքանչելիս քո :

Տէր սիրեցի զվայելու թիւն տանքո, և
զտեղի յարկի փառաց քոց :

Մի կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն
իմ, և մի չ արս արիւնահեղ զկեանս իմ :

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան
են. և աջ նոցա լի է կաշառօք :

Ես յամբժու թեան իմնում գնացի. փրը-
կեա զիս տէր և ողորմեա ինձ :

Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան. յեկե-
ղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ :

Տունք թք :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԶ

Սաղմոս 'ի դաւիթ. Ռիչլի օծեալ էր :

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յուամէ
երկեայց. տէր ապաւէն կենաց իմոց՝
ես յուամէ գողացայց :

Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել ըզ-
մարմին իմ. նեղիչք իմ և թշնամիք իմ,
նոքա տկարացան և անկան :

Թէ պատրաստեսցի 'ի վերայ իմ պա-
տերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ. թէ յա-
րիցէ 'ի վերայ իմ ճակատամարտ, սա-
կայն և այսուիկ 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Օ մի խնդրեցի 'ի տեառնէ, և զսոյն ա-
զաչեմ. բնակել ինձ 'ի տան տեառն
զամենայն աւուրս կենաց իմոց :

Տեսանել ինձ զվայելչու թիւն տեառն ,
և հրաման տալ 'ի տաճարի նորա :

Ծածկեաց զիս 'ի խորանի իւրում յա-
ւուր չարի . ընդ յարկաւ արար զիս 'ի
ծածկոյթ խորանի իւրում :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս . և այժմ
բարձր արա զգլուխ իմ 'ի վերայ թըշ-
նամեաց իմոց :

Ը ուրջ եղէց՝ և մատուցից 'ի խորանի
նորա պատարագ օրհնութեան . օրհ-
նեցից և սաղմոս ասացից տեառն :

Ը ուր տէր ձայնի իմում , զի կարդացի
առ քեզ . ողորմեա ինձ և լուր ինձ , զի
քեզ ասաց սիրտ իմ . և խնդրեցին ե-
րեսք իմ , զերեսս քո տէր խնդրեցին :

Մ 'ի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն ,
և մի խոտորիբ բարկութեամբ 'ի ծա-
ռայէ քումմէ :

() գնական իմ լեր տէր , և մի անար-
գեր զիս , և մի թողուր զիս անփոր-
կիչ իմ :

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս . և
տէր իմ ընկալաւ զիս :

() րէնսգէտ արա զիս տէր 'ի ճանա-
պարհի քում , և առաջնորդեա ինձ 'ի
շաւիղս քո ուղիղս :

Ս ասն թշնամեաց իմոց , մի մատներ

զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց :

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք մեղաց , և ստեցին ինձ յանօրէնութեան իւրեանց : Տաւատացի տեսանել զբարութիւն տեառն յերկրին կենդանեաց , համբեր տեառն և քաջալերեաց . զօրացի սիրտ քո և համբեր տեառն :

Տունք ժի : Գորղայս խի :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԷ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

Եւ քեզ տէր կարգացի նա՞ իմ , մի լուր յինէն , մի երբէք լուսցես յինէն . նմանիցեմ այնօցիկ՝ որ իջանէս 'ի գուր :

Լուր տէր ձայնի խնդրուածաց իմոց յաղաչել ինձ առ քեզ , 'ի համբառնալ ձեռաց իմոց 'ի տաճար սուրբ քո :

Ս'ի համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն իմ . և մի ընդ այնօսիկ՝ որ գործեն զանօրէնութիւն , կորուսանէր զիս :

Ոյք խօսէին զխաղաղութիւն ընդ ընկերս իւրեանց . և չարութիւն է 'ի սիրտս նոցա :

Տուր նոցա տէր ըստ գործս նոցա . ըստ անօրէնութեան գնացից նոցա հատոնոցա :

Ըստ գործոց ձեռաց նոցա հատոնոցա՝ զհատուցումն նոցա նոցին :

Այլ իմացան նորա զգործս տեառն , և ոչ
'ի գործս ձեռաց նորա հայեցան . կործա-
նեացես զնոսա , և այլ մի շինեսցին :

() Երհնեալ է տէր՝ զի լուաւ ձայնի ա-
ղօթից իմոց . տէր օղնական իմ և սպաշտ-
պան իմ :

Ի նա յուսացաւ սիրտ իմ . օգտեցաւ և
զուարձացաւ մարմին իմ , և ես կամօք
իմովք խոստովան եղէց նմա :

Տէր զօրուածիւն ժողովրդեան իւրոյ ,
ապաւէն փրկուածեան օծելոյ իւրոյ :

Փրկեա զժողովուրդ քո , և օրհնեա
զժառանգուածիւն քո . հովուեա և բար-
ձրացո զնոսա մինչև յաւիտեան :
Տունք ժա :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԸ

Սաղմոս 'ի դաւիթ . օրհնուածեանց նաւասէտ-
պեաց պաշարին :

Սատուցէք տեառն՝ որդիք անբարի , մատու-
ցէք տեառն զորդիս խոյոց :

Սատուցէք տեառն զփառս և զպատիւ .
մատուցէք տեառն զփառս անուան նո-
րա , և երկիր սպաղէք տեառն 'ի սրահ
սրբուածեան նորա :

Չայն տեառն 'ի վերայ ջուրց՝ և անձ փա-
ռաց որոտաց . և տէր ինքն 'ի վերայ
ջուրց բազմաց :

Չայն տեառն զօրութեանց , և ձայն
տեառն մեծվայելչութեանց :

Չայն տեառն փշրէ զմայրս , և մանրէ
տէր զմայրսն լիբանանու :

Մանրեսցէ զնոսաորպէս մատաղատուն
կրն լիբանանու . որ սիրելին է որպէս զոր
դիս միեղջերոյ :

Չայն տեառն հատանէ զբոց 'ի հրոյ .
ձայն տեառն շարժէ զանապատն , և խռո
վեցուցանէ տէր զանապատն կաղէս :

Չայն տեառն հաստատէ զեղջերուս .
և յայտնի առնէ զանտառս :

Ի տաճարի նորա ամենայն որ ասէն
զփառս նորա :

Տէր զջրհեղեղս նստուցանէ և ցածու
ցանէ . թագաւորեսցէ տէր յաւիտեան :

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ
տացէ . և օրհնեսցէ զժողովուրդ իւր 'ի
խաղաղութիւն :

Տունք թմ :

ՍԱՆՄՈՍ ԻԹ

Սաղմոս օրհնութեց նասաւիապէաց աստուծոյն
'ի դաւիթ :

Ի արձր առնեմ զքեզ տէր , զի ընկա
լար զիս , և ոչ ուրախ արարեր զթշնա
մին իմ յիս :

Տէր անձ իմ՝ կարդացի առ քեզ, և
բժշկեցեր զիս. տէր հաներ 'ի դժոխոց
զանձն իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ,
որ իջանեն 'ի գուբ:

Սաղմոս ասացէք անձրաւորաւ. խոստովան
եղերուք յիշատակի սրբութենք:

Սրտմտութիւն է 'ի բարկութենորաւ.
և կեանք են 'ի կամացնորաւ:

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. առաւ
ուտու եղիցի ուրախութիւն:

Ես ասացի 'ի բարեկենդանութեան ի
մում, թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան:

Տէր 'ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ զօր
ութիւն. դարձուցեր զերեսս քո յինէն,
և ես եղէ խոսիլեալ:

Ընդ քեզ տէր կարդացի, և առ անձ իմ
աղաչեցի. զինչ օգուտ է քեզ յարենէ
իմմէ, թէ իջանեմ ես յապականութի:

Ս'իթէ հող խոստովան առնիցի առ
քեզ. կամ պատմեցէ՞ զճշմարտութիս
քո:

Ի ուաւ ինձ տէր և ողորմեցաւ, և տէր
եղև ինձ օգնական:

Կարճոյց զուգ իմ յուրախութի. զերծ
յինէն զքուրձ, և ինձ զգեցոյց զուրա
խութիւն:

Որպէս սաղմոս ասացեն քեզ փառք

իմ. և այլ մի ևս զղջացայց . տէր անձ իմ
 յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ :
 Տունք ժբ : Գորղայս ԼԹ :

ՍԱՂՄՈՍ Լ

Ի հասարակ . հասկասակող-նէան գովող-նէան .
 սաղմոս 'ի դաւիթ :

Ի քեզ տէր յուսացայ , մի ամաչեցից
 յաւիտեան . յարդարութեան քում
 փրկեա զիս և ապրեցո զիս :

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո . վաղ-
 վաղեա կեցուցանել զիս :

Եր իմ անձ սլաշտպան և տուն ապա-
 ւինի ապրեցուցանել զիս . զի հզօրիչ
 իմ և ապաւէն իմ դու ես :

Վասն անուան քոյ տէր առաջնորդե-
 ցեր ինձ , և սնուցեր զիս . և հանցես զիս
 յորոգայթէ յայսմանէ , որ թագուցաւ
 ինձ :

Դու ես սլաշտպան իմ տէր , և 'ի ձեռս
 քո յանձն առնեմ զհօգի իմ :

Փրկեցեր զիս տէր անձ ճշմարտութե
 քով . ատեցեր զայնոսիկ՝ որ պահէն զեր-
 կիւղ 'ի սնոտիս :

Ես 'ի տէր յուսացայ , ցնծացայց և ու-
 րախ եղէց 'ի փրկութեան քում :

Հայեցար 'ի խոնարհութիւն իմ , և փրկ-

Կեցեր 'ի վշտաց զանձն իմ, և ոչ մատ-
նեցեր զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց . և կա-
ցուցեր յանդորրու զոտս իմ :

Ողորմեա ինձ տէր, զի նեղեալ եմ ես .
խռովեցաւ 'ի սրտմտու թենէ ակն իմ,
անձն իմ և փոր իմ :

Պակասեցան 'ի ցաւոց կեանք իմ, և
ամբ իմ յոգւոց ելանելոյ :

Ղքատացաւ 'ի տկարութի զօրութի
իմ . և ոսկերք իմ խռովեցան :

Քան զամենայն թշնամիս իմ եղէ ես
նախատ դրացեաց իմոց, յոյժ ահ և եր-
կիւղ ծանօթից իմոց :

Վեներեան ոյք տեսանէին զիս, ար-
տաքս փախչէին յինէն :

Մոռացեալ եղէ ես ոնկ մեռեալ 'ի սրբ-
տէ . և եղէ ես ոնկ զանօթ կորուսեալ :

Օ ի լուայ ես զքամբասանս բազմաց՝
որ շուրջ էին զինե . 'ի ժողովել նոցա 'ի
միասին, առնուլ զանձն իմ խորհեցան .
այլ ես 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Նսացի դու ես անձ իմ, և 'ի ձեռս քո է
ժառանգութիւն իմ :

Փրկեա զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց իմոց,
և 'ի հալածչաց իմոց .

Նրեւեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո . ասլ-
րեցո զիս տէր ըստ ողորմութե քում .

տէր՝ մի յամօթ եղէց, զի կարդացի առ
քեզ :

Ըմաչեսցեն ամբարիշտք, և իջցեն ՚ի
դժոխս . և համը եղիցին շրթունք նեն-
զաւորք, ոյք խօսէին զարդարոյ զանի-
րաւութիւն յամբարտաւանել և յան-
գոսնել իւրեանց :

Սրպէս զի բազում է ողորմութի քաղց-
րութեան քոյ տէր, զոր պահեցեր եր-
կիւղածաց քոյ :

Ըրարեր դու այնոցիկ՝ ոյք յուսացեալ
են ՚ի քեզ, առաջի որդւոց մարդկան :

Ըմրացուցեր զնոսա ՚ի ծածկոյթ երե-
սաց քոյ ՚ի խռովութենէ մարդկան :

Ծածկեցեր զնոսա ՚ի խորանի քում, ՚ի
հակառակութենէ լեզուաց :

Ըրհնեալ է տէր, զի սքանչելիս արար,
զողորմութիւն իւր ՚ի քաղաք ամուր :

Ես ասացի ՚ի զարմանալ իմում, թէ ըն-
կեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոյ :

Սանն այսորիկ լուար ձայնի աղօթից
իմոց յազազակել իմում առ քեզ :

Սիրեցէք զտէր ամենայն սուրբք նորա,
զի ստուգութիւն խնդրէ տէր . և հա-
տուցանէ այնոցիկ, որ առաւել առնեն
զամբարտաւանութիւն :

Բաջալերեցարուք, և զօրասցին սիրտք

ձեր, ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ էք
'ի տէր :

Տունք ի՞նչ :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԱ

Իմաստոս-Էիսն՝ ի դատելի :

Երանի, ում թողու թի եղև մեղաց .
և ծածկեցան ամենայն յանցանք նորա :

Երանի առն՝ որում ոչ համարեսցի տէր
զմեղս նորա . և ոչ գոյ նենգութիւնն՝ ի
բերանն նորա :

Եւեցի ես՝ և մաշեցան ամ ոսկերք իմ,
առ աղաղակել ինձ առ տէր զօրհանա-
պազ ի տուէ և գիշերի :

Օհանրեաց ձեռն քո՝ ի վերայ իմ . դար-
ձայ ի թշուառութիւնս, զի հարան յիս
փուշք :

Օմեղս իմ ցուցից քեզ, և զանօրէ-
նութիւնս իմ ոչ ծածկեցից ի քէն :

Եսացի՝ թէ պատմեցից ինձէն զմեղս
իմ . և դու թողցես զամենայն ամբա-
րըշտութիւնս մեղաց իմոց :

Վասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ
քեզ ամ սուրբք ի ժամ ընդունելի :

Եւայց միայն ի ջուրցն հեղեղաց բաղ-
մաց, որ առ նոսա ինչ ոչ մերձեսցի :

Դու ես ապաւէն իմ ի նեղութենէ

յայսմանէ, որ շուրջ եղեն զինն :
Յնծու թիւն իմ, փրկեա զիս յայնցանէ՝
որ պաշարեցին զիս :

Իմաստուն արարից զքեզ՝ և խելամուտ
'ի ճանապարհ, յոր և գնասցես . և հաս-
տատեցից 'ի վերայ քո զաչս իմ :

Ս'ի լինիք որպէս զձիս և զԶորիս, զի ոչ
գոյ 'ի նոսա իմաստու թիւն . 'ի սանձս և
'ի դանդանաւանդս ճմլեսցես զկզակս
'նոցա, որ առ քեզ ինչ ոչ մերձեցին :

Բազում տանջանք են մեղաւորաց . բայց
ոյք յուսան 'ի տէր, ողորմութի տեառն

շուրջ եղիցի զնոքօք :

Ուրախ եղերուք և ցնծացէք արդարք .
'ի տէր պարծեցարուք ամենեքեան՝ ոյք

ուղիղ էք սրտիւք :

Տունք ժն : Գորդայս խբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԲ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

Յնծացէք արդարք 'ի տէր . ուղղոց
վայելէ օրհնութիւն . խոստովան եղե-
րուք տեառն օրհնութբ . տասնադեաւ

սաղմոսարանաւ սաղմոս ասացէք նմա .
() րհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր,
զի բարի է . սաղմոս ասացէք նմա օրհ-
նութեամբ :

Աւղիղ են պատգամք տեառն, և ամենայն գործք նորա հաւատովք են. և սիրէ զողորմութիւն և զիրաւունս տէր:

Ողորմութեամբ տեառն լի եղև երկիր, և բանիւ տն երկինք հաստատեցան, և հողուով բերանոյ նրմ զօրութիւն նոցա:

Սողովեաց որպէս՝ ի տիկս զջուրս ծովու. և դնէ ՚ի խորս զգանձս իւր:

Երկիցէ ՚ի տեառնէ ամենայն երկիր. և ՚ի նմանէ զողասցեն ամենայն բնակիչք աշխարհի:

Օ ի նա ասաց՝ և եղեն. ինքն հրամայեաց՝ և հաստատեցան:

Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթանոսաց. անարգէ տէր զխորհուրդս ժողովրդոց, և արհամարհէ տէր զխորհուրդս իշխանաց:

Խորհուրդ տեառն յաւիտեան մնայ, խորհուրդ սրտի նր ազգէ մինչև յազգ:

Երանի ազգի՝ որոյ տէր ամօ օգնական է նմա. ժողովուրդ զոր ընտրեաց ՚ի ժառանգութիւն իւր:

Յերկնից նայեցաւ տէր յամենայն որդիս մարդկան ՚ի սլատրաստ բնակութիւն իւրմէ հայեցաւ յամբ բնակիչս աշխարհի:

Ո ստեղծ առանձին զսիրտս նոցա, ՚ի միտ առնու զամենայն գործս նոցա:

Այ թէ 'ի բազում զօրս իւր ապրեսցի
թագաւոր, և ոչ սկայ 'ի բազում զօրու-
թեան իւրում :

Սուտ է ձի 'ի փրկութեան իւրում . 'ի
բազում զօրութեան իւրում ոչ ապրե-
ցուցանէ զհեծեալն :

Ըջք տեառն 'ի վերայ երկիւղածաց իւ-
րոց . և ոյք յուսան յողորմութի նորա :
Փրկել 'ի մահուանէ զանձինս նոցա .
կերակրել զնոսա 'ի սովի :

Ընձինք մեր համբերեսցեն տեառն , զի
օգնական և պաշտպան մեր է :

Ինա ուրախ եղիցին սիրտք մեր , և յա-
նուն սուրբ նորա յուսասցուք :

Եղիցի ողորմութիւն քո տէր 'ի վերայ
մեր . որպէս յուսացաք 'ի քեզ :
Տունք ձեռն :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԳ

Սաղմոս 'ի դաւիթ . 'ի ժամանակէ զի այլա-
գոմեաց զերեսս իւր առաջի աբիմելէաց .
և ապա արհակեաց զնա , և գնաց :

() Ըհնեցից զտէր յիմ ժամ , յիմ ժամ
օրհնութիւն նորա 'ի բերան իմ :

Ի տէր պարծեսցի անձն իմ . լուիցեն
հեզք , և ուրախ եղիցին :

Սեծ արարէք զտէր ինև . և բարձր

արասցուք զանունն նորա 'ի միասին :
Խնդրեցի 'ի տեառնէ և լուաւ ինձ .
յիմ նեղութենէ իմէ փրկեաց զիս :
Մատիք առ տէր՝ և առէք զլոյս . և ե-
րեսք ձեր մի ամաչեսցեն :

Լս աղքատ կարգաց առ տէր, և տէր
լուաւ սմա . յամենայն նեղութենէ սո-
րա փրկեաց զսա :

Բանակ հրեշտակաց տեառն շուրջ է
զերկիւղածովք իւրովք, և պահէ զնս :
Ճաշակեցէք և տեսէք, զի քաղցր է
տ՛ր . երանեալ է այր՝ որ յուսայ 'ինա :
Երկերուք 'ի տեառնէ ամենայն սուրբք
նորա . զի ոչինչ է պակասութիւն երկիւ-
ղածաց նորա :

Մեծամեծք աղքատացան և քաղցեան .
բայց ոյք խնդրեն զտէր, մի պակասեսցէ
'ի նոցանէ ամենայն բարութիւն :

Եկայք որդեակք իմ և լուարուք ինձ .
և զերկիւղ տեառն ուսուցից ձեզ :

Ո՛վ է մարդ՝ որ կամի զկեանս, սիրէ
զաւուրս իւր տեսանել 'ի բարութեան :

Լռեցս զլէզու քո 'ի չարութենէ . և շըր-
թունք քո մի խօսեսցի զնենգութիւն :

Խոտորեա 'ի չարէ, և արա զբարի .
խնդրեա զխաղաղութի, և երթ զհետն՛ր :

Լսք տեառն 'ի վերայ արդարոց, և ա-

կանջք նորա 'ի վերայ աղօթից նոցա :
 Երեսք տեառն 'ի վերայ չարագործաց .
 սատակել յերկրէ զյիշատակս նոցա :
 Վարդացին արդարքն առ տէր , և տէր
 լուաւ նոցա . յամենայն նեղութենէ
 նոցա փրկեաց զնոսա :

Մերձ է տէր առ այնոսիկ՝ որ մաշեալ
 են սրտիւք . և զխոնարհս հոգւով կե-
 ցուցանէ :

Բազում նեղութիւնք են արդարոց .
 յամենայնէ փրկէ զնոսա տէր . և պահէ
 զամենայն ոսկերս նոցա . և մի 'ի նոցանէ
 մի փշրեսցի :

Մահ մեղաւորին չար է . բայց որ ա-
 տեայ զարդարն , զղջասցի :

Փրկէ տէր զանձինս ծառայից իւրոց .
 մի զղջասցին ամենեքեան՝ ոյք յուսա-
 ցեալ են 'ի նա :

Տունք իմ : Գորդայս ին :

ՍԱՆՄՈՍ ԼԻ

Ի հարարած . ստղճոս 'ի դատիւն :

Դատեա տէր զայնոսիկ՝ ոյք դատին
 զիս . մարտիր ընդ այնոսիկ , որ մարտըն
 չին ընդ իս :

Ընդ զգէն և զասպար քո , և արի յօդ-
 նել ինձ . հան զսուր քո ընդդէմ հա-

լածչաց իմոց, արգել զնոսա . և ասա դու
ցանձն իմ, թէ փրկու թիւն քո ես եմ :
Լմաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խընդ-
րէին զանձն իմ . դարձցին յետս և ա-
մաչեսցեն, որ խորհէին ինձ չար :

Եղիցին նոքա ունի փոշի առաջի հողմոյ .
և հրեշտակ տեառն նեղեսցէ զնոսա :
Եղիցին ճանապարհք նոցա՝ ի խաւար և
՛ի գայթակղութիւն . և հրեշտակ նոյ
հալածեսցէ զնոսա :

Ի նանիր թագուցին ինձ որոգայթ յա-
պականութեան իւրեանց, և ՛ի նանիր
նախատեցին զանձն իմ :

Հասցէ ՛ի վերայ նոցա որոգայթ . զոր
ոչ գիտային . և որս՝ զոր թագուցին,
առցէ զոտս նոցա . և յորոգայթ ՛ի նոյն
անկցին :

Լյլ անձն իմ ցնծասցէ ՛ի տէր, ուրախ
եղիցի ՛ի փրկութեան նորա . և նամ ոս-
կերք իմ ասասցեն, տէր ո՞ նման է քեզ :
Օ ՛ի փրկեաց զաղքատն ՛ի ձեռաց հզո-
րի, զաղքատն և զտնանկն յայնցանէ՝
որ յափշտակեն զնա :

Յարեան ՛ի վերայ իմ վկայք չարեաց .
զոր ինչ ոչ գիտէի՝ հարցանէին ցիս :
Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բա-
րոյ . անժառանգել զանձն իմ խորհե-

ցան յորդուոց 'ի մարդկանէ :

Եւ 'ի նեղել նոցա քուրձ զգէնուի , խոնարհ առնէի սրահօք զանձն իմ . և ազօթք իմ 'ի ծոց իմ դարձցին :

Որպէս զեղբայր և զընկեր՝ այսպէս հաճոյ լինէի . որպէս սգաւոր և տրտում , այնպէս խօնարհ առնէի :

Ի վերայ իմ ուրախ եղէն՝ և ժողովեցան . ժողովեցան յիս տանջանք , և ես ոչ ծանեայ . ցրուեցան , և ոչ զղջացան :

Փորձեցին զիս՝ և արհամարհեցին արհամարհանօք . կրճտեցին 'ի վերայ իմ զատամունս իւրեանց . տէր էրբ տեսցես :

Ի բաց արա զանձն իմ 'ի խորամանկութենէ նոցա , և յառիւծուց զմիամօրութիւն իմ :

Իյոստովան եղէց քեզ տէր՝ յեկեղեցիս մեծս , և 'ի ժողովս բազմաց օրհնեցից զքեզ :

Ս'ի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ , ոյք ատէին զիս 'ի տարասլարտուց . ակնարկի առնէին յիս աչօք իւրեանց :

Ինդ իս զխաղաղութիւն խօսէին . և ինքեանք բարկութիւն զնենգութի խորհէին :

Իացին 'ի վերայ իմ՝ զբերանս իւրեանց , և ասացին այո այո տեսին աչք մեր :

Տեսեր տէր՝ և մի լուեր՝ տէր՝ մի 'ի բա-
ցեայ առնիր յինէն :

Օ արթիր և հայեաց տէր՝ յիրաւունս
իմ . անձ իմ և տէր իմ 'ի դատաստանս
իմ . և իրաւ արա ինձ ըստ արդարութե-
քում , տէր անձ իմ :

Ս'ի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ .
և մի ասասցեն 'ի սիրտս իւրեանց , թէ
վաշ վաշ անձանց մերոց , զի ընկլուզաք
զնա :

Մաչեացեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խըն-
դային ընդ չար իմ . զգեցցին զամօթ և
զանարդանս՝ ոյք մեծաբանէին 'ի վերայ
իմ :

Յնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամե-
նեքեան , ոյք կամին լը արդարուի իմ :

Մասացեն յամ Ժամ , մեծ է անձ . և ոյք
կամին զխաղաղութիւն ծառայի քո :

Եզու իմ խօսեսցի զարդարութիւնս
քո , զօրհանապազ զգովութիւնս քո :

Տունք իէ :

ՍԱՂՄ ՈՍ ԼԵ

Ի հասարած , ծառայի փետուն . սաղմոս 'ի
դասիլի :

Մսէ անօրէնն 'ի մեղանչել ընդ միտս
իւր , թէ չիք երկիւղ այ առաջի աչաց
նորա :

Սենգեաց առաջի նորա, գտանել զանորէնու թիւն, և ատել զնա:

Բանք բերանոյ նորա անորէնու թիւն և նենգութիւն էն:

Այ կամեցաւ նա իմանալ զբարի. զանորէնութիւն խորհեցաւ յանկողնի իւրում:

Եկաց նա յամենայն ճանապարհ, որ ոչ է բարի. և ՚ի չարէ նա ոչ ձանձրացաւ: Տէր՝ յերկինս է ողորմութիւն քո. ճըշմարտութիւն քո մինչև յամսս:

Լըդարութիւն քո ոնլլերինք անձ. իրաւունք քո ոնլ խորս բազումս. զմարդիկ և զանասուն կեցուցանես դու տէր:

Արպէս զի բազում արարեր զողորմութիւն քո անձ. այլ որդիք մարդկան ՚ի հովանի թևոց քոց յուսասցին:

Լըբեցցին նոքա ՚ի պարարտութիւն տան քո. և զուխս փափկութեան քո տացես ըմպել նոցա:

Ի քէն է տէր աղբիւր կենաց. և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս:

Սագեա զողորմութիւնս քո՝ ոյք ճանաչեն զքեզ, զարդարութիւնս քո՝ որ ուղիղ են սրտիւք:

Սի եկեացէ ՚ի վերայ մեր ոտն ամբարտաւանից, և ձեռք մեղաւորաց մի դողացուցեն զմեզ:

Ընդ անկցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն
զանօրէնու թիւն . մերժեսցին և այլ մի

կարասցեն հաստատիլ :

Տունք ժգ : Գորղայս Խ :

Կանոնս Գորղայս Է : Սաղմոս ժՅ :

Տունս միլ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՎՍԷՍԻ

ԱՅՏՈՒԱԾԱՏԵՍ ՄԱՐԳԱՐԻՒ

Թ . Օրինաց ԼԷ :

Սայեցարուք երկինք , և խօսեցայց .
լուիցէ երկիր զպատգամս բերանոյ ի-
մոյ :

Ընդունելի լիցի որպէս անձրև բարբառ
իմ , և իջցէ որպէս ցօղ պատգամք իմ :
Որպէս զանձրև՝ ի վերայ սիզոյ , և որպէս
տարափ՝ ի վերայ խոտոյ . զի զանուն
տեառն կարգասցուք . և տուք օրհնու-
թիւն տեառն ւոյ մերոյ :

Ստուած որոյ ճշմարտութիւն են գործք
նորա , և ամենայն ճանապարհք նորա
իրաւամբք են :

Ստուած հաւատարիմ է , և ոչ գոյ ՚ի
նմա անիրաւութիւն . արդար և ճշմա-
րիտ է տէր :

Սեղան՝ և ոչ նմա՝ որդիքն արատոյ ,

Ծնունդք խոտորեալք և թիւրեալք :
Ո՛չ այդ այն է՝ զոր տեառն հատուցա-
նէիք դուք՝ ժողովուրդք յիմարք և ոչ
իմաստունք :

Ո՛չ սա ինքն է հայր քո, որ ստացաւ
զքեզ, արար զքեզ, և ստեղծ զքեզ :
Յուշ լիցին քեզ աւուրքն յաւիտե-
նից . իմացարուք զամս ազգաց մինչև
յազգս :

Հարցըիր դու ցհարս քո . և պատմես-
ցեն քեզ . ցծերս քո, և ասասցեն քեզ :
Ի ժամանակի՛ յորժամ բաժանեաց բար-
ձրեալն զազգս ամ . որպէս սիռեաց նա
զորդիսն ադամայ :

Կացոյցսահմանհեթանոսացըստ թուոյ
հրեշտակաց ան :

Եղև բաժին տեառն ժողովուրդ իւր
յակոր, և վիճակ ժառանգութեան իւ-
րոյ իսրայէլ :

Բաւական եղև նմա յանապատի . ՚ի
ծարաւ տօթոյ յանջրդւոջ պաշտպա-
նեաց զնա :

Խրատեաց զնա, և սրահեաց որպէս բիբ-
ական . որպէս զարծուի ՚ի թևս իւր ըն-
կալաւ զնա, և որպէս ՚ի վերայ ձագուց
իւրոց գթացաւ :

Տարածեաց զթևս իւր, և ընկալաւ

զնա . և բարձեալ բերէր զնա 'ի վերայ
միջնողանց իւրոց :

Տէր միայն ածէր զնոսա . և ոչ գոյր ընդ
նոսա աստուածս օտարս :

Ըճ եհան զնոսա 'ի զօրութիւնս երկրի .
և կերակրեաց զնոսա արդեամբք ան-
դաստանաց :

Գիեցոյց նոցա մեղր 'ի վիմէ , և իւղ
յապառաժ վիմէ :

Իւղ կովուց և կաթն մաքեաց , ճար-
պով հանդերձ խոյոց որթուց ցլուց և
նոխազաց :

Օպարարտութիւն երիկամանց ցորե-
նոյ . և զարիւն խաղողոյ արբ գինի :

Եկեր յակովբ և յագեցաւ , և անգու-
շեաց զսիրելին :

Գիրացաւ ստուարացաւ լայնացաւ . ե-
թող զտէր անձ զարարիչ իւր , և յետս
եկաց յայ փրկչէ իւրմէ :

Բարկացուցին զիս օտարոտիւք իւ-
րեանց , և կռովք իւրեանց դառնացու-
ցին զիս :

Օռհեցին դիւաց' և ոչ այ . դիցն'
զորս ոչ գիտէին . նորք և առժա-
մայնք , զորս բնաւ ոչ ճանաչէին հարբ
նոցա :

Թողին զտէր' որ ծնաւ զնոսա . մոռա-

ցան զի՞ճ՝ որ կերակրեաց զնոսա :
Ետես տէր և նախանձեցաւ , սրտմտե-
ցաւ 'ի վերայ ուստերաց և դստերաց
նոցա , և ասէ :

Պարձուցից զերեսս իմ 'ի նոցանէ , և
ցուցից նոցա զինչ լինելոց իցէ յապայ
ժամանակի :

Օ ի ազգ մի թիւր են նոքա՝ և որդիք
անհաւանք . նոքա նախանձեցուցին զիս
'ի չաստուածս իւրեանց , և դառնացու-
ցին զիս 'ի կուռս իւրեանց :

Եւրդ և ես նախանձեցուցից զնոսա յազգ
անպիտան . և անմիտ ազգաւ զկծեցու-
ցից զնոսա :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Տուք փառս նայ , տուք օրհնութիւն
մարդասիրին թագաւորին յաւիտե-
նից , որ փրկէ զճառայս իւր և կեցու-
ցանէ :

Մարդասէր տէր վասն սրբուհւոյ ան-
արատ մօր քոյ և կուսի , և վասն խա-
չի քոյ պատուականի , տէր ընկալ զաղա-
չանս մեր , և կեցո զմեզ :

Քարոզ և աղօթք Արկինք պատմեն և
Տէր ապաւեն կանոնացն :

Ս ասն 'ի գիշերի և 'ի տունջեան և
յամ ժամու խօսել մեզ զբան տեան
զտէր աղաչեսցուք : Տէր ողորմեա :

Ս ասն չանկանելոյ մեզ 'ի փորձութիւն ,
որում ոչ կարեմք հանդուրժել , զտէր
աղաչես :

Ս ասն ամբիժ և անդատապարտ կալ
մեզ առաջի ահեղ ատենին քսի , զտէր
աղաչ :

Ս ասն առաջնորդելոյ մեզ 'ի նաւահան
գիստ կենացն անվախձանից , զտէր
աղաչ :

Ս ասն արժանի լինել մեզ վերին կոչ
մանն և երկնից արքայութեանն , զտէր :

Ս ասն հոգւոցն հանգու : Ալ և ս միա
բան : Օ անձինս : Սղորմեաց :

Աղօթք :

Ի գիշերի և 'ի տունջեան և յամ
մու զքեզ աղաչեմք , և 'ի քէն ի ընդ
րեմք մարդասէր տէր : Ալ մեզ նմ
վրկիչ մեր , խոնարհեսցի ունկն քո ի
խնդրուածս մեր , զի մի ունայն լիցին
վաստակք ծառայից քոց . այլ համա

Տիրտ իմ և մարմին իմ ցնձասցէ առ տձ
կենդանի :

բեա զաշխատու թիս մեր՝ ի գործ արդա-
 լու թեան և ՚ի պտուղ անպաշտու թե-
 նկալ տէր՝ զաղօթս և զերկրպագու-
 թիս մեր, և հատո մեզ զողորմութիւն
 քո առատապէս. ծածկեա զմեզ ընդ
 հովանեաւ ամենազօր աջոյ քո. զօ-
 րացո զմեզ տէր՝ զօրութիւնք սբ հոգւոյդ.
 պահեա զմեզ որպէս բիբ ական: Ա-
 րա առ մեզ նշան բարի ՚ի գովեստ և
 ՚ի փառաբանութիւն անուանդ քում
 սրբոյ: Օ ի ՚ի քո փառս կատարի ան-
 արարածոց մշտնջենաւոր փառաբանու-
 թիւն ՚ի բարձունս, հօր և որդւոյ և
 հոգւոյն սրբոյ այժմ և միշտ և յաւի-
 տեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի և յաւիտե-
 նական, նայեա և այց արա բանաւոր
 հօտի քո. զոր ժողովեցեր առ քեզ զը-
 թութիւնք քով: Օ ի քո առաջի կամ-
 տէր, և առ ՚ի քէն՝ ողորմութեանցդ և
 զթութեանցդ ակն ունիմք: Օ ամեն-
 ական օրհնեա. զամենեւեան իմաստ-
 նացո. զամենեւեան լուսաւորեա,
 ամենեցուն սարգևեա զերկնից ար-

քայութիւնդ : Այսն զի դու ես տէր
կենաց և անորոքութեանց . և քեզ
վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
նից . ամէն :

Առաջնահոգ :

Ի գիշերի և 'ի տունջեան և յամ ժա-
մու անդադար փառաւորեմք զհայր և
զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ
և յաւիտեանս :

() Ըհնեալ տէր մեր յս քս . ամէն :
Հայր մեր որ :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԶ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

Մի նախանձիր ընդ չարս , և մի ընդ այնոսիկ՝ որ գործեն զանօրէնութիւնս :

Օ ի որպէս խոտ վաղվաղակի ցամաքեացին . որպէս դալարի խոտոյ վաղվաղակի անցցեն :

Յուսա՛ի տէր , և արա զքաղցրութիւնքնակեա յերկրի , և հովուեսցիս 'ի մեծութեան նորա :

յտեա՛ի տեառնէ , և նա տացէ քեզ զիննդրուածս սրտի քո . յայտնեա առաջի տեառն զճանապարհս քո , և յուսա՛ի նա :

Եւ արասցէ և հանցէ որպէս զլոյս զարդարութիւնս քո , և զիրաւունս քո որպէս զօր հասարակ :

Հնազանդ լեր տեառն , և ծառայեա նմա . և մի նախանձիր ընդ այնոսիկ որոց առակեալ իցեն ճանապարհք իւր :

ընդ ընդ մարդոյ՝ որ գործէն զանօրէն
նութիւն :

Առեա՛ի բարկութենէ, և հանգիր՛ի
սրտմտութիւն և մինախանձիր ընդ չարս :

Օ՛ի չարք վաղվաղակի սատակեսցին .
բայց ոյք համբերեն տեառն, նոքա ժա-
ռանգեսցեն զերկիր :

Փոքր մի և այլ ոչ ևս իցէ ամբա-
րիշտն . խնդրեսցես զտեղի նորա, և ոչ
գտցես :

Այլ որ հեզքն են՝ նոքա ժառանգե-
ցեն զերկիր, և փափկասցին՛ի բազում
խաղաղութեան իւրեանց :

Սպասէ մեղաւոր արդարոյ, և կրճտէ
՛ի վերայ նորա զատամունս իւր . այլ
տէր ծիծաղեսցի զնովաւ :

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ, զի հա-
սեալ է օր նորա :

Սուր հանին մեղաւորք, և լարեցին
զաղեղունս իւրեանց՝ հարկանել զաղ-
քատն և զտնանին . սպանանել զայն
որ խոնարհն է սրտիւ :

Սուրք նոցա մտցեն՛ի սիրտս նոցա, և
աղեղունք նոցա փշրեսցին :

Աւել է սակաւիկ ինչ արդարոյ, քան
զբազում մեծութիւն մեղաւորաց . և
բազումք ամբարշտաց խորտակեսցին :

Հաստատէ տէր զարդարս , և ճանաչէ
զաւուրս ամբօժից . ժառանգու թի նոցա
յաւիտեան եղիցի :

Սի ամաչեացեն նորա 'ի ժամանակս չա-
րու թէ . այլ յաւուրս սուղոյ յագեացին :

Մհա մեղաւորք կորիցեն . այլ թշնամիք
տեառն 'ի փառաւորել և 'ի քարձրանալ
իւրեանց պակասեցին որպէս ծուխ զի
պակասէ :

Փոխ առնու մեղաւորն , և ոչ հատու-
ցանէ . այլ որ արդարն է , ողորմի և տայ :

Ոյք օրհնեն զտէր , ժառանգեացեն
զերկիր . և ոյք անիծանեն , սատակե-
ցին 'ի նմանէ :

Ի տեառնէ ուղղին գնացք առն . զճա-
նապարհս նորա նա կամի յոյժ :

Թէպէտ և գայթակղեացի , նա մի կոր-
ծանեացի , զի տէր ձեռնկալու է նորա :

Մանուկ էի ես՝ և ծերացայ . և ոչ տե-
սի զարդարն արհամարհեալ , և ոչ զա-
ւակ նորա՝ թէ մուրանայ հաց :

Օրհնանապաղ ողորմի և տայ փոխ .
զաւակ նր օրհնեալ եղիցի յաւիտեան :

Խոտորեա 'ի չարէ , և արա զբարի-
քնակեցես յաւիտեանս յաւիտենից 'ի
նմա :

Տէր սիրէ զիրաւունս , և ոչ ընդ վայր

Հարկանէ զսուրբս իւր . այլ յաւիտեան
պահէ զնոսա :

Ընօրէնք հալածեսցին 'ի միասին , և
զաւակ ամբարշտաց սատակեսցի :

Ըստ արդարք ժառանգեսցեն զերկիր ,
և բնակեսցեն յաւիտեանս յաւիտենից
'ի նմա :

Բերան արդարոյ խորհի զիմաստու թի ,
և լեզու նորա խօսեսցի զիրաւունս :

() Ընք այ իւրոյ են 'ի սրտի իւրում . և
մի գայթաղեսցին զնացք նորա :

Հայի մեղաւորն ընդ արդար , և խնդրէ
սպանանել զնա . այլ տէր ոչ թողու զնա
'ի ձեռս նորա , և ոչ դատապարտէ զնա
յորժամ դատի զնա :

Համբեր տեառն և պահեա զճանապար-
հքս նորա . և բարձր արասցէ զքեզ 'ի
ժառանգել զերկիր , և զսատակումն մե-
ղաւորաց տեսցես :

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ և բար-
ձրացեալ օրակէս զմայրսն լիբանանու :

Ընցի , և ահա ոչ էր . խնդրեցի , և ոչ
գտաւ տեղի նորա :

Պահեա զամբծութի , և տես զուղղու-
թիւն . զի գոն մնացուածք առն խա-
ղաղարարի :

Ընօրէնք հալածեսցին 'ի միասին . և

զաւակ ամբարշտաց կորիցէ :

Փրկու թիւն արդարոց 'ի անէ է . վերա-
կացու է նոցա 'ի ժամանակս նեղու թե :
() զնեացէ նոցա տէր . և փրկեսցէ զնո-
սա . ապրեցուսցէ 'ի մեղաւորաց , և կե-
ցուսցէ զնոսա , զի յուսացան 'ի նա :

Տունք լի :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԷ

Սաղմոս 'ի դաւիթ . առ 'ի յեշարայի
շաբաթնոս :

Տէր մի՞ սրտմտու թիւք քով յանդիմա-
նէր զիս , և մի՞ բարկու թիւք քով խրա-
տեր զիս :

Օ ինետք քո հարան յիս , և յիս հաս-
տատեցաւ ձեռն քո :

Ոչ գոյ բժշկու թիւն մարմնոյ իմոյ յե-
րեսաց բարկու թեան քոյ :

Ոչ է խաղաղու թիւն ոսկերաց իմոյ յե-
րեսաց մեղաց իմոյ :

Մնորէնու թիւնք իմ բարձրացան քան
զզլու իս իմ . որպէս բեռն ծանր ծանրա-
ցան 'ի վերայ իմ :

Մեխեցան և փտեցան վերք իմ յերե-
սաց անզգամու թեան իմոյ :

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ յոյժ . գոր-
հանապազ տրտում զնայի , զի անձն

իմ լի եղև չարչարանօք . և ոչ գոյ բը-
ժըշկու թիւն մարմնոյ իմոյ :

Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչև
յոյժ . մոնչէի առ հեծու թէ սրտի իմոյ :
Տէր առաջի քո է ամ ցանկու թի իմ , և
հեծու թիւն իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցաւ :
Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս , և եթող զիս
զօրութիւն իմ . լոյս աչաց իմոյ , և այս
ոչ եղև ընդ իս :

Տարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առա-
ջի իմ մերձեցան և կացին , և մերձա-
ւորք իմ հեռի եղեն յինէն :

Տունադատէին զիս և խնդրէին զանձն
իմ . ոյք խորհէին չար 'ի վերայ իմ , խօ-
սեցան զանօրէնութիւն , և զնենդու-
թիւն զօրհանապազ խորհեցան :

Այլ ես որպէս խուլ զի ոչ լսէ . որպէս
համր՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր :

Եղէ ես որպէս մարդ՝ որ ոչ լսէ , և ոչ
գոն խօսք 'ի բերան նորա :

Ես 'ի քեզ տէր յուսացայ , և դու լուի-
ցես ինձ տէր ամ իմ :

Ըսացի՝ թէ մի ուրախ եղիցին յիս
թշնամիք իմ . 'ի սասանել ստից իմոց՝
'ի վերայ իմ մեծամեծս խօսեցան :

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ . և ցաւք
իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Օ՛ւնօրէնութիւնս իմ պատմեցից , և
հոգացայց վասն մեղաց իմոց :

Իսկ արդ թշնամիք իմ կէնդանի էն
և զօրացեալ էն քան զիս . և բազում
էին , ոյք ատէին զիս 'ի տարապար-
տուց :

Ո՛յք հասուցին ինձ չար փոխանակ
ընդ բարւոյ . չար խօսէին զինէն , զի
էս երթայի զհետ արդարութեան :

Մի թողուր զիս տէր անձ իմ , և մի 'ի
բացեայ առնիր յինէն . հայեաց յօգնել
ինձ՝ տէր փրկութեան իմոյ :

Տունք իմ :

ՍԱՆՄՈՍ ԼԸ

Ի հասարած . յերէնոզմայ օրհնութեան .
'ի դատել սաղմոս :

Ե՛սացի՛ թէ պահեցից զճանապարհս
իմ , զի մի մեղայց լեզուաւ իմով :

Ե՛զի պահապան բերանոյ իմոյ՝ 'ի հա-
կառակել մեղաւորին առաջի իմ :

Խուլ եղէ և խոնարհեցայ . լռեցի 'ի
բարութէ , և ջառք իմ նորոգեցան յիս :

Քեռաւ սիրտ իմ 'ի փորի իմում , և 'ի
խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր :

Խօսեցայ լեզուաւ իմով և ասացի . զոչ
ինձ տէր զկատարած իմ , և զթիւ աւուրց

խմոց՝ քանի՞օն է, զի գիտացից թէ որ-
չափ ինչ պակասեալ է յիննէն:

Ընա չափով եղիւր զաւուրս իմ. և կար
զօրութեան իմոյ որպէս ոչ ինչ է առա-
ջի իմ. սակայն ամենեւին ընդունայն է
ամենայն մարդ մտեղի:

Եւ պաքէն որպէս՝ ի պատկերի շրջի մարդ,
սակայն՝ ի զուր խռովի. գանձէ՛ և ոչ
գիտէ ում ժողովէ:

Իսկ արդ ո՞վ է համբերութիւն իմ, թէ
ոչ դու տէր. կամ կար զօրութեան իմոյ,
թէ ոչ՝ ի քէն:

Յամենայն անօրէնութենէ իմմէ փր-
կեցեր զիս. նախատինս անզգամաց ա-
րարէր զիս:

Խուլ եղէ և ոչ բացի զբերան իմ, զի
դու արարեր:

Ի բաց արա յիննէն զտանջանս իմ, զի
՛ի զօրութիւն ձեռին քո ես պակասեցայ:

Կշտամբութիւն վասն մեղաց խրատեցեր
զմարդ. մաշեցեր որպէս սարդիոստայն
զանձն նորա. սակայն ընդունայն է ա-
մենայն մարդ:

Ընր տէր աղօթից իմոց, ունկն գիւր
խնդրուածաց իմոց, արտասուաց իմոց
մի լուեր:

Պանդուխտ եմ ես առաջի քո, նրժ-

դէ՛հ և անցաւ որ որպէս ամ հարք իմ :
 Թոյլ արա ինձ զի հանդեպց մինչև
 երթեալ իցեմ, ուստի ոչ ևս գտա
 նիցիմ :
 Տունք ձե :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԹ

Ի հարարած . սաղմոս 'ի դատելի :

Համբերելով համբերի ամն, և նայե
 ցաւ առ իս, և լուաւ աղօթից իմոց :
 Եհան զիս 'ի գբոյ տառապանաց, 'ի
 կաւոյ և 'ի տղմոյ :

Հաստատեաց 'ի վերայ վիմի զոտս իմ,
 և ուղղեաց զգնացս իմ :

Մըկ 'ի բերան իմ օրհնութի նոր, զօրհ
 նութիւն տեառն ան մերոյ :

Տեսցեն բազումք և երկիցեն, և յու
 սասցին 'ի տէր . երանեալ է այր՝ որոյ
 անուն տեառն յոյս է նորա :

Ոչ հայեցաւ նա 'ի նանրութիւն, և ոչ
 'ի մոլութիւն սուտ :

Բազում արարեր դու տէր ամ իմ
 զսքանչելիս քո . խորհրդոց քոց՝ ոչ որ է
 որ նման է քեզ :

Պատմեցի և խօսեցայ, և բազում ե
 ղեն քան զթիւ . ընդ զոհս և ընդ պա
 տարագս ոչ հաճեցար . լսելիս հաս

տատեցեր ինձ . ողջակէզս և զվասն
մեզ ցոյն յանդրեցեր :

Յայնժամ ասացի՝ [Թէ] ահաւասիկ գամ
ես . 'ի զլուխս գրոց գրեալ է վասն
իմ :

Ընեւ զկամս քո ան իմ կամեցայ , և
զօրէնս քո 'ի մէջ որովայնի իմոց :

Ընետարանեցից զարդարութիւնս քո
յեկեղեցիս մեծս . ահա շրթունս իմ
ոչ արգելից 'ի քէն :

Տէր դու գիտացեր՝ զի զարդարութիւնս
քո ոչ ծածկեցի 'ի սրտի իմում , զճըշ-
մարտութիւնս քո և զփրկութիւնս քո :

Ըսացի և ոչ թագուցի զողորմութիւնս
քո , և զճշմարտութիւնս քո 'ի ժողո-
վորդենէ մեծէ :

Ըյլ դու տէր մի՛ հեռի առներ զգթու-
թիւնս քո յինէն . զի ողորմութիւնս քո
և ճշմարտութիւնս քո յամենայն ժամ
ընկալցի զիս :

Շուրջ եղեն զինև չարք՝ որոց ոչ էր
նոցա թիւ . հասին ինձ անօրէնութիւնք
իմ , և ես ոչ կարացի տեսանել :

Բազում եղեն քան զհեր գլխոց իմոց .
և սիրտ իմ եթող զիս :

Կամեաց տէր՝ փրկել զիս , և տէր յօգ-
նել ինձ նայեաց :

Ըմաչեացեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խըն-
դրէին զանձն իմ բառնալ զսա • դարձ-
ցին յետս և ամաչեացեն՝ ոյք խորհէին
ինձ չար :

Արեացեն զամօթ առ ժամայն վաղվա-
ղակի , որ ասէին ինձ վաչ վաչ :

Յնծասցեն և ուրախ լիցին՝ ի քեզ ամե-
նեքեան , ոյք խնդրեն զքեզ տէր :

Ասացեն յամենայն ժամ՝ մեծ է անձ ,
և ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո :

Ես աղքատ և տնանկ եմ , անձ խորհեա
ղիս • օգնական և պաշտպան իմ ես • և
դու անձ իմ մի յամենար :

Տունք իբ : Գորղայս ծք :

ՍԱՂՄՈՍ Խ

Ի հապարած • սաղմոս ՚ի դաւիթ :

Երանի որ խորհի զաղքատն և ըզ-
տնանկն • յաւուր չարի փրկէ զնա տէր :

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ • երանե-
լի առնէ զնա ՚ի վերայ երկրի , և ոչ մատ-
նէ զնա ՚ի ձեռս թշնամեաց իւրոց :

Տէր օգնական է նմա ՚ի մահիձն ցաւոց
իւրոց • զամենայն անկողինս նորա դար-
ձուցանէ ՚ի հիւանդութենէ նորա :

Ես ասացի տէր ողորմեա ինձ • բժըշ-
կեա զանձն իմ , ես մեղւոյ քեզ :

Թ՛չնամիք իմ ասացին ինձ չար . երբ իցէ
զի մեռցի, և կորիցէ անուն նորա :

Ս՛տանէր տեսանել զնանրու թիւն . խօսէր
'ի սրտի իւրում, և ժողովէր զանօրէնու
թիւնս յանձն իւր :

Ը՛րտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր . զի
նէն շնջէին ամենայն թչնամիք իմ :

Խորհեցան չար 'ի վերայ իմ . բան անօրէնու
թեան եղին 'ի վերայ իմ :

Ս՛իթէ որ ննջիցէն, և այլ ոչ ևս յաւելուցու
յառնել . քանզի և այրն խաղաղութեան իմոյ,
յոր և եսն յուսացայ :

Որ ուտէր զհաց իմ, յաճախեաց առնել
ինձ խաբէութիւն :

Ը՛յլ դու տէր ողորմեա ինձ և կանգնեա
զիս, և ես հատուցից նոցա :

Յայսմ ծանեայ՝ թէ հաճեցար ընդ իս .
զի մի ուրախ եղիցին յիս թչնամիք իմ :

Ը՛յլ զիս յամբժու թեան իմում ընկալար,
և հաստատեցեր զիս առաջի քո յաւիտեան :

() րհնեալ տէր Խճ իսրայէլի յաւիտեանս
յաւիտենից . եղիցի եղիցի :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԱ

Ի հասարակ . Ի մասսօր-նէ որդ-ոցն հորեայ .
սաղմոս 'ի դաս-իւն :

Որպէս փափաքէ եղջերու յաղբերս
ջուրց , այնպէս փափաքէ անձն իմ առ
քեզ ւծ :

Չարաւի է անձն իմ առ քեզ ւծ ,
հզօր և կենդանի . երբ եկից երևեցայց
երեսացդ ւյ :

Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր 'ի
տուէ և 'ի գիշերի . և այն զի ասէին
ցիս զօրհանապաղ՝ թէ ո՛ր է ւծ քո :

Օայս որպէս յիշէի , տառապէր յիս
անձն իմ . քաջալերէի , զի մտից ընդ
յարկաւ սքանչելեաց տանն ւյ :

Ի ձայն ցնծութեան խոստովանութե ,
և 'ի ձայն բարեկենդանութեան :

Երդ ընդէր տրտում ես անձն իմ , կամ
ընդէր խռովես զիս . յուսա առ ւծ ,
խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց
ւծ է :

Ընձն իմ յոյժ խռովեցաւ . վասն այսո-
րիկ յիշեցի զքեզ յերկրէն յօրդանա-
նու , 'ի հերմոնէ 'ի լեռնէ փոքուէ :

Խօրք 'ի խորոց կարդացին առ քեզ , 'ի
ձայն սահանաց քոց :

Ըմենայն զբօսանք քո, և արիք քո ան-
ցինն 'ի վերայ իմ:

Ի տուէ պատուիրեաց տէր զողորմութի
իւր, 'ի գիշերի զօրհնութիւն նոր. և
աղօթք իմ առ ւնձ վասն կենաց իմոց:

Ըսացի ւնձ՝ ընդունելի իմ ես. ընդէր
մերժեցեր զիս. ընդէր տրտում գնամ
ես 'ի նեղել թշնամւոյ իմոյ:

Ի փշրել ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս
թշնամիք իմ. յասել զիս զօրհանապազ,
թէ ո՛ւր է ւնձ քո:

Ըրդ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ
ընդէր խռովեա զիս. յուսա առ ւնձ,
խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոյ
ւնձ է:

Տունք ժգ:

ՍԱՂՄՈՍ ԽԲ

Սաղմոս 'ի դաւիթ:

Դատ արա ինձ ւնձ, և իրաւ արա ինձ
'ի դատաստանի իմում:

Յազգէ որ ոչ է սուրբ, 'ի մարդոյ մե-
ղաւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս:

Դու ւնձ հզօրիչ իմ ես. ընդէր մոռա-
ցար զիս, ընդէր տրտում գնամ ես 'ի
նեղել թշնամւոյ իմոյ:

Ըռաքեա տէր զլոյս քո և զձշմարտու-

Թիւն քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ, և
հանցեն զիս 'ի լեառն սբ և 'ի յարկս քո:
Ստից առաջի սեղանոյ ւնյ առ ւնձ, սր
ուրախ առնէ զմանկու թիւն իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնու թեամբ
ւնձ ւնձ իմ:

Արդ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ
ընդէր խռովես զիս. յուսա առ ւնձ,
խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց
ւնձ է:

Տունք է: Գորդայս ԸԳ:

ՍԱՂԱՌՈՍ ԽԳ

Ի հարարած. ի մասստուլեան որդւոցն հոր-
իսայ. սաղմոս 'ի դասելի:

Ատուած՝ ականջօք մերովք լուսք,
զոր հարքն մեր սլատմեցին մեզ:

Օգործն զոր գործեցեր յաւուրս նոցա,
յաւուրսն առաջինս:

Չեռն քո խլեաց զհեթանոսս, և զնոսա
տնկեցեր. չարչարեցեր զժողովուրդս
քո, և հաներ զնոսա:

Ոչ թէ սրով իւրեանց ժառանգեցին
զերկիր, և ոչ բազուկ նոցա թէ փրկ-
կեաց զնոսա:

Այլ աջ քո և բազուկ քո և լոյս երե-
սաց քոց, զի հաճեցար դու ընդ նոսա:

Դու ինքն ես՝ թագաւոր իմ և անձ իմ,
 որ հրամայեցեր զփրկու թէցն յակորայ:
 Բլ զթշնամիս մեր հարցուք, և անու-
 ամբ քով արհամարհեսցուք զյարու-
 ցեալսն ՚ի վերայ մեր:

Ալ թէ յաղէղն իմ յուսացեալ եմ, և
 ոչ սուր իմ կեցուցանէ զիս:

Այլ դու փրկեցեր զմեզ ՚ի թշնամեաց
 մերոց և զատելիս մեր յամօթ արարեր:

Ետուծով պարծեսցուք զօրհանասլազ,
 և անուան նորա խոստովան եղիցուք
 յաւիտեան:

Բայց արդ մերժեցեր և անարդեցեր
 զմեզ. և ոչ ելեր անձ ընդ զօրս մեր:

Դարձուցեր զմեզ յետս քան զթշնա-
 միս մեր. և ատելիք մեր յափշտակեցին
 զմեզ:

Ետուր զմեզ որպէս զուխար ՚ի զէնումն,
 և ընդ հեթանոսս ցրուեցեր զմեզ:

Վաճառեցեր զժողովուրդս քո առանց
 գնոյ. և ոչ գոյ թիւ աղաղակի մերոյ:

Երարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մե-
 րոց. ծաղր և այսն կատականաց այնո-
 ցիկ, որ շուրջ էին զմեօք:

Երարեր զմեզ յառակս հեթանոսաց ՚ի
 շարժել զգլուխս ժողովրդոց:

Օր անձ նախատինք իմ առաջի իմ են.

և ամօթ երեսաց իմոց ծածկեաց զիս :

Ի ձայնէ նախատորդին և չարախօսի ,
յերեսաց թշնամւոյն և հալածչի :

Ըյս ամենայն եկն 'ի վերայ մեր , և
մեք զքեզ ոչ մտադարձք , և ոչ ստեցաք
ուխտի քում , և ոչ դարձաք յետս սրբ-
տիւք մերովք :

Դարձուցեր զչաւիղս մեր 'ի ճանապար-
հաց քոց , խոնարհ արարեր զմեզ 'ի
տեղի չարչարանաց . և ծածկեցին զմեզ
ստուերք մահու :

Ի՞նչ մտադեալ իցէ մեր զանունն անց մե-
րոյ , կամ ձգեալ իցէ զձեռս մեր առ ա-
տուածս օտարս :

Սակայն անձ խնդրէ զայս . զի նա քննէ
զգաղանխս սրտից մերոց :

Սասն քս մեռանիւք զօրհանապազ .
համարեցաք որպէս զօչխար 'ի զէնու մն :

Օարթիր ընդէր ննջեա տէր . արի և
մի մերժեր զմեզ իսպառ :

Օմէ դարձուցանես զերեսս քո 'ի մէջ
մտանաս զաղքատութիւն և զնեղու-
թիւնս մեր :

Խոնարհ եղէն մինչև 'ի հող անձիւք
մեր , և յերկիր կցեցան մէջք մեր :

Ըրի տէր օգնեա մեզ , և փրկեա զմեզ
վասն անուան քո :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԴ

Ի հարարած • զատանցելոյ ժամանակաց
որդանցն հորիաց իմաստութեան • սաղմոս օրհ
նութեան վասն սիրելւոյն :

Բղխեսցէ սիրտ իմ զպատգամս քո բա
րիս , և ասացից զգործս իմ թագաւորի
Եզու իմ որպէս գրիչ արագագիր դպրի ,
գեղեցիկ տեսանելով քան զամենայն
որդւոց մարդկան :

Սփռեցան շնորհք 'ի շրթանց քոց
վասն այսորիկ օրհնեաց զքեզ իմ յա
ւիտեան :

Ե՞՞ զսուր ընդ մէջ քո հզօր , վայելչու
թեան և գեղոյ քոյ :

Ե արեա ուղղեա և թագաւորեա վասն
ճշմարտութեան հեզութեան և արդա
րութեան , և առաջնորդեսցէ քեզ ըս
քանչեւապէս աջ քո :

Ե ետք քո սրեալ են հզօր , և ժողո
վուրդք 'ի ներքոյ քո անկցին , 'ի սիրտս
թշնամեաց թագաւորի :

Ե թող քո իմ յաւիտեանս յաւիտե
նից , գաւազան ուղղութեան՝ գաւազան
արքայութեան քո :

Սիրեցեր զարդարութիւն , և ատեցէ
զանօրէնութիւն :

Սասն այսորիկ օժ զքեզ ան ան քո
խղով ուրախութեան, առաւել քան
զընկերս քո:

Օ մուռս և ստաշխն և կասիայ 'ի զգես-
տի քումմէ, 'ի տաճարաց փղոսկրէից,
ուստի ուրախ արարին զքեզ դստերք
թագաւորաց 'ի պատիւ:

Ապցցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ 'ի հան-
դերձս ոսկէհունս զարդարեալ և պա-
ճուճեալ:

Զուր դուստր և տես. խոնարհեցո
զունկն քո. մոռա զժողովուրդ քո և
զտուն հօր քո, զի ցանկացաւ թագա-
ւոր գեղոյ քո:

Սա ինքն է տէր քո՝ երկիր պագցես
անս. և դուստր ծուրայ երկիր պագցէ
անս. և պատարագօք զերեսս սորա պաշ-
տեսցեն մեծամեծք 'ի ժողովրդոց:

Մեծնայն փառք դստեր թագաւորի 'ի
ներքոյ, 'ի վերջաւորս ոսկէհունս զար-
դարեալ և պաճուճեալ:

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ-
նորս, և զընկերս նորա տարցին նմա-
նցեն ցնծութեամբ և ուրախութե-
մբ տարցին 'ի տաճար թագաւորի
փոխանակ հարց քոց եղիցին որդիք զու-
կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ անս:

նայն երկիր . և յիշեացի անուն քորուսի
ամենայն ազգս ազգաց :

Ս ասն այսորիկ ժողովուրդք խոստովան
եղիցին առ քեզ յաւիտեան , և յաւի
տեանս յաւիտենից :

Տունք ժԷ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԵ

Ի հապարած . որդեան հորեայ 'ի վերայ
Քաղաքնեաց :

Ը ստուած մեր ապաւէն և զօրութի
օգնական 'ի վերայ նեղութեանց , որ
գտին զմեզ յոյժ :

Ս ասն այսորիկ ոչ երկիցուք մեք 'ի խոս
վելեակրի , 'ի փոփոխել լերանց 'ի սիրտս
ճովու :

Գ ոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա
խռովեցան լերինք 'ի զօրութենէ նորա :

Գ նազք գետոց ուրախ առնեն զքաղաք
այ . և սուրբ արար զյարկս իւր բար
ձրեալն :

Ը ստուած 'ի մէջ նոցա , և նոքա մի ստ
սանեսցին . օգնեսցէ նոցա անձ 'ի վա
զօրգայնէ մինչև 'ի վաղճրգայն :

Խռովեցան հեթանոսք , և խոնարհե
ցան թագաւորութիւնք . ետ զձայն իւր
բարձրեալն , և խռովեցաւ երկիր :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունելի
է մեր անձ յակովբայ :

Եկայք և տեսէք զգործս անյ , որ արար
զնշանս և զարուեստս 'ի վերայ երկրի :

Եհար զպատերազմ 'ի ծագաց մինչ 'ի
ծագս երկրի . զաղէղունս փշրեաց , ըզ-
ղէնս խորտակեաց , և զասպարս այրեաց
հրով :

Սանխեցէք և ծաներուք , զի ես եմ
անձ . բարձր եղէց 'ի հեթանոսս , և բար-
ձրացայց 'ի վերայ երկրի :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունելի
է մեր անձ յակովբայ :

Տունք ժամ : Գորղայս ծղ :

ՍԱՂՄ ԱՍ ԽԶ

Ի հասարած . Հասն որդեանցն 'ի բնայ . սաղմոր
'ի դաւիթ :

() Երախ հարէք անձ հեթանոսք . ա-
զաղակեցէք առ անձ 'ի ձայն ցնծութեան :

Տէր բարձրեալ և ահարկու , թագաւոր
մեծ 'ի վերայ ամենայն երկրի :

Հնազանդ արար զժողովուրդս ը մեզ ,
և զհեթանոսս 'ի ներքոյ օտից մերոց :

Քնտրեաց զմեզ իւր 'ի ժառանգութի ,
զեղեցիութեանցն յակովբայ՝ զոր և
սիրեաց :

Համբարձաւ ւնձ օրհնու թեամբ , և
տէր մեր ձայնիւ փողոյ :

Սաղմոս ասացէք նոյ մերում . սաղմոս
ասացէք թագաւորին մերում , սաղմոս
ասացէք :

Թագաւոր մեծ 'ի վերայ նոմ երկրի ւնձ
է . սաղմոս ասացէք նմա իմաստութիւն :

Թագաւորեաց ւնձ 'ի վր ճեթանոսաց .
ւնձ նստաւ յաթոռ սրբութեան իւրոյ :

Եւ խանք ժողովրդոց ժողովեցան առ ւնձ
աբրահամու , զի նոյ զօրութիւնք յեր-

կրէ յոյժ համբարձան :

Տունք թ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԵ

Սաղմոս օրհնու թէ որդոցն հորեաց . երկրորդ
շաբաթուա :

Սեծ է տէր , և օրհնեալ է յոյժ 'ի քա-
ղաք նոյ մերոյ , 'ի լեառն սուրբ նորա :

Հաստարմատ ցնծասցէ ցնծութիւն ամե-
նայն երկիր . լերինք սիօնի , կողմանք

հիւսիսոյ՝ քաղաք թագաւորի մեծի :

Մտուած 'ի տաճարի իւրում յայտնի ,
'ի ժամանակի որպէս օգնական լինէր նոյ :

Մհաւասիկ թագաւորութիւնք երկրի
ժողովեցան , և անցին 'ի միասին :

Եւ քեանք տեսին այսպէս և զարմա-

ցան . խռովեցան սասանեցան , և դո-
ղումն կալաւ զնոսա :

Ընդ երկունք ոնլ 'ի ծննդեան , 'ի հողմ
սաստիկ փշրեսցէ զնաւս 'ի Թարսիս :

Արալէս լուաք , սոյնալէս և տեսաք 'ի
քաղաք տեառն զօրութեանց , 'ի քաղաք
այ մերոյ :

Ըստուած հիմունս արկ նմա յաւի-
տեան . ընկալաք անձ զողորմութիւն քո
'ի մէջ ժողովրդեան քոյ :

Ըստ անուան քում , սոյնալէս և օրհնու-
թիւն քո ընդ ամենայն տիեզերս . և
արդարութեամբ լի է աջ քո :

Աւրախ եղիցի լեառն սիւփն . և ցնծաս-
ցեն դստերք յուդայ վասն իրաւանց
քոց տէր :

Շրջեցարուք զսիւփնիւ , պաշարեցէք
զնա և պատեցէք զաշտարակս նորա :

Վիք զսիրտս ձեր 'ի վերայ զօրութեց
նորա . բաժանեցէք զամուրս նորա , զի
պատմել կարասջիք յազգ յայլ :

Սա է անձ , անձ մեր յաւիտեանս յաւի-
տենից . և սա հովուեսցէ զմեզ մինչև
յաւիտեանս :

Տունք ժԳ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԸ

Ի հասարած որդեան հորեաց . սաղմոս
օրհնութեան 'ի դասիլն :

Լուարուք զայս ամ ազգք . ունկնդիր
լերուք ամենեքեան , ոյք բնակեալ էք
յաշխարհի .

Ճնունդք երկրի և որդիք մարդկան ,
'ի միասին մեծամեծք և տնանկք :

Բերան իմ խօսեսցի զիմաստութիւն ,
և խօրհուրդք սրտի իմոյ զհանձար :

Սոնարհեցուցից յառակումն զունկն
իմ . բացից զառակս օրհնութեամբ 'ի
սկզբանէ :

Բնդէր բնաւ երկնչիմ ես յաւուր չարի .
զի անօրէնութիք գնացից իմոց շուրջ
եղէն զինս և :

Յուսացեալք 'ի զօրութիւն իւրեանց ,
'ի բազմութիւն մեծութեան իւրեանց
պարծեսցին :

Եղբայր ոչ փրկէ՝ և ոչ փրկէ մարդ , և
ոչ տայ նոյ զփրկանս իւր . և ոչ զգինս
փրկանաց անձին իւրոյ :

Սատակեա յաւիտեան , և կեցցես
մինչ իսպառ , և ոչ տեսցես զասպակա-
նութիւն :

Յօրժամ տեսցես՝ թէ իմաստունք մե-

աանին , 'ի միասին անդգամք և անմիտք
կորիցեն , և թողցեն օտարաց զմեծու-
թիւն իւրեանց :

Վերեզմանք տունք նոցա եղիցին յաւի-
տեան և յարկք նոցա ազգէ մինչև
յազգ . և կարդօսցեն անուանք նոցա
'ի հողս իւրեանց :

Մարդ 'ի պատուի էր և ոչ իմացաւ , հա-
ւասարեաց անասնոց անբանից և նմա-
նեաց նոցա :

Մ. յս ճանապարհ է դայթակղութեան
նոցա նոցին . յետ այսորիկ բերանօք իւ-
րեանց հաճեացին :

Արպէս խաշն 'ի դժոխս մատնեացին ,
և մահ հովուեցէ զնոսա . և տիրես-
ցեն նոցա ուղիղք ընդ առաւօտս :

() զնութիք նոցա մաշեացին 'ի դժոխս ,
և 'ի փառաց իւրեանց անկցին :

Բայց սակայն ամ փրկեցէ զանձն իմ
'ի ձեռաց դժոխոց , յորժամ ընդունին
զիս :

Մի երկնչիր յորժամ մեծանայ մարդ ,
և յորժամ բազում լինին փառք տան
նորա :

Օ ի ոչ թէ 'ի մեռանել իւրում առցէ
ընդ իւր զամ . և ոչ թէ իջցեն փառք
տան նորա ընդ նմա :

Լ. յլ անձն նորա 'ի կեանս իւրում օրհնեացի . խոստովան Էղիցի քեզ՝ յորժամ բարի արասցես դու նմա :

Ստցէ նա մինչև յազգ հարց իւրոց . մինչև յաւիտեան զլոյս մի տեսցէ :

Սարգ 'ի պատուի էր և ոչ իմացաւ , հաւասարեաց անասնոց անբանից և նմանեաց նոցա :

Տունք է : Գորդայս խբ :

ՍԱՂՄ ՈՍ ԽԹ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

Լ. ստուած աստուծոց տէր խօսեցաւ , կոչեաց զերկիր յարևելից մինչև 'ի մուտրս արևու :

Ի սիովնէ մեծվայելչու թիւն վրկու թեան գեղոյ նորա :

Լ. ստուած մեր յայտնապէս եկեսցէ , և անձ մեր մի դադարեսցէ :

Հուր առաջի նր բորբոքեսցի , և շուրջ զնովաւ մրրիկ յոյժ :

Վոչեսցէ զերկինս 'ի վերուստ՝ և զերկիր 'ի դատել զժողովուրդ իւր , ժողովել առ ինքն զսուրբս իւր , և ոյք դնեն զպատարագս ուխտից 'ի վերայ սեղանոյ նորա :

Պատմեսցեն երկինք զարդարութի նորա , զի անձ դատաւար է :

Ի ուր ժողովուրդդ իմ և խօսեցայց ընդ
քեզ, և խորայել՝ քեզ վկայեցից. զի
 ^օօ՛ճ օ՛ճ քո ես եմ:

Այ թէ վասն պատարագաց քոց կըշ-
տամքեմ զքեզ. զի ողջակէզք քո առա-
ջի իմ են յամենայն ժամ:

Այ ընդունիմ՝ ի տանէ քուամէ զուա-
րակս, և ոչ ՚ի հօտից քոց նոխազս:
Իմ է ամենայն դաղան անտառի, երէ
լերանց և ամենայն անասուն:

Գիտեմ ես զամենայն թռչունս երկ-
նից. գեղեցկու թիւն վայրի ընդ իս է:
Ի՞նչ քաղցեայց, քեզ ինչ ոչ ասացից.
 զի իմ է աշխարհ լրիւ իւրով:

Այ ուտեմ ես զմիս զուարակաց քոց,
և ոչ զարիւն նոխազաց քոց ըմպեմ:

Մատո օյ պատարագ օրհնութեան.
կատարեա բարձրելոյն զուխտս քո:
Կարդասցես առ իս յաւուր նեղութե
քո. ես փրկեցից զքեզ, և դու փառա-
 ւոր արասցես զիս:

Սակայն մեղաւորին ասէ օ՛ճ. իսկ դու
ընդէ՛ր բնաւ պատմես զարդարուի իմ,
կամ առնուս զուխտս իմ ՚ի բերան քո:

Օ ի դու ատեցեր զխրատ իմ. մերժե-
ցեր և յետս ընկեցեր զամենայն քանս
բերանոյ իմոյ:

Ի՞նչ տեսանէիր զգողս՝ ընթանայիր ընդ նոսա, և ընդ շունս դնէիր զբաժին քո :

Բերան քո յաճախէր զչարութիւն, և լեզու քո նիւթէր զնենգութիւն :

Նստեալ զիղբօրէ քումմէ չարախօսէիր, և ՚ի վերայ որդւոյ մօր քո դնէիր զգայթակղութիւն :

Օայս ամենայն արարեր, և լռեցի քեզ. կարծեցեր անօրէնդ ՚ի մտի քում, թէ և ես քեզ նմանիցեմ :

Ըրդ յանդիմանեցից և կացուցից զայս ամենայն առաջի քո. իմացարուք ամենեքեան՝ որոց մոռացեալ իցէ զի՛նձ :

Ղուցէ երբէք յափշտակիցիք, և ոչ ոք իցէ՝ որ փրկիցէ :

Պատարագ օրհնութեան փառաւոր արացէ զիս. և անդ է ճանապարհ, ուր ցուցից նմա զփրկութիւն իմ :

Տունք իմ :

ՍԱՂՄՈՍ Ծ

Ի հարարած. սաղմոս ՚ի դաւիթ. ՚ի թամար նախէ զի էհն առ նա նախնան Տարգարէ, իբրև զի Տրեալէր նա առ Բերսաբէէ :

Ողորմեա ինձ ի՛նձ ըստ մեծի ողորմութեան քում. ըստ բազում գթութեան

քում քաւեա զանօրէնու թիւնս իմ :
Ըռաւել լուա զիս յանօրէնու թէ իմ
մէ, և 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս :
Օ անօրէնու թիւս իմ ես ինձէն գիտեմ .
և մեղք իմ առաջի իմ են յիմ ժամ .
Քեզ միայն մեղայ տէր, և չար առա-
ջի քո արարի :

Որպէս արդար եղիցես 'ի քանս քո, և
յաղթող 'ի դատել քեզ :
Ընօրէնու թեամբ յղացաւ . և 'ի մեղս
ծնաւ զիս մայր իմ :

Դու տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր .
զանյայտս և զծածկեալս իմաստութիւն
քով յայտնեցեր ինձ :

Յօղեա յիս մշտկաւ, և սուրբ եղէց .
լուա, և քան զձիւն սպիտակ եղէց :

Լսելի արա ինձ զցնծութիւն և զուրա-
խութիւն, և ցնծացեն ոսկերք իմ տա-
ռապեալք :

Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց, և
զիմ անօրէնութիւս իմ քաւեա յինէն :

Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս նձ, և
հոգի ուղիղ նորոգեա 'ի փորի իմում :

Մի ընկենսուր զիս տէր յերեսաց քոց,
և զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն :

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութե քոյ, և
հոգւով պետութե քոյ հաստատեա զիս

Ասուցից անօրինաց զճանապարհս քո .
 և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին :
 Փրկեա զիս յարենէ անձ անձ փրկու թէ
 իմոյ . ցնծասցէ լեզու իմ յարդարու
 թեան քում :

Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս , բերան
 իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :
 Թէ կամեցեալ էիր , պատարագս մա-
 տուցանէաք . բայց դու ընդ ողջակէզս
 իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ այ հոգի խոնարհ . զսիրտ
 սուրբ և զհոգի խոնարհ անձ ոչ արհա-
 մարհէ :

Բարի արա տէր կամօք քովք սիովսի .
 և շինեսցին պարիսպք երուսաղէմի :

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս
 արդարութեան . ու խտից պատարագս
 հանցեն 'ի սեղանս քո զուարակս :
 Տուն ի :

ՍԱՂՄ ՈՍ ԺԱ

Ի կատարած իմաստութե , սաղմոս 'ի դաւիթ .
 'ի ժամանակէ զի ելն դովէն էրովմայ , պատ-
 թեաց սառուղայ , լէ ահասասիէ դաւիթ 'ի
 սան աքիմէ լէրայ է :

Օր պարծիցի 'ի չարութե հզօր՝ զա-
 նօրէնութիւն . զօրհանապարհ զանիրա-

Լուծիւն խորհեցաւ 'ի լեզուի իւրում :
Որպէս ածելի սուր՝ սրեաց զնէնգու-
ծիւն , սիրեաց զչարուծիւն քան զբա-
րուծիւն , զանօրէնուծիւն քան զխօսս
արդարուծեան :

Սիրեաց նա զամենայն խօսս կործան-
ման , և զլեզուս նենգաւորս :

Սասն այսորիկ անձ կործանեսցէ զնա
խապառ . խլեսցէ և հանցէ զնա յարկաց
իւրոց , և զարմատս նորա յերկրէն կեն-
դանեաց :

Տեսցեն արդարք և երկիցեն . զնովաւ
ծիծաղեսցին և ասասցեն :

Լ. յս այր է , որ ոչ արար զանձ իւր օգնա-
կան . այլ յուսացաւ սա 'ի բազում մե-
ծուծիւն իւր , և զօրացաւ 'ի նանրու-
ծեան իւրում :

Լ. յԼ ես որպէս ձիծենի պտղալից 'ի
տան ան . յուսացայ յողորմուծիւն ան
յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտե-
նից :

Իրաստովան եղէց քեզ յաւիտեան , զի
արարեր . և համբերից անուան քում ,
զի քաղցր ես առաջի սրբոց քոց :

Տունք Ը : Գորղայս ծք :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԲ

Ի հասարակ . Չասն Տաղաղէլեայ . Ի Տասարու
Եւան 'ի դասելի :

Եւայ անզգամն 'ի սրտի իւրում թէ
ոչ գոյ ամ . ապականեցան և սղծեցան
յանօրէնու թեան իւրեանց , և ոչ ոք
է որ առնէ զքաղցրութիւն :

Եւտուած յերկնից նայեցաւ յամ որ
դիս մարդկան , տեսանել թէ իցէ ոք
իմաստուն՝ որ խնդրիցէ զամ :

Եւմենեքեան խոտորեցան 'ի միասին , և
անպիտանացան :

Ոչ ոք է որ առնէ զբարի , և չէ ոք մին
չև 'ի մի :

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան , որ
գործեն զանօրէնութիւն :

Ոչք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս
կերակուր հացի , և առ ամ ոչ կարդա
ցին :

Եւնդ երկիցեն երկիւղ՝ ուր ոչ իցէ եր
կիւղ . զի ամ ցրուեսցէ զոսկերս մար
դահաճոյից :

Եւմաչեսցեն և յամօթ լիցին , զի ամ
անարգեաց զՊոսա :

Ո՞տացէ 'ի սիովնէ զփրկութիւն իարայ
էլի . 'ի դարձուցանել ամն զդերութիւն

Ժողովրդեան իւրոյ, ցնծասցէ յակովբ,
և ուրախ եղիցի իսրայէլ:
Տունք է՞:

ՍԱՂՄՈՍ ԾԻ

Ի հասարած . ընդ օրհնութիս էմասարութի 'ի
դասիւ . 'ի Ժամանակի զի եկին զի Ժացիքն,
և ասէն ցասառաղ՝ ակասասիկ դասիւ լա-
գոցեալ նսսի առ Տէլ:

Եստուած յանուան քում կեցո զիս,
և 'ի զօրութե քում իրաւ արա ինձ:

Եստուած լուրաղօթից իմոց . ունկն դիր
բանից բերանոյ իմոյ:

()տարք յարեան 'ի վերայ իմ . և հը-
զօրք ինդրեցին զանձն իմ, և ոչ համա-
րեցան զքեզ ան առաջի իւրեանց:

Եհա անօգնական իմ, և տէր ընդու-
նելի հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ,
ճշմարտութե քով սատակեա զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատու-
ցից քեզ . խոստովան եղէց անուան
քում տէր, զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմի փրկեցեր
զիս . և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:
Տունք է՞:

ՍԱՂՄ ՈՍ ԾԴ

Ի հասարակ . ընդ օրհնութիս ի մասսօրութե .
ասղճոս 'ի դաւիթ :

Ունկն զիւր անձ աղօթից իմոց , և մի
անտես առներ զխնդրուածս իմ :

Եւայեա առ իս և լուր ինձ . զի տրբա-
մեցայ ես 'ի ձանձրանալ իմում , և խռո-
վեցայ :

Ի ձայնէ թշնամոյն և 'ի նեղել մեղա-
ւորին խոտորեցան յիս անիրաւութիւն ,
բարկութեամբ ոխս պահէին ինձ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս . և երկիւղ
մահու անկաւ 'ի վերայ իմ :

Եւ և գողումն եկն 'ի վերայ իմ , և
ծածկեաց զիս խաւար :

Եւ էի տայր ոք ինձ թէս օրպէս զաղաւ-
նոյ . զի թռչէի վերանայի , և հեռա-
ցեալ դադարէի յանապատի :

Եւն ունէի այ՝ որ փրկէր զիս 'ի կարճ
մտութիւն , 'ի զայրանալոյ , 'ի մըրկեալ
նեղսրտութենէ :

Եւնկո տէր և բաժանեա զլեզուս նոցա .
զի տեսի զանօրէնութիւն և զհակառա-
կութիւն 'ի քաղաքի :

Ի տուէ և 'ի գիշերի շուրջ եղեն ըզ-
պարսպօք նորա անօրէնութիւնք . չա-

ըիք և մեղք են 'ի մէջ նոցա . և ոչ պա-
կասեաց 'ի հրապարակաց նոցա վաշխ և
նենդու թիւն :

Օ ի թէ թշնամւոյն նախատեալ էր ,
համբերէի արդեօք . կամ ատելոյն մե-
ծաբանեալ էր 'ի վերայ իմ , թագչէի
արդեօք 'ի նմանէ :

Իսկ դու մարդ հաւասար իմ , առաջնորդ
իմ և ծանօթ իմ :

Եւ պաքէն 'ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ և
քեզ կերակուր . զի գնայաք միաբանու-
թեամբ 'ի տան ւնյ :

Եւ կեսցէ մահ 'ի վերայ նոցա , և կենդա-
նւոյն իջցեն 'ի դժօխս . զի չարութիւն է
'ի բնակութեան նոցա և 'ի մէջ նոցա :

Եւս առ ւնձ կարդացի . և լուաւ ինձ յե-
րեկոյս , 'ի վաղորդայն և 'ի հասարակ
աւուր :

Պատմեցի և ասացի , և լուիցէ ձայնի
իմում . փրկեսցէ խաղաղութիւն զանձն
իմ 'ի մերձաւորաց իմոց , զի կարեօք
հասին 'ի վերայ իմ :

Եւ լուիցէ ւնձ ' և խոնարհ արասցէ զնոսա-
որ յառաջն է քան զյաւիտեանս :

Օ ի ոչ գոյր նոցա փոխանակ . և ոչ եր-
կեան յւնյ :

Չգեաց զձեռն իւր 'ի հասուցանել

նոցա . և նոքա պղծեցին զօրէնս նորա :
Բաժանեցան 'ի սրտմտու թէնէ երեսաց
նորա . և եհաս 'ի սիրտս նոցա :

Կահուղ էին բանք նոցա քան զձէթ , և
ինքեանք որպէս սլաք :

Բնկեա 'ի տէր զհոգս քո , և նա կե-
րակրէ զքեզ . և ոչ տայ յաւիտեան սա-
սանու թիւն արդարոյ :

Դու ամ իջուսցես զնոսա 'ի գուբ ապա-
կանու թէ . արք արիւնահեղք և նեն-
գաւորք մի հասարակեցեն զաւուրս իւ-
րեանց . այլ ես 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Տունք իբ : Գորղայս լի :

Կանոնս Գորղայս է : Սաղմոս ժթ : Տունս յի :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՎՍԻՍԻ
ԱՍՏՈՒԱԾԱՏԵՍ ՄԱՐԳԱՐԻՒ
բ . Օրինաց լի :

Օ ի հուր բորբոքեցաւ 'ի բարկու թե-
նէ իմմէ . այրեցէ և իջցէ մինչ 'ի դը-
ժոխս ներքինս :

Կերիցէ զերկիր և զամենայն բոցս երկ-
րի նոցա . վառեցին հրով , բորբոքե-
ցին հիմունք լերանց նոցա :

Կուտեցից զչարիս ամ 'ի վերայ նոցա ,
և նետիւք իմովք սսլառեցից զնոսա :

Մաշեալք և հիւծեալք 'ի սովոյ , դա-
զանաբեկ գէշ անկեալ ամենայն թըուչ-
նոց երկնից :

Լարս առանց բժշկութեան արձակե-
ցից 'ի վերայ նոցա՝ զգազանս անասա-
տի , որ այսր և անդր քաշեսցեն զնոսա
ընդ երկիր :

Ըրտաքուստ մանկակոտորս արասցէ
զնոսա սուր , և 'ի ներքուստ շտեմարա-
նաց նոցա անտի արհաւիրք ահից :

Օ երիտասարդս կուսանօք հանդերձ ,
և զտղայս հաստատելօք ծերովք հան-
դերձ :

Ըսացի թէ ցրեցից զնոսա . և դադարե-
ցուցից զյիշատակս նոցա յազգաց :

Թէ ոչ վասն բարկութեան սրտմտու-
թեան թշնամւոյն . զի մի երկայնա-
կեացք եղիցին , և մի բարձրացին հպար-
տացեալ թշնամիքն , և ասասցեն :

Թէ ձեռն մեր բարձր է , և բազուկ մեր
հզօր . և ոչ տէր նձ արար զայս նձ :

Օ ի ազգ մի խորհրդակորոյս են նոքա .
և ոչ գոյ 'ի նոսա իմաստութիւն , և ոչ
խորհեցան 'ի միտ առնուլ զայս ամե-
նայն . և արդ ընկալցին զամօթ յան-
ձինս իւրեանց :

Օ արմանք մի մեծ այս են . զխորդ մի .

զհազարս հալածեսցէ, կամ երկուք
զբիւրս շարժեսցեն :

Թէ ոչ տեառն ան մատնեալ էր զնոսա,
և տուեալ իցէ զնոսա 'ի ձեռս Թշնա-
մեաց նոցա :

Օ ի ոչ են դիք նոցա որպէս զանձ մեր .
այլ Թշնամիք մեր վատախորհուրդք :
Յայգւոյն սողումայ էր որթ նոցա, և
տունկ նոցա 'ի գոմորայ :

Խաղող նոցա խաղող դառնութեան, և
ողկոյզ նոցա 'ի դառնութեան լեղւոյ :

Արամտութիւն բարկութեան վիշապաց
զինի նոցա՝ սրամտութիւն իժից՝ ան-
հնարին առանց բժշկութեան :

Ոչ այս ամենայն ժողովեալ է առ իս,
և կնքեալ պահի 'ի գանձի իմում :

Յաւուր վրիժուց հատուցման հատու-
ցից նոցա, 'ի ժամանակի յորում հար-
ցի զքարի ոտն նոցա :

Սերձ է որ կորստեան նոցա . հասեալ
է պատրաստութիւն տէր 'ի վերայ նոցա :

Ղատէ տէր զժողովուրդ իւր, և 'ի ծա-
ռայս իւր մխիթարի :

Օ ի ետես զնոսա լքեալս, լուծեալս և
մատնեալս 'ի դերութիւն :

Եւ ասիցէ տէր, ո՛ւր են դիքն ձեր՝ յորս
յուսացեալ էիք դուք 'ի նոսա . զորոց

զձարայ սպանդիցն ուտէիք, և ըմպէիք
զգինի զոհիցն:

Արդ յարիցեն օգնեսցեն, և եղիցին ձեզ
Թիկունք:

ՆՈՐԻՆ ՄՈՎՍԷՍԻ

() աներուք և տեսէք՝ զի ես եմ, և
ոչ գոյ այլ անձ բաց յինէն:

Ես սպանանեմ, և ես կեցուցանեմ.
Հարկանեմ, և ես բժշկեմ. և ոչ ոք իցէ՝
որ հանիցէ զձեզ ՚ի ձեռաց իմոց:

Համբարձի յերկինս զձեռս իմ. եր-
գուայ աջով իմով և ասացի՝ Թէ կեն-
դանի եմ ես յաւիտեան:

Սրեցից ոմ փայլակն զսուսեր իմ, և ՚ի
խնդիր վրիժուց արձակեցից զաջ իմ:

Հատուցից զհատուցումն Թշնամեաց
իմոց. և ատելեաց իմոց հատուցից զհա-
տուցումն նոցա նոցին:

Արբեցուցից զնետս իմ յարենէ նոցա.
և սուր իմ կերիցէ միս, յարենէ վիրա-
ւորելոց գերելոց զլիսոց իշխանաց՝ Թըշ-
նամեաց նոցա:

Ուրախ եղիցին երկինք նովաւ. և եր-
կիր պագցեն նմա ամենայն որդիք ան-
ոյ:

Ուրախ եղերուք հեթանոսք ընդ ժողո-
վրդեան նորա. և զօրացուսցեն զնա ա-

մենայն հրեշտակք նոյ :

Խնդրելով խնդրեցաւ վրէժ արեան որ
դուոց նոցա . հատուցումն թշնամեաց
նոցա հատուցաւ նոցա :

Հատուցումն ատելեաց նոցա հատու-
ցաւ նոցա . սրբեսցէ տէր զերկիր ժողո-
վրդեան իւրոյ :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Պու ես տէր մեր , դու ես քո փրկիչ
մեր , զքեզ օրհնեն անձինք մեր :

Սարգասէր տէր , վասն սրբուհւոյ ան-
արատ մօր քոյ և կուսի , և վասն խաչի
քոյ պատուականի , տէր ընկալ զաղա-
ջանս մեր , և կեցո զմեզ :

Քարոյ և աղօթի Մի նախանձիր և
խոստովան կանոնացն :

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր 'ի ճանա-
պարհս խաղաղութեան , զտէր աղաչես-
ցուք : Տէր ողորմեա :

Վասն ցրելոյ 'ի մէջ զամենայն խոր-
հուրդս չարին , զտէր աղաչեսցուք :

Վասն սրբգեւելոյ մեզ առողջ խոր-
հուրդս և առաքինի վարս , զտէր աղ :

Ս ասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ
ամենազօր աջոյն իւրոյ, զտէր աղաչ :

Ս ասն խորտակելոյ զհակառակորդն
վաղվաղակի ընդ օտիւք մերովք, զտէր
աղա :

Ս ասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմա-
րիտ և ուղիղ հաւատով՝ ի քրիստոս
ննջեցին, զտէր աղաչեսցուք :

Եւ ևս միաբանս վասն ճշմարիտ և սբ :
Օ անձինս : Ողորմեաց :

Մոլեր :

Տ էր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամենայն
արարածոց երևելեաց և աներևու թից :

Եւ քեզ կարգամք յամենայն ժամ, զի
ընդ ամենայն տեղիս է տէրու թիւն քո,
և արքայու թիւն քո ամենեցուն աիրէ :

Շնորհեա մեզ երկիւղիւ ՚ի պաշտօն քո
կանխել հանապազ. սիրել զքեզ ՚ի բո-
լոր սրտէ և ՚ի բովանդակ մտաց, և յա-
մենայն զօրութենէ մերմէ պահել ըզ-
պատուիրանս քո : Համբառնալառ քեզ
զձեռս մեր ՚ի սրբութիւն առանց բար-
կութե և երկմտութեան. և գտանել
՚ի քէն զշնորհս և զողորմութիւն, և
զառաքինասէր գործոցն յաջողութիւն :

Սասն զի դու ես տէր կենաց և անձ ու
զորմութեանց . և քեզ վայելեն փառք
իշխանութիւն և պատիւ այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Եստուծոյ երկրպագեսցուք :

Քու՛մ ամենազօր և յաղթող տէրու՛նդ
կրկնի ամենայն ծունր յերկրպագութի՛ն ,
և փառաւորի յամենեցունց թագաւո-
րութիւն քո : Եւայեա յերկրպագու-
թիւնս մեր , և ուսո մեզ առնել զարդա-
րութիւն ճշմարտութեան : Սասն զի
դու ես աստուած խաղաղութեան , որ
բարձեր զթշնամութիւն ՚ի միջոյ , և ա-
րարեր խաղաղութիւն յերկինս և յեր-
կրի . հեռաւորաց և մերձաւորաց աւե-
տարանեցեր զնոր պարգևս քոյին բա-
րեացդ : Արու՛մ և զմեզ մեծի շնորհացդ
արժանի արասցես՝ դասելով ընդ ճշմա-
րիտ երկրպագուս քո , աստուած մեր և
տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիստոս :
Ար ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ սուրբ
հոգւոյդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Մտղ լեանք ։

Յերգս օրհնութեան և 'ի ձայն սաղ-
մոսաց անդադար փառաւորեմք զհայր
և զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն ։

() րհնեալ տէր մեր յս քս . ամէն ։
Հայր մեր որ ։

Յարկել ինձ, և զբուժեցին ամենայն
Թշնամիք նորա :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԵ

Ի հասարած . Չանն թողովրդեանն , որ 'ի
որհոյն հեռացեալ էին . 'ի թամանակի զի
հալանն զնա այլապիսին 'ի գէլն : Յարձանագիր .
սաղմոս 'ի դասելն :

Ողորմեա ինձ աստուած , զի կոխեաց
զիս մարդ . զօրհանապազ պատերազ
մունք նեղեցին զիս :

Կոխեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանա
պազ . բազում եղէն՝ ոյք մարանչէին ընդ
իս 'ի բարձանց :

Ի տուէ ես ոչ երկեայց , զի 'ի տէր յու
սացայ . աստուծով գովեցից զբանս իմ .
յնձ յուսացայ՝ և ոչ երկեայց , զի ա
րասցէ ինձ մարդ :

Օրհանապազ զբանս իմ անարդե
ցին . զինէն էին խօրհուրդք նոցա 'ի չա
րու թեան :

Պանդուխտք եղիցին , և թօք թարբ
շրջեցին . նոքա գարշապարի իմում
սարասեցեն , որպէս և սարասէին անձին
իմոյ :

Որպէս առ ոչնչէ մերժեսցես զնոսա .
բարկու թեամբ զժողովուրդս հնազան-
դեցուսցես :

Ըստուած զկեանս իմ պատմեցից քեզ .
եղից զարտասուս իմ առաջի քո , որպէս
խոստացար դու ինձ :

Պարճցին թշնամիք իմ յետս իւրեանց ,
յաւուր յորում կարդացից առ քեզ :

Ընա ծանեայ զի անձ իմ ես դու . զանձ
օրհնեցից 'ի բանս իմ , և զտէր գովե-
ցից 'ի խօսս իմ . յանձ յուսացայ և ոչ
երկեայց . զի արասցէ ինձ մարդ :

Զինէն են ուխտք իմ , զոր տաց քեզ
օրհնութեամբ անձ անձ իմ :

Փրկեցեր զանձն իմ 'ի մահուանէ . զաչս
իմ յարտասուաց , և զոտս իմ 'ի գայ-
թակղութենէ . հաճոյ եղէց առաջի
տեառն յերկրին կենդանեաց :

Տունք ժամ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԶ

Ի կատարած մի ապահաներ . 'ի դաւախել յար-
հանագիր . 'ի ժամանակի զի գաւառացեալ լեա-
րացեալ էր նա յերեսաց սառուղաց յայրի անդ :

Ողորմեա ինձ անձ , զղորմեա ինձ , զի 'ի
քեզ յուսացան անձն իմ :

Ի հովանի թևոց քոց յուսացայց, մինչև անցոյէ անօրէնութիւնս :

Աղաղակեցի առ անձ բարձրեալ, առ անձ բարերար իմ :

Առաքեաց յերկնից, և կեցոյց զիս . եղի նախատինս, որ կոխէին զիս :

Առաքեաց անձ զողորմութիւն և զճրշմարտութիւն իւր . և փրկեաց զանձն իմ ՚ի միջոյ գազանաց, զի ննջէի ես խռովեալ :

Որդւոց մարդկան ատամունք իւրեանց զէն և նետք են, և լեզուք նոցա որպէս սուր սուսերի :

Բարձրեալ ես դու յերկինս անձ, և յամենայն երկրի են փառք քո :

Որոգայթ սպառնաստեցին ոտից իմոց . խոնարհ արարին զանձն իմ . փորեցին առաջի իմ խորխորատ, և անկան ինքեանք ՚ի նոյն :

Պատրաստ է սիրտ իմ անձ, սպառնաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս ասել քեզ փառք իմովք :

Օյարթիք փառք իմ, զարթիք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ . և ես զարթեայց առաւօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ ՚ի ժողովուրդս տէր, և սաղմոս ասացից քեզ յապինս :

Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմու թիւն
քո, մինչև յամալս ճշմարտու թիւն քո :
Բարձրեալ ես դու յերկինս անձ, և յա-
մենայն երկրի են փառք քո :

Տունք ժն :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԷ

Ի հասարած . մի ապահաներ . յարձանագիր .
ասղճոս 'ի դասիւն :

Թէ արդարեւ զարդարու թի խօսէիք,
և ուղիղս դատէիք որդիք մարդկան :
Բանզի և արդ իսկ 'ի սրտի ձերում զա-
նօրէնու թի գործէիք յերկրի . անիրա-
ւու թիւն ձեռք ձեր նիւթ են :

Օտար եղեն մեղաւորք 'ի մօրէ . խա-
բեցան յարգանդէ, և խօսեցան սուտ .
Սրտամտու թիւն նոցա ըստ նմանու թե
օձի . որպէս իժի և քարբի, զի խցեալ
է զականջս իւր :

Օ ի մի լուիցէ նա զձայն թուլի ճար-
տարի, և մի առցէ դեղ 'ի դեղատուէ
խմաստնոյ :

Ըստուած փշրեացէ զատամունս նոցա 'ի
բերանս իւրեանց . և զժանիս առիւծուց
խորտակեաց տէր :

Ընարգ եղիցին նորա որպէս ջուր՝ զի հե-
ղու . 'ի յարեւ աղեղան նորա տկարացին

որպէս մոմ զի հալի, և սպառեցին :
 Ընկաւ հուր՝ և ոչ տեսին զարև, մինչ-
 չև ՚ի միտ առեալ էր զփուշս իւրեանց .
 որպէս դժնիկ բարկու թեամբ կենդա-
 նւոյն կիպցէ զնոսա :

Ուրախ եղիցի արդարն՝ յորժամ տեսցէ
 զհատուցումն . և զձեռս իւր լուսացէ
 յարեան մեղաւորի :

Եւ ասացէ մարդ . թէ արդարեւ գու-
 ցէ պտուղ արդարոյ, և է անձ որ դատի
 զնոսա յերկրի :

Տունք Ժ : Գորդայս Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԸ

Ի հասարակ . մի ապականէր . յարհանափէր . ՚ի
 թամանակի զի առաքեաց սաստաղ, և պաշա-
 րեաց զսոսն նորա, զի ապանցէ զնա . սաղմոս
 ՚ի դատիլն :

Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց անձ,
 յայնցանէ որ յարուցեալ են ՚ի վերայ
 իմ, ապրեցո զիս :

Փրկեա զիս յայնցանէ, ոյք գործեն զա-
 նօրէնու թիւն . յարանց արիւնահեղաց
 ապրեցո զիս :

Որսալ զանձն իմ կամեցան, և հասին
 ՚ի վերայ իմ հզօրք :

Ոչ մեղք իմ և ոչ յանցանք, առանց

մեղաց ընթացայ և ուղիղ եղէ :

Օ արթիր ընդ առաջ իմ, և տես դու
տէր զօրութեանց անձ իսրայէլի :

Կայեաց և այց արա ամենայն հեթա-
նոսաց . մի ողորմիր ամենեցուն՝ ոյք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն :

Դարձցին ընդ երեկոյս, սովեսցին որ-
պէս շունք, և շրջեսցին զքաղաքաւ :

Երբա զօղանջեսցեն բերանօք իւրեանց,
և սուր է՝ ի շրթունս նոցա :

Իսկ արդ ոմ լուաւ զայս, զի դու տէր
ծիծաղեսցիս զնոքօք, և արհամարհես-
ցես զամենայն հեթանոսս :

Օ զօրութիւն իմ առ քեզ պահեցից,
զի անձ օգնական իմ է :

Եստուած իմ, ողորմութիւննորա կան-
խեսցէ առ իս . և աստուած իմ ցոյց ինձ
ի թշնամիս իմ :

Մի սպանաներ զնոսա, զի մի մոռացին
զժողովուրդս քո :

Յրուեա զնոսա զօրութեամբ քով, և
ընկճեա զնոսա, զի դու ես պաշտպան
իմ տէր :

Մեղք բերանոյ նոցա և բանք շրթանց
նոցա, ընկցին նոքա յամբարտաւանու-
թեան իւրեանց :

Յանէծս և ի ստութիւն մատնեսցին .

'ի կատարածի բարկութեան սպառեց
ցին, և մի գտցին:

Գիտասցեն՝ զի անձ տիրէ յակովբայ և
ամենայն ծագաց երկրի:

Գարծցին ընդ երեկոյս. սովեցին որ
պէս շունք, և շրջեցին զքաղաքաւ:

Նորա սիրեցցին յուտել. ապա թէ ոչ
յադեցին, տրանջեցեն:

Ես օրհնեցից զօրհնութիւնս տեան,
և ցնծացայց առաւօտուց յողորմութե
քում:

Օ ի եղեր իմ պաշտպան և տուն ապա
ւինի, յաւուր նեղութեան իմոյ օգնա
կան իմ:

Քեզ սաղմոս ասացից՝ անձ ապաւէն իմ.
աստուած ողորմութեան իմոյ:

Տունք իմ:

ՍԱՆՄՈՍ ԾԹ

Ի հասարած. զաստուանցելոյ ժամանակաց աստ
ուանանէ. 'ի ժամանակի զի հրէիք արար նա

զմեջագէտս և զաստրեւոսանն սոփոզայ, և 'ի
դարձին հարկանէր յովաբ զքուն աղբից յերկո
սասանն հասլարս:

Յարձան ագիր. սաղմոս 'ի
դասիլի:

Աստուած մերժեցեր և աւերեցեր
զմեզ. բարկացար, և գթացիս 'ի մեզ:

Շարժեցեր զերկիր , և խռովեցուցեր
զսա . բժշկեա զհարուածս սորա , զի
սասանեցաւ :

Յուցեր ժողովրդեան քում խստութի .
և ետուր ըմպել մեզ զինի յիմարութե :

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան , զի ապ-
րեսցին յերեսաց աղէղան :

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո . կեցո ա-
ջով քո , և լուր մեզ :

Ըստուած խօսեցաւ 'ի սրբութենէ իւր-
մէ . բարձր եղէց , բաժանեցայց զսիւ-
քէմ , և զհովիտսն յարկաց չափեցից :

Իմ է գաղասագ , և իմ է մանասէ . եփ-
րեմ հզօրիչ զլիսոյ իմոյ :

Յուգոյ թագաւոր իմ . մովաբ աւաղան
յուսոյ իմոյ :

Յեդովմէ ուղղեցից զգնացս իմ . և ինձ
այլազգիք հնազանդ եղեն :

Ստարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր , կամ ո՞
առաջնորդեսցէ ինձ մինչև յեդովմէ :

Եթէ ոչ դու ամ , որ մերժեցեր զմեզ ,
և ոչ ելեր ամ ընդ զօրս մեր :

Տուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութե , զի
ընդունայն է փրկութիւն մարդոյ :

Ըստուծով արասցուք զօրութիւն . և
նա արհամարհեսցէ զայնոսիկ՝ որ նե-

ղեն զմեզ :

Տունք ժգ :

ՍԱՆՄՈՍ Կ

Ի հասարակ ընդ օրհնութիս . սաղմոս'ի դասելի :

Ի ուր անձ աղօթից իմոց , և նայեա տէր
յաղօթս իմ :

Ի ծագաց երկրէ կարգացի առ քեզ ,
մինչ 'ի վաստակել սրտի իմոյ :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս . առաջնոր-
դեցեր ինձ . և իմ եղեր յոյս , և աշտա-
րակ հզօր եղեր ինձ յերեսաց թշնա-
մւոյն :

Ի նակեցայց 'ի յարկս քո յաւիտեան , և
ծածկեցայց ընդ հովանեալ թւոց քոց :
Ի ու ան լուար աղօթից իմոց . ետուր
ժառանգութիւն , ոյք երկնչին յանուա-
նէ քումմէ :

Ի ւուրս յաւուրս յաւելեր թագաւորի
ամաց նորա , աւուրս ազգաց մինչև
յաղգս նորա :

Ի այ և մնայ յաւիտեան առաջի այ օղոր-
մութիւն և ճշմարտութիւն , ոյք խընդ-
րեսցեն 'ի նմանէ :

Ի յսպէս սաղմոս ասացից քեզ յաւի-
տեանս յաւիտենից , և տաց քեզ զա-
ղօթս իմ օր ըստ օրէ :

Տունք շ : Գորդայս խք :

ՍԱՆՄՈՍ ԿԱ

Ի հասարակ . 'ի վերայ ի դիմումայ .
սաղմոս 'ի դատելի :

Բայց միայն այ հնազանդ լեր անձն իմ,
զի 'ի նմանէ է ինձ փրկու թիւն :

Նա է անձ իմ և փրկիչ իմ . ապաւէն
իմ , զի մի սասանեցայց առաւել :

Մինչև յէրբ յառնէք 'ի վերայ մար-
դոյ՝ սպանանելամենեքեան , որպէս յոր-
մոյ թիւրեւոյ և 'ի ցանկոյ մերժեւոյ :

Բայց միայն զպատիւ իմ խորհեցան մեր-
ժել յինէն , և ընթացան 'ի ծարաւս իւ-
րեանց :

Բերանօք իւրեանց օրհնէին , և սրտիւք
անիծանէին :

Բայց սակայն այ հնազանդ լիցի անձն
իմ , զի 'ի նմանէ է ինձ համբերութի :

Նա է անձ իմ և փրկիչ իմ , ապաւէն իմ
զի մի սասանեցայց :

Յայ է զօրութիւն իմ և փառք իմ . ան-
օգնութեան իմոյ , յոյս իմ է առ ան :

Յուսացարութ 'ի նա ամենայն ժողովք
ժողովրդոց . սիրեցէք առաջի նորա ըզ-
սիրտս ձեր , զի անօգնական է մեր յա-
ւիտեանս ժամանակաց :

Սակայն ընդունայն են որդիք մարդ-

կան . սուտ են որդիք մարդկան . 'ի կը-
շիուս իւրեանց մեղանչեն , և ինքեանք
յունայնութեան են 'ի միասին :

Մի յուսայք յանիրաւութիւն , յա-
փրշտակութեան մի ցանկայք . և մե-
ծութիւն թէ առուիւ գայցէ , մի յօժա-
րեսցին սիրտք ձեր :

Մի անգամ խօսեցաւ ԽԾ , և երկուս
զայս լուաք :

Յաստուծոյ է զօրութիւն , և քո տէր
ողորմութիւն . և դու հատուցանես իւ-
րաքանչիւր ըստ գործս նոցա :
Տունք թի :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԲ

Սաղմոս 'ի դաւիթ . թինչդէռ նստէր նա յա-
նուպատի անդ հրէաստանի :

Լստուած ԽԾ իմ , ես առ քեզ առաւօտ
առնեմ . ծարաւեաց առ քեզ հոգի իմ .
քանիպատիկ ևս և մարմին իմ :

Որպէս երկիր անապատ և անջուր , ուր
ոչ գոյ 'ի նմա ճանապարհ :

Լստուած 'ի սուրբս երեւեցայց քեզ , տե-
սանել ինձ զզօրութի քո և զփառս քո :

Սասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո
քան զկեանս իմ . և շրթունք իմ գո-
վեսցեն զքեզ :

Ըյսպէս օրհնեցից զքեզ 'ի կեանս իմ,
 և յանուն քո համբարձից զձեռս իմ:
 Որպէս 'ի ճարսոյ սլարարտու թէնէ լցցի
 անձն իմ, շրթամբք ցնծու թեամբ օրհ-
 նեսցէ զքեզ բերան իմ:

Օ ի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի իմում,
 ընդ առաւօտս կանխեալ խօսէի ի քեզ:
 Օ ի եղեր իմ օգնական, 'ի հովանի
 թևոց քոց ցնծացայց:

Եկն զկնի քո անձն իմ և զիս ընկալաւ
 աջ քո. և նոքա 'ի նանիր խնդրեցին
 զանձն իմ:

Մտցեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի.
 մատնեսցին 'ի ձեռս սրոյ, և բաժինք
 աղուեսուց եղիցին:

Թազաւոր յուսացաւ 'ի տէր. գովեսցին
 ամենեքեան՝ որ երդնուն նովաւ. խցցին
 բերանք այնոցիկ՝ ոյք խօսէին զանիրա-
 ւու թիւն:

Տունք ժն:

ՍԱՂՄՈՍ ԿԳ

Ի հասարած. սաղմոս 'ի դասիւն:

Ի ուր անձ աղօթից իմոց յաղաչել ինձ
 առ քեզ. յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեա
 զանձն իմ:

Օ անկեսցես զիս 'ի ժողովոց չարաց, 'ի

ցեր զնա, և բազում արարեր զմեծու-
թիւն նորա:

Պետնն այլի եղև ջուրք. պատրաստ ա-
րարեր զկերակուր նորա, զի այսպէս է
պատրաստութիւն:

Օական նորա արբեցուցեր, և բազում
արարեր զարմտիս նորա:

Ի ցօղէլ նորա զուարթ եղիցի բոյս
նորա. օրհնեսցի պսակ տարւոյ քաղց-
րութեան քոյ:

Պաշտք քո լցցին պարարտութիւնք. պարար-
տասցին գեղեցկութիւնք անապատի:

Բլուրք ցնծութիւն զգեցցին, և զգեց-
ցին խոյք մաքեաց:

Տովտք բազում արասցեն ցորեան, ա-
զազակեսցեն և օրհնեսցեն:
Տունք ժի:

ՍԱԼՄՈՍ ԿԵ

Ի հարարած. սաղմոս 'ի դաւիթ. յարութիւն:

Ըղազակեցէք առ մեծ ամենայն երկիր.
սաղմոս ասացէք անուան նորա, և տուք
զփառս օրհնութեան նորա:

Ըսացէք այլ, որպէս զի ահեղ են գործք
քո. 'ի բազում զօրութեան քում ստե-
ցին քեզ թշնամիք քո:

Ըմենայն երկիր երկիր պազցեն քեզ.

սաղմոս ասասցենք քեզ, և սաղմոս ասասցենք անուանքում :

Եկայք և տեսէք զգործս ւայ . որպէս զի ասէզ են խորհրդովք քան զամենայն որդւոց մարդկան :

Ո գարձոյց զծովս 'ի ցամաք . և ընդ գետս անցին յոտանաւորք :

Ընդ ուրախ եղիցուք մեք 'ի նա , որ տիրէն զօրութեամբ իւրով յաւիտենից :

Ընք նորա 'ի հեթանոսս հային . ոյք գառնացուցին զնա , մի բարձրացին յանձինս իւրեանց :

Օրհնեցէք հեթանոսք զւծ մեր . լսելի արարէք զձայն օրհնութեան նորա :

Ըն որ ետ զանձն իմ 'ի կեանս , և ոչ ետ դողութիւն ոտից իմոց :

Փորձեցեր զմեզ ւծ և քննեցեր , որպէս և քննի արծաթ :

Իջուցեր զմեզ յորոգայթ , եղիր նեղութիւն 'ի թիկունս մեր . և անցուցեր զմարդիկ 'ի վերայ գլխոց մերոց :

Ընցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր , և հաներ զմեզ 'ի հանգիստ :

Ստից 'ի տունքոս սլատարագօք . տաց քեզ զուխտ իմ , զոր խոստացանք քեզ չթուէք իմ , զոր բերան իմ խօսեցաւ 'ի նեղութեան :

Օղջակէզս ուղղալիցս մատուցից քեզ
խոյօք և խնկօք, և քեզ մատուցից ցուա-
րակս և նոխազս:

Եկայք լուարուք ինձ՝ և պատմեցից ձեզ
ամենեքեան՝ ոյք երկնչիք յայ, զոր ինչ
արար անձին իմոյ:

Անա բերանով իմով կարդացի. և
բարձր արարից զնա լեզուաւ իմով:

Օմեղս թէ տեսանէի՝ ի սրտի իմում,
միթէ լսէր ինձ տէր:

Վասն այսորիկ լուաւ անձ, և նայեցաւ
ի ձայն խնդրուածաց իմոց:

Օրհնեալ է անձ՝ որ ոչ ի բացեայ ա-
րար զաղօթս իմ, և ոչ զողորմութիւնս
իւր յինէն.

Տունք ժԹ:

ՍԱԼՄՈՍ ԿԶ

Ի հասարած. ընդ օրհնութիւնս. սաղմոս
երգոց:

Լստուած ողորմեա մեզ և օրհնեա
զմեզ. երևեցո զերեսս քո՝ ի մեզ, և
ողորմեա մեզ:

Ղանաչել յերկրի զձանապարհս քո,
յազինս ամենայն զփրկութիւնս քո:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք
աստուած, խոստովան եղիցին առ քեզ

ժողովուրդք ամենայն :

Աւրախ եղիցին և ցնծասցեն ազինք ,
զի դու դատիս զժողովուրդս յուղղու-
թիւն . և ազգաց երկրի դու առաջնոր-
դես :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք
աստուած . գոհասցին զքէն ժողովուրդք
ամենայն :

Երկիր ետ զպտուղ իւր , և օրհնեաց
զմեզ ան ան մեր :

Ըստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ . և 'ի
նմանէ երկիցեն ամենայն ծաղք երկրի :
Տունք է : Գորդայս խք :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԷ

Ի հարարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Յարիցէ ան և ցրուեսցին ամենայն
թշնամիք նորա , փախիցեն ատելիք նո-
րա յերեսաց նորա :

Արպէս պակասէ ծուխ՝ պակասեսցին .
որպէս հալի մոմ առաջի հրոյ , այնպէս
կորիցեն մեղաւորք յերեսաց ան :

Ըրդարք ուրախ եղիցին՝ և ցնծասցեն
առաջի նորա , և զուարճասցին յուրա-
խութեան իւրեանց :

() րհնեցէք զան և սաղմոս ասացէք
անուան նորա . ճանապարհ արարէք

այնմիկ՝ որ նստի ընդ արևմուտս, և տէր
է անունն նորա:

Յնժասցեն առաջի նորա, և խռովես-
ցին յերեսաց նորա:

Ար հայրն է որբոց և դատաւոր այրեաց,
իմձ ՚ի տեղւոջ սրբութեան իւրում:

Ըստուած բնակեցուցանէ զմիակրօնս ՚ի
տան, և հանէ զկապեալս քաջութեամբ
իւրով. սոյնպէս և զդառնացողս՝ որ
բնակեալ են ՚ի գերեզմանս:

Ըստուած ընդ ելանել քեզ առաջի ժո-
ղովրդեան քո, ընդ անցանել քեզ ընդ
անապատ՝ երկիր շարժեցաւ:

Քանզի և երկիրք ցօղեսցին յերեսաց
այ ՚ի սինէ առաջի այ իսրայէլի:

Ընձրև կամաց պատրաստեցեր իմ ժա-
ռանդութեան քում. թէպէտ հիւան-
դացաւ, սակայն դու հաստատեցեր զնա,
և գազանք քո բնակեսցեն ՚ի նմա:

Պատրաստ արարեր քաղցրութիւն քո աղ-
քատի իմձ. տէր տացէ զբան, ոյք աւե-
տարանեն զօրութեամբ բազմաւ:

Ի՞նչադաւոր զօրութեանց սիրելոյ, զգե-
ղեցիութիւն տան քո բաժանեալ յա-
ւարի. թէպէտ և ննջեսցիք ՚ի մէջ վե-
ճակաց:

Ի՞նչաք աղաւնոյ արծաթասլաւ, և

Թիկնամէջք նորա 'ի գոյն ոսկւոյ :

Ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս
'ի վերայ նորա, ձիւնասցին 'ի սաղմոն :

Եւ առն այլ լեառն պարարտ, լեառն մա-
ծեալ, և լեառն պարարտ. և զի՛նչ կար-
ծէք լերինք հպարտացեալք :

Եւ առն, ընդ որ հաճեցաւ անձ բնակել
'ի նմա. քանզի և տէր իսկ բնակեացէ
'ի նմա իսպառ :

Առք այլ բիւրապատիկք, հազարք ուղ-
ղիչք, և տէր 'ի նոսա 'ի սինէ սրբու-
թենէ իւրմէ :

Այլ 'ի բարձունս և գերեաց զգերու թի .
առ աւար՝ բաշխեաց պարգևս և ետ
որդւոց մարդկան. քանզի և թերահա-
ւատից ևս բնակեալ եղիցի 'ի նմա :

Տէր անձ օրհնեալ՝ օրհնեալ տէր զօրհա-
նապաղ, առաջնորդեացէ մեզ աստուած
փրկիչ մեր :

Աստուած մեր աստուած կենարար, և
'ի տեառնէ են ելք մահու :

Բայց սակայն անձ փշրեացէ զզլու իս թըշ-
նամեաց մերոց, և զհերն կարճնովին,
որ գնան յանօրէնութեան իւրեանց :

Ասաց տէր 'ի խորոց անդնդոց դարձու-
ցից, և 'ի միջոց ժանեաց զայն 'ի դուրս
կորզեցից :

Որպէս թացցի ոտն քո յարեան, և լե-
զուք շանց քոց յարենէ թշնամեաց քոց։
Երևեցան գնացք քո ամ, գնացք ւայ
Թագաւորին մերոյ սրբոյ։

Կանխեցին իշխանք հանել զօրհնութի
'ի մէջ կուսանաց և գովչաց։

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զամ, և զտէր
յաղբերացն իսրայէլի։

Ընդ բենիամին 'ի տղայութեան զարմա-
նալի, իշխանք յուդայ առաջնորդք նո-
րա՝ իշխանք զաբուղոնի, և իշխանք նեփ-
Թաղիմայ։

Հրամայեա ամ զօրութիւն քով զօրացո
զայս, զոր հաստատեցեր 'ի մեզ։

Ի տաճարէ քումմէ յերուսաղէմէ քեզ
մատուցեն թագաւորք զպատարագս։

Սաստեա 'ի գազան եղեգան, 'ի ժողովս
զուարակաց և 'ի դասս երնջոց։

Խոտեսցին այնքիկ՝ որ ընտրեալ են
արծաթով. ցրուեա զհեթանոսս, և
ոյք կամին ընդ պատերազմ։

Եկեսցեն հրեշտակք յեգիպտոսէ .
հնդիկք յառաջագոյն ձեռնառու լիցին
առ ամ։

Թագաւորութիւնք երկրի օրհնեցէք
զամ, և սաղմոս ասացէք տեառն։

Ղանապարհ արարէք այնմիկ, որ նստի

յերկինս երկնից ընդ յարևելս :

Մտացէ զձայն իւր 'ի ձայն զօրութեան . և տուք զփառս տեառն :

Ի վերայ իսրայելի մեծ վայելչութիւն նորա . զօրութիւն նորա մինչև յամսս երկնից :

Սքանչելի է անձ 'ի վերայ սրբոց իւրոց , անձ իսրայելի :

Մտացէ զօրութիւն հաստատութիւն ժողովրդեան իւրոց . օրհնեալ է անձ :
Տունք լի :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԸ

Ի հարարած . վասն պատանդելոցն . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Սեցո զիս անձ , զի հասին ջուրք յանձն իմ . ընկլայ ես 'ի խորս անդնդոց , ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ :

Նկի ես 'ի խորս ծովու , և շրջանք ընկրղմեցին զիս :

Սաստակեցի ես առ աղաղակել , և կերկերեցաւ կոկորդ իմ :

Նուաղեցին աչք իմ առ յուսալ ինձ առ տէր անձ իմ :

Բազում եղէն քան զհեր գլխոյ իմոյ , ոչք ասէին զիս 'ի տարապարտուց :

Օրացան յիս թշնամիք իմ և ասելիք

իմ 'ի նանիր . ինչ զոր ոչ յափշտակեալ
էր , տուժէի նոցա :

Ըստուած դու ծանեար զանզգամութի
իմ , և յանցանք իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցան :

Ս'ի ամաչեսցեն վասն իմ , ոյք համբե-
րեն քեզ տէր տէր զօրութեանց . մի
սլատկառեսցեն վասն իմ , ոյք խնդրեն
զքեզ անձ իսրայելի :

Վասն քո համբերի նախատանաց . և
ծածկեաց ամօթ զերեսս իմ :

() տար եղէ ես յեղբարց իմոց , և հիւր
որդւոց մօր իմոյ :

Նախանձ տան քո եկեր զիս . նախա-
տինք նախատչաց քոց անկան 'ի վերայ
իմ :

Խոնարհեցուցի սլահօք զանձն իմ , և
եղեն ինձ այս նախատինք . արարի ըզ-
հանդերձս իմ քուրձ , և եղէ առակ
նոցա :

Օ ինէն խորհէին , ոյք նստէին առ
դրունս . զիս այսն առնէին , ոյք ըմ-
պէին զինի :

Ես յաղօթս կայի առ քեզ տէր 'ի ժա-
մանակ ընդունելի :

Ըստուած 'ի բազում ողորմութե քում
լուր ինձ , 'ի ճշմարտութի փրկութե քո :

Վարեցս զիս 'ի կաւոյ , զի մի ընկլայց

ապրեցայց ես յատելեաց իմոց, և 'ի խորոց ջուրց բազմաց:

Մի ընկլցեն զիս ստոյտք ջուրց, և մի ընկղմեսցեն զիս անդունդք խորոց: Ջրհոր մի կափուսցէ զբերան իւր 'ի վերայ իմ:

Եւ ինձ տէր, զի քաղցր է ողորմութիւն քո. ըստ բազում գթութե քո հայեա յիս, և մի դարձուցաներ զերեսս քո 'ի ծառայէ քումմէ. զի նեղեալ եմ ես, վաղվաղակի լուր ինձ:

Հայեա յանձն իմ և փրկեա զիս, և վասն թշնամեաց իմոց ապրեցո զիս: Օ՛ր դու գիտես զնախատինս իմ, զամթ իմ և զսպտկառանս իմ:

Եւ աջի քո են ամենայն նեղիչք անձին իմոյ. նախատանաց համբեր սիրտ իմ և թշուառութեան:

Եւ կն ունէի՝ թէ ո տրտմեսցի ընդ իս, և ոչ ոք էր. և մխիթարիչ ինձ ոք ոչ գտաւ:

Եւ տուն 'ի կերակուր ինձ լեղի, և 'ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ:

Եւ զիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յորոգայթ, 'ի հատուցումն և 'ի գայթակղութիւն:

Եւ աւարեսցին աչքնոցա, զի մի տեսցեն. և զթիկունս նոցա հանապազ կորացո:

Մարկոս 'ի վերայ նոցա զբարկու թիւն
քո . սրտմտու թիւն բարկու թեան քոյ
հասցէ 'ի վերայ նոցա :

Եղիցին բնակու թիք նոց աւերակ . և 'ի
յարկս նոցա մի ոք իցէ՝ որ բնակիցէ :

Օ 'ի զոր դուն հարեր՝ հալածեցին , և
'ի վերս ցաւոց իմոց յաւելին :

Վեր զմեզս 'ի վերայ մեղաց նոցա , զի
մի մտցեն յարդարու թիւն քո :

Սնջեացին նոքա 'ի դպրու թիք քումմէ
կենաց , և ընդ արդարս քո մի գրեացին :

Մըքատ և ցաւած եմ ես . փրկու թիւն
քո ան ընկալցի զիս :

() րհնեցից զանուն նոց իմոց օրհնու թիք ,
և բարձր արարից զնա գովու թեամբ :

Հաճոյ եղիցի նոց քան զոր թ մատաղ , որ
բերէ եղջիւրս և կճղակս :

Տեսցեն աղքատք և ուրախ եղիցին .
ինդրեցէք զաստուած , և կեցցեն ան-
ձինք ձեր :

Օ 'ի լուաւ տէր տնանկաց , և զկա-
պեալս իւր ոչ արհամարհեաց :

() րհնեցեն զնա երկինք և երկիր ,
ծով և ամենայն որ զեռայ 'ի նոսա :

Մտուած փրկէ զսիրովս , և շինեացին
քաղաքք հրէաստանի . շինեցեն բնա-
կեցեն և ժառանգեցեն 'ի նմա :

Օ աւակ ծառայից քոց հաստատեսցի
անդ . և ոյք սիրեն զանուն քո , բնակեա
ցեն 'ի նմա :

Տունք ԼԵ՛ :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԹ

Ի հապարած . 'ի դաւիթ' առ 'ի յիշատակ
գրէիւն զնա փն . սաղմոս :

Լ ստուած յօգնել ինձնայեաց , և տէր
յընկերել ինձ փութա :

Լ մաչեսցեն և յամօթ լիցին , որ խընդ
րէին զանձն իմ . դարձցին յետս և ա
մաչեսցեն , ոյք խորհէին ինձ չար :

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալ . որ
ասէին ինձ վաշ վաշ :

Յնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամե
նէքեան , որ խնդրեն զքեզ տէր :

Լ սասցեն յամենայն ժամ՝ մեծ է անձ ,
և ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո :

Լ աս աղքատ և տնանկ էմ , անձ օգնեա
ինձ . օգնական և փրկիչ իմ ես և տէր
իմ՝ մի յամենար :

Տունք Կ՛ : Գորղայս խդ՛ :

ՍԱՂՄՈՍ Է

Ի հասարակ • որդեանցն յոչնարաբայ, յեդ ա-
ռաջնոյ գերութեանն • սաղմոս 'ի դասիլն :

Ի քեզ տէր յուսացայ, մի ամաչեցից
յաւիտեան • յարդարութեան քում
փրկեա զիս և ապրեցո զիս :

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո, և կեցո
զիս :

Եր իմ ան ապաւէն, և տեղի ամուր
կեցուցանել զիս • զի հաստատութիւն
իմ և ապաւէն իմ դու ես :

Կտուած իմ, փրկեա զիս 'ի ձեռաց
մեղաւորի, 'ի ձեռաց անօրինի և անի-
րաւի :

Դու ես համբերութիւն իմ տէր, տէր
յոյս իմ 'ի մանկութենէ իմմէ :

Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ •
յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն իմ,
և առ 'ի քէն է օգնութիւն իմ յամե-
նայն ժամ :

Արպէս զի նշաւակ եղէ ես բաղմաց • և
դու օգնական իմ և հզօրիչ իմ :

Եցցի բերան իմ գովութեամբ • որպէս
օրհնեցից զփառս քո, զօրհանապաղ
զմեծվայելութիւնս քո :

Ս'ի ընկենուր զիս տէր 'ի ժամանակս

Ծերութեան . 'ի պակասել զօրութեան
իմոյ մի թողուր զիս :

Եւսացին թշնամիք իմ ինձ . և որ պա-
շարեցին զանձն իմ , խորհեցան 'ի միա-
սին և ասացին :

Եւստուած եթող զնա , հալածեսցուք և
հասցուք նմա . զի ոչ ոք է որ փրկէ զնա :

Եւստուած իմ , մի հեռի առնիր յինէն .
և անձ յօգնել ինձ նայեաց :

Եւմաչեսցին և պակասեսցին՝ ոյք չարա-
խօս կային զանձնէ իմմէ . զգեցցին զա-
մօթ և զպատկառանս՝ ոյք խնդրէին ինձ
չար :

Եւս յամենայն ժամ յուսացայց , և յա-
ւելից յօրհնութիւնս քո :

Իւերան իմ պատմեսցէ զարդարութիւնս
քո , զօրհանապազ զգովութիւնս քո :

Որպէս ոչ թէ խարդախուի ինչ զիտէի
ես դպրուէ . այլ մտից 'ի զօրութիւնս տն .

և տէր յիշեցի զարդարութիւնս քո միայն :

Եւստուած իմ , ուսուցեր զիս 'ի մանկու-
թենէ իմմէ . և ցարդ և ս պատմեցից
զարդարութիւնս քո :

Մինչև յալևորել և 'ի ծերանալ , անձ
իմ մի թողուր զիս :

Մինչև պատմեսցի բազուկ քո ազգի
ամենայնի որ գալոցն է :

Օ զօրու թիւնս քո և զարդարու թիւնս
մինչ 'ի բարձունս զոր արարեր մեծա-
մեծս, անձ ո՞նմանէ քեզ :

Որչափ ցուցեր ինձ նեղութիւն բա-
ղում և չարչարանս . դարձար և մխի-
թարեցեր զիս, և 'ի խորոց անդնդոց
երկրէ հաներ զիս :

Յաճախեցեր 'ի զօրութիւնս քո . դար-
ձար մխիթարեցեր զիս, և 'ի խորոց երկ-
րէ միւսանգամ հաներ զիս :

Ըրդ և ես խոստովան եղէց քեզ 'ի
պատրաստութիւն սաղմոսաց ճշմարիտդ
անձ . սաղմոս ասացից քեզ օրհնութիւն
սուրբդ իտրայէլի :

Յնծասցեն շրթունք իմ յորժամ սաղ-
մոս ասիցեմ քեզ . և անձն իմ զոր և
փրկեցեր :

Եւս և լեզու իմ զօրհանապազ խօսես-
ցի զարդարութիւնս քո :

Ի ժամանակի որպէս յամօթ լիցին և
ամաչեացեն, ոյք խնդրէին ինձ չար :
Տունք իմ :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԱ

Ի սողոմոն սաղմոս :

Ըստուած զիրաւունս քո արքայի տուր,
և զարդարուիս քո որդւոյ թագաւորի :

Ղաատել զժողովուրդս քո արդարու-
թեամբ, և զաղքատս քս իրաւամբք :
Մայեն լերինք զխաղաղութիւն ժողո-
վըրդեան, և բլուրք զարդարութիւն :
Իրաւ արասցէ աղքատաց ժողովըդեան,
և կեցուսցէ զօրդիս տնանկաց, և խո-
նարհեցուսցէ զամբարտաւանս :

Աացցէ և մնասցէ ընդ արեւու յառաջ
քան զլուսին ազգէ մինչև յազգ :

Իջցէ որպէս զանձրև 'ի վերայ գեղման,
որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր :

Ղագեսցի յաւուրս նորա արդարու-
թիւն, բազում խաղաղութիւն՝ մինչև
կատարեսցի լուսին :

Տիրեսցէ նա 'ի ծովէ մինչև 'ի ծով, 'ի
գետոց մինչև 'ի ծագս աշխարհի :

Մառի նորա նախ հնդիկք անկցին, և
թշնամիք նորա հող կերիցեն :

Թագաւորք թարսսի և կղզեաց պատա-
րագս մատուսցեն նմա . թագաւորք ա-
րաբայ և սաբայ պատարագս բերցեն
նմա :

Երկիր պաղցեն նմա ամենայն թագա-
ւորք երկրի, և ամենայն աղգք ծառայե-
ցեն նմա :

Օ ի փրկեաց զաղքատն 'ի հզօրէ . զաղ-
քատն է զտնանկն, որոյ ոչ է իւր օգ-
նական :

Լ'նխայեացէ նա յաղքատն և 'ի տնանկն
և զանձինս տնանկաց կեցուցէ . 'ի վաշ-
խից չարեաց փրկեացէ զանձինս նոցա :
Պատուական է անուն նորա առաջի նո-
ցա . կեցցէ , և տացի նմա յոսկւոյն ա-
րաքացւոց :

Յաղօթս կացցեն առ նա յամենայն
ժամ, և զօրհանապաղ օրհնեացեն զնա :
Եղիցի հաստատութիւն ընդ ամենայն
երկիր , և 'ի վերայ գլխոց լերանց :

Եւարձրացի քան զլիբանան պտուղ
նորա . ծաղկեցցի 'ի քաղաքի տեառն
որպէս խոտ երկրի :

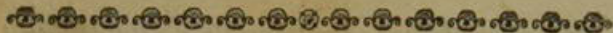
Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւի-
տեան . զի յառաջ քան զարև է անուն
նորա :

Ի նա օրհնեցցին ամենայն ազգք երկրի ,
և ամենայն աղինք երանիցեն նմա :

() օրհնեալ տէր անձ ի սրայէլի որ առնէ
սքանչելիս միայն . և օրհնեալ է անուն
սուրբ փառաց նորա յաւիտեան . լցցի
փառօք նորա ամենայն երկիր , եղիցի
եղիցի :

Տունք է : Գորղայս խիչ :

Կանոնս Գորղայս է : Սաղմոս Ժէ : Տունս ԺՁ :

ԱՂՕԹԻՔ ԱՆՆԱՅԻ ՄՕՐՆ ՍԱՄՈՒԷԼԻ

Թ . Թագ . Է :

Պատատեցաւ սիրտ իմ 'ի տէր , և բարձրացաւ եղջիւր իմ յիմօ փրկիչ իմ : Բնդարձակեցաւ բերան իմ 'ի վերայ թշնամեաց իմոց . ուրախ եղէց 'ի փրկու թեան քում :

Օ ի ոչ դոյ սուրբ որպէս զտէր , և ոչ արդար որպէս զիմ մեր , և չիք սուրբ բաց յայ մերմէ :

Մի պարծիք և մի խօսիք զամբարտաւանս , և մի ելցէ ընդ բերանս ձեր բան հպարտ մեծաբանութեան :

Բստուած գիտութեանց՝ տէր իմ պատրաստէ իւրով իմաստութեամբ զգիտութիւն յարարածս իւր :

Հզօրաց հաստ աղեղունք թուլացան , և տկարք վառեցան զօրութեամբ :

Յագք և լիք հացիւ նուաղեցին , և քաղցեալք լցին զերկիր :

Բնուն ծնաւ եօթն , և բաղմածինն նուաղեաց 'ի ծննդոց :

Տէր մեռուցանէ և տէր կեցուցանէ , ի ջուցանէ 'ի դժոխս և հանէ :

Տէր աղքատացուցանէ և տէր մեծացուցանէ . խոնարհ առնէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր , և բարձր առնէ զտառապետալս յաղբեաց :

Ստուգանէ զնոսա իշխանս ընդ իշխանս ժողովրդեան , և աթոռ փառաց ժառանգեցուցանէ նոցա :

Ատարէ զուխտ ուխտաւորաց , և օրհնեաց զամն արդարոց :

Օ ի ոչ թէ իւրով զօրութեամբ զօրանայ հզօր . այլ տէր տկար առնէ զհակառակորդս իւր . տէր սուրբ է :

Մի պարծեսցի խորհրդականն 'ի խորհուրդս իւր , և մի պարծեսցի հզօրն 'ի զօրութեան իւրում , և մի պարծեսցի մեծն 'ի մեծութեան իւրում :

Ըլ որ պարծին , 'ի տէր պարծեսցի . 'ի խորհուրդս զիտութեան զտէր ճանաչել :

Ընեւ զիրաւունս և գործել զարդարութիւն 'ի վերայ երեսաց երկրի :

Տէր եւ յերկինս և որոտաց , և ինքն դատի առանց բարբառելոյ :

Տայ զօրութիւն թագաւորաց մերոց , և բարձր առնէ զեղջիւր օծելոյ իւրոյ :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Քարձրացաւ եղջիւր իմ յիմօ փրկիչ
 իմ. հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի տէր տե-
 րամբ և հաւատով :

Սարդասէր տէր, վասն սրբուհւոյ ա-
 նարատ մօր քոյ և կուսի, և վասն խա-
 չի քոյ պատուականի, տէր ընկալ զա-
 զաչանս մեր, և կեցօ զմեզ :

Քարոզ և աղօթք Սղորմեա և Սնեղու-
 թեան կանոնացն :

Սան գտանելոյ մեզ զչնորհս և զողոր-
 մութիւն 'ի բարերար տեառնէ մերմէ,
 զտէր աղաչեսցուք : Տէր ողոր :

Սան փրկելոյ զմեզ 'ի զրպարտութենէ
 մարդկան և յորոգայթից սաւանայի,
 զտէր աղաչեսցուք :

Սան ամենայն անձանց քրիստոնէից
 և տանց հաւատացելոց, զտէր աղաչե-
 սցուք :

Սան որք 'ի լերինս յայրս և 'ի փապարս
 բնակեալ են սուրբ հարքն մեր, զտէր
 աղաչեսցուք :

Սան որք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ
 կատարեն զամենայն ժամանակս կե-

նաց իւրեանց, զտէր աղաչեսցուք :
Ս ասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճըշ-
մարիտ և ուղիղ հաւատով՝ ի քս ննջե-
ցին, զտէր աղաչեսցուք :
Եւ ևս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և սբ
հաւատոյս մերոյ զտէր աղաչեսցուք .
Օ անձինս : Ողորմեաց :

Ըղօն 7 :

Պոհանամք զքէն տէր անձ մեր, որ
զարթուցեր զմեզ ՚ի հանգստենէ քնոյ
չնորհիւ ողորմութեան քո : Օ արթո
զմիտս մեր արդարութեամբ առ քեզ
տէր անձ մեր, զի տեսցեն աչք մեր զփրբ-
կութիւն քո : Եկեսցէ և բնակեսցէ առ
մեզ անութիւն քո, և ողորմութիւն քո
հովանի և սրահապան լիցի՝ ի վերայ սաշ-
տօնէից քոց : Եւ զմեզ զծառայքս քո
արժանի արա՝ ի տուէ և ՚ի գիշերի և
յամենայն ժամու միշտ խորհել՝ ի սէր
սրատուիրանաց քոց : Եւ գոհանալով
փառաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ
հոգիդ այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :
Ըստուծոյ երկրպագեսցուք :

Անդանարար զօրութիւն և աղբիւր
անմահունէ, դու ես քս անձ փրկիչ մեր :
Որ շնորհեցեր մեզ 'ի մէջ գիշերի յառ-
նել և խոստովան լինել առ քեզ վասն
իրաւանց և արդարութեան քո : Եւ
այժմ աղաչեմք զքեզ տէր անձ մեր,
արա զմեզ արթունս և պատրաստս 'ի
ժամ առաւօտու ընդ սքս քո : Եւ ընդ
նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք ըզ-
քեզ ընդ հօր և ընդ հոգւոյդ սրբոյ
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
նից . ամէն :

Մաղ լեանք :

Գոհութեամբ և ճշմարիտ խոստովա-
նութեամբ անդադար փառաւորեմք
զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր յս քս . ամէն :
Հայր մեր որ :

Ա՛րդէս սիրելի են յարեք թո աէր զօրութեանց •
ցանկայ և փափագէ անձն իմ 'ի դաւիթս թո :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԲ

Սաղմոս յաստի . օրհնութեան :

Իբրեւ զի բարեւէ ի սրայելի անձ , և ոյք
ուղիղ են սրտիւք :

Բայց զի իմ փոքր մի ևս սասանեալ էին
ոտք . սակաւիկ մի և գայթակղեալ էին
գնացք իմ :

Նախանձեցայ ես ընդ անօրէնս . զխա-
ղաղութիւն մեղաւորաց որպէս տեսա-
նէի , զի ոչ գոյր վրէպ մահու նոցա :
Հաստատուն էին տանջանք նոցա . 'ի
վաստակս մարդկան չեն նոքա , և ըստ
մարդկան ոչ տանջեսցին :

Սասն այսորիկ կալաւ զնոսա ամբար-
տաւանութիւն . արկան զիւրեամբք
զամբարշտութիւն և զանիրաւութիւն
իւրեանց :

Ելցէ որպէս 'ի ճարպոյ անիրաւութեք
նոցա . զի գնացին նոքա ըստ խորհրդոյ
սրտից իւրեանց :

Խորհեցան և իրանցան շարութեան :

զապիրատու թիւն 'ի բարձունս խորհե-
ցան :

Եւ զին յերկինս զբերանս իւրեանց , և
զէզուս իւրեանց ածէին զերկրաւ :

Ասն այսորիկ ժողովուրդ իմ դարձցի
այսրէն . և աւուրք իմ լի կատարեալ
գտցին 'ի նոսա :

Ասացին՝ զիա՛րդ գիտաց անձ . կամ գու-
ցէ՞ արդեօք գիտու թիւն առ 'ի բարձ-
րելոյն :

Ահա մեղաւորք են և յաջողեալ է նո-
ցա . կան և ունին զմեծու թիւն աշխար-
հի :

Ասացի՝ 'ի զուր ուրեմն արդարացուցի
զսիրտ իմ . լուացայց սրբու թեամբ ըզ-
ձեռս իմ . և եղէ ես խոշտանկեալ զօր-
հանասպաղ . և կշտամբանք իմ ընդ ա-
ռաւօտս :

Թէպէտ և ասէի՝ թէ այսպէս սլատմե-
ցից . ահաւասիկ յազգ որդւոց քոյ՝ ո-
րոց և ուխտեցի :

Ի մտի եդի , թէ սակայն և այս ջան
է առաջի իմ , մինչև մտից 'ի սրբու-
թիւն այ և 'ի միտ առից զկատարած
նոցա :

Ասկայն վասն նենդու թեան նոցա տա-
րազիր արասցես զնոսա , և կործանես .

ցես զնոսա յամբարտաւանու թեան իւրեանց :

Իսկ զիւրդ եղէն յաւեր յանկարծակի . սատակեցան պակասեցան կորեան վասն անօրէնութեան իւրեանց , և եղէն որսկէս երազք զարթուցելոց :

Տէր 'ի քաղաքի քում զպատկերս նոցա անարգեսցես . զի հուր բորբոքեցաւ 'ի սրտի իմում , և երիկամունք իմ այլադունեցան :

Ես արհամարհեալ եղէ , և ոչ գիտացի . որսկէս զանասուն համարեցայ առաջի քո , և ես յամենայն ժամ ընդ քեզ եմ : Կալար զաջոյ ձեռանէ իմմէ . 'ի խորհուրդս քո առաջնորդեցեր ինձ , և փառօք ընկալար զիս :

Օ ինչ կայ իմ բնաւ յերկինս , կամ 'ի քէն զինչ ևս խնդրեցից յերկրի :

Նուաղեաց սիրտ իմ և մարմին իմ . անսրտի իմոյ , բաժին իմ աստուած յաւիտեան :

Մհաւասիկ ոյք հեռի արարին զանձինս իւրեանց 'ի քէն , կորիցեն . սատակեսցես զամենեսեան՝ որ ապստամբ եղէն 'ի քէն :

Ինձ մերձենալ առ անձ բարի է , և դնել առ տէր զյոյս իմ :

Պատմել զամենայն օրհնութիւնս քո
'ի դրօշնս զստեր սիօնի :

Տունք իմ :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԳ

Իմաստութիւն յաստի :

Ընդէր մերժեցեր ան իսպառ . բարկացաւ սրտմտութիւն քո 'ի վերայ իսաշին արօտի քո :

Յիշեա զժողովուրդ քո , զոր ստացար 'ի սկզբանէ . փրկեցեր զվիճակ ժառանգութեան քո :

Ետն սիօն այս՝ ուր բնակեցեր դու 'ի սմա . համբարձ զձեռն քո 'ի վերայ Խամբարտաւանութեան նոցա իսպառ :

Որ ինչ անիրաւեցաւ թշնամին 'ի սրբութեան քում . պարծեցան ատելիք քո 'ի մէջ բարեկենդանութեան իւրեանց :

Եդին զնշանս իւրեանց 'ի նշանս , և ինքեանք ոչ ծանեան զելս 'ի վերուստ :

Արպէս յանտառի փայտատօք կոտորեցին զդրօշնս նորա , 'ի միասին փայտատօք և մրձովք կործանեցին զնա :

Եւրեցին 'ի հուր զսրբութիւն քո յերկրի . պղծեցին զխորան անուան քո :

Եւսացին 'ի սիրտս իւրեանց ազգք նո .

ցա 'ի միասին, եկայք լռեցուսցուք զամենայն տօնս ւայ յերկրէ :

Վշանս մեք ինչ ոչ տեսաք, և ոչ ևս գուցէ մարդարէ. և զմեզ ինչ որ ոչ ճանաչիցէ :

Ս'ինչև յերբ ւծ' նախատէ թշնամին, բարկացուցանէ հակառակորդն զանուն սուրբ քո :

Ինդէր դարձուցանէս զձեռն քո, և զաջ քո 'ի միջոյ ծոցոյ քումմէ իսպառ :

Ըստուած թաքաւոր մեր յառաջ քան զյաւիտեանս, որ արարեր զփրկութիւն 'ի մէջ երկրի :

Ղու հաստատեցեր զօրութեամբ քով զծով. դու խորտակեցեր զգլուխ վիշապաց 'ի վերայ ջուրց :

Ղու փշրեցեր զգլուխ վիշապին, և ետուր զնա կերակուր զօրացն հնդկաց :

Ղու բղխեցուցեր զաղբիւրս և ըզվտակս. դու ցամաքեցուցեր զգետս սաստիկս :

Վո է տիւ և քո է գիշեր. զլոյս և զարև դու հաստատեցեր. և դու հաստատեցեր զամենայն սահմանս երկրի. զգարուն և զամառն դու ստեղծեր :

Ըյս յուշ լիցի քեզ՝ զի թշնամին նախատեաց զտէր. ժողովուրդ անզգամ

բարկացոյց զանուն սուրբ քո :

Մի մատներ զազանաց զանձն՝ որ խոստովան առնի առ քեզ . և զանձինս տընանկաց քոց մի մոռանար խապառ :

Հայեա յուխտ քո , զի լցան տունք ավիշելոց յերկրի անիրաւութեամբ :

Մի դարձցի տնանկն ամաչեցեալ . այլ աղքատն և անանկ օրհնեսցեն զանուն սուրբ քո :

Լ՛րի անձ և դատեա զգատաստանս քո . յիշեա զնախատինս՝ որ յանզգամէն զօրհանապազ :

Մի մոռանար զձայն պաշտօնէից քոց . ամբարտաւանութիւն ատելեաց քոց վերասցի հանապազ :

Տունք իբ : Գորդայս խի :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԴ

Ի հասարած . Տի ապախաներ . ընդ օրհնութիանս . Սաղմոս յաստի . երգ առ ասորեստանէայս :

Խոստովան եղիցուք առ քեզ անձ , խոստովան եղիցուք և կարդասցուք զանուն սուրբ քո :

Պատմեցից զամ սքանչելիս քո . յորժամ ժամ առից , ես ուղիղ դատեցայց : Մաշեցաւ երկիր և ամենայն բնակիչք

Նորա . ես հաստատեցի զսիւնս նորա :
 Մրացի անօրինաց , թէ մի անօրինիք .
 և մեղաւորաց , թէ մի բարձրացուցա-
 նէք զեղջիւրս ձեր :

Մի համբառնայք ՚ի բարձունս զեղջիւրս
 ձեր , և մի խօսիք զից անիրաւու թիւն :

Օ ի ոչ յարեւելից և ոչ յարեւմտից և
 ոչ յանապատէ լերանց . այլ ամ զատա-
 ւոր է :

Օ այս խոնարհ առնէ , և զսոյն բարձ-
 րացուցանէ . բաժակ ՚ի ձեռին տեառն
 գինի լի անապակ արկեալ . և խոնարհե-
 ցոյց յայսմանէ յայս :

Սակայն մրուր նորա ոչ սպառեսցի . և
 արբցեն զնա ամ մեղաւորք երկրի :

Ես ցնծացայց յաւիտեան . սաղմոս ա-
 սացից Ից յակովբայ :

Օ ամ եղջիւրս մեղաւորաց փշրեսցես .
 և բարձր եղիցի եղջիւր արդարոյ :

Տունք Ժ :

ՍԱԼՄՈՍ ՀԵ

Ի հապարած . ընդ օրհնութեանս . մի ապա-
 հաներ . Սաղմոս յաստի . երգ առ ասորեա-
 րանէ այս :

Յայտնի է ՚ի հրէաստանի ամ , և յիս-
 րայէլ մեծ է անուն նորա :

Եղև խաղաղութեամբ տեղի նորա . և
քնակութիւնն նորա սիովն :

Ընդ խորտակեաց տէր զզօրութի աղե-
ղան , զղէն զսուր և զճակատամարտ :

Ուսատու ես դու սքանչելապէս լե-
րանցն յաւիտենից . խռովեսցին ամե-

նեքեան որ անմիտ են սրտիւք . ննջե-
ցին զքունս իւրեանց , և ինչ ոչ գտին :

Մենայն արք 'ի մեծութեան ձեռաց
իւրեանց . 'ի սաստէ քումմէ անժ յակո-

բայ ննջեցին , և ոյք հեծեալ էին 'ի ձիս :

Ղու ահաւոր ես , և ով կարէ կալ ա-
ռաջի քո . որպէս երևեցար դու յերկ-

նից , յայտնի եղև բարկութիւն քո :

Երկիր երկեաւ և սարսեաց ընդ յառ-
նեւն անյ 'ի դատաստան , ընդ ապրեցու-

ցանել զամենայն հեզս երկրի :

Խորհուրդք մարդկան խոստովան առ-
նին առ քեզ . և ծածկեալք իմաստու-

թեամբ օրհնեսցեն զքեզ :

Ուխտս դիք , և կատարեցէք տեառն անյ
մերոյ ամենեքեան որ շուրջ էք զնովաւ :

Մատուցէք սլատարագս ահաւորին . ո
քաղէ զհոգիս իշխանաց , ահաւոր է նա
քան զամենայն թագաւորս երկրի :

ՍԱՂՄՈՍ ԷԶ

Ի հասարակ . Վասն Իդիւնոյն . սաղմոս
յասակ :

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի .
ձայնիւ իմով առ անձ , և նայեցաւ առ իս :
Յաւուր նեղութեան իմոյ զանձ խնդրե-
ցի ձեռօք իմովք . 'ի գիշերի առաջի նո-
րա ոչ խաբեցայ :

Ոչ կամէր մխիթարել անձն իմ . յիշեցի
զանձ , և ուրախ եղէ . հոգայի , և նուա-
զէր յիս հոգի իմ :

Սամանեցին պահուց աչք իմ . խոռ-
վեցայ և ոչ խօսեցայ . խորհեցայ զա-
ւուրսն զառաջինս , և զամս յաւիտենից
յիշեցի :

Խօսեցայ 'ի գիշերի ընդ սրտի իմում .
հոգայի , և տառապէր յիս հոգի իմ :
Սիթէ յաւիտենից մերժեցէ զիս
տէր . և ոչ ևս յաւելուցու 'ի հաճել
և ևս :

Կամ իսպառ արգելցէ զողորմութիւն
իւր յինէն . կամ կատարեաց զբան իւր
ազգէ մինչև յազգ :

Կամ մոռասցի զթալ անձ իմ և ևս .
կամ արգելցէ զթութիւն իւր բար-
կութեամբ իւրով :

Ըսացի՝ թէ այժմ սկսայ . այս է նորոգումն աջոյ բարձրելոյն :

Յիշեցի զգործս տեառն 'ի սկզբանէ . յիշեցի զսքանչելիս նորա :

Խորհեցայ յամենայն գործս քո , և 'ի ձեռագործս քո խորհեցայ :

Ըստուած , 'ի սրբութեան են ճանապարհք քո . ո՞վ է անձ մեծ՝ որպէս զանձ մեր . դու ես անձ , որ առնես զսքանչելիս :

Յուցեր ժողովրդեան քում զգորութիւն քո . փրկեցեր բաղկաւ քով զժողովուրդս քո , զորդիսն յակօբայ և յովսէփու :

Տեսին զքեզ ջուրք անձ , տեսին զքեզ ջուրք և երկեան . և խորք խռովեցան 'ի ձայնէ ջուրց բազմաց :

Չայն ետուն ամսք . քանզի և նետք քո գնան 'ի ձայնէ որոտալոյ քո անուի :

Երևեցան փայլատակունք քո տիեզերաց . խռովեցաւ և դողաց երկիր :

Ի ծովու են ճանապարհք քո , շաւիղք քո 'ի ջուրս բազումն . և հետք քո ոչ երևին :

Ըսաջնորդեցեր որպէս խաչին ժողովրդեան քո 'ի ձեռն մովսէսի և ահարոնի :

Տունք ժն : Գորդայս լի :

ՍԱՂՄՈՍ 45

Ի հասարակ . Ի մասսո-ւնի-ն
յասակ :

Մայեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ .
խոնարհեցուցէք զունկն ձեր 'ի բանս
բերանոյ իմոյ :

Բացից առական զբերան իմ . խօսեցայց
զառակս 'ի սկզբանէ :

Որպէս լուաք և ծանեաք զայս , և հարբն
մեր պատմեցին մեզ :

Ոչինչ ծածկեցաւ յորդուոց նոցա յազգ
յայլ , պատմել զօրհնութիւնս տեառն ,
զզօրութիւն և զսքանչելիս իւր զոր արարս
հաստատեաց զվկայութիւն իւր առ
յակովք , և օրէնս եղ 'ի վերայ իս-
րայելի :

Որ ինչ միանգամ պատուիրեաց հարցն
մերոց , ցուցանել զայս որդուոց իւրեանց .
զի ծանխցեն յազգ յայլ :

Որդիք որ ծնանին , յարիցեն և պատ-
մեսցեն զայս որդուոց իւրեանց . զի դի-
ցեն առ Իմ զյոյսս իւրեանց , և մի մո-
ռասցին զգործս Իմ :

Օ պատուիրանս նորա ինզրելով խընդ-
րեսցեն . և մի եղիցին որպէս և հարբ
իւրեանց :

Միշտ չար և դառնացող, ազգ որ ոչ ուղ-
ղեաց զսիրտ իւր, և ոչ հաստատեաց
առ ԿՏՈՒՄ զհոգի իւր:

Արդիք եփրեմի լիաճիզք և սնդաճիզք,
յաւուր սրտերազմի կապարճս դար-
ձուցին:

Այ կացին նորա յուխտի տեառն, և ըստ
իրաւանց նորա ոչ կամեցան գնալ:

Սոռացան զերախտիս նորա և զսքան-
չելիսն՝ զոր եցոյց նոցա:

Մուշի հարց նոցա զոր արար զսքանչե-
լիս իւր յերկրին եզիպտացւոց և՛ ի դաշ-
տին տայանու:

Հերձ զժովն՝ և անցոյց զնոսա, կացոյց
զջուրսն որպէս ՚ի տիկս:

Մուշնորդեաց նոցա ամպով ՚ի տուէ,
և զամենայն գիշեր ՚ի լոյս հրոյ:

Հերձ զվէմն յանապատի, և ետ ըմպել
նոցա որպէս ՚ի խորոյ մեծէ:

Հան զջուրսն ՚ի վիմէն, և հոսեաց որ-
պէս զգետս զջուրսն:

Սակայն յաւելին ՚ի մեղանչել, և ևս
բարկացուցին զբարձրեալն յանջրդի:

Փորձեցին զԿՏՈՒՄ ՚ի սիրտս իւրեանց,
՚ի խնդրել զկերակուր անձանց իւ-
րեանց:

Տրանջեցին զնոյ և ասացին, մի՞թէ կա-

բող իցէ անձ պատրաստել սեղան յանա-
պատի :

Քանզի հարկանէր զվէմն՝ և հոսէին
ջուրք , և վտակք խաղային 'ի նը-
մանէ :

Ըղէ հաց ևս կարասցէ տալ նա մեզ .
կամ պատրաստեսցէ սեղան ժողովըր-
դեան իւրոյ :

Այսն այսորիկ լուաւ զայս տէր և յա-
պաղեաց . հուր բորբոքեցաւ 'ի յա-
կովք , և բարկութիւն ել 'ի վերայ
իսրայէլի :

Օ ի ոչ հաւատացին յանձ , և ոչ յուսա-
ցան 'ի փրկութիւն նորա :

Հրաման ետ ամսոց 'ի վերուստ , և
զդրունա երկնից եբաց , և տեղեաց 'ի
նոսա մանանայ 'ի կերակուր :

Օ հաց երկնից ետ նոցա , զհաց հրեշ-
տակաց կերան մարդիկ . և իջոյց 'ի նոսա
կերակուր 'ի լիութիւն :

Հան զհողմ հարաւոյ , և ած զօրու-
թեամբ իւրով զհիւսիսիւ :

Տեղեաց 'ի նոսա միս որպէս զհող . որ-
պէս զաւաղ ծովու զթռչունս թեաւորս :

Ըրկ 'ի մէջ բանակի նոցա , և շուրջ
զվրանօք նոցա :

Աերան և յագեցան յոյժ . զցանկութի

նոցա ետ նոցա . և ոչինչ կարօտ եղեն 'ի
ցանկու թենէ իւրեանց :

Սինչդեռ կերակուրք 'ի բերանս իւ-
րեանց էին , բարկութիւն յայ ել 'ի
վերայ նոցա :

Սպան զբազումս 'ի նոցանէ , և զընտիր
ընտիրս յիսրայէլէ սատակեաց :

Յայսմ ամենայն ի մեղանս և ևս . ոչ հա-
ւատացին սքանչելեաց նորա :

Պակասեցան յունայնութեան աւուրք
նոցա , և ամբ նոցա փութապէս անցին :

Յորժամ սպանանէր զնոսա , խնդրէին
զնա . դառնային և առաւօտ առնէին
առ ամ :

Յիշեցին՝ զի ամ օգնական էր նոցա .
ամ բարձրեալ փրկիչ էր նոցա :

Սիրեցին զնա բերանօք իւրեանց , և
լեզուօք իւրեանց ստեցին նմա , և սիրտք
նոցա ոչ էին ուղիղ ընդ նմա և ոչ հաւա-
տացին ուխտի նորա :

Եւ յնա ինքն գթած էր . քաւէր զմեղս
նոցա , և ոչ ապականէր :

Յաճախէր դարձուցանել զբարկութի
իւր . և ոչ բորբոքեաց զամենայն սրբու-
մտութիւն իւր :

Յիշեաց՝ թէ մարմին են նոքա . հողի
որ ելանէ , այլ ոչ ևս դառնայ :

Վանիցս անգամ դառնացուցին զնա յանաստի . բարկացուցին զբարձրեալն յանջրդի :

Ղարձան և փորձեցին զնձ , և զսուրբն իօրայէլի զայրացուցին :

Այ յիշեցին զձեռն նր , յաւուր յորում փրկեաց զնոսա ՚ի ձեռաց նեղչաց նոցա :

Որպէս արար զնշանս և զարուեստս իւր յերկրին եգիպտացւոց և ՚ի դաշտին տայանու :

Ղարձոյց յարիւն զգետս նոցա . և զանձրևս նոցա , զի մի արբցեն :

Ղաաքեաց ՚ի նոսա շանաճանձ և եկեր զնոսա . և գորտիւ ապականեաց զնոսա .

Ետ ժանկոյ զստուղ նոցա , և զվատակս նոցա մարախոյ :

Տար կարկտիւ զայգիս նոցա , և զթզենիս նոցա եղեմամբ :

Սատնեաց ՚ի կարկուտ զանասունս նր . և զստացուածս նոցա հրով դատեցաւ :

Ղաաքեաց ՚ի նոսա զսրտմտու թի բարկու թեան իւրոյ , զսրտմտու թիւն բարկու թիւն և զնեղու թիւն :

Ղաաքեաց ՚ի նոսա տանջանս ՚ի ձեռն հրեշտակի չարի . դիմեցոյց ՚ի նոսա զսրտմտու թիւն բարկու թեան իւրոյ :

Այ անխայեաց ՚ի մահուանէ զանձինս

նոցա . և զանասունս նոցա 'ի մահ մատ-
նեաց :

Եւ Տար զամենայն անդրանիկս եգիտա-
ցւոց , զսկիզբն ամենայն վաստակոց նո-
ցա 'ի յարկս քամայ :

Հորդան ետ որպէս խաշին ժողովլըր-
դեան իւրոյ . և եհան զնոսա որպէս հօտ
յանապատ :

Ընաջնորդեաց նոցա յուսով , և ոչ եր-
կեան . և զթշնամիս նոցա ծով ծած-
կեաց :

Եւ հան զնոսա 'ի լեառն սրբութեան իւ-
րոյ , լեառն այն՝ զոր ստացեալ էր աջոյ
նորա :

Եւ երթեաց յերեսացնոցա զհեթանոսս .
վիճակեցոյց 'ի նոսա զվիճակ ժառան-
գութեան իւրոյ , և բնակեցոյց 'ի յարկս
նոցա զազգն խորայէլի :

Փորձեցին դառնացուցին զամժ բարձ-
րեալն , և զվկայութիւն նորա ոչ պա-
հեցին :

Դարձան խոտորեցան որպէս և հարք
իւրեանց . դարձան և եղեն որպէս զա-
ղեղն թիւր :

Դարձան բարկացուցին զնա 'ի բազինս
իւրեանց , և դրօշելովք իւրեանց նա-
խանձ արկին նմա :

1 ուաւ անձ , և արհամարհեաց զնոսա ,
և անարգեաց յոյժ զխորայէլ :

Սերժեաց յիւրմէ զխորանն 'ի սելով ,
խորան՝ զոր բնակեցոյց 'ի մէջ մարդ-
կան :

Սատնեաց 'ի գերութիւն զզօրութիւն
նոցա , և զգեղնոցա 'ի ձեռս թշնամեաց
նոցա :

Սրգել 'ի սուր զժողովուրդ իւր . և ըզ-
ժառանգութիւն իւր անտես արար :

Օ երիտասարդս նոցա եկեր հուր . և
վասն կուսանաց նոցա ոչ ոք սգացաւ :

Քահանայք նոցա անկան 'ի սուր . և
զայրիս նոցա ոչ ոք էր որ լայր :

Օ արթեալ որպէս 'ի քնոյ տէր , որպէս
հզօր զի թափէ զգինի :

Եհար յետս զթշնամիս իւր . նախա-
տինս յաւիտենից արար զնոսա :

Սերժեաց նա զխորանն յովսէփու , և
զազգն եփրեմի նա ոչ ընտրեաց :

Սյլ ընտրեաց նա զազգն յուդայ . ըզ-
լեառն սիոն , զոր և սիրեաց :

Շինեաց ոմպ միեզջերոյ զսրբութիւնն .
յերկրի հաստատեաց զնա յաւիտեան :

Սնտրեաց զգաւիթ ծառայ իւր , և ըն-
կալաւ զնա 'ի հօտէ խաշանց , 'ի վեր-

ջին ծնելոցն ընկալաւ զնա :

Հովուել զյակովք ծառայ իւր, և զիս-
րայել ժառանգութիւն իւր:

Ըրածէր զնոսա իմաստութեամբ սրտի
իւրոյ. յանմեղութիւն ձեռաց իւրոց ա-
ռաջնորդէր նոցա:

Տունք հի:

ՍԱՂՄՈՍ ՀԸ

Սաղմոս յասափ:

Ետուած մտին հեթանոսք՝ ի ժառան-
գութիւն քո. պղծեցին զտաճար սուրբ
քո:

Ըրարին զերուսաղէմ որպէս հիղս մըր-
գապահաց. արկին զդիակունս ծառայից
քոց դէշ թռչնոց երկնից, և զմարմինս
սրբոց քոց գազանաց երկրի:

Հեղին զարիւն նոցա որպէս ջուր շուրջ
զերուսաղէմաւ. և ոչ ոք էր որ թաղէր
զնոսա:

Եղաք մեք նախատինք դրացեաց մե-
րոց. ծաղր և այսպն կատականաց այնո-
ցիկ, որ շուրջ էին զմեօք:

Սինչև յե՞րբ տէր՝ բարկանաս դու իս-
պառ. բորբոքեսցի որպէս հուր նախանձ
քո:

Հեղ զբարկութիւն քո՝ ի վերայ աղ-
գաց՝ որ զքեզ ոչ ձանաչիցեն. ի վերայ

Թագաւորաց՝ որ զանունն քո ոչ կարդացին . զի կերան զյակովք , և զտեղի նորա աւերեցին :

Սի յիշեր զմեղս մեր զառաջինս . վազվազ եկեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո տէր , զի աղքատացաք յոյժ :

() զնեա մեզ անձ փրկիչ մեր վասն փրոսաց անուան քոյ :

Տէր փրկեա զմեզ և քաւեա զմեղս մեր վասն անուան քոյ :

Սի երբէք ասացին ՚ի հեթանոսս , Թէ ո՛ւր է անձ նոցա :

Եւ յայտնի ինչ լիցի ՚ի վերայ հեթանոսաց առաջի աչաց մերոց , առ ՚ի խրնդրել զվրէժ արեան ծառայից քոց՝ որ և հեղաւ :

Ստցէ առաջի քո հեծու թիւն կապելոյ . ըստ մեծու թեան բազկի քո շահեա դու զորդիս սպանելոց :

Հատո գրացեաց մերոց եօթնապատիկ ՚ի ծոց նոցա , նախատինս զոր նախատեցին զքեզ տէր :

Սեք ժողովուրդք և խաչն արօտի քոյ , խոստովան եղիցուք առ քեզ յաւիտեան . ազգէ յազգ պատմեսցուք զօրհնութիւնս քո :

ՍԱՂՄ ՈՍ 41Թ

Ի հարարած . 'ի վերայ զսուտնցելոցն վհայ-
ոմի-նս . աստիայ սաղմոս . 'ի վերայ եմով-
պացոցն :

Ոհովուեսդ խորայելի՛ նայեաց , որ ա-
ռաջնորդես որպէս խաչին յովսէփու :
Որ նստիսդ 'ի քրովբէս՝ յայտնեսա ա-
ռաջի եփրեմի , բենիամեանի և մանա-
սէի :

Օարթո զզօրութիւնս քո , և եկ 'ի
կեցուցանել զմեզ :

Ըստուած զօրութեանց , դարձո զմեզ .
երևեցո զերեսս քո 'ի մեզ , և կեցցուք :

Տէր անձ զօրութեց , մինչև յերբ բար-
կանաս յաղօթս ծառայից քոց :

Պամբեցեր մեզ հաց արտասուաց , և
արբուցեր մեզ արտասուս չափով :

Ըրարեր զմեզ նախատինս դրացեաց
մերոց , այսին կատականաց թշնամեաց
մերոց :

Ըստուած զօրութեանց , դարձո զմեզ .
երևեցո զերեսս քո 'ի մեզ , և կեցցուք :

Ըյգի յեզիպտոսէ փոխեցեր . հաներ
զՏեթանոսս՝ և զնոսա անկեցեր , և ա-
ռաջնորդեցեր նմա :

Հաստատեցեր զարմատս նորա՝ և ելից

զերկիր . ծածկեաց զլէրինս հովանի նորա ,
և բարունակ նորա զմայրս նայ :
Չգեաց զորթ իւր մինչև 'ի ծով . մինչև
'ի գետս են շառաւիղք նորա :

Ընդէր քակեցեր զցանկ նորա , և կթեն
զնա անցաւորք ճանապարհի :

Ըպականեաց զնա խող անտառի , և ե-
րէ վայրի արածեցաւ 'ի նմա :

Ըստուած զօրութեանց , դարձ հայեաց
յերկնից և տես . այց արա այգւոյս այս-
միկ , և դարման տար սմա , զոր տնկեաց
աջ քո :

Ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրացու-
ցեր զնա 'ի քեզ . այրեցեալ 'ի հուր և
աւերեալ , 'ի սասակ քումմէ կորիցէ :

Եղիցի ձեռն քս 'ի վերայ առն , աջ քո
'ի վերայ որդւոյ մարդոյ , զոր զօրացու-
ցեր զնա 'ի քեզ :

Այ ևս 'ի բացեայ եղիցուք մեք 'ի քէն .
կեցուցես դու զմեզ , և զանուն քո տէր
կարդասցուք :

Ըստուած զօրութեանց , դարձն զմեզ .
երևեցո զերեսս քո 'ի մեզ , և կեցցուք :

Տունք ժԷ :

ՍԱՂՄՈՍ Զ

Ի հասարակ . շահն հնչանայ . սաղմոս յոր
սահ . հինգերորդ շաբաթուայ :

Օնծացէք առ Իմ , օգնական է մեր .
աղաղակեցէք առ Իմ յակովբայ :

Ընէք սաղմոս , և տուք օրհնութիւն .
սաղմոս ասացէք նմա 'ի ձայն քաղցրու-
թեան :

Փող հարէք 'ի գլուխս ամսոց , յաւուր
նշանաւորի տարեկանաց մերոց :

Հրաման է այս իսրայէլի , և իրաւունք
էն նյ յակովբայ :

Սկայութիւնն յովսէփու՝ զոր եղ ընդ
նմա . որպէս ելանէր նա յերկրէն եգիպտ-
տացւոց , լեզու զոր ոչ գիտէր՝ լուաւ :

Ի բաց արար 'ի բեռանց զթիկունս
նորա , և զձեռս նորա յորթ և 'ի թի
ծառայելոյ :

Ի նեղութեան կարգացեր առ իս՝ և
փրկեցի զբեզ . լուայ քեզ 'ի գաղտնու-
թեանէ մըրկին , և փորձեցի զբեզ 'ի վե-
րայ ջուրցն հակառակութեան :

Ի ուր ժողովուրդ իմ՝ և վկայեմ քեզ ,
և իսրայէլ՝ թէ լուիցես ինձ :

Մի ևս եղիցին քեզ աստուածք առժա-
մայնք . և մի երկիր սլազանիցես դու
աստուծոյ օտարի :

Ես եմ տէր անձ քո՝ որ հանի զքեզ յերկրէն եգիպտացոց . բաց զբերան քո՝
և լցից զդա :

Սողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում ,
և իսրայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ :

Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ կամաց սրտից իւրեանց . զի գնացին նոքա ըստ կամս անձանց իւրեանց :

Օ ի թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ , կամ իսրայէլի զճանապարհս իմ գնացեալ էր :

Որպէս զոչինչ խոնարհ արարեալ էր իմ զթշնամիս նորա , ՚ի վերայ նեղչաց նորա արկեալ էր զձեռն իմ :

Թշնամիք տեառն ստեցին նմա , և եղիցին ժամանակք նոցա յաշխարհի :

Կերակրեաց զնոսա ՚ի պարարտութենէ ցորենոյ , և ՚ի վիմէ մեղը յագեցոյց ՚ի նոսա :

Տունք ժի :

ՍԱՂՄՈՍ ՁԱ

Սողոմոն յաստի :

Ստուած եկաց ՚ի ժողովս աստուածոց , և ՚ի միջի նոցա դատէր զնոսա :

Սինչև յերբ դատիք անիրաւութեամբ , և ակն առնուք մեղաւորաց :

Ղաատ արարէք որբոյն և այրւոյ . իրա-
ւունս արարէք տնանկին և խոնարհի :

Այրեցուցէք զաղքատն և զտնանկն , 'ի
ձեռաց մեղաւորի փրկեցէք զնոսա :

Ոչ իմացան և ոչ 'ի միտ առին , 'ի խա-
ւարի զնացին , և շարժեցան ամենայն
հիմունք երկրի :

Ես ասացի ' թէ աստուածք իցէք , կամ
որդիք բարձրելոյ ամենեքեան :

Գուք ահաւաղիկ որպէս մարդիկ մե-
ռանիք , և որպէս զմի յիշխանաց ան-
կանիք :

Արի ւնժ , և դատեա զերկիր . զի դու
ժառանգեացես զւնժ հեթանոսս :

Տունք ը : Գորդայս ծք :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԲ

() Եհնո-Թիան . սաղմոս յասափ :

Աստուած ո՞քեզ նմանիցէ . մի լուեր և
մի դադարեր ւնժ :

Օ ի ահա թշնամիք քո գոչեցին , և
նառե՛լիք քո համբարձին զգլուխս իւ-
րեանց :

Ի վերայ ժողովուրդեան քո խորամանկե-
ցին զգլխու թիւն . խորհեցան 'ի վերայ
սրբոց քոց և ասացին :

Եկայք սատակեսցուք զնոսս յազգաց ,

և մի յիշեսցի անուն իսրայէլի և ևս :
Խորհեցան միաբանութեամբ 'ի միա-
սին . վասն քո ուխտ արարին :

Բանակք եղովմայեցւոց և իսմայէլա-
ցիք , մովաբ և հադարացիք :

Գեբաղ՝ ամոֆն՝ ամաղէկ , և այլազ-
գիքն ամբ բնակչօքն հանդերձ ծուրայ :

Նա և ասուր եկեալ էր ընդ նոսա . ա-
մենեքեան սոքա զօրավիզն էին որդւոցն
զովտայ :

Արա զնոսա որպէս մադիամ , որպէս
սիսարայ , որպէս զաբին 'ի ծործորնն
կիսոֆնի :

Սատակեցան նոքա յականս գովրայ , և
եղէն որպէս զաղբ երկրի :

Արա զիշխանս նոցա որպէս զովրէքն ,
զէքն , զզէքէէ , զսաղմանա , և զամե-
նայն իշխանս նոցա :

Այք ասացին՝ Ժառանգեսցուք 'ի մեզ
զսրբութիւնն նայ :

Ստուած իմ՝ արա զնոսա որպէս զա-
նիւ , որպէս զեղէզն առաջի հօղմոյ :

Որպէս հուր՝ զի այրէ զանտառս , որպէս
բոց՝ զի կիզու զէրինս :

Այսպէս հալածեսցես զնոսա մրկաւ
քով , և բարկութեամբ քով խաովե-
ցուցես զնոսա :

Ի ից զերեսս նոցա անարգանօք . և խըն-
դրեսցեն զանուն քո տէր :

Եւ մաշեացեն և խռովեցին յաւիտեանս
յաւիտենից , և ամօթալից կորիցեն :

Շանիցեն զի անուն քո տէր է , և դու
միայն բարձրեալ ես 'ի վերայ ամենայն
երկրի :

Տունք ժԸ :

ՍԱԼՄՈՍ ԶԳ

Ի հապարած . վասն հնչանայն . որդեացն հոր
խայ սաղմուս :

Ո՛րպէս սիրելի են յարկք քո տէր զօ-
րութեանց . ցանկայ և փափագէ անձն
իմ 'ի գաւիթս քո :

Սիրտ իմ և մարմին իմ ցնծացէ առ
ւած կենդանի :

Վանզի ճնձղուկ եգիտ իւր տուն .
տատրակ զբոյն՝ ուր դիցէ զձագս իւր :

Սեղան քո տէր զօրութեանց , թագա-
ւոր իմ և յած իմ :

Երանի ամենեցուն՝ որ բնակեալ են 'ի
տան տեառն , յաւիտեանս յաւիտենից
օրհնեսցեն զքեզ :

Երանեալ է այր՝ որոյ օգնութիւն իւր
'ի քէն է . ելս եզ 'ի մտի իւրում 'ի
հովտէս տրամութեան 'ի տեղւոջ՝ յօ-
րում ուխտեաց :

Օրհնութիւն ստասցի՝ որ զօրէնս
դնէ . գնասցէ նա 'ի զօրութենէ 'ի զօ-
րութիւն . և երևեսցի անձ հրեշտակաց
'ի սիոն :

Տէր անձ զօրութեանց՝ լուր աղօթից
իմոց . ունին դիր անձ յակովբայ :

Ընդունելի ես դու մեր . տէս անձ և նայ-
եա յերեսս օծելոյ քոյ :

Սասն զի լաւ է ինձ մի օր 'ի գաւիթս
քո , քան զհազարս :

Ընտրեցի ընդ աղբ գալ 'ի տան անյ ա-
ռաւել , քան բնականալ 'ի յարկս մե-
ղաւորաց :

Օղորմութիւն և զճմարտութիւն սի-
րէ տէր անձ մեր . զչնորհս և զփառս
տացէ :

Տէր ոչ պակաս առնէ զօղորմութիւն
իւր յայնցանէ , որ դնան յանբծու-
թեան :

Տէր անձ զօրութեանց , երանեալ է այր՝
որ յուսայ 'ի քեզ :

Տունք Տի :

ՍԱՆՄ ՈՍ ՁԻ

Ի հարարած . որդեան հորիսայ սաղմոս :

Վաճեցար տէր ընդ երկիր քո , և դար-
ձուցեր զգերութիւն յակովբայ :

Թողէր զանիրաւութիւն ժողովրդ-
դեան քոյ . ծածկեցեր զամենայն մեղս
նոցա :

Լեցուցեր զամենայն սրտամտութիւնս
քո . դարձար 'ի բարկութենէ սրբա-
մտութեան քո :

Պարձ առ մեզ անձ փրկիչ մեր , և դար-
ձո զսրտամտութիւնս քո 'ի մէնջ :

Ս'ի յաւիտեան բարկանար մեզ տէր ,
և մի ձգեր զբարկութիւն քո ազգէ մին-
չև յազգ :

Ըճ դու դարձեալ կեցուսցես զմեզ .
ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի 'ի քեզ :

Յոյց մեզ տէր զողորմութիւնս քո , և
զփրկութիւնս քո տուր մեզ :

Լուաք զինչ խօսի տէր անձ մեր . խօ-
սեացի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւ-
րոյ առ սուրբս իւր , և առ այնոսիկ՝ որ
դարձեալ են առ նա սրտիւք :

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր
փրկութիւն նորա . բնակել փառաց նո-
րա յերկրի մերում :

Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն պա-
տասեացին . արդարութիւն և խաղա-
ղութիւն համբուրեացին :

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ . ար-
դարութիւն յերկնից երևեցաւ :

Տէր տացէ զքաղցրութիւն , և երկիր
մեր տացէ զպտուղ իւր . արդարութի
առաջի նորա գնասցէ , զիցէ 'ի ճանա-
պարհի զգնացս իւր :

Տունք ժբ : Գորղայս խբ :

ՍԱՂՄՈՍ ՁԵ

Սաղմոս 'ի դաւիթ . աղօլի :

Ի տնարհեցո տէր զուսկն քո և լուր
ինձ , զի աղքատ և տնանկ եմ ես :

Պահեա զանձն իմ սուրբ տէր . փրկեա
զճառայս քո ամ իմ , որ 'ի քեզ յու-
սացայ :

Ողորմեա ինձ տէր , զի առ քեզ աղաղա-
կեցի զօրհանապազ . ուրախ արա զանձն
ճառայի քո , զի առ քեզ տէր համբար-
ձի զանձն իմ :

Օ ի դու տէր քաղցր և ուղիղ ես . բա-
զումողորմ առ ամենեւեան , որ կար-
դան առ քեզ :

Ուսկն զիր տէր աղօթից խնոց , և նայ-
եա 'ի ձայն խնդրուածաց խնոց :

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարգացի առ
քեզ , և լուար ինձ :

Աչ ոք է նման քեզ յաստուածս տէր ,
և ոչ ոք է որպէս զգործս քո :

Օ ամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկես ,

ցեն և երկիր պազցեն առաջի քո, և
փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւի-
տեան:

Մեծ ես դու տէր, և առնես սքանչե-
լիս. և դու միայն ես ամ:

Մաշնորդեա ինձ՝ ի ճանասպարհի քում,
և գնացից ՚ի ճշմարտութեան քում, և
ուրախ եղիցի սիրտ իմ յերկնչել յա-
նուանէ քումմէ:

Խոստովան եղէց առ քեզ տէր ամ իմ
բողորով սրտիւ իմով, փառաւոր արա-
րից զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ եղև ՚ի վերայ իմ ողորմութիւն
քո. փրկեցեր զանձն իմ ՚ի դժոխոց
ներքնոց:

Մտուած, անօրէնք յարեան ՚ի վերայ
իմ, և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զան-
ձրն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ ամ ա-
ռաջի իւրեանց:

Մյլ դու տէր ամ իմ, գթած ես և
ողորմած, երկայնամիտ բազումօղորմ
և ճշմարիտ. նայեա առ իս և ողորմեա
ինձ:

Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո
զորդի աղախնոյ քո, և արա առ իս նշան
բարութեան:

Տեսցեն ասելիք իմ և ամաչեսցեն, զի

դու տէր օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս :

Տուն ժի :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԶ

Սաղմոս օրհնութեան . որդեկոյն կորխայ :

Վիմունք նորա 'ի լեառն սուրբ նորա . սիրէ տէր զդրունս սիրովնի առաւել քան զամենայն յարկսն յակովբայ :

Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո, ահաւադիկ քաղաքդ օյ :

Յիշեցի զահաբ և զբաբելովն՝ ոյք ճանաչեն զիս . ահա այլազգիք և ծուր և ժողովուրդք հնդկաց, սորա եղեն անդ :

Սիրովնի ասի մայր, և մարդ ծնաւ 'ի նմա . և ինքն հիմունս արկ 'ի նմա բարձրեալն :

Տէր պատմեսցէ զրովք ժողովրդեան, իշխանացս այսոցիկ՝ որ եղեն անդ :

Որպէս զի ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենեքեան, որոց բնակու թիւն իւրեանց 'ի քէն է :

Տունք շ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԷ

Ի հասարակ . Վասն Տաղաղ Եւայ Ի Տասարու
Լիւն . զի Ես պատասխանի Եման Ի Տասարու
Լեւաթ Ի սրայէլի :

Տէր անձ փրկու թեան իմոյ , 'ի տուէ
կարդացի և գիշերի առաջի քո :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր ,
խոնարհեցի ունկն քո 'ի խնդրուածս
իմ :

Օ ի լցաւ չարչարանօք անձն իմ , և
կեանք իմ 'ի դժոխս մերձեցաւ . և հա
մարեցայ ես ընդ այնոսիկ , որք իջանեն
'ի գուբ :

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնակա
նի և 'ի մեռեալս ազատ :

Որպէս վիրաւորս , որ ննջեն 'ի գերեզ
մանս :

Օ որս դու ոչ յիշեցեր , նոքա 'ի ձեռա
նէ քումի մերժեցան :

Եղին զիս 'ի գբի ներքնումն 'ի խաւա
րի և 'ի ստուերս մահու :

Յիս հաստատեցաւ սրտմտու թիւն քո .
զամենայն զբօսանս քո ածեր 'ի վերայ
իմ :

Հեռի արարեր յինէն զճանօթս իմ . և
եղին զիս նշուակ իւրեանոյ :

Մատնեցայ և ոչ ելանէի . աչք իմ տկարացան յաղքատութենէ :

Ղաղակեցի առ տէր զօրհանապաղ , և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Միթէ մեռելոց առնիցես սքանչելիս . կամ բժիշկք յարուցանիցե՞ն խոստովանառնիցին առ քեզ :

Միթէ պատմեսցե՞ որ էրբէք 'ի գերեզմանի զողորմութիւնս քո , կամ զճշմարտութիւնս քո 'ի կորստեան :

Միթէ ճանաչիցին 'ի խաւարի սքանչելիք քո , կամ արդարութիւն քո յերկիր մոռացեալ :

Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի . առաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ :

Ընդէր տէր մերժես զանձն իմ , կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես 'ի մանկութենէ իմմէ . 'ի բարձրութենէ խոնարհեցայ և ափշեցայ :

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո . արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս :

Շրջեցան զինև որսէս ջուր , զօր ամենայն պաշարեցին զիս 'ի միասին :

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ և զծանօթս իմ վասն թշուառութեանս իմոց :

Տունք է : Գորղայս խք :

ՍԱՆՄՈՍ ՁԸ

Ի Տասարու թիւնն է Տանայ յեղբայելապատոյ :

Օղորմու թիւնս քո տէր յաւիտեան
օրհնեցից . ազգէ յազգ պատմեցից զճըշ-
մարտու թիւնս քո բերանով իմով :

Եսացեր՝ թէ աշխարհս ողորմու թեամբ
չինեսցի . յերկինս պատրաստ եղիցի ճըշ-
մարտու թիւն քո :

Եղի ուխտ ընտրելոց իմոց . երդուայ
դաւ թի ծառայի իմոյ :

Հաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո ,
և շինեցից ազգէ յազգ զաթոռ քո :

Խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեաց
քոց տէր , և ճշմարտու թիւն քո յեկե-
ղեցիս սրբոց :

Ո՛վ է յամպս որ հաւասարէ քեզ . կամ
ո՛վ նմանիցէ տեառն յորդիս նոյ :

Եստուած փառաւորեալ է՝ ի խորհուրդս
սրբոց իւրոց . մեծ և ահաւոր՝ ի վերայ
այնոցիկ որ շուրջ են զնովաւ :

Տէր նձ զօրու թեանց . ո՞նման է քեզ .
հզօր ես դու տէր , և ճշմարտու թիւն
քո շուրջ է զքեւ :

Դու տիրես զօրու թեանց ծովու , և
գիւղովու թիւն արեաց նորա դու ցածու-
յաննես :

Դու խոնարհեցուցանես որպէս վիրաւորս զամբարտաւանս . 'ի զօրութիւն բազկի քո ցրուեցեր զթշնամիս քո :
Քո են երկինք և քո է երկիր . զաշխարհս լրիւ իւրով դու հաստատեցեր . զհիւսիս և զհարաւ դու արարեր .
Թաքոր և հերմոն յանուն քո ցնծացեն :

Քո է բազուկ և քո է զօրութիւն . զօրասցի աջ քո , և բարձր եղիցի ձեռն քո :

Յարդարութիւն և յիրաւունս հաստատեալ է աթոռ քո . ողորմութիւն և ճրչմարտութիւն գնասցէ առաջի երեսաց քոց :

Երանի ժողովրդեան , որ գիտեն զօրհնութիւնս քո տէր . 'ի լոյս երեսաց քոց գնասցեն , և յանուն քո ցնծասցեն զօրհանապազ , և յարդարութեան քում բարձր եղիցին :

Պարծանք զօրութեանց մերոց դու ես տէր . և 'ի կամս քո բարձր եղիցի եղջիւր մեր :

Ի տեառնէ է օգնութիւն սրբոյն իսրայէլի թագաւորին մերոյ :

Յայնժամ խօսեցար տեսլեամբ ընդ սրդիս քո և ասացեր . եղից զօգնու-

Թիւն իմ 'ի վերայ հզօրին , և բարձր
արարից զընտրեալն 'ի ժողովրդենէ
իմմէ :

Կտի զգաւ թ ծառայ իմ , իւզով սրբ-
բով իմով օծի զնա :

Չեռն իմ ընկալցի զնա , և բազուկ իմ
զօրացուսցէ զնա :

Մի մեղիցէ նմա թ շնամի , և որդի ա-
նօրէնու թ եան մի չարչարեացէ զնա :

Հարից առաջի նորա զթ շնամիս նորա ,
և զատելիս նորա 'ի պարտու թիւն մատ-
նեցից :

Ղշմարտու թիւն իմ և ողորմու թի իմ
ընդ նմա , և յանուն իմ բարձր եղիցի
եղջիւր նորա :

Եդից 'ի ծովու զձեռն նորա , և 'ի վե-
րայ գետոց զաջ նորա :

Նա կարդացէ առ իս՝ հայր իմ ես դու ,
ամ ընդունելի փրկու թեան իմոյ :

Ես անդրանիկ արարից զնա , և բարձր
բան զամեհայն թագաւորս երկրի :

Յաւիտեան պահեցից նմա զողորմու-
թիւն իմ , և ուխտ իմ հաւատարիմ ընդ
նմա :

Հաստատեցից յաւիտեանս յաւիտենից
զգաւակ նորա , և զաթոռ նորա որպէս
զաւուրս երկնից :

Թէ թողցեն որդիք նորա զօրէնս իմ,
և յիրաւունս իմ ոչ կամեացին դնալ :
Թէ զարդարութիւնս իմ անարգեացեն,
և զպատուիրանս իմ ոչ պահեցեն :
Հարից զաւազանաւ զանօրէնութիւնս
նորա, տանջանօք զանիրաւութիւնս
նորա :

Բայց զողորմութիւն իմ ոչ արգելից 'ի
նոցանէ, և ոչ նենգեցից ճշմարտու-
թեան իմում, և ոչ անարգեցից զուխտ
իմ. և ինչ որ ելանէ ընդ շրթունս իմ,
զայն ոչ արհամարհեցից :

Միանգամ երգուայ 'ի սրբութիւն իմ,
թէ դաւթի ես ոչ ստեցից :

Օ աւակ նորա յաւիտեան կացցէ. և
աթոռ նորա ոմպ արեգակն առաջի իմ,
որպէս լուսին զի հաստատեալ է յաւի-
տեան վկայ հաւատարիմ յերկինս :

Իսկ արդ դու մերժեցեր և անարգեցեր,
և ընդ վայր հարեր զօժեալ քո :

Դարձուցեր զուխտ 'ի ծառայէ քում
մէ, պղծեցեր յերկրի զսրբութիւն նորա :

Քակեցեր զամենայն պարիսպս նորա,
և եզիր զամուրս նորա 'ի գողումն :

Յափշտակեցին զնա անցաւորք ճա-
նապարհի. եղև նա նախատ դոպեւոր

Բարձր արարեր զաջ նեղչաց նորա . ու
րախ արարեր զամենայն թ շնամիս նորա :

Բարձուցեր զօգնութիւն 'ի սրոյ նորա ,
և ոչ ընկալար զնա 'ի սլատերազմի :

Լնարգեցեր զսրբութիւն նորա , և զա
թոռ նորա յերկիր կործանեցեր :

Նուազ արարեր զաւուրս ժամանակաց
նորա , և հեղեր զնովաւ զամօթ :

Սինչև յէրբ դարձուցանես զերեսս քո
խապառ . բորբոքեսցի որպէս հուր բար
կութիւն քո :

Իսկ արդ յիշեա և տես՝ թէ ո՞վ է իմ
հանգիստ . մի՞թէ 'ի զո՞ւր ինչ ստեղծեր
զամենայն որդիս մարդկան :

Ո՞վ է մարդ՝ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ զմահ ,
կամ փրկեսցէ զանձն իւր 'ի ձեռաց դժու
խոց :

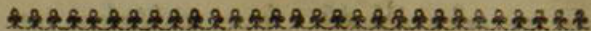
Ո՞ւր են ողորմութիւնք քո տէր առաջինք ,
զոր երգուար դաւթի ճշմարտութե՞ք քով :
Յիշեա զնախատինս ծառայի քոյ , զոր
ընկալայ 'ի ծոց իմ յաղգաց բազմաց :

Օ որ նախատեցին թ շնամիք քո տէր .
նախատեցին փոխանակ օծելոյ քո :

() րհնեալ տէր անձ յաւիտեանս յաւի
տենից . եղիցի եղիցի :

Տունք խԾ :

Կանոնս Գորղայս է : Սաղմոս ժԷ : Տունս յԽԾ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԱՅԵԱՅ
ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՄՈՎՍԱՅ

Եսայէայ ի Ը՛

Ի գիշերաց կանխէ հոգի իմ առաւօտ
առնել առ քեզ անձ :

Վ ասն զի լոյս են հրամանք քո ՚ի վերայ
երկրի . ուսարուք զարդարու թիւն բնա-
կիչք երկրի :

Վ արկեցաւ ամբարիշտն , և այլ ոչ ևս
ուսցի առնել յերկրի զարդարու թիւն
ճշմարտու թեան :

Բ արձցի ամբարիշտն յերկրէ , և մի
տեսցէ զիսառս անյ :

Տ էր թարձր ես և թաղուկ քո հզօր , և
նոքա ոչ զիտացին :

Մ անիցեն՝ ամաչեացեն , և նախանձ
անկցի անխրատ ժողովրդեան . և արդ
հուր զթշնամիս քո կերիցէ :

Տ էր անձ մեր՝ տուր մեզ զխաղաղութիւն
քո . զի ըստ ամենայն գործոց մերոց
հատուցաւ մեզ :

Տ էր անձ մեր՝ ստացիր զմեզ . զի բաց ՚ի
քէն զայլ ոք ոչ զիտեմք , և զանուն քո
անուանեմք զօրհանապազ :

Իսկ սրդ մեռեալք զկենդանութիւն

այլ ոչ տեսանիցեն . և ոչ բժիշկք յարուցանիցեն :

Ս ասն այսորիկ ածեր հարեր սատակեցեր ջնջեցեր զամենայն արու մանուկնոցա :

Յաւել տէր զչար 'ի վերայ չարի նոցա . և ած զչար 'ի վերայ անօրինաց երկրի : Տէր 'ի նեղութեան յիշեցաք զքեզ . զի փոքր մի նեղութիւն է խրատ քո 'ի վերայ մեր :

Որպէս երկունք յղոյ՝ զի հասեալ իցէ ժամանակ ծննդեան , և առ ցաւս իւր ճշիցէ :

Ընպէս եղաք սիրելւոյ քում . յահ և յերկիւղ քո յղացեալ երկնեցաք , և ծնաք զհոգի փրկութեան քո :

Ոչ և ս կործանեսցուք մեք , այլ կործանեսցին բնակիչք երկրի :

Յարիցեն մեռեալք և կենդանասցին ամենեքեան , որ եղեալ են 'ի գերեզմանս :

Օարթիցեն ցնծասցեն , և ուրախ եղիցին դադարեալք յերկրի :

Ս ասն զի ցօղդ որ ցօղէ 'ի քէն , այդ բժշկութիւն է նոցա . բայց երկիրն ամբարշտեալ սատակեսցի :

Խոյս տուր ժողովուրդ իմ . դնա մուտ

'ի շտեմարանս քո. փակեա զդրունս քո
առաջի երեսաց քոց,
Փախիր և թազիր առ ժամանակ մի,
մինչև անցցէ բարկու թիւն տեառն :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Խաղաղութեանց տուող քս, զխաղա-
ղութիւն և զերկնային ողորմութիւն
քո պարգևեա յարարածս քո :

Սարգասէր տէր, վասն սրբուհւոյ :

Օ քարոզն և զաղօլս 'ի վերջն Երանեալ
հանոնին գրչես 'ի 33 երեսն :

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց, և տէր
յընկերել ինձ փութա :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԹ

Լ' ԴՕԲ Դ 'ի Տոմարէս յայրն ան :

Տէր ապաւէն եղեր մեր ազգէ մինչև
յազգ . մինչև լերինք հաստատեալ էին,
մինչև ստեղծեալ զերկիր և զամենայն
տիեզերս :

Յաւիտենից մինչև յաւիտեանս դու ես .
և մի դարձուցաներ զմարդ 'ի տառա-
պանս . և ասացեր, դարձարուք առ իս
որդիք մարդկան :

Հազարամ յաչս տեառն որպէս օր ե-
րեկի՝ զի անց . որպէս պահ մի գիշերոյ .
և ամբ նոցա անարդու թեամբ եղիցին :
Բնդ առաւօտս որպէս դալարի բուսցին .
ընդ առաւօտս որպէս դալարի զուար-
ձասցին և ծաղկեացին . ընդ երեկոյս
թարչամեացին՝ չորասցին և անկցին :

Նուաղեցաք մեք 'ի բարկու թենէ՝ քում
մէ, և 'ի սրտմտու թենէ քումմէ խոս-

մեցաք :

Եղիբ զմեզս մեր առաջի քո, և զկեանս
մեր 'ի լոյս երեսաց քոց:

Ըմենայն աւուրք մեր նուազեցան. և
'ի բարկութենէ քումմէ խռովեցաք:

Եամանակ ամաց մերոց անդադար որ-
պէս սարդի. և թիւ աւուրց ամաց մե-
րոց 'ի նոսա եօթանասուն ամ:

Ըպա թէ առաւել ևս՝ ութսուն ամ.
որ ինչ աւելի քան զայն, ցաւօք և հե-
ծութեամբ:

Եկն 'ի վերայ մեր հեծութիւն, և
խրատեցաք. իսկ արդ ո՞ գիտասցէ զզօ-
րութիւն բարկութեան քո, կամ յա-
հէ քումմէ զսրտմտութիւն քո համա-
րեսցի:

Ըյսպէս ցոյց ինձ զաջ քո. և որ խոնարհ
են սրտիւք, զիմաստութիւնս քո:

Ղարձ տէր՝ մինչև յէրբ. մխիթարեա 'ի
ծառայս քո:

Ըցաք առաւօտու ողորմութեամբ քո.
ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն ա-
ւուրս կենաց մերոց:

Աւրախ եղաք փոխանակ աւուրցն, որ
խոնարհ արարին զմեզ, և ամացն՝ յորս
տեսաք զչարչարանս:

Հայեա տէր 'ի ծառայս քո և՝ գործս
ձեռաց քոց, և առաջնորդեա որդւոց

նոցա . և եղիցի լոյս տեառն ւնյ 'ի վե-
րայ մեր :

Օ գործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա 'ի
մեզ տէր . զգործս ձեռաց մերոց յաջո-
ղեա մեզ :
Տունք ժող :

ՍԱՂՄՈՍ Զ

() Եհնո-Թեան գովա-Թեան 'ի դա-Թե :

Ո բնակեալն է յօգնութիւն բարձրե-
լոյն , ընդ հովանեալ ւնյ յերկինս հան-
գիցէ :

Մասցէ տեառն ' ընդունելի իմ ես , ա-
պաւէն իմ ւնծ , և ես յուսամ 'ի նա :

Մա փրկեսցէ զիս յորոգայթ է որսողին ,
և 'ի բանիցն խռովութենէ :

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ . 'ի
հովանի թեոց նորա յուսասցիս :

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքե ճշմարտու-
թիւն նորա :

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ զիշերի , և
ոչ 'ի նետէ ' որ թռչի 'ի տուէ :

Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի , 'ի գայթակ-
ղութենէ զիւր 'ի հասարակ աւուր :

Մեկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք ,
և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ , որ առ քեզ

ինչ ոչ մերձեսցին :

Բայց միայն աչօք քով Հայեսցես դու ,
և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես ,
զի դու տէր յոյս իմ ես :

Օքարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն .
ոչ հասցեն առ քեզ չարք , և տանջանք
մի մերձեցին 'ի յարկս քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է
վասն քո պահել զքեզ յամենայն ճա-
նապարհս քո :

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ ,
զի մի երբէք հարցես զբարի զոտն քո :

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես դու ,
և առ ոտն կօխեսցես զառիւծն և զվի-
շապն :

Վանզի յիս յուսացաւ , և փրկեցից
զնա . հովանի եղէց նմա , զի ծանեաւ
զանուն իմ :

Արդասցէ առ իս , և ես լուայց նմա .
և առ նմա եղէց 'ի նեղութեան :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա .
երկայն աւուրբք լցուցից , և ցուցից նմա
զփրկութիւն իմ :

Տունք ժշ :

ՍԱՂԴՐՈՍ ՂԱ

Սաղմոս օրհնութեան առաջը շաբաթուոյ
'ի դասելն :

Բարի է խոստովան լինել տեառն, սաղ-
մոս ասել անուան քում քարձրեալ :

Պատմել առաւօտու զողորմութիս քո,
և զճշմարտութիւնս քո 'ի գիշերի :

Տասնադեաւ սաղմոսարանաւ, 'ի ձայն
օրհնութեան գովել :

Ուրախ արարեր զիս տէր յարարածս
քո, և 'ի գործս ձեռաց քոց ցնծացայց :

Ո՛րպէս զի մեծ են գործք քո տէր, և
յոյժ խոր են խորհուրդք քո :

Եւ յր անզգամ զայս ոչ ծանիցէ, և ան-
միտն զայս ոչ առնու 'ի միտ :

Ի բուսանել մեղաւորաց որպէս խոտ,
'ի ծաղկել այնոցիկ՝ որ գործ են զանօրէ-
նու թիւն :

Սատակեսցին յաւիտեանս յաւիտենից,
և դու քարձրեալ ես յաւիտեանս տէր :

Օ ի ահա թշնամիք քո տէր, զի ահա
թշնամիք քո կօրիցեն . ցրուեսցին ամե-
նեքեան՝ ոյք գործ են զանօրէնութիւն :

Բարձր եղիցի որպէս միեղջերոյ եղջիւր
իմ, և ծերութիւն իմ 'ի ձէթ պարար-

տութեան :

Ետես ակն իմ 'ի Թշնամիս իմ, ոյք յա-
րուցեալ են 'ի վերայ իմ չարութեամբ,
'ի նոսա լուիցէ ունկն իմ:

Մըդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկես-
ցին. որպէս մայրքն լիբանանու բազումք
եղիցին:

Տնկեալք եղիցին 'ի տան տեառն, և 'ի
գաւիթս ւնյ մերոյ ծաղկեսցին:

Եւս և բազումք եղիցին 'ի ծերութիւնս
պարարտութեան. գիրդք և փափուկք
եղիցին 'ի պատմել. ուղիղ է տէր ւնծ
մեր և ոչ գոյ 'ի նմա անիրաւութիւնս:

Տունք ԺԴ: Գորղայս խԴ:

ՍԱՂՄՈՍ ԴԲ

Յառուրն առաջին շաբաթու, յոր հասարա-
պեցաւ երէիւ. օրհնութեան գովութեան
'ի դասել:

Տէր Թագաւորեաց վայելչութիւնս ըզ-
գեցաւ. զգեցաւ տէր զօրութիւնս, ընդ
մէջ իւր ածաւ:

Հաստատեաց զաշխարհս՝ զի մի սասա-
նեսցի. պատրաստ է աթոռ քո, 'ի սկըզ-
բանէ յաիտեանս դու ես:

Մբարձան գետք տէր, և ամբարձին
գետք զձայնս իւրեանց. յարիցենս գետք
'ի գնացս իւրեանց:

Ի ճայնէ ջուրոց բազմաց, սքանչելի եղէն
զբօսանք ծովու:

Սքանչելի ես դու տէր՝ ի բարձունս. վը-
կայու թեանց քոց մեք յոյժ հաւատա-
ցաք:

Տան քում վայելէ սրբութիւն տէր ընդ
երկայն աւուրս:
Տունք ք:

ՍԱՂՄՈՍ ԶԳ

Սաղմոս ՚ի դաւիթ. Էրեւա-
բաւում:

Ետուած վրէժ խնդիր, տէր անձ վրէժ-
խնդիր յայտնեցար:

Բարձր լեր սր դատիս զերկիր. հատո
զհատուցումն ամբարտաւանից:

Մինչև յերբ մեղաւորք տըր, մինչև յերբ
մեղաւորք պարծեսցին:

Բարբառեալ խօսէին զանիրաւութիւն-
խօսեսցին ամենեքեան՝ որ գործեն զա-
նօրէնութիւն:

Օ ժողովուրդս քո տէր խոնարհ արա-
րին, և զժառանգութիւն քո չարչարեցին:

Օ այրին և զպանդուխտն սպանին,
զորքսն կոտորեցին և ասացին. ոչ տե-
սանէ զայս տէր, և ոչ ՚ի միտ առնու անձ
յակովբայ:

Իմացարուք անզգամք ժողովրդոց , և
անմիտք՝ մինչև յէրբ ոչ առնուք ՚ի
միտ :

Որպէս զի թէ որ տնկեաց զունկն՝ ինքն
ոչ լուիցէ , կամ որ սաւեղծ զակն՝ ինքն
ոչ տեսանիցէ :

Ո խրատէ զազինս , որպէս թէ ոչ յան-
դիմանեսցէ . ո ուսուցանէ մարդոյ զգի-
տութիւն . տէր ճանաչէ զխորհուրդս
մարդկան , զի են ընդունայն :

Երանի մարդոյ՝ զոր խրատես դու տէր ,
և յօրինաց քոց ուսուցանես դու նմա :

Յաճուցանես դու նմա զաւուրս չարու-
թեան , մինչև փորեացի խորխորատ մե-
ղաւորի :

Ոչ մերժէ տէր զժողովուրդ իւր , և ըզ-
ժառանգութիւն իւր ոչ առնէ անտես :

Ս՝ ինչև դարձցին իրաւունք յարդարու-
թիւն . ընկալցին զնա ամենեքեան որ
ուղիղ են սրտիւք :

Ս՝ յարիցէ ընդ իս ՚ի վերայ չարաց . կամ
ն՝ հաւասարեացէ ինձ ՚ի վերայ այնոցիկ ,
որ գործեն զանօրէնութիւն :

Թէ ոչ տեառն օգնեալ էր ինձ , փոքր մի
ևս բնակեալ էր անձն իմ ՚ի դժօխս :

Եթէ ասէի՝ թէ ահա սասանեցան ոտք
իմ , ողորմութիւն քո տէր օգնէր ինձ :

Ըստ բազում ցաւոց սրտի իմոյ՝ մխի-
թարու թիւն քո ուրախ առնէր զանձն
իմ :

Մի հաւասարեացէ քեզ աթոռ անօրէ-
նու թէ, ո սրտաճառէ զվաստակս ընդ-
դէմ հրամանի :

Որսացան զանձն արդարոյ, և զարիւն
անբիծ սրտաւոր առնէին :

Եղև տէր ապաւէն իմ. անօգնական
յուսոյ իմոյ :

Հատուցէ նոցա տէր ըստ անօրէնու-
թեան նոցա . ըստ չարութեան նոցա
կործանեացէ զնոսա տէր անօգնականս
Տունք իմ :

ՍԱՂՄՈՍ ԸԴ

() Եհնո-Թի-ն Գոլո-Թեան 'ի դա-իլ :

Եկայք ցնծասցուք 'ի տէր . աղաղա-
կեացուք առ անօգնականս իմեր :

Վանխեացուք առաջի նորա խոստովա-
նութեամբ . սաղմոսիւք աղաղակեացուք
առ նա :

Ըստուած մեծ է, տէր թագաւոր մեծ
'ի վերայ ամենայն երկրի :

Ի ձեռս նորա են անօգնականս տէր
և բարձրութիւնք լերանց նորա են :

Նորա է ծով և նա արար զնա, և զցա-

մաք ձեռք նորա ստեղծին :

Եկայք երկիր պագցուք նմա . անկցուք
և լացցուք առաջի ան արարչին՝ մերոյ :

Եւ ինքն է տէր ան մեր . մեք ժողո-
վուրդք ձեռին նր , և խաչն արօտի նր :

Եւ յօր եթէ ձայնի նորա լիցէք , մի
խստացուցանէք զսիրտս ձեր որպէս ՚ի
դառնութեան :

Յաւուրն փորձութեան յանապատին
ուր փորձեցին զիս հարքն ձեր , քննեցին
զիս , և տեսին զգործս իմ զքառասուն
ամ :

Չանացայ ընդ ազգին ընդ այնմիկ և
ասացի՝ միշտ մոլորեալ են սրտիւք . և
նորա ոչ ծանեան զձանապարհս իմ :

Որպէս երդուայ ՚ի բարկութե իմում ,
թէ մտցեն ՚ի հանգիստ իմ :

Տունք թի : Գորղայս լի :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԵ

Սաղմոս ՚ի դաւիթ . ՚ի ժամանակի զի դա-
ճարն շինեցաւ :

() Երհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր .
օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր :

() Երհնեցէք զտէր և օրհնեցէք զանուն
նորա . աւետարանեցէք օր ըստ օրէ ըզ-
փրկութիւն նորա :

Պատմեցէք ՚ի հեթանոսս զփառս նորա ,
յամենայն ժողովուրդս զսքանչելիս նր :
Սեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ . ահար-
կու է նա ՚ի վերայ ամենայն կռոց :
Լսենայն կուռք հեթանոսաց դէք են .
և տէր զերկինս արար :

Խոստովանու թիւն և վայելչու թիւն է
առաջի նորա . սրբու թիւն և մեծ վայել-
չու թիւն ՚ի սրբու թեան նորա :

Ստուցէք տեառն տոհմք ազանց . մա-
տուցէք տեառն զփառս և զսլատիւ . մա-
տուցէք տեառն զփառս անուան նորա :

Լսէք պատարագս և մտէք ՚ի սրահս
նորա . երկիր պագէք տեառն ՚ի դաւ թս
սրբու թեան նորա , և խռովեցի յերե-
սաց նորա ամենայն երկիր :

Լսացէք ՚ի հեթանոսս թէ տէր թա-
գաւորեաց . հաստատեաց զաշխարհս զի
մի սասանեցի . և դատի զժողովուրդս
իւր ուղղու թեամբ :

Աւրախ եղիցին երկինք , և ցնծասցէ
երկիր . զուարճացի ծով լրիւ իւրով .
ցնծասցեն դաշտք , և ամենայն օր է ՚ի
նոսա :

Յայնժամ ցնծասցեն ամենայն ծառք
անտառի յերեսաց տեառն՝ զի զայ , և
զայ նա ՚ի դատել զերկիր :

Պատի զտիեզերս իրաւամբք, և զժողովուրդս ամենայն ճշմարտութեամբ
իւրով:
Տունք ժբ:

ՍԱՂՄՈՍ ԶԶ

Սաղմոս 'ի դաւիթ . 'ի ժամանակի զի երկերն
հասարակեցաւ :

Տէր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր .
ուրախ եղիցին կղզիք բազումք :

Ըմպ և մէգ շուրջ է զնովաւ . յիրաւունս
և յարդարութիւն ուղղեալ է աթոռ
նորա :

Հուր առաջի նորա գնասցէ, այրեսցէ
շուրջ զթշնամիս նորա :

Երևեցան փայլատակունք նորա տիեզե-
րաց . ետես՝ և սասանեցաւ երկիր :

Երինք որպէս մոմ հալեսցին յերեսաց
տեառն, յերեսաց տն ամենայն երկիր :

Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն
նորա . տեսին ամենայն ժողովուրդք
զփառս նորա :

Ըմպեսցեն ամենեքեան որ երկիր պա-
զանեն կռոց, և ոյք պարծին 'ի դրօ-
շեալս իւրեանց :

Երկիր պագցեն նմա ամենայն հրեշ-
տակք նորա, զի լուաւ և ուրախ եղև սի-

ովն . և ցնծասցեն դստերք յուդայ վասն
իրաւանց քոց տէր :

Օ ի դու բարձրեալ ես 'ի վերայ ամե-
նայն երկրի , յոյժ բարձրացար 'ի վերայ
ամենայն կռոց :

Ոյք սիրէք զտէր , ատեցէք զչարուծի .
պահէ տէր զանձինս սրբոց իւրոց , 'ի ձե-
ռաց մեղաւորի փրկեացէ զնոսա :

Եյս ծագեաց արդարոց . ուղղոց սրտից
եղև ուրախուծիւն :

Ուրախ եղերուք արդարք 'ի տէր . խոս-
տովան եղերուք յիշատակի սրբուծեան
նորա :

Տունք ժբ :

ՍԱՆՄՈՍ ՂԵ

Սաղմոս 'ի դասիւն օրհնութեան :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնուծիւննոր ,
զի սքանչելիս արար :

Փրկեաց զնա աջ իւր , և բազուկ սուրբ
իւր :

Եցոյց տէր զփրկուծի իւր , առաջի ազ-
գաց յայտնեաց զարդարուծիւն իւր :

Յիշեաց ողորմուծեամբ իւրով զյա-
կովբ , ճշմարտուծեամբ իւրով զտունն
խորայելի . և տեսին ամենայն ծագքեր-
կրի զփրկուծիւնն այ մերոյ :

Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր .
օրհնեցէք ցնծացէք և սաղմոս ասա-
ցէք :

Սաղմոս ասացէքնյ մերում օրհնում թէ ,
օրհնում թեամբ և 'ի ձայն սաղմոսաց :

Ի ձայն օրհնում թեան կռածոյ փողոյ ,
օրհնում թեամբ ցնծում թեամբ և 'ի ձայն
եղջեր փողոյ . և աղաղակեցէք առաջի
թագաւորին տեառն :

Խառովեսցի ծով լրիւ իւրով , տիեզերք և
ամենայն բնակիչք նորա . և դեօք ծափս
հարցեն 'ի միասին ձեռամբ :

Երինք ցնծացեն առաջի տեառն , զի
դայ և հասեալ է տէր 'ի դատել զերկիր :

Դատի զաշխարհս արդարում թեամբ , և
զժողովուրդս իւր ուղղում թեամբ :

Տունք Ժ : Գորդայս ԸԳ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԸ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

Տէր թագաւորեաց , բարկացան ժո-
ղովուրդք . որ նստիս 'ի բրուբէս , սա-
սանեցաւ երկիր :

Տէր 'ի սիռն մեծ է , և բարձր է 'ի վե-
րայ ամենայն ժողովրդոց :

Խստովան եղիցուք անուան բում մե-
ծի , զի ահաւոր և սուրբ է . և պատիւ

Թագաւորի զիրաւունս սիրէ :

Դու պատրաստեցեր զուղղու թիւն . զիրաւունս և զարդարու թիւն յակովբայ զուարարեր :

Բարձր արարէք զտէր անձ մեր . երկիր պագէք պատուանդանի ռախց նորա , զի սուրբ է :

Սովսէս և ահարոն երիցունք նորա . սամուէլ ընդ այնոսիկ , որ կարդան զանուն նորա :

Վարդային առ տէր , և նա լսէր նոցա , և ՚ի սիւն ամպոյ խօսէր ընդ նոսա :

Պահէին զվկայու թիւն նորա և զհրամանս զոր ետ նոցա :

Տէր անձ մեր՝ զու լսէիր նոցա , անձ՝ զու քաւիչ լինէիր , վրէժխնդիր ՚ի վերայ ամենայն գործոց նոցա :

Բարձր արարէք զտէր անձ մեր . երկիր պագէք ՚ի լեառն սուրբ նորա , զի սուրբ է տէր անձ մեր :

Տունք Ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԹ

Սաղմոս խոստորալանու-իւեան ՚ի դաւիթ :

Մզաղակեցէք առ տէր անձ մերկիր . ճառայեցէք տեառն ուրախու թեամբ :

Ստէք առաջի նորա ցնծու թեամբ . ճառ

ներուք զի նա է տէր նձ մեր :

Եւ արար զմեզ, և ոչ մեք էաք. մեք ժողովուրդք և խաշն արօտի նորա :

Ստէք ընդ գրունս նորա խոստովանու-
թեամբ, և օրհնութի յարկս նորա :

Խոստովան եղերուք տեառն, և օրհնե-
ցէք զանուն նորա :

Քաղցր է տէր, յաւիտեան է ողորմու-
թիւն նորա. ազգէ մինչև յազգ է ճշմար-
տութիւն նորա :

Տունք ՚լ :

ՍԱՂՄՈՍ Ծ

Սաղմոս 'ի դա-իւ :

Յողորմութիւն և յիրաւունս օրհնե-
ցից զքեզ տէր. սաղմոս ասացից, և 'ի
միտ առից :

Ճանապարհ ամբիժ մինչև եկեսցէ առ
իս. զի գնայի ես յամբժութեան սրտի
իմոյ՝ 'ի մէջ տան իմոյ :

Ոչ եղի առաջի աչաց իմոց իրս անիրա-
ւունք. ոչք առնէին զուրացուի, ատեցի :

Ոչ մերձեցաւ առ իս՝ որ թիւրն էր սըր-
տիւ. խոտորեալ յինէն անզգամին, և
ես ինչ ոչ փոյթ առնէի :

Որ խօսէր զազտ զընկերէ իւրմէ, զնա
բացէ 'ի բաց հալածէի :

Որ ամբարտաւան էր աչօք և ազահ սրտիւ , ընդ նմա և հաց ոչ ուտէի :

Ընք իմ 'ի հաւատացեալս երկրի , զի նստցին նոքա ընդ իս :

Որ գնայր 'ի ճանապարհ ամբիծ , նա պաշտէր զիս :

Ոչ բնակէր 'ի մէջ տան իմոյ՝ որ առնէր զամբարտաւանութիւն . որ խօսէր զանիրաւութիւն , չէր յաջողեալ նմա առաջի աչաց իմոց :

Ընդ առաւօտս սպանանէի զամենայն մեղաւորս երկրի . սատակեցից 'ի քաղաքի տեառն զամենեւեան՝ որ զործեն զանօրէնութիւն :

Տունք Ժ : Գոբղայս ինչ :

ՍԱՂՄ ՈՍ ԺԱ

Ընդ իմ ուրիշ . իբրև ճանչրասցի՝ առաջի որեառն սփռեացէ զինդրոսածս իմ :

Տէր՝ լուր աղօթից իմոց , աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ , մի դարձուցանէր զերեսս քո յիննն :

Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցո առ իս զունկն քո . յորում աւուր կարգամ առ քեզ , վաղվաղակի լուր ինձ :

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ , և

ոսկերք իմ որպէս խռիւ չորացան :
Հարաւ որպէս խոտ՝ և ցամաքեաց սիրտ
իմ . մոռացայ ուտել զհաց իմ՝ ի ձայնէ
հեծու թեան իմոյ :

Ացեցաւ ոսկր իմ՝ ի մարմին իմ . նմանե-
ցայ ես հաւալւան յանապատի :

Եղէ ես որպէս բու յաւերակի . տքնեչ
ցայ և եղէ ես որպէս ճ՛նձղուկ միայն՝ ի
տանիս :

Վախատեցին զիս թշնամիք իմ զօր-
հանապազ , և գոլիչք իմ ինև երդ-
նուին :

Օ մոխիր որպէս հաց կերայ , և զըմ-
պելի իմ արտասուօք խառնեցի :

Յերեոաց բարկութեան սրտմտութե-
քո . զի դու բարձրացուցեր և խոնար-
հեցուցեր զիս :

Մուրք իմ որպէս հովանի անցին . և
ես որպէս խոտ ցամաքեցայ :

Դու տէր յաւիտեան կաս , և յիշատակ
քոյ ազգէ մինչև յազգ :

Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ
սիոնի . ժամանակ գթալոյ նորա հա-
սեալ է ժամ :

Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարինս
նորա , և ի հողս նորա գթասցին :

Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ քում .

մէ, և ամենայն թագաւորք երկրի 'ի
փառաց քոց :

Ը ինէ տէր զսիոփն, և երևեսցի փառօք
իւրովք 'ի նմա :

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց, և
ոչ արհամարհեաց զխնդրուածս նոցա :

Վրեսցի այս յազգ յայլ. ժողովուրդ զոր
ստացեալ է, օրհնեսցէ զտէր :

Հայեցաւ նա 'ի բարձանց 'ի սրբութի
իւրմէ. տէր յերկնից յերկիր հայե-
ցաւ :

Եւսէլ զհեծութիւն կապելոց, և արձա-
կէլ զորդիս մահապարտաց :

Պատուել 'ի սիոն զանուն տեառն, և
զօրհնութիւնս նորա յերուսաղէմ :

Եւսէլ ժողովրդոց 'ի միասին, և
թագաւորաց ծառայել տեառն :

Պատասխանի ետ նմա 'ի ճանապար-
հի զօրութեան իւրոյ. զնուազութիւն
աւուրց իմոց ասա ինձ, և մի հաներ զիս
'ի կէս աւուրց իմոց. զի ազգէ յազգ են
ամք քո :

Ի սկզբանէ տէր զհիմունս երկրի հաս-
տատեցեր. և գործք ձեռաց քոց երկինք
են :

Նորբա անցանեն, և դու կաս և մնաս
յաւիտեան :

Ամենեքեան որպէս ձորձս մաշեցին .
որպէս վերարկուս փոխեցես զնոսա ,
և փոխեցին :

Բայց դու նոյն իսկ ես , և ամբ քո ոչ
անցանէն . որդիք ծառայից քոց բնա-
կեցեն 'ի նմա . և զաւակի նոցա յաւի-
տեան յաջողեցի :

Տունք ի՛նչ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԲ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

() ԸՏնեա անձն իմ զտէր , և ամենայն
ոսկերք իմ զանուն սուրբ նորա :

() ԸՏնեա անձն իմ զտէր , և մի մոռա-
նար զամենայն տուրս նորա :

Ո քաւէ զմեզս քո , բժշկէ զամենայն
հիւանդու թիւնս քո :

Ո փրկէ յապականու թենէ զկեանս քո ,
պսակէ զքեզ ողորմութեամբ և գթու-
թեամբ :

Ո շնու 'ի բարութենէ զցանկու թիւն
քո . նորագեցի որպէս արծուոյ մանկու-
թիւն քո :

Անէ ողորմութիւնս տէր , և իրաւունս
ամենայն զրկելոց :

Այցոյց տէր զճանապարհս իւր մովսէսի ,
և որդւոցն իսրայէլի զկամս իւր :

Գլխածած ողորմած է տէր, երկայնամիտ
և բազումողորմ:

Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ տէր, և ոչ
յաւիտեան սրահէ օխս:

Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ, և ոչ
ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց
մեզ:

Եւ յորպէս բարձր են երկինք յերկրէ,
այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութիւն
իւր 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց:

Որչափ հեռի են արևելք յարևմտից,
այնպէս հեռի արար 'ի մէնջ զանօրէնու-
թիւնս մեր:

Որպէս գլխայ հայր 'ի վերայ որդւոց իւ-
րոց, այնպէս գլխացի տէր յերկիւղածս
իւր:

Օ ի նա գիտաց զստեղծուածս մեր, և
յիշեաց թէ հող եմք:

Մարդոյ որպէս խօտոյ են աւուրք իւր,
որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղկէ:

Շնչէ 'ի նմա հողմ, և ոչ է՝ և ոչ ևս
երևի տեղի նորա:

Ի այց ողորմութիւն տեառն յաւիտեանս
յաւիտենից 'ի վերայ երկիւղածաց իւ-
րոց, և արդարութիւն նորա յորդւոց
մինչև յորդիս:

Ոչք պահեն զուխտս նորա, յիշեն զպա-

տու իրանս նորա և առնեն զնա :

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ
իւր . արքայու թի՛նք ամենեցուն տիրէ :

() րհնեցէք զտէր ամենայն հրեշտակք
նորա՝ հզօրք զօրու թեամբ , որ առնէք
զբաննորա՝ ի լսել ձայնի պատգամաց նրա :

() րհնեցէք զտէր ամենայն զօրու թի՛ք
նորա , պաշտօնեայք և արարողք կամաց
նորա :

() րհնեցէք զտէր ամենայն գործք նո-
րա . ընդ ամենայն տեղիս է տէրու թիւն
նորա . օրհնեա անձն իմ զտէր :

Տուէք իմ : Գորղայս իմ :

ՍԱՆԿՐՈՍ ԾԳ

Սաղմոս 'ի դաւիթ . 'ի վերայ աշխարհագործ
արարածոց :

() րհնեա անձն իմ զտէր . տէր անձ իմ
մեծ եղեր յոյժ :

Խոստովանու թիւն և մեծ վայելչու թի՛նք
զգեցար . արկար զլոյս որպէս զօթոց .
ձգեցեր զերկինս որպէս խորան , և յար-
կար 'ի վերայ ջուրց զվերնայարկս նորա :

Ո գնէ յամպս զգնացս իւր , և շրջի նա
'ի վերայ թեոց հողմոց :

Ո արար զհրեշտակս իւր հոգիս , և ըզ-
պաշտօնեայս իւր 'ի հուր կիզելոյ :

Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ Հաստա-
տու թեան իւրոյ, զի մի սասանեսցի յա-
ւիտեան :

Խորք որպէս զգեստ վերարկու է նորա .
'ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք :

Ի սաստէ քումմէ փախիցեն, և 'ի ձայնէ
որոտալոյ քումմէ սարսիցեն :

Ելանեն լեռնանան՝ և իջանեն դաշ-
տանան, 'ի տեղի յոր Հաստատեցեր
զնոսա :

Սահման եղիր՝ և ոչ անցանեն, և ոչ
ևս դառնան 'ի ծածկել զերկիր :

Մաքեցեր զաղբիւրս ընդ ծործորս . 'ի
մէջ լերանց գնասցեն ջուրք :

Մբուցանել զամ գազանս վայրի . յա-
գեսցին ցիւք 'ի ծարաւս իւրեանց :

Մնդ թռչունք երկնից բոյնս դիցեն .
և 'ի միջոյ վիմաց տացեն զձայնս իւ-
րեանց :

Մբուցանէ զլերինս 'ի շտեմարանաց
իւրոց . 'ի պտղոյ գործոց իւրոց լցցի եր-
կիր :

Բուսուցեր զխոտ 'ի լերինս, զգալարի
'ի ծառայութիւն մարդկան :

Հաներ զհաց յերկրէ . գինի ուրախ առ-
նէ, իւզ զուարթ, և հաց հաստատէ
զսիրտ մարդոյ :

Յագեսցին ծառքն տեառն , և մայրքն լիբանանու զորս դու տնկեցեր :

Ընդ թռչունք երկնից ձագս հանցեն . և բոյն արագլի ապաւէն է նոցա :

Երինք բարձունք են եղջերուաց , և վիւժք ապաւէնք նապաստակաց :

Արարեր զլուսին վ'ս ժամանակի . արեգակն ծանեաւ զժամ մտանելոյ իւրոյ :

Արարեր զխաւար՝ և եղև զիշեր . 'ի նմա գնան ամ գազանք անտառի :

Կորիւնք առիւծուց մանչեն և յափշտակեն , և խնդրեն յայ զկերակուրս իւրեանց :

Ի ծագել արևու ժողովին , և 'ի մորիս իւրեանց դադարեն :

Ալանէ մարդ 'ի գործս իւր , և 'ի վաստակս ձեռաց իւրոց մինչև յերեկոյ :

Արպէս զի մեծ են գործք քո տէր . զամենայն ինչ իմաստութիւն արարեր . և լցաւ երկիր ստեղծուածովք քովք :

Այս ծով մեծ և անդորր . 'ի սմա են սողունք՝ որ ոչ գոյ թիւ , գազանք մեծամեծք և մանունք . 'ի սմա և նաւք գնան . վիշապն զոր ստեղծեր խաղալ նովա :

Վնենքեան քեզ սպասեն . և դու տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու :

Տաս դու նոցա՝ և կերակրին . քանաս զձեռն քո , կերակրես զամենեսեան կամօք քովք :

Դարձուցանես զերեսս քո ՚ի նոցանէ՝ և խառվին , հանես զոգի ՚ի նոցանէ , պակասին և ՚ի հող դառնան :

Առաքես զոգի քո և ստանաս զնոսա , և նորոգես զերեսս երկրի :

Եղիցին փառք տեառն յաւիտեան . տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր :

Ո հայի յերկիր , և տայ դողալ սմա . մերձի ՚ի լերինս , և ծխեսցին :

() Երհնեցից զտէր ՚ի կեանս իմ . սաղմոս ասացից նայ իմոյ մինչև եմ ես :

Քաղցր եղիցի նմա օրհնու թիւն իմ . և ես ուրախ եղէց ՚ի տէր :

Պակասեսցին մեղաւորք յերկրէ , և ամբարիշտ մի ևս գտցի ՚ի նմա . օրհնեա անձն իմ զտէր :

Տունք ԸԳ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԴ

Լ՛ԱԷԼ՝ԻՄ :

Խոստովան եղերուք տեառն և կարգացէք զանուն նորա . պատմեցէք ՚ի հեթանոսս զգործս նորա :

() Երհնեցէք և սաղմոս ասացէք նմա .

պատմեցէք զամենայն սքանչելիս նորա ,
և գովեցարուք յանուն սուրբ նորա :
Ուրախ եղիցին սիրտք այնոցիկ՝ որ խըն-
դրեն զտէր . խնդրեցէք զտէր՝ և հզօրք
եղերուք . խնդրեցէք զերեսս նորա յա-
մենայն ժամ :

Յիշեցէք զսքանչելիս նորա զոր արար .
զարուեստս և զիրաւունս բերանոյ նորա :
Օ աւակն աբրահամեան ծառայք նո-
րա . որդիք յակոբայ ընտրեալք նորա :
Եւ ինքն է տէր ամ մեր . յամենայն
երկրի են իրաւունք նորա :

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր , և ըզ-
բանն զոր պատուիրեաց մինչև 'ի հա-
զար ամ :

Օ ուխտն զոր եդ ընդ աբրահամու . և
զերդումն իւր ընդ սահակայ :

Հաստատեաց առ յակոբ զհրաման
իւր , և առ իսրայէլ զուխտ իւր յաւի-
տենից :

Ըսէ . ձեզ տաց զերկիրն քանանու , զվի-
ճակ ժառանգութեան ձերոյ :

Օ ի էին նոքա թուով սակաւ , նուազք
և պանդուխտք 'ի նմա :

Ընցին նոքա ազգէ յազգ , 'ի թագաւո-
րութենէ 'ի ժողովուրդ յայլ :

Ալ եթող մարդկան մեղանչել նոցա .

կշտամբեաց զթագաւորս վասն նոցա :
Սի մերձենայք ասէ յօժեալս իմ , և 'ի
մարդարէս իմ մի մեղանչէք :

Առջեաց սով յերկիր նոցա . զամենայն
զօրութիւն հացի եբեկ :

Առաքեաց առաջի նոցա այր . 'ի ծա-
ռայութիւն վաճառեցաւ յովսէփ :

Խոնարհ արարին 'ի կապանս զուտս նո-
րա . և անց ընդ երկաթս անձն նորա :

Սինչև եկեսցէ բան նորա . և բան
տեառն փորձեաց զնա :

Առաքեաց թագաւորն և ելոյծ զնա .
իշխան ժողովրդեան եթող զնա :

Աացոյց զնա տէր տան իւրոյ . իշխան 'ի
վերայ ամենայն ստացուածոց իւրոց :

Խրատել զիշխանս նոցա որպէս զինքն .
և զժերս նոցա իմաստունս արասցէ :

Լամուտ իսրայէլ յեգիպտոս . յակովբ
սանդխտեցաւ յերկիր քամայ :

Աճեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ , և զօ-
րացոյց զնոսա քան զթշնամիս իւր :

Վարձոյց զսիրտս նոցա ատել զժողո-
վուրդ իւր , և 'ի նենգել զժառայս իւր :

Առաքեաց զմովսէս ծառայ իւր , և զա-
հարովն ընտրեալ իւր :

Ետ նոցա զբան նշանաց իւրոց , և զա-
րուեստս իւր յերկիր քամայ :

- Մաքեաց խաւար և խաւարեցոյց զնո-
սա , զի դառնացուցին զբան նորա :
- Ղարձոյց յարիւն զգետս նոցա , և սպան
զամենայն ձկուռնս նոցա :
- Եռաց յերկիր նոցա գորտ , և ՚ի շտե-
մարանս Թագաւորաց նոցա :
- Մսաց՝ և եկն շանաճանճ՝ և մթէխ ընդ
ամենայն սահմանս նոցա :
- Ղարձոյց զանձրևս նոցա ՚ի կարկուտ .
և հուր յերկիր նոցա բորբոքեցաւ :
- Եհար զայգիս և զթզենիս նոցա , և միըշ-
րեաց զամ. ծառս սահմանաց նոցա :
- Մսաց՝ և եկն մարախ , և խառնիճ՝ զի
ոչ գոյր Թիւ :
- Եկեր զամենայն խոտ երկրի նոցա . սպա-
ռեաց զամենայն պտուղ անդոյ նոցա :
- Եհար զամենայն անդրանիկս եզիպ-
տացւոց , զսկիզբն ամ վաստակոյ նոցա :
- Եհան զնոսա ոսկուլ և արծաթուլ . և
ոչ գոյր յազգի նոցա հիւանդ :
- Ուրախ եղև եզիպտոս ընդ ելանելնց .
զի անկաւ ահ տեառն ՚ի վերայ նոցա :
- Սիռեաց ամայ՝ հովանի առնել նոցա ՚ի
տուէ , և հրով լոյս տայր նոցա ՚ի գի-
շերի :
- Խնդրեցին՝ և եկն լորամարգի . և հա-
ցիւ երկնից լոյց զնոսա :

Եւհար զվէմն՝ և բղխեցին ջուրք, և գնացին գետք ընդ անջրդիս :

Յիշեաց զբան իւր սուրբ, որ ընդ աբրահամու ծառայի իւրում :

Եւհան զժողովուրդ իւր ցնծութեամբ, և զընտրեալս իւր ուրախութեամբ :

Եւտ նոցա զգաւառս հեթանոսաց . 'ի վաստակս ժողովրդոց ժառանգեցոյց ըզնոսա :

Օ ի պահեսցեն զվկայութիւնս նորա, և զօրէնս նորա խնդրեսցեն :

Տունք խնդրեսցեն : Գօբղայս հն :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԵ

Լէւր-իս :

Խոստովան եղերուք մն՝ զի քաղցր է զի յաւիտեան է ողորմութիւնս նորա :

Ո՞ խօսեսցի զզօրութիւնս տեառն . լսելի արասցէ զամենայն օրհնութիւնս նորա :

Երանի ոյք պահեն զիրաւունս, և առնեն զարդարութիւնս յամենայն ժամ :

Յիշեա զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժողովրդեան քոյ, և այց արա մեզ 'ի վերկութեան քում :

Տեսցուք մեք զքաղցրութիւն ընտրելոց քոյ . ուրախ եղիցուք յուրախու-

Թիւն ազգի քոյ , և գովեսցուք մեք 'ի
Ժառանգութեան քում :

Մեղաք մեք ընդ հարսն մեր , անօրի-
նեցաք և յանցեաք :

Հարքն մեր յեգիպտոս ոչ իմացան զըս-
քանչեւ լիս քո , և ոչ յիշեցին զբազում
ողորմութիւնս քո :

Տարկացուցին զքեզ յանցանելն իւ-
րեանց ընդ ծով կարմիր . փրկեաց զնոսա
վասն անուան իւրոյ , զի ծանիցեն ըզ-
զօրութիւնս նորա :

Սաստեաց 'ի ծով կարմիր և ցամաքե-
ցաւ . առաջնորդեաց նոցա ընդ ան-
գունդս որպէս ընդ անապատ :

Կեցոյց զնոսա 'ի ձեռաց ատելեաց նոցա ,
և փրկեաց զնոսա 'ի ձեռաց Թշնամեաց
նոցա :

Նաճկեաց ծով զնեղիչս նոցա . և մի 'ի
նոցանէ ոչ ապրեցաւ :

Հաւատացին 'ի բան նորա , և օրհնե-
ցին զօրհնութիւնս նորա :

Սողվաղեցին և մոռացան զգործս նո-
րա , և ոչ անսացին խորհրդոյ նորա :

Յանկացան զցանկութիւն յանապատի ,
և փորձեցին զիճ յանջրդի :

Ետ նոցա զխնդրուածս նոցա . առա-
քեաց լիութիւն յանձինս նոցա :

Բարկացուցին զմովսէս 'ի բանակի, և
զահարովն սուրբ տեառն :

Բացաւ երկիր և եկուլ զդադան, և
ծածկեաց զբանական զաբիրովնի :

Հուր վառեցաւ 'ի ժողովս նոցա, և բոց
մաշեաց զմեղաւորս :

Արարին զորթ 'ի քորեք . երկիր պա-
գին պատկերի, և փոխեցին զփառս իւ-
րեանց 'ի նմանութիւն որթու խոտա-
կերի :

Սոռացան զամժ կենարար իւրեանց, որ
արար զմեծամեծս իւր յեգիստոս, զըս-
քանչեւիս իւր յերկիր քամայ, և զահ
իւր 'ի վերայ կարմիր ծովուն :

Ասաց սատակել զնոսա, եթէ ոչ մովսէս
ընտրեալ կայր առաջի նոցա :

Գարձաւ առ տէր և անցոյց զբարկու-
թիւն նորա, զի մի սատակեսցին նոքա :

Անարգեցին զերկիրն ցանկալի, և ոչ
հաւատացին բանի նորա :

Տրտնջեցին 'ի բանակս իւրեանց, և ոչ
լուան ձայնի տեառն :

Համբարձ զձեռն իւր 'ի վերայ նոցա,
հարկանել զնոսա յանապատի :

Յրուեսցի զաւակ նոցա ընդ հեթա-
նոսս . ցրուեսցի զաւակ նոցա ընդ զա-
ւառս :

Պղծեցան նորա 'ի բելլիեգովը , զի կերան զոհեալ և զմեռելոտի :

Բարկացուցին զնա 'ի գործս իւրեանց . յաճախեաց 'ի վերայ նոցա բեկումն :

Լսպա եկաց 'ի մէջ փենեհէս , քաւեաց և արգելաւ մահ . համարեցաւ նմա յարդարութիւն ազգէ յազգ մինչև յաւիտեան :

Բարկացուցին զնա 'ի ջուրսն հակառակութեան . չարչարեցաւ մովսէս վասն նոցա , զի դառնացուցին զողի նորա :

Հրամայեաց շրթամբք իւրովք , և ոչ սատակեցին զազգն՝ զոր ասաց նոց տէր : Խառնակեցան ընդ հեթանոսս , և ուսան զգործս նոցա . ծառայեցին կռոց նոցա , և եղև նոցա 'ի գայթակղութիւն :

Օրհնեցին զուստերս և զգստերս իւրեանց դիւաց , և հեղին արիւն ամբիծ :

Լսրիւն ուստերաց և գստերաց իւրեանց՝ զոր զօհեցին կռոցն քանանու :

Ե ազախեցաւ երկիր յարենէ նոցա , և պղծեցաւ 'ի գործոց նոցա , զի սյուներկեցան 'ի դնացս իւրեանց :

Բարկացաւ սրտմտութեամբ տէր 'ի վերայ ժողովրդեան իւրոյ , և վարչեցոյց զժառանգութիւն իւր յոյժ :

Սատնեաց զնոսա 'ի ձեռս հեթանոսաց .

տիրեցին նոցա ատելիք իւրեանց, և
 թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնոսա. և
 խոնարհ եղեն՝ ի ներքոյ ձեռաց նոցա:
 Նազում անգամ փրկեաց զնոսա, և
 նոքա դառնացուցին զնա՝ ի խորհուրդս
 իւրեանց, և կորացան յանօրէնութեան
 իւրեանց:

Հայեցաւ տէր ՚ի նեղութիւնս նոցա, ՚ի
 լսել ձայնի աղօթից նոցա:

Յիշեաց զուխտ իւր, և զղջացաւ ըստ
 բազում ողորմութեան իւրում. ետ
 զնոսա ՚ի գթութիւնս առաջի ամենայն
 գերչաց նոցա:

Փրկեա զմեզ տէր անձ մեր. և ժողո-
 վեա զմեզ ՚ի հեթանոսաց:

Խոստովան եղիցուք անուան քում սրբ-
 քոյ, և պարծեսցուք յօրհնութիւնս քո:
 ()րհնեալ տէր անձ իսրայելի յաւի-
 տեանս յաւիտենից:

Եւ ասասցէ ամենայն ժողովուրդն. եւ
 զիցի եղիցի:

Տունք խմբ:

Կանոնս Գորգայս է: Սաղմոս Ժէ: Տունք յժգ:

ԱՂՕԹԻՔ ԵԶԵԿԻԱՅ ԱՐՔԱՅԻ
ՅՈՒԴԱՅ

Եսայեայ ԼԷ:

Ես ասացի 'ի վերանալ յինէն աւուրց
իմոց, թէ գնացի ես 'ի դրունս դժու-
խոց:

Թողի զամենայն յետին իմ, և ասա-
ցի' թէ այլ ոչ ևս տեսից զիրկու թիւնս
տեսան յերկրին կենդանեաց, և ոչ
ևս տեսից զմարդ բնակչօք իւրովք հան-
դերձ:

Պակասեցայ ես յազգատոհմէ իմմէ .
այսուհետև թողի լքի զամենայն ըզ-
կեանս իմ:

Եւ գնաց մեկնեցաւ յինէն հողի իմ,
որպէս զայն՝ որ քակէ զտաղաւար. և
եղէ ես որպէս զոստայն սատարաց մերձ
'ի հատանել:

Յաւուր յայնմիկ մատնեցայ ես յա-
ռաւօտէ որպէս 'ի ձեռս առիւծու. այն-
պէս խորտակեաց մանրեաց զոսկերս
իմ, զի յառաւօտէ մինչ 'ի գիշեր մատ-
նեցայ:

Որպէս ծիծառն՝ այնպէս ճչեցի, որ-
պէս զաղաւնի՝ այնպէս մնչեցի. զի

նուաղեցին աչք իմ 'ի տեսանելոյ :
Հայեցայ 'ի բարձունս առ տէր անձ իմ՝
որ փրկեաց զիս , և փարատեցոյց յինչն
զցաւս անձին իմոյ :

Տէր , վասն այսորիկ պատմեցաւ քեզ .
զարթուցեր զանձն իմ , դարձուցեր
զհոգի իմ . մխիթարեցայ և կեցի :

Ընչա 'ի խաղաղութիւն դարձաւ դառ-
նութիւն իմ . փրկեցեր զանձն իմ , զի
մի կորեայց . և ընկեցեր յետոյ զամե-
նայն զմեզս իմ :

Օ ի ոչ թէ սր 'ի դժոխս են , խոստո-
վան առնին առ քեզ . և ոչ մեռեալք
օրհնեսցէն զքեզ . և ոչ յուսասցին 'ի
ճշմարտութիւնս քո ամենեքեան , որ
իջանեն 'ի դժոխս :

Ընչ կենդանիքս օրհնեսցուք զքեզ
տէր . սպ և ես այսուհետև մանկունս
ծնայց , որ պատմեսցեն զարդարութիւնս
քո՝ տէր փրկութեան իմոյ :

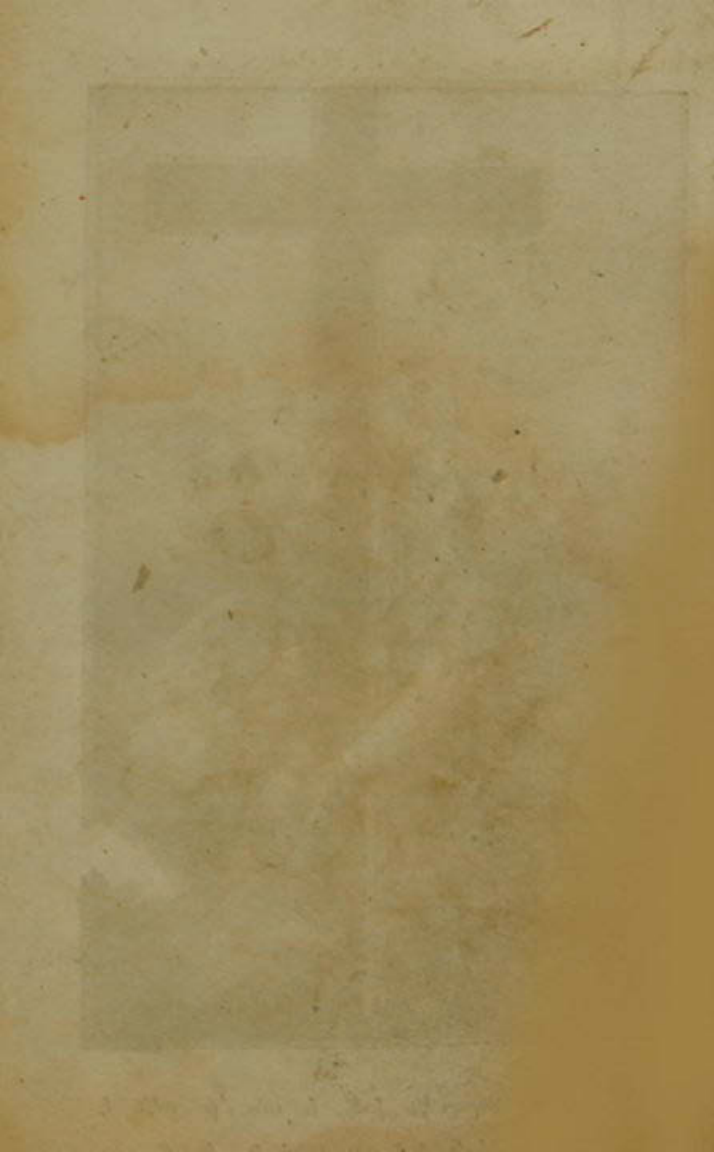
Ես ոչ ևս դադարեցից օրհնել զքեզ
յօրհնութիւն նոր զամենայն աւուրս
կենաց իմոց յանդիման տաճարիդ սոյ :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Յոյս կենդանութեան, յոյս և ապաւ-
ւէն փրկութեան տէր յմ փրկիչ. փրկ-
կեա և փարատեցո զցաւս անձին իմոյ :
Սարգասէր տէր, վասն սրբուհւոյ ա-
նարատ մօր քո և կուսի, և վասն խաչի
քոյ պատուականի, տէր ընկալ զաղա-
չանս մեր, և կեցո զմեզ :

Օ քարոյն և զաղօլես 'ի վերջն Լորկինք
պատմեն հանոնին Գրոյես 'ի 72 երեսն :

Դու ես ապաւէն իմ, և առ 'ի քէն է
օգնութիւն իմ յամենայն ժամ:

ՍԱՂՄՈՍ ԺԶ

ԼԷԼ-Ի՞ :

Խոստովան եղերուք տեառն զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողորմութիւննորա :
 Եսասցեն փրկեալք տեառն, զորս փրկեաց 'ի ձեռաց թշնամեոյն :

Յամենայն գաւառաց ժողովեաց զնոսա, յարեւելից և յարեւմտից, 'ի հիւսիսոյ և 'ի ծովէ :

Մոլորեցան նոքա յանապատի յանջրդի ճանապարհի, քաղաք բնակութեան ոչ գտին :

Քաղցեան և ծարաւեցան, և անձինք նոցա 'ի նոսին նուաղեցան :

Լղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւրեանց, 'ի վշտաց նոցա փրկեաց զնս :

Լռաջնորդեաց նոցա 'ի ճանապարհ ուղիղ, զի երթիցեն 'ի քաղաք բնակութեան իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տեառն ողորմութեց նորա, սքանչելեաց նր որդիք մարդկան :

Օ ի յադեցոյց զանձինս քաղցեալս , և
զանձինս կարօտեալս լի արար բարու թիւ :
Ոյք նստէին 'ի խաւարի և 'ի ստուերս
մահու , կասեալ էին յաղքատու թեան
որպէս յերկաթս :

Օ ի դառնացուցին զբանն անի , և զխոր-
հուրդս բարձրելոյն բարկացուցին :

Խոնարհ եղէն 'ի ցաւոց սիրտք նոցա .
տկարացան , և ոչ ոք էր որ օգնէր նոցա :

Աղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան
իւրեանց . 'ի վշտաց նոցա եհան զնոսա :

Փրկեաց զնոսա 'ի խաւարէ և 'ի ստուե-
րաց մահու , և խզեաց զկասկանս նոցա :

Խոստովան եղիցին տեառն ողորմութեց
նորա , սքանչելեաց նր որդիք մարդկան :

Օ ի փշրեաց զգրունս պղնձիս , և ըզ-
նիգս երկաթիս խորտակեաց :

() զնեաց նոցա 'ի ճանապարհի անօրէ-
նութեան իւրեանց . զի վասն մեղաց
իւրեանց խոնարհ եղէն յոյժ :

Յամենայն կերակրոց գարշէին սիրտք
նր . մերձեցան մինչև 'ի դրունս մահու :

Աղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան
իւրեանց , 'ի վշտաց նոցա ապրեցոյց
զնոսա :

Առաքեաց զբան իւր և բժշկեաց զնոսա ,
և փրկեաց զնր յասպականուէ իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տն ողորմուէցնորա,
սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Մատուցեն նմա պատարագ օրհնութե,
և պատմեսցեն զգործսնքննծութ :

Ոյք իջանէին 'ի ծով նաւովք, և առնէին
զգործս 'ի ջուրս բազումս :

Նոքա տեսին զգործս տեառն և զսքանչելիս
նորա 'ի խորս անդնդոց :

Ըսաց՝ և յարեաւ հողմ և մրրիկ, և
բարձրացան ալիք նորա :

Ելանէին յերկինս և իջանէին յանդունդս .
և անձինքնոցա յանձինս իւրեանց
մաշեցան :

Խռովեցան սասանեցան որպէս արբեալք,
և ամենայն իմաստութիւն նոցա
ընկլաւ :

Ըղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւրեանց .
'ի վշտացնոցա կեցոյց զնոսա :

Վարձոյց զմրրիկն յօդ՝ և դադարեցին
ալիք նորա . ուրախ եղեն զի դադարեցին .
և առաջնորդեաց նոցա 'ի նաւահանդիստ
կամաց իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տն ողորմուէցնորա,
սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Բարձր արասցեն զնա 'ի ժողովս ժողովրդոց,
և յաթոսս ծերոց օրհնեսցեն զնա :

- Օ ի դարձոյց զգետս 'ի ցամաք, և ըզ-
գնացս ջուրց յերկիր ծարաւուտ :
- Ըրար զերկիրն պտղաբեր՝ յաղտաղ-
տուկս վասն չարութե բնակչաց նոցա :
- Ըրար զանապատն 'ի ճահիճս ջուրց,
և զերկիրն ծարաւուտ 'ի գնացս ջուրց :
- Բնակեցոյց 'ի նմա քաղցեալս . և շինե-
ցին քաղաք բնակութեան իւրեանց :
- Վարեցին արտս և տնկեցին այգիս, և
արարին պտուղ արմտեաց իւրեանց :
- () Բհնեաց զնոսա՝ և բազմացան յոյժ .
և անասունք նոցա ոչ նուազեցան :
- Նուազեցան նոքա և չարչարեցան 'ի
նեղութենէ չարեաց և 'ի վշտաց :
- Եկն անարգութիւն 'ի վերայ իշխանաց
նոցա . մոլորեցոյց զնոսա յանապատի և
ոչ 'ի ճանապարհի :
- () Գնեաց տնանկին յաղքատութեան .
առաջնորդեաց որպէս խաշին ազգի
նոցա :
- Տեսցեն ուղիղք և ուրախ եղիցին . և
ամենայն անօրէն խցցէ զբերան իւր :
- Ո՛վ է իմաստուն՝ որ պահեսցէ զայս,
և 'ի միտ առցէ զողորմութիւնս տեառն :
- Տունք խբ :

ՍԱՆՄՈՍ ՃԷ

() Երկնո-լի-ան սաղմոսաց 'ի դաս-իւն :

Պատրաստ է սիրտ իմ ւնձ , պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս ասել քեզ փառօք իմովք :

Օղբ իք փառք իմ , զարթ իք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ , և ես զարթ եայց առաւօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս տէր , և սաղմոս ասացից քեզ յազինս :

Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւն քո , մինչև յամպս ճշմարտութիւն քո : Բարձրեալ ես դու յերկինս ւնձ . և յամենայն երկրի են փառք քո :

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո . կեցո աջով քոյ և լուր մեզ :

Ըստուած խօսեցաւ 'ի սրբութենէ իւր մէ , բարձր եղէց՝ բաժանեցայց զսիւքէմ , և զհովիտսն յարկաց չափեցից :

Իմ է գաղաադ և իմ է մանասէ . եփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

Յուդայ թագաւոր իմ . մովաբ աւազանս յուսոյ իմոյ :

Յեզովմէ ուղղեցից զգնացս իմ . և ինձ այլազգիք հնազանդ եղէն :

Ո՞տարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր , կամ

ո՞ առաջնորդեցէ ինձ մինչև յեզովմէ :
Թէ ոչ դու անձ, որ մերժեցեր զմեզ .
և ոչ ելեր անձ ընդ զօրս մեր :

Տուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութեան ,
զի սուտ է փրկութիւն մարդոյ :

Ըստուծով արասցուք զօրութիւն . և
նա յամօթ արացէ զթշնամիս մեր :
Տունք ժդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԸ

Ի հապարած . սաղմոս 'ի
դաւիթ :

Ըստուած օրհնութեան իմոյ մի լուեր ,
զի բերան մեղաւորի՝ բերան նենգաւորի
բացաւ 'ի վերայ իմ :

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւորաւ ,
և բանիւ ատելութեամբ սլաշարեցին
զիս :

Մարտեան ընդ իս 'ի տարապարտուց .
փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս , այլ
ես յաղօթս կայի :

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ
բարւոյ , ատելութիւն փոխանակ սիրոյ
իմոյ :

Կացո 'ի վերայ նորա մեղաւոր . սատա-
նայ կացցէ ընդ աջմէ նորա :

Ի դատաստանէ իւրմէ ելցէ դատա-

այարտեալ, և աղօթք նորա 'ի մեզս
դարձցին :

Եղիցին աւուրք նորա նուազ, և զայցե-
լուծիւն նորա՝ զայն այլ տարցի :

Եղիցին որդիք նորա որք, և կին նորա
այրի . սահեացին փոփոխեացին . որդիք
նորա մուրողք եղիցին, և ելցեն 'ի բնա-
կուծենէ իւրեանց :

Քննեացէ փոխատու զամենայն ինչս նո-
րա . յաիշտակեացեն օտարք զվաստակս
նորա :

Մի գտցի օգնական նմա, և մի ոք ո-
ղորմեացի 'ի վերայ որքոց նորա :

Եղիցին որդիք նորա 'ի սատակումն, և
յազգէ ջնջեացի անուն նորա :

Յիշեացին մեզք հօր նորա առաջի տն .
և մեզք մօր նորա մի ջնջեացին, և եղի-
ցին առաջի տեառն յամենայն ժամ :

Սատակեացի յերկրէ յիշատակ նորա,
փոխանակ զի ոչ յիշեաց աննել զողոր-
մուծիւն :

Հալածեաց զայր աղքատ և զտնանկ .
սպանանել զայն, որ խոնարհ է սրախ :

Սիրեաց զանէծս՝ և ելցէ նմա . ոչ կա-
մեցաւ զօրհնուծիւն, հեռի եղիցի 'ի
նմանէ :

Օգեցաւ զանէծս օրսէս հանդերձ .

մտցէ որպէս ջուր 'ի փոր նորա, որպէս
ձէթ ընդ ոսկերս նորա :

Եղիցի նմա որպէս հանդերձ՝ զի ագա-
նի, որպէս գօտի՝ որ ածի հանապազ
ընդ մէջ :

Լ^սյս գործ է այնոցիկ, որ չարախօս կայ-
ին զիննէն առ տէր, և ոյք խօսէին չար
զանձնէ իմմէ :

Լ^սյլ դու տէր տէր՝ արա ընդ իս ըստ ա-
նուան քում, զի քաղցր է ողորմութի քո . և
փրկեա զիս, զի աղքատ և տնանկ եմ ես :
Սիրտ իմ խռովեցաւ 'ի փորի իմում . և
ես որպէս ստուեր 'ի խուսափել իմում
պակասեցայ, և թօթափեցայ որպէս
մարախ :

Չունկք իմ տկարացան 'ի պահոց, և
մարմին իմ այլագունեաց յիւղոյ :

Եղէ ես նախատ նոցա . տեսին զիս՝ և
չարժեցին զզլուխս իւրեանց :

() գնեա ինձ տէր անձ իմ, և փրկեա զիս
ըստ ողորմութեան քում :

Չանխցեն զի ձեռն քո այս է, և դու
տէր արարեր զայս :

Նոքա անիծանիցեն, և դու օրհնեսցես .
ոյք յարուցեալ են 'ի վերայ իմ՝ ամօթ
կրեցեն . այլ ծառայ քո ուրախ եղիցի
'ի քեզ :

Օ գեցցին զամօթ՝ որ չարախօս կային
զանձնէ իմմէ . և արկցեն որպէս կրկնոց
զամօթ իւրեանց զիւրեամբք :

Լ յլ ես խոստովան եղէց առ տէր յոյժ
բերանով իմով . 'ի մէջ բազմաց օրհնե-
ցից զքեզ :

Օ ի եկաց նա ընդ աջմէ տնանկին ,
փրկել զիս յայնցանէ՝ ոյք հալածեն զան-
ձրն իմ :

Տունք ի՞նչ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԹ

Ի հապարած . սաղմոս 'ի դաւիթ :

Լ սաց տէր ցտէր իմ , նիստ ընդ աջմէ
իմմէ , մինչև եղից զթշնամիս քո պա-
տուանդան ոտից քոց :

Պ աւազան զօրութե առաքեսցէ քեզ
տէր 'ի սիրովնէ , և տիրեսցես դու 'ի մէջ
թշնամեաց քոց :

Ընդ քեզ է ինձ սկիզբն աւուրց զօրու-
թեան . 'ի վայելչութի սրբոց քոց յար-
գանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ
զքեզ :

Երգուաւ տէր և ոչ ևս զղջացի , թէ
դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կար-
գին մեքիսեդեկի , և տէր ընդ աջմէ
քումմէ :

Խորտակեցէ յաւուր բարիութեան
զթագաւորս . դատի զհեթանոսս , և
բազում առնէ զհարուածս , և խորտա-
կեցէ զգլուխս բազմաց յերկրի :

Օրդես 'ի ճանապարհի արբուսցէ .
վսայսորիկ և բարձր արասցէ զգլուխս :

Տունք ՚: Գորղայս խԵ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺ

ԼԵԼ-ԻՊ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլորով
սրտիւ իմով , 'ի խորհուրդս ուղղոց 'ի
ժողովուրդս մեծ են գործք տեառն , և
քննեալ են յամենայնի կամք նորա :

Խոստովանութիւն և վայելչութիւն են
գործք նորա . արդարութիւն նորա մնայ
յաւիտեանս յաւիտենից :

Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց ուղ-
ղոց . ողորմած գթած է տէր , կերակուր
տայ երկիւղածաց իւրոց :

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր . զզօ-
րութիւն գործոց իւրոց պատուիրեաց
ժողովրդեան իւրում :

Տալ նոցա ժառանգութիւն հեթանո-
սաց . և գործք ձեռաց նորա արդարու-
թիւն և իրաւունք են :

Հաւատարիմ են յամենայնի պատուի-

րանք նորա . հաստատեալ են յաւի-
տեանս յաւիտենից . արարեալ են ճրշ-
մարտութեամբ և ուղղութեամբ :

Փրկուի առաքեաց տէր ժողովրդեան իւ-
րում . պատուիրեաց յաւիտենից զուխտ
իւր . սուրբ և ահեղ է անուն նորա :

Սկիզբն զգօնութեան երկիւղ տեառն .
իմաստութիւն բարի ամենեցուն՝ որ առ-
նեն զնա . և օրհնութիւն նորա մնայ
յաւիտեանս յաւիտենից :

Տունք Է :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԱ

Լեւուիա . 'ի վերայ ապաշխարութեան ան-
գեաց և զապարհաց :

Երանեալ է այր՝ որ երկնչի 'ի տեառնէ,
զպատուիրանս նորա նա կամի յոյժ :

Հզօր եղիցի յերկրի զաւակ նորա . և
աղգ ուղղոց օրհնեսցի :

Փառք և մեծութիւն են 'ի տան նորա .
արդարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս
յաւիտենից :

Սագեաց 'ի խաւարի լոյս ուղղոց . ողոր-
մած գթած և արդար է տէր :

Քաղցր այր ողորմի և տայ փոխ . յօրինէ
զբան իւր 'ի դատաստանի , զի յաւի-
տեան նա մի սասանեսցի :

Յիշատակ յաւիտենից եղիցի արդարն ,
ի համբաւէ չարէ նա մի երկիցէ :

Պատրաստ է սիրտնորա յուսալ առ անձ :
Հաստատեալ է սիրտ նորա . և նա մի
երկիցէ մինչև տեսցէ 'ի թշնամիս իւր :
Սփռեաց և ետ աղքատաց . արդարու
թիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտե-
նից , և եղջիւր նորա բարձր եղիցի փա-
ռօք :

Սեղաւորն տեսցէ և բարկասցի . զա-
տամունս իւր կրճտեսցէ և հալէսցի . և
ցանկու թիւն մեղաւորաց կորիցէ :
Տունք Ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԲ

Լէւիտ :

() Երհնեցէք մանկունք զտէր , և օրհ-
նեցէք զանուն տեառն :

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յայսմ
հետէ մինչև յաւիտեան :

Յարևելից մինչև 'ի մուտս արևու օրհ-
նեալ է անուն տեառն :

Բարձր է 'ի վերայ ամենայն ազգաց տէր ,
և յերկինս են փառք նորա :

Ո՛վ է որպէս տէր անձ մեր 'ի բարձունս
բնակեալ , և զխոնարհս տեսանէ յեր-
կինս և յերկրի :

Մի մեզ տէր՝ մի մեզ, այլ անուան քում
տուր զփառս վասն ողորմու թեան և ճշ-
մարտութեան քոյ :

Մի երբէք ասասցեն՝ ի հեթանոսս, թէ
ուր է ան նոցա :

Նստուած մեր յերկինս և յերկրի, զա-
մենայն զոր ինչ կամեցաւ՝ և արար :

Սուսք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ են,
ձեռագործ են որդւոց մարդկան :

Բերան ունին, և ոչ խօսին . աչս ունին,
և ոչ տեսանեն :

Վիանջս ունին, և ոչ լսեն . ունչս ունին,
և ոչ հոտոտին :

Չենս ունին, և ոչ շօշափեն . ոտս ու-
նին, և ոչ գնան . և ոչ գոյ բարբառ ի
կոկորդս նոցա :

Մման նոցա եղիցին՝ ոյք արարին զնոսա,
ամենեքեան որ յուսացեալ են ի ասա :

Տուն խորայելի յուսացաւ ի տէր . օգ-
նական ընդունելի է նոցա :

Տուն ահարոնի յուսացաւ ի տէր . օգ-
նական ընկերելի է նոցա :

Երկիւզածք տեառն յուսացան ի տէր .
օգնական և փրկիչ է նոցա :

Յիշեաց զմեզ տէր և օրհնեաց զմեզ .
օրհնեաց տէր զտունն խորայելի . օրհ-
նեաց տէր զտունն ահարոնի :

() Թ՛հնեաց տէր զերկիր զաճս իւր , ըզ-
փոքրիունս և զմեծամեծս :

() Յաւելցէ 'ի ձեզ տէր , 'ի ձեզ և յորդիս
ձեր :

() Թ՛հնեալ էք դուք 'ի տեառնէ , որ ա-
րար զերկիրնս և զերկիր :

Երկիրնք երկնից տեառն են . և զերկիրս
ետ որդւոց մարդկան :

Ոչ թէ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ , և
ոչ ամենեքեան՝ որ իջանեն 'ի դժոխս :

Եւ յլ կենդանիքս օրհնեսցուք զտէր յայ-
սրմ՝ հետէ մինչև յաւիտեան :

Տունք իշ : Գորդայս ծք :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԺԻ

Եւելուիս :

Սիրեցի զի լուիցէ տէր զձայն աղօ-
թից իմոց . խոնարհեցոյց զունկն իւր
առ իս , և ես յաւուրս իմ կարդացի առ-
նա :

Շրջեցան զինև երկունք մեհօւ , և
վիշտք դժոխոց գտին զիս :

Օնեղութիւն և զանձկութիւն գտի ,
և զանուն տեառն կարդացի :

Մտէր՝ փրկեա զանձն իմ . ողորմած ան-
մեր ողորմի և պահէ զտղայս տէր :

Ես խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց զիս :

դարձ անձն իմ 'ի հանդիստ քո, զի տէր
օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ, զայս
իմ յարսասուաց, և զոտս իմ 'ի գայ-
թակղութենէ, հաճոյ եղէց առաջի
տեառն յերկրին կենդանեաց :

Տունք է :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԵ

ԼԷԼԻԻԻ :

Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և ես
խոնարհ եղէ յոյժ :

Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ ա-
մենայն մարդ սուտ է :

Օ ինչ տաց տրիտուր տեառն ընդ ա-
մենայնի զոր և ետ ինձ :

Բաժակ փրկութեան ընկալայց, և զա-
նուն տեառն կարդացից :

Օ աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ա-
մենայն ժողովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբ-
բոց իւրոց . ո՞ տէր, ես ծառայ քո եմ,
ծառայ և որդի աղախնոյ քո :

Հատեր զկապանս իմ . քեզ մատուցից
պատարագ օրհնութեան, և զանուն
տեառն կարդացից :

Օ աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամե-

նայն ժողովրդեան նորա, 'ի գաւիթս
տան տեառն, և 'ի մէջ քո երուսաղէմ:
Տունք Է:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԶ

ԼԷԼԻԻԽ:

() Ըհնեցէք զտէր ամենայն ազինք .
գովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք:
Օջրասցի ողորմութիւն նորա 'ի վերայ
մեր. ճշմարտութիւն տեառն մնասցէ
յաւիտեան:

Տունք Է:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԷ

ԼԷԼԻԻԽ:

Խոստովան եղերուք տն զի բարի է,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Լսասցէ տուն իսրայէլի զի բարի է, զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Լսասցէ տուն ահարոնի՝ զի յաւիտեան
է ողորմութիւն նորա:

Լսասցեն երկիւղածք տն զի բարի է,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ինեղութեան կարգացի առ տէր, և
լուաւ ինձ յանդորր:

Տէր է իմ օգնական, և ես ոչ երկեայց,
զի՛ արասցէ ինձ մարդ:

Տէր է իմ օգնական, և ես տեսից 'ի
թշնամիս իմ :

Բարի է յուսալ 'ի տէր՝ քան յուսալ
'ի մարդիկ . բարի է յուսալ 'ի տէր՝ քան
յուսալ յիշխանս :

Լմենայն ազինք շրջեցան զինև, և ա-
նուամբ տեառն յաղթեցի նոցա :

Շրջելով շրջեցան զինև, պաշարեցին
զիս 'ի միասին . և անուամբ տեառն
վանեցի զնոսա :

Շուրջ եղեն զինև որպէս մեղուք, վա-
ռեցան բորբոքեցան ոնի փուշք 'ի հուր .
և անուամբ տեառն մերժեցի զնոսա :

Ի մերժելն դրդուեցայ, և եղէ մերձ 'ի
գլորել . և տէր ընկալաւ զիս :

Օ օրու թիւն իմ և օգնութի իմ տէր,
և եղև ինձ 'ի փրկութիւն :

Չայն ցնծութեան փրկութեան 'ի յար-
կըս արդարոց :

Լջ տն արար զօրութի, աջ տն բարձր
արար զիս, և աջ տն արար զօրութիւն :

Ոչ մեռայց, այլ կեցից և պատմեցից
զգործս տեառն :

Խրատելով խրատեաց զիս տէր, և 'ի
մահ ոչ մատնեաց :

Բացէք ինձ զգրունս արդարութեան,
զի մաից ընդ այն, և խոստովան եղէց տնս

Լ₂յս դուռն տեառն է, և արդարք մտա-
նէն ընդ սա :

Խոստովան եղէց քեզ տէր, զի լուար
ինձ, և եղեր ինձ 'ի փրկութիւն :

Սէմն զոր անարգեցին շինողքն, նա
եղև գլուխ անկեան :

Ի տեառնէ եղև այս, և է սքանչելի ա-
ռաջի աչաց մերոց :

Լ₂յս օր է զոր արար տէր. եկայք ցըն-
ծասցուք և ուրախ եղիցուք 'ի սմա :

Ո՛ տէր փրկեա, ո՛ տէր առաջնորդեա .
օրհնեալ որ գալոցդ ես յանուն տեառն,

և օրհնեցաք զքեզ 'ի տանէ տեառն :

Տէր անձ մեր երևեցաւ մեզ. արարէք
տօնս ուրախութեան կանխաւ մինչև
յանկիւնս սեղանոյ :

Լ₂ստուած իմ ես դու՝ խոստովան եղէց
քեզ. անձ իմ ես դու՝ և բարձր արարից

զքեզ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ զի լուար
ինձ, և եղեր ինձ 'ի փրկութիւն :

Խոստովան եղերուք ան զի բարի է, զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա .
Տունք ի՞նչ : Գորղայս խոյ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԸ

ԼԱԷԼԻ-ԻՄ :

Երանեալ են անբիծք 'ի ճանապարհի ,
և ոյք գնան յօրէնս տեառն :

Երանի ոյք քննեն զվկայութի նր , բողո-
րով սրտիւ իւրեանց խնդրեցեն զնա :

Ոչ թէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն ,
'ի ճանապարհս նորա գնասցեն :

Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո
'ի պահել ինձ յոյժ :

Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճանա-
պարհք իմ 'ի պահել ինձ զարդարու-
թիւնս քո :

Յայնժամ ես ոչ ամաչէի 'ի զգուշանալ
ինձ 'ի պատուիրանս քո :

Խոստովանեղէ ցբեզ տէր յուղղութիւն
սրտի իմոյ , որպէս ուսայց զիրաւունս ար-
դարութեան քո :

Օ իրաւունս քո պահեցի , մի թողուր
զիս մինչ իսպառ :

Ի՞նչ ուղղեցէ երիտասարդ զճանապար-
հս իւր , այլ 'ի պահել զքանս քո :

Բողորով սրտիւ իմով խնդրեցի զբեզ .
մի մերժեր զիս 'ի պատուիրանաց քոց :

Ի սրտի իմում թաղուցի զքանս քո , որ-
պէս զի մի մեղայց բեզ :

() ԸՐՏՆԵԱԼ ԵՍ ԴՈՒ ԽԵՐ , ՈՒՍՈ ԽԻՆՃ ՂԱՐ-
ԴԱՐՈՒԹԻՒՆՍ ՔՈ :

Շ ՐԹԱՄՔՔ ԽՈՒԼՔ ԱԿԱՏՄԵՂԻԿ ՂԱՄԵ-
ՆԱՅԻՆ ԽՐԱՆՈՒՆՍ ՔԵՐԱՆՈՅ ՔՈ :

Ի ՃԱՆԱՍԱՐՀՏ ՎԼԿԱՅՈՒԹԵՂ ՔՈԿ ՂՈՒԱՐ-
ՃԱԿԱՅ , ՈՐԱԿԵՍ յԻՄՄ 'Ի ՎԵԾՈՒԹԵԱՆ :

Ի ԱԿԱՏՈՒԽՐԱՆՍ ՔՈ ՀՈԳԱԿԱՅ , Ե ՂԳՈՒ-
ՀԱԿԱՅ 'Ի ՃԱՆԱՍԱՐՀՏ ՔՈ :

Օ ԽՐԱՆՈՒՆՍ ՔՈ ԽՍՈՒԵԿԱՅ , Ե ՈՂ ՄՈՌԱ-
ԿԱՅ ՂԸԱՆՍ ՔՈ :

ՀԱՏՈ ԾԱՌԱՅԻ ՔՈՒՄ , ՂԻ ԿԵՂԻԿ Ե ԱԿ-
ՀԵՂԻԿ ՂԸԱՆՍ ՔՈ :

Օ ԱՐԹՈ ՂԱՀՍ ԽՄ , Ե ՆԱՅԵԿԱՅԿ 'Ի ՍՔԱՆ-
ՀԵԼԻՍ ՕՐԻՆԱԿ ՔՈԿ :

Պ ԱՆԴՈՒ ԽԱՏԵՄ ԵՍ յԵՐԿՐԻ , ՄԻ ԹԱԳՈՒ-
ԿԱՆԵՐ յԻՆԷՆ ՂԱԿԱՏՈՒԽՐԱՆՍ ՔՈ :

ՓԱՓԱԳԵԱԿ ԱՆՃՆ ԽՄ 'Ի ԳԱՆԿԱԼ ԽԻՆՃ
ԽՐԱՆՈՒՆՍ ՔՈ յԱՄԵՆԱՅԻՆ ԺԱՄ :

ՍԱՍՏԵԿԵՐ ԱՄՔԱՐՏՈՒԼԱՆԻԿ , ԱՆԻԾԵԱԼ
ՈՂՔ ԽՈՒՍՐԵԿԱՆ 'Ի ԱԿԱՏՈՒԽՐԱՆԱԿ

ՔՈԿ :

Ի ՔԱԿ ԱՐԱ յԻՆԷՆ ՂՆԱԽԱՏԻՆՍ Ե ՂԱՐ-
ՀԱՄԱՐՀԱՆՍ , ՂԻ ՂՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆՍ ՔՈ
ԽՆԴՐԵԿԻ :

Վ ԱՆՂԻ ՆԱՏԱՆ ԽՂԽԱՆՔ Ե ՀԱՐԱԽՍ-
ՍԵԽՆ ՂԻՆԷՆ . ԱՅԼ ԾԱՌԱՅ ՔՈ ԽՍՐՏԵՐ

ԽՐԱՆՈՒՆՍ ՔՈ :

Օ ի վկայու թիւնք քո խօսք իմ էին , և
խորհուրդք իմ արդարու թիւն քո :

Մերձեցաւ անձն իմ 'ի հող , տէր կեցո
ղիս ըստ բանի քում :

Օ ճանապարհս իմ պատմեցի քեզ և
լուար ինձ , ուստ ինձ զարդարու թիւս քո :

Ի ճանապարհս արդարու թեանց քոց
իմաստուն արա զիս , և քննեցից զսքան
չելիս քո :

Տքնեցաւ անձն իմ առ 'ի ձանձրանալ .
հաստատեա զիս 'ի բանս քո :

Օ ճանապարհս մեղաց 'ի բաց արա
յինէն , և յօրէնս քո ոլորմեա ինձ :

Օ ճանապարհս ճշմարտու թէ քո ընտ
րեցի , և զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ :

Մերձեցայ ես 'ի վկայու թիւնս քո , տէր
մի յամօթ առներ զիս :

Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց
ընթացայ , զի անդորր արարեր սրտի
իմոյ :

() րէնսգէտ արա զիս տէր 'ի ճանապար
հքս իրաւանց քոց , և խնդրեցից զնա
յամենայն ժամ :

Իմաստուն արա զիս , և քննեցից զօրէնս
քո , և պահեցից զնա բոլորով սրտիւ
իմով :

Մաքնորդեա ինձ 'ի շաւիղս պատուի .

բանաց քոց, զի ընդ նոսա հաճեցայ :
Խոնարհեցո զսիրտ իմ 'ի վկայութիւնս
քո, և մի յագահութիւն :

Գարձո զաչս իմ, զի մի տեսից զնան-
րութիւն . 'ի ճանապարհս քո կեցո զիս :
Հաստատեա ծառայի քում զբան քո
յերկիւղ քո :

Հան յինէն զնախատինս, զոր և կար-
ծեցի . զի դատաստանք քո քաղցր են :
Ընա ցանկացայ պատուիրանաց քոց .
յարդարութեան քում կեցո զիս :

Եկեսցէ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո
տէր, և փրկութիւն քո ըստ բանի քում :
Տաց սլատասխանի ոյք նախատեն զիս
բանիք . զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :
Մի 'ի բացէ առներ 'ի բերանոյ իմմէ
զբան ճշմարտութեան մինչև յոյժ, զի
յիրաւունս քո յուսացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յիմ ժամ, յաւի-
տեան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Գնայի ես յանդորրու, զի զպատուի-
րանս քո ինդրեցի :

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թա-
գաւորաց, և ոչ ամաչէի :

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո, զոր սի-
րեցի :

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս

քո զոր սիրեցի, և խորհէի յարդարու-
թեան քում:

Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր և յու-
սացուցեր զիս:

Սա մխիթարեսցէ զիս 'ի խոնարհու-
թեան իմում, զի բան քո կեցոյց զիս:

Ըմբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ-
այլ յորինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ:

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից տէր,
և մխիթարեցայ:

Տրամու թիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց,
և ոյք թողին զօրէնս քո:

Գուլէլի են ինձ իրաւունք քո 'ի տեղւոջ
պանդխտութեան իմոյ:

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր, և
պահեցի զօրէնս քո:

Սա եղև ինձ ճանապարհ 'ի կեանս, զի
զարդարութիւնս քո խնդրեցի:

Տունք ծի:

Բաժին իմ ես դու տէր, ասացի պա-
հէլ ինձ զօրէնս քո:

Ըղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ ի-
մով, ողորմեա ինձ ըստ բանի քում:

Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ, և զար-
ձուցի զոտս իմ 'ի վկայութիւնս քո:

Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ, զի պահեցի զպատուիրանս քո:

Տոռունք մեղաց պատեցան զինև. այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:

Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան լինել առ քեզ վասն իրաւանց և արդարութեան քո:

Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղածաց քոց, որոց պահեալ է զպատուիրանս քո:

Ողորմութեամբ տեառն լի եղև երկիր. զարդարութիւնս քո ուսո ինձ:

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում տէր ըստ բանի քում:

Քաղցրութիւն, զխրատ և զգիտութիւն ուսո ինձ, զի ՚ի պատուիրանս քո ես հաւատացի:

Սինչև խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ. վ՛ս այսորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ:

Քաղցր ես դու տէր, և քաղցրութեամբ քով ուսո ինձ զարդարութիւնս քո:

Քաղմացան յիս անիրաւութիւնք ամբարտաւանից. այլ ես բոլորով սրտիւ իմով քննեցի զպատուիրանս քո:

Սածեաւ որպէս կաթն սիրտք նոցա. այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ:

Քարի է ինձ զի խոնարհ արարեր զիս, որպէս ուսայց զարդարութիւնս քո:

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո, քան
զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ :

Չեռք քո արարին և ստեղծին զիս .
իմաստուն արա զիս, և ուսայց զպա-
տուիրանս քո :

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս և ուրախ
եղիցին, զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Սանեայ տէր զի արդարութեամբ են
դատաստանք քո . յիրաւի խոնարհե-
ցուցեր զիս :

Եղիցի ողորմութիւն քո 'ի մխիթարել
զիս, ըստ բանի քում զծառայս քո :

Եկեսցեն յիս զթութիք քո՝ և կեցից,
զի օրէնք քո խօսք իմ էին :

Ըմաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որ 'ի տա-
րապարտուց անիրաւեցան յիս . այլ ես
հոգացայ 'ի պատուիրանս քո :

Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո, և ոյք
ճանաչեն զվկայութիւնս քո :

Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարութեան
քում, զի մի ամաչեցից :

Կարօտացաւ անձն իմ 'ի փրկութիւնս
քո, զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Սպասեցին աչք իմ բանի քում . ասացի՝
էրբ մխիթարեսցէ զիս :

Եղէ ես որպէս տիկ 'ի պարզի, զի զար-
դարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

Քանի ինչ են աւուրք ծառայի քո . երբ
արասցես ինձ իրաւունս 'ի հալածչաց
իմոց :

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուրդս ,
այլ ոչ որպէս զօրէնս քո :

Ըմենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ
են . 'ի նանիր հալածեցին զիս , օգնեա
ինձ :

Փոքր մի ևս և կորուսանէին զիս յերկ
րի . այլ ես ոչ թողի զպատուիրանս քո :

Ըստ ողորմութեան քում կեցո զիս , և
պահեցից զվկայութիւնս բերանոյ քո :

Յաւիտեան տէր բան քո կայ յերկինս ,
ազգէ մինչև յազգէ ճշմարտութիւն քո :

Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ :
Հրամանի քում մնայ տիւ , զի ամենայն

ծառայ քո է :

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին , կան
խաւ ևս արդեօք կորուսեալ էի 'ի խո

նարհութեան իմում :

Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարու
թիւնս քո , զի նոքօք կեցուցեր զիս :

Քո եմ ես և կեցո զիս , զի զարդարու
թիւնս քո խնդրեցի :

Ինձ սպասեցին մեղաւորք 'ի կորուսա
նել , զի զվկայութիւնս քո ես 'ի միտ սուի :

Յամենայն կատարածի տեսի զվախ

Ճանն . յոյժ անդորր էին ինձ պատուի-
րանք քո :

Որպէս սիրեցի զօրէնս քո , զօրհանա-
պաղ խօսք իմ էին :

Քան զթշնամիս իմ իմաստունն արա-
րեր զիս 'ի պատուիրանս քո , զի յաւի-
տեան իմ էին :

Քան զամ ուսուցիչս իմ իմաստունն ե-
ղէ , զի վկայու թիք քո խօսք իմ էին :

Քան զծերս իմաստունն եղէ , զի զպա-
տուիրանս քո քննեցի :

Յամենայն ճանապարհաց չարաց ար-
գելի զոտս իմ , որպէս զի պահեցից ըզ-
բանս քո :

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ , զի
դու օրէնսդէտ արարեր զիս :

Որպէս զի քաղցր են 'ի քիմն իմ բանք
քո՝ քան զմեղր բերանոյ իմոյ :

Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ ատեցի
զամենայն ճանապարհս չարաց , զի դու
օրէնսդէտ արարեր զիս :

Ղրագ է բան քո ոտից իմոց , և լոյս
տայ շաւղաց իմոց .

Երդուայ և հաստատեցի , զի պահեցից
զամ իրաւունս արդարութեան քո :

Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ . տէր կեցո
զիս ըստ բանի քում :

Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեա տէր ,
և զիրաւունս քո ուսո ինձ :

Ընձն իմ 'ի ձեռս քո յամենայն ժամ ,
և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Եղին ինձ մեղաւորք որոգայթ . 'ի սլա-
տու իրանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ :

Սառանգեցի զվկայութիւնս քո յաւի-
տեան , զի ցնծութիւն է սրտի իմոյ :

Սոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զար-
դարութիւնս քո յաւիտեան վասն հա-
տուցման :

Օ անօրէնս ատեցի , և զօրէնս քո սիրե-
ցի :

() Գնահան և փրկիչ իմ ես դու , և ես 'ի
բանս քո յուսացայ :

Ի բաց եղերութ յինէն չարք , և քննե-
ցից զսլատու իրանս նոյ իմոյ :

() Գնեա ինձ ըստ բանի քում և կեցո
զիս , և մի յամօթ առներ զիս 'ի յուսոյ
իմմէ :

() Գնեա ինձ և ապրեցո զիս , և խորհե-
ցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ :

Ընարգեցեր զամենեւեան՝ որ ապրո-
տամք եղեն յարդարութեանց քոց .
զի անիրաւութեամք էին խորհուրդք
նոցա :

Յանցաւ որս համարեցայ զամենայն մե-

զաւորս երկրի . վասն այսորիկ սիրեցի
զպատուիրանս քո :

Բեռեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ ,
զի 'ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ :
Տունք կի :

Երարի իրաւունս և արդարութիւն .
մի մատներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց :
Ընկալ զծառայս քո 'ի բարի , զի մի
ամբարտաւանք զզուեսցեն զիս :

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում
տէր , և բանից արդարութեան քո :

Երա ընդ ծառայի քում տէր ըստ ողոր-
մութեան քում . զարդարութիւնս քո
ուսո ինձ :

Նառոյ քո եմ ես , իմաստուն արա զիս ,
և ծանեայց զվկայութիւնս քո :

Սամ է պաշտել զտէր . խափանեցին
զօրէնս քո :

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս
քո քան զամենայն ոսկի և զտպազիոն :

Ըմենայն պատուիրանք քո յաջողեցան
ինձ , զի ատեցի ես զճանապարհս չա-
րաց :

Սքանչելի են վկայութիւնք քո , վասն
այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ :

Յայտնու թիւն բանից քոց լուսաւոր և
իմաստուն առնէ զտղայս :

Օ քերան իմ բացի , և առի զհողի . 'ի
պատուիրանս քո փափաղեաց անձն
իմ :

Նայեա առ իս և ողորմեա ինձ ըստ
իրաւունս սիրողաց անուան քո :

Օ ճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ
բանի քում , և մի տիրեցեն ինձ ամե-
նայն մեղք :

Փրկեա զիս 'ի զրպարտութենէ մարդ-
կան , և պահեցից զպատուիրանս քո :

Երևեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո , և
ուսո ինձ զարդարութիւնս քո :

Ստակք ջուրց իջին յաչաց իմոց , զի ու
պահեցին զօրէնս քո :

Նրդար ես դու տէր , և ուղիղ են դա-
տաստանք քո :

Պատուիրեցեր զարդարութի մկայու-
թեանց քոց , և ճմարիտ են յոյժ :

Սաշեաց զիս նախանձ քո , զի մոռացան
զբանս քո թշնամիք իմ :

Ընտրեալ է բան քո յոյժ , և ծառայ քո
սիրեաց զսա :

Սանուկ եմ ես և արհամարհեալ , և
զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

Նրդարութիւն քո արդարութիւն յա-

- Է խտենից , և օրէնք քո ճշմարիտ են :
Սեղու թիւնք և վիշտք գտին զիս , և
պատուիրանք քո խօսք իմ էին :
Ղրդարու թէ են վկայու թիք քո յաւի-
տեան . իմաստուն արա և կեցո զիս :
Կարդացի առ քեզ բողբոլ սրտիւ իմով .
լուր ինձ տէր , զի զարդարու թիւնս քո
խնդրեցի :
Ղաղակեցի առ քեզ և փրկեա զիս , և
պահեցից զվկայու թիւնս քո :
Կանխեցի տարածամու՝ աղաղակեցի ,
և ես 'ի բանս քո յուսացայ :
Կանխեցին աչք իմ առաւօտու 'ի խօ-
սել ինձ զբանս քո :
Չայնի իմում լուր տէր ըստ ողորմու թե
քում . տէր յիրաւունս քո կեցո զիս :
Սերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօ-
րէնու թիւն , զի յօրինաց քոց հեռի ե-
ղեն :
Սերձ ես դու տէր , և ամենայն պա-
տուիրանք քո ճշմարիտ են :
Ի սկզբանէ ծանեայ 'ի վկայու թեց քոց ,
զի յաւիտեան հաստատեցեր զնոսա :
Տես զխոնարհու թիւն իմ և փրկեա զիս ,
զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :
Իատեա զգատաստանս իմ և փրկեա
զիս , և ըստ բանի քում կեցո զիս :

Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկութիւն , զի
զիրաւունս քո ոչ պահեցին :

Գթութիւնք քո բազում են տէր , և
ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս :

Բազում են որ հալածեն և նեղեն
զիս . 'ի վկայութեանց քոց ես ոչ խոտո-
րեցայ :

Հայէի յանագորոյնս և մաշէի , զի ըզ-
պատուիրանս քո ոչ պահեցին :

Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի . տէր՝
ողորմութեամբ քո կեցո զիս :

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն է .
յաւիտեան են ամենայն իրաւունք ար-
դարութեան քո :

Իշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր , և
'ի բանից քոց երկեալ սիրտ իմ :

Յնծացայ ես 'ի բանս քո որպէս այն՝
որ գտանէ աւար բազում :

Օ մեղս ատեցի և անարգեցի , և զօ-
րէնս քո սիրեցի :

Լօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ
վասն իրաւանց և արդարութեան քո :

Խսողաղութիւն բազում է այնոցիկ որ
սիրեն զօրէնս քո , և ոչ գոյ 'ի նոսա
գայթակղութիւն :

Սպասեցի փրկութեան քում տէր , և
զպատուիրանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայու թիւնս քո,
և սիրեաց զնոսա յոյժ :

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայու-
թիւնս քո, զի ամենայն ճանապարհք
իմ առաջի քո են :

Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի քո
տէր, ըստ բանի քում իմաստունն արա
զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր, և
բանիւ քով փրկեա զիս :

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս
քո, յորժամ ուսուցես ինձ զարդարու-
թիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամ
պատուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս,
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Յանկացայ փրկութեան քում տէր, և
օրէնք քո խօսք իմ էին :

Վեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ . և
իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ :

Մոլորեցայ ես սրպէս զոչխար կորու-
սեալ . խնդրեա զճառայս քո, զի զպա-
տուիրանս քո ես ոչ մոռացայ :

Տունք ծի :

Ամեննս Գորղայս է : Սաղմոս ԺԷ : Տունս ԵԷԸ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԱՅԵԱՅ
ՄԱՐԳԱՐԻ

Եսայեայ խբ :

(**Օ**)րհնեցէք զամծ յօրհնուի նոր, զի իշխանուի նորա՝ ի բարձունս փառաւորի :
Եւ անուն նորա փառաւորեալ է՝ ի ծագաց մինչև ի ծագս երկրի :

Ոյք իջանէին ի ծով նաւօք, կղզիք և ամենայն բնակիչք նոցա ընդ նոսա :

Ուրախ եղիցի անաստն և ամենայն բնակիչք իւր . ուրախ եղիցին բանակք և բակք կեդարու, և ուրախ եղիցին բնակիչք վիմին :

Ի գլխոց լերանց գոչեցեն, տացեն ըզփառս անյ . և զքաջութիւն նորա կղզիք պատմեցեն :

Տէր ամ զօրուէց դիմեալ գայ զարթուցանել զպատերազմ, յարուցանել զնախանձ, փող հարկանել և գոչել ի վերայ թշնամեաց իւրոց զօրութիւն բազմաւ :

Ուրախ եղիցին երկինք ի վերուստ, և ամսք ցօղեցեն զարդարութիւն :

Բոլիսեցէ երկիր զողորմութիւն և զարդարութիւն, առ հասարակ բոլիսեցէ :

ԱՂՕԹՒՔ ՅՈՎԸՆԱՆՈՒ
ՄԱՐԳԱՐԷՒՆ

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կարգացի . լուաւ անձ յանդնդոց դժոխոց ազազակի իմում :

Լուր տէր ձայնի իմում . զի ընկեցեր զիս 'ի խորս ծովու , և շրջանք գետոց պաշարեցին զիս :

Ըմենայն զբոսանք քո և ալիք քո անցին 'ի վերայ իմ . և ասացի , թէ մերժեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց :

Ըրդ իցէ՞ թէ յաւելից հայել 'ի տաճար սուրբ քո . զի հեղան զինև ջուրք մինչև յանձն իմ , և անդունդք անհնարինք պաշարեցին զիս :

Եմուտ գլուխ իմ ընդ փապարս լերանց . իջի ես 'ի խորս երկրի , և տեսի զնիգս նորա , զի էին որպէս աղիք յախտեսից . և ելցեն յապակա՛ւ ռթենէ կեանք իմ :

Ըք քեզ տէր անձ իմ 'ի նուազել անձին իմոյ կարգացի , և զքեզ տէր յիշեցի . և մտցեն աղօթք իմ 'ի տաճար սուրբ քո :

Օ ի ոյք պահէին զունայնութիւն և

զստուծիւն, յողորմութենէ իւրեանց
մերժեցան :

Այլ ես 'ի ձայն օրհնութեան խոստո-
ւման եղէց քեզ . մատուցից պատարագս
տեառն, և կատարեցից զուխտ իմ 'ի
փրկութեան :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Եկեսցեն աղօթք մեր 'ի տաճար սուրբ
քո . խոնարհեսցի ունկն քո 'ի խընդ-
րուածս մեր : Մարդասէր :

Օ քարոյն եւ պաղօլեա 'ի Վերջն Սինախան-
ձիր հանոնին գրեցեա 'ի 116 էրեան :

Մակեցին զձեռս իմ և զոտս իմ, և Թոււեցին
զամենայն ոսկերս իմ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԹ

() Ը հիմար-բի-հոյ Լ շարի ճանայ :

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կարգացի, և լուաւ ինձ տէր . փրկեաց զանձն իմ 'ի շրթանց նենգաւորաց և 'ի լեզուէ չարէ :

Օ ի տացի քեզ՝ կամ զինչ յաւելցի, լեզու նենգաւոր :

Որպէս նետք հզօրի, զի մխեալ են կայծակամբք կաղնուոյ :

Այ ինձ զի ընդ երկար եղև պանդրխտութիւն իմ . զի բնակեցայ ես 'ի վրանս կեդարու :

Բազում անգամ բնակեաց անձն իմ ընդ այնոսիկ, ոյք ատէին զողջոյն :

Ես էի խաղաղարար . յորժամ խօսէի, մարանչէին ընդ իս :

Տունք Կ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻ

() Ըհնո-Թի-ն* Լ՛շտիճանայ :

Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս , ուստի
եկեացէ ինձ օգնութիւն :

() Գնութիւն ինձ 'ի տեառնէ եկեացէ ,
որ արար զերկինս և զերկիր :

Մի տար 'ի սասանութիւն զօտն քո , և
մի ննջեացէ պահապան քո :

Որպէս ոչ ննջէ և ոչ 'ի քուն երթայ պա-
հապան իտրայէլի :

Տէր պահեացէ զքեզ , և տէր ընկալցի
աջով ձեռամբն իւրով :

Լ՛րեգակն 'ի տուէ քեզ մի մեղիցէ , և
մի լուսին 'ի գիշերի :

Տէր պահեացէ զքեզ յամենայն չարէ ,
պահեացէ տէր զանձն քո :

Տէր պահեացէ զմուտ և զել քո յայսմ
հետէ մինչև յաւիտեան :

Տունք Խ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԱ

() Ըհնո-Թի-ն* Լ՛շտիճանայ :

Ուրախ եղէ ես՝ ոյք ասէին ցիս , 'ի
տուն տեառն երթիցո՞ւք մեք :

Հասեալ կային ոտք մեր ան գրունս քո՝
երուսաղիմ :

Օ երուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք,
 և բնակուած իւն իւր շուրջ զնովաւ:
 Ընդ ելին ազգ ազգ ինն. վկայուի ի սրա-
 յէլի խոստովան լինել անուան տեառն:
 Ընդ արկեալ էր աթոռ դատաստանի,
 աթոռս արկեալ ՚ի տան դաւածի:
 Հարցէք զողջունէ, զերուսաղէմի, և
 զշինուած ենէ՝ ոյք սիրէք զնա:
 Եղիցի խաղաղութիւն ՚ի զօրութեան
 քում, և շինութիւն յաշտարակս յա-
 մուրս քո:

Սասն եղբարց և ընկերաց իմոց խօսե-
 ցայ զխաղաղութիւն. վասն քոյ և վասն
 տան տեառն իմ մերոյ խնդրեցաք զբա-
 րութիւն ՚ի քէն:

Տունք շ:

ՍԱՂԱՄՈՍ ԺԻԲ

() Ընդհուր-Լի-նի, Ընդհուր-Ճանայ:

Ընդ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ, որ
 բնակեալդ ես յերկինս:

Որպէս աչք ծառայի ՚ի ձեռն տեառն
 իւրոյ, որպէս աչք աղախնոյ ՚ի ձեռն
 տիկնաջ իւրոյ:

Ընդնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր իմ
 մեր, մինչև ողորմեսցիս ՚ի վերայ մեր:
 Ողորմեա մեզ տէր, ողորմեա մեզ, վի

բազում լցաք արհամարհանօք :

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախա-
աանօք , որ նախատէին զմեզ , և արհա-
մարհանօք ամբարտաւանից :

Տունք Է :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԳ

() Եհնո-ւի-նի Լ՛շաիճանայ :

Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ , ասասցէ
խորայել , եթէ ոչ տէր էր առ մեզ :

Ընդ յառնել մարդկան 'ի վերայ մեր ,
կենդանւոյն կամեցան կլանել զմեզ :

Ի բարկանալ սրտմտու թեամբ նոցա 'ի
վերայ մեր , ապա և ջուրք ուրեմն ըն-
կղմեցին զմեզ :

Ընդ ուղիս անցին անձինք մեր , անցին
անձինք մեր ընդ ուղիս անդադարս :

() Ըհնեալ է տէր , որ ոչ ետ զմեզ յորս
ատամանց նոցա :

Ընձինք մեր ապրեցան որպէս ճ՛նձղուկ
յորոգայթէ որսողաց :

Որոգայթք նոցա փշրեցան , և մեք ապ-
րեցաք :

() Գնու թիւն է մեզ յանուանէ տեառն ,
որ արար զերկինս և զերկիր :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԴ

() Ընդհանուր խորհրդանշան :

Ո յուսայ 'ի տէր , որպէս լեառն սիւմն
մի սասանեսցի յաւիտեան՝ որ բնակեալն
է յերուսաղէմ :

Երինք շուրջ են զնովաւ . տէր շուրջ
է զժողովրդեամբ իւրով յայսմ հետէ
մինչև յաւիտեան :

Ոչ թողու տէր զգաւազան մեղաւորաց
'ի վիճակս արդարոց . և արդարք մի
ձգեսցեն զձեռս իւրեանց յանօրէնու-
թիւն :

Բարի առնէ տէր բարեաց , և այնոցիկ՝
ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Իսկ զթիւրեալսն յաւիշտակութեամբ ,
տանի զնոսա տէր ընդ այնոսիկ ոյք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն . խաղաղութիւն
'ի վերայ իսրայէլի :
Տունք է : Գորղայս Խ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԵ

() Ընդհանուր խորհրդանշան :

Ի դարձուցանել տեառն զգերութիւն
սիւմնի . և եղաք մեք միսիթարեալք :
Յայնժամ լցան բերանք մեր խնդուք ,
և լեղուք մեր ցնծութեամբ :

Յայնժամ ասացեն՝ ի հեթանոսս, մեծ
արար տէր զառնել իւր ընդ նոսա . մեծ
արար տէր զառնել իւր ընդ մեզ . և մեք
եղաք բերկրեալք :

Գարձո տէր զգերու թիւնս մեր որպէս
զուղխս՝ ի հարաւոյ . ոյք վարէին արտա-
սուօք, ցնծու թեամբ հնձեացեն :

Երթալով երթային և լային, ոյք
բարձեալ տանէին զսերմանս իւ-
րեանց :

Գալով եկեացեն և ցնծացեն, ոյք ա-
ռեալ բերիցեն զորայս իւրեանց :
Տունք ՚ի :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԶ

() Բհնու-Թի-հ* Լ՛ շարիճանայ :

Եթէ ոչ տէր շինէ զտուն, ՚ի նանիր
վաստակին շինողք նորա :

Եթէ ոչ տէր պահէ զքաղաք, ընդու-
նայն տքնին պահապանք նորա :

Ի նանիր է ձեզ յառնել կանխաւ . արդ
արիք մինչև էք ննջեցեալ, ոյք ուտէք
զհաց ցաւոց :

Ի ժամանակի որպէս տացի քուն սիրե-
լեաց իւրոյ . ժառանգութիւն առն որ-
դեք են, որոյ վարձք իւր են, այն է
պտուղ որովայնի իւրոյ :

Որպէս նետք 'ի ձեռս հզօրի, այնպէս
են և որդիքն թօթափելոց :

Երանի որ ելից զցանկու թիւն իւր 'ի նո-
ցանէ . մի ամաչեացեն յորժամ խօսես-
ցին թշնամիք նոցա ընդ նոսա առ
դրանն :

Տունք զ :

ՍԱՂԻՐՈՍ ՃԻԷ

() Բհնո-Լի-ն + Լ շտի ճանայ :

Երանի ամենեցուն ոյք երկնչին 'ի
տեառնէ, և գնան 'ի ճանապարհս նորա :
Օ վաստակս ձեռաց քոց կերիցես . ե-
րանի է քեզ, և բարի եղիցի :

Աին քո որպէս այգի վայելուչ յանկիւնս
տան քո . որդիք քո որպէս նորատունկ
ձիթենւոյ շուրջ զսեղանով քո :

Լ յսպէս օրհնեսցի ամենայն մարդ, որ
երկնչի 'ի տեառնէ . օրհնեսցէ զքեզ
տէր 'ի սիովնէ :

Եւ տեսցես դու զբարութի յերուսա-
ղէմ զամենայն աւուրս կենաց քոց :

Տեսցես դու զորդիս որդւոց քոց . խա-
ղաղութիւն 'ի վերայ իսրայէլի :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԸ

() Բհնո-Էի-նր Լըփիճանայ :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի
մանկութենէ իմմէ , ասասցէ իսրայէլ :
Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի
մանկութենէ իմմէ , և ինձ ոչ յաղթե-
ցին :

Օ թիկունս իմ հարին մեղաւորք . ընդ
երկար արարին զանօրէնութիւնս իւ-
րեանց :

Տէր արդար է , և խորտակէ զուլն մե-
ղաւորաց :

Լմաչեսցեն և յետս դարձցին ամենե-
քեան՝ ոյք ատեն զսիովն :

Եղիցին նոքա որպէս խոտ տանեաց , որ
մինչև 'ի բուռն եկեալ՝ չորացաւ :

Աստի ոչ ելից զբուռն իւր հնձողն , և
ոչ զգիրկս իւր՝ որ զորայն ժողովէր :

Աչ ասացին ամենեքեան՝ ոյք անցանէին
առ նոքօք , թէ օրհնութիւն տեառն
ընդ ձեզ է , և օրհնեցաք զձեզ յանուա-
նէ տեառն :

Տունք թ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԹ

() Բհնո-Թի-նի Լ՛ շտիճանայ :

Ի խորոց կարգացի առ քեզ տէր , տէր
լուր ձայնի իմում :

Եղիցին ականջք քո 'ի լսել զձայն ա-
ղօթից իմոց :

Թէ զանօրէնութիւնս քննես տէր տէր ,
իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո . զի 'ի քէն է
քաւութիւն :

Ս ասն անուան քո համբերի տէր , համ-
բեր անձն իմ քանի քում . յուսացաւ
անձն իմ 'ի տէր :

Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ , 'ի
պահէ առաւօտու յուսացաւ իսրայէլ 'ի
տէր :

Ի տեառնէ է ողորմութիւն բազում . 'ի
նմանէ է փրկութի . և նա փրկեաց զիս-
րայէլ յամենայն նեղութեանց նորա :
Տունք ց :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼ

() Բհնո-Թի-նի Լ՛ շտիճանայ :

Տ էր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ , և ոչ
զբօսան աչք իմ :

Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծս , և ոչ ընդ
այնոսիկ որ սքանչելի եղեն քան զիս :

Բայց թէ խոնարհեցայ ես որպէս մանուկ սարտուցեալ 'ի ստենէ մօր իւրոյ, և դարձ նորա անդրէն 'ի նոյն:

ԲԼ թէ հպարտացուցի արդեօք զանձրն իմ, այսպէս եղիցի հատուցումն անձին իմոյ. յուսացաւ իօրայէլ 'ի տէր յայսրմ հետէ մինչև յաւիտեան:

Տունք 7: Գորդայս խ7:

ՍԱՂՄՈՍ ԺԼԱ

Երէ շոնոյ:

Յիշեա տէր զգաւիթ, և զամենայն հեղութիւն նորա:

Որպէս երգուաւ տեառն, և ուխտս եղայ յակովբայ:

Թէ ոչ մտից 'ի յարկս տան իմոյ, թէ ելից յանկողինս մահճաց իմոց:

Թէ տաց քուն աչաց իմոց, կամ նինջ արտեանաց իմոց, կամ հանգիստ իրանաց իմոց. մինչև գտից զտեղի յարկի տեառն այ յակովբայ:

Ընա լուաք զնմանէ յեփրաթայ, և գտաք զնա 'ի դաշտս մայրեաց:

Մտցուք 'ի յարկս նորա, երկիր պագցուք 'ի տեղ ոջ ուր կացեալ են օտք նր:

Ըրի տէր 'ի հանգիստ քո, դու և տապանակ կտակի սրբութեան քո:

Երիցունք քո զգեցցին զարդարու թիւն,
և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն :

Սասն դաւթի սիրելոյ քո, մի դար-
ձուցաներ զերեսս քո յօժելոյ քումմէ :

Երդուաւ տէր դաւթի ճշմարտութիւն,
և ոչ ստեաց նմա . 'ի պտղոյ որովայնէ
քումմէ նստուցից յաթոռ քո :

Թէ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս իմ,
և զվկայութիս իմ զոր ուսուցից նոցա :

Որդիք նոցա նստցին յաւիտեանս յաւի-
տենից յաթոռ քո :

Հաճեցաւ տէր ընդ սիրովն, և ընտրեաց
բնակել 'ի նմա . ասէ՛ այս է հանգիստ
իմ յաւիտեանս յաւիտենից, 'ի սմա
բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա :

Օ որս սորա օրհնելով օրհնեցից, և
զաղքատս սորա լցուցից հացիւ :

Երիցանց սորա զգեցուցից զիրկութիւն,
և սուրբք սորա ցնծալով ցնծասցեն :

Ընդ ծագեցից զեղջիւր 'ի դաւիթ . սրատ-
րաստ արարից զճրագ օժելոյ իմոյ :

Թչնամեաց նորա զգեցուցից զամօթ .
այլ 'ի վերայ նորա ծաղկեցի սրբու-

թիւն իմ :

Տունք թէ :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԼԳ

ԵրԺ Է-ոց :

Օ՛րբ բարի կամ զի վայելուչ, զի բնա-
կեն եղբարք 'ի միասին :

Որպէս իւզ զի իջանէ 'ի զլուխ և 'ի մօ-
րունն ահարովսի . 'ի մօրուայն իջանէ 'ի
գրապանս զգեստու նորա :

Որպէս ցօղ զի ցօղէ 'ի հերմոնէ 'ի վե-
րայ լերին սիովսի :

Տէր անդ պատրաստեաց զօրհնութիւնս
և զկեանս յաւիտենից :

Տունք Դ :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԼԳ

ԵրԺ Է-ոց :

Ե՛տ օրհնեցէք ամենայն ծառայք
տեառն զտէր . ո՛ր կայք 'ի տուն տեառն
և 'ի գաւիթս նոյ մերոյ :

Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր 'ի
սրբութիւնս, և օրհնեցէք զտէր :

() րհնեսցէ զմեզ տէր 'ի սիովսէ, որ
արար զերկինս և զերկիր :

Տունք Դ :

ՍԱՆՄՐՈՍ ՃԼԴ

ԼՆԵԼ-ԻՍ :

() Երհնեցէք զանուն տեառն . օրհնեցէք ծառայք տեառն զտէր , ո՛ր կայք 'ի տուն տեառն , 'ի գաւիթս ւոյ մերոյ :

() Երհնեցէք զտէր , զի բարի է . սաղմոս ասացէք անուան նորա , զի քաղցր է :

Օ յակովբ ընտրեաց իւր տէր , և զիսրայէլ ժառանգութիւն իւր :

Ես ծանեայ՝ զի մեծ է տէր , և տէր մեծ է քան զամենայն կուռս :

Օ ամենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար տէր , յերկինս և յերկրի , 'ի ծով և յամենայն խորս :

Հանէ զամպս 'ի ծագաց երկրէ . զփայլատակունս իւր յանձրւս արար . և հանէ զհողմ 'ի շտեմարանաց իւրոց :

Եհար զամենայն անդրանիկս եգիպտացւոց 'ի մարդոյ մինչև յանասուն :

Ըռաքեաց զնշանս և զարուեստս իւր 'ի մէջ քո եգիպտոս , 'ի փարաւովս և յամենայն զօրս իւր :

Եհար զազգս բազումս , և սպան զթագաւորս հզօրս :

Օ սեհովն թագաւոր ամուրհացւոց , զովք թագաւոր բասանու , և զամենայն

Թաղաւորութիւնս քանանացւոց :

Ետ զերկիրնոցա՝ ի Ժառանգութիւն, Ժառանգութիւն իսրայէլի Ժողովրդեան իւրոյ :

Տէր անուն քո յաւիտեան, տէր յիշատակ քո ազգէ մինչև յազգ :

Ղափտի տէր զԺողովուրդ իւր, և ՚ի ծառայս իւր մխիթարի :

Կուռք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ են, ձեռագործք են որդւոց մարդկան :

Բերան գոյ՝ և ոչ խօսին, աչք են՝ և ոչ տեսանեն :

Լիանջք են՝ և ոչ լսեն, և ոչ գոյ շունչ ՚ի բերանս նոցա :

Վման նոցա եղիցին ոյք արարին զնոսա . ամենեքեան ոյք յուսացեալ են ՚ի նոսա :

Տուն իսրայէլի օրհնեցէք զտէր . տուն ահարոնի օրհնեցէք զտէր :

Տուն զԼեայ օրհնեցէք զտէր . երկիւղածք տեառն օրհնեցէք զտէր :

() օրհնեալ տէր ՚ի սիովնէ, որ բնակեալն է յերուսաղէմ :

Տունք ՚ի : Գորղայս խն :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԼԵ

Լէււիտ :

Սաստուլան եղերուք տեառն, զի բարի է . զի յաւիտեան է որորմութիւն նորա :

Խոստովան եղերուք աստուծոյն աստուծոց . զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Խոստովան եղերուք տեառն տերանց . զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ըրար զսքանչելիս մեծամեծս միայն . զի յաւիտեան է ողոր :

Օ երկինս արար իմաստութեամբ իւրով . զի յաւիտեան է ողոր :

Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ ջուրց . զի յաւիտեան է ողոր :

Ըրար զլուսաւորս մեծամեծս միայն . զի յաւիտեան է ողոր :

Օ արեգակն արար իշխանական տուրն ջեան . զի յաւիտեան է ողոր :

Օ լուսին և զաստեղս իշխանական դէլ շերոյ . զի յաւիտեան է ողոր :

Եհար զերկիրն եգիպտացւոց անդրանկօք իւրովք հանդերձ . զի յաւ :

Եւ եհան զիսրայէլ 'ի միջոյ նորա . զի յաւիտեան է ողոր :

Ի ձեռն բարձր և 'ի բազուկ հզօր . զի յաւիտեան է ողոր :

Եհերձ զծովն մեծ , և բաժանեաց յերկուս մասունս . զի յաւիտ :

Եւ անցոյց զիսրայէլ ընդ մէջ նորա . զի յաւիտեան է ողոր :

Մնկղմեաց զփարաւոնն և զզօրս իւր 'ի
Ծով կարմիր . զի յաւիտ :

Եւ Եհան զժողովուրդ իւր յանապատ .
զի յաւիտեանն է ողոր :

Եհար զազգս մեծամեծս միայն . զի յա
ւիտեանն է ողոր :

Եւ սպան զԹագաւորս հզօրս . զի յաւի
տեանն է ողոր :

Օսեհոյն Թագաւոր ամովրհացւոց .
զի յաւիտեանն է ողոր :

Օովգ Թագաւոր բասանու . զի յաւի
տեանն է ողոր :

Ետ զերկիր նոցա 'ի Ժառանգութիւնն .
զի յաւիտեանն է ողոր :

Եռանգութիւնն իսրայէլի ծառայի իւ
րոյ . զի յաւիտեանն է ողոր :

Եիշեաց զմեզ տէր 'ի խոնարհութեան
մերում . զի յաւիտեանն է ողոր :

Եւ փրկեաց զմեզ 'ի ձեռաց Թշնամեաց
մերոց . զի յաւիտեանն է ողոր :

Ոտայ կերակուր ամենայն կենդանեաց .
զի յաւիտեանն է ողոր :

Խոստովան եղերուք նայ երկնաւորի . զի
յաւիտեանն է ողորմութիւնն նորա :

Տունք իզ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԶ

Ի դասելն . 'ի Յեռն երեմիայի . աննշան
յեբրայեցաոցն :

Լու գետս բաբելացւոց , անդ նստեաք
և լայաք . որպէս յիշեցաք մեք անդ ըզ-
սիովն :

Ի մէջ ուռեաց նոցա կախեցաք զկտա-
կարանս մեր :

Լ'նդ հարցանէին գերիչք մեր զբանս
օրհնութե . զերեվարք մեր ստիպէին
զմեզ և ասէին :

() օրհնեցէք մեզ յօրհնութենէ սիով-
նի . իսկ զիարդ օրհնեսցուք զօրհնու-
թիւնս տեառն յերկիր օտար :

Թէ մոռացայց զքեզ երուսաղէմ , մո-
ռացի զիս աջ իմ :

Ացեսցի լեզու իմ 'ի քիմն իմ , թէ ոչ
յիշեցից զքեզ , թէ ոչ նախ նուագե-
ցից զքեզ երուսաղէմ , սկիզբն ուրա-
խութեան իմոյ :

Յիշեա տէր զորդիսն եզովմայ յաւուր-
սըն երուսաղէմի :

Ոյք ասէին՝ քակեցէք քակեցէք , մին-
չև 'ի հիմն հասուցէք :

Վուստր բաբելացւոց թշուառական ,
երանի որ հատոյց զհատուցումն քո ,

զոր դու մեզ հատուցեր :

Երանի որ կալաւ զմանկունս քո , և
եհար զքարի :

Տունք Ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԿԵ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլորով
սրտիւ իմով . առաջի հրեշտակաց սաղ-
մոս ասացից քեզ :

Օ ի լուար զբանս բերանոյ իմոյ , երկիր
պագից 'ի տաճար սուրբ քո , և խոստո-
վան եղէց անուան քում վասն ողորմու-
թեան և ճշմարտութեան քոյ :

Մեծ արարեր յամի զանուն սուրբ քո .
յորում աւուր կարդամ առ քեզ , վաղ-
վաղակի լուր ինձ , և բազում արասցես
զօրութիւնս յանձն իմ :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն
թագաւորք երկրի . զի լուան զբանս բե-
րանոյ քո , և օրհնեսցեն զձանապարհս
քո :

Մեծ են փառք տեառն . բարձր է տէր ,
զխոնարհս տեսանէ , և զբարձունս 'ի
հեռաստանէ ձանաչէ :

Թէ գնացից ես 'ի մէջ նեղութեց , կե-
ցուսցես զիս 'ի բարկութի թշնամեոյն :

Չգեցեր զձեռն քո, և փրկեաց զիս աջ
քո. և տէր հատուցէ ընդ իմ:

Տէր ողորմուի քո յաւիտեան. զպործս
ձեռաց քոց մի անտես առներ:

Տունք Ե: Գորզայս խի:

ՍԱՂՄՈՍ ԾԼԸ

Ի հասարակ. սաղմոս 'ի
դաւիթ:

Տէր փորձեցեր զիս և ծանեար զիս.
դու ծանեար զնստել իմ և զյառնել
իմ:

Ի միտ առեր զխորհուրդս իմ 'ի հեռաս-
տանէ. զչաւիղս իմ և զվիճակս իմ դու.
քննեցեր, և զամենայն ճանապարհս
իմ յառաջագոյն տեսեր, զի ոչ գոյ նեն-
գութիւն 'ի լեզուի իմում:

Եհա դու տէր՝ ծանեար զյետին իմ և
զառաջին իմ. դու ստեղծեր զիս, և ե-
ղիր զձեռն քո 'ի վերայ իմ:

Աքանչելի եղև գիտութիւն քո յինչն.
զօրացաւ, և ոչ հանդարտեմ սմա:

Յո երթայց ես յոգւոյ քումմէ, կամ
յերեսաց քոց ես յո փախեայց:

Թէ ելանեմ յերկինս, դու անդ ես. և
թէ իջանեմ 'ի դժոխս, և անդր մօտ
ես:

Թէ առից զթևս իմ ընդ առաւօտս , և
բնակեցայց յեզերս ծովու :

Սակայն և անդ ձեռն քո առաջնորդես-
ցէ ինձ , և աջ քո ընկալցի զիս :

Լսացի՝ խաւար ուրեմն արդեօք ծած-
կեաց զիս , կամ գիշեր փոխանակ լուսոյ
փափկութեան իմոյ :

Խաւարն՝ ի քէն ոչ խաւարեսցի , և գի-
շերն որպէս տիւ լուսաւոր եղիցի . և
խաւար նորա որպէս զլոյս նորա :

Դու ստացար զերիկամունս իմ , և ըն-
կալար զիս յորովայնէ մօր իմոյ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր , զի ահեղ
և սքանչելի ես . սքանչելի են գործք
քո , և անձն իմ սիրեաց յոյժ :

Այ թագեաւ ոսկր իմ՝ ի քէն զոր արա-
րեր ի ծածուկ . և կար զօրութեան
իմոյ ընդ ստորինս երկրի :

Օ՛ն գործս իմ տեսին աչք քո , և ի
գիրս քո ամենեքեան գրեցան :

Ի տուէ մոլորեցան , և ոչ ոք էր որ ա-
ռաջնորդէր նոցա :

Ինձ յոյժ մեծարոյ եղէն բարեկամք
քո անձ , և յոյժ զօրացան իշխանք
նոցա :

Թուեցի զնոսա , և քան զաւաղ բազմա-
ցան . զարթեայ , և արդ ընդ քեզ եմ :

Ի՞նչ սպանանես զմեղաւորս ւնձ, արք
արեան 'ի բաց եղերուք յինէն:

Ի՛հա կառակու թիւն և 'ի նախանձ, առ-
ցեն 'ի նանիր զքաղաքս քո:

Օ՛, ատելիս քո տէր ատեցի, և 'ի վերայ
թշնամեաց քոց մաշեցայ:

Ը՛տելու թիւն կատարեալ ատեցի զնո-
սա, և եղեն ինձ թշնամիք:

Փորձեա զիս ւնձ և ծանիր զսիրտ իմ,
քննեա զիս և ծանիր զչաւիղս իմ. և
տես թէ իցեն անօրէնու թիւնք 'ի ճա-
նապարհս իմ, և առաջնորդեա ինձ 'ի
ճանապարհս քո յաւիտենից:

Տունք իք:

ՍԱՂՄՈՍ ԾԼԹ

Ի՛ հարարած. սաղմոս 'ի դաւիթ:

Ը՛սպրեցո զիս տէր 'ի մարդոյ չարէ,
յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս:

Խորհեցան զանօրէնու թիւն 'ի սիրտս
իւրեանց. զօր ամենայն պատրաստե-
ցան 'ի պատերազմ:

Սրեցին զլէզուս իւրեանց որպէս զօձի,
և թոյնք իժից 'ի ներքոյ շրթանց նոցա:

Պահեա զիս տէր 'ի ձեռաց մեղաւորի,
և 'ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս:

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ. թա-

դուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ :
Արս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց .
շուրջ զշաւղօք իմովք եղին ինձ գայ-
թակղութիւն :

Ասացի՛ տէր անձ իմ ես դու , ունին դիր
տէր ձայնի աղօթից իմոց :

Տէր տէր զօրութի՛ փրկութե՛ իմոյ , հո-
վանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի :
Ա՛ի մատներ զիս տէր՝ի ցանկութիւն
մեղաւորաց , ոյք խորհեցան վասն իմ .
մի ընդ վայր հարկաներ զիս :

Օ՛ի մի երբէք բարձրացին , և խոր-
հուրդք նոցա մի կատարեսցին . վախճան
կատարածի նոցա վաստակ շրթանց իւ-
րեանց ծածկեսցէ զնոսա :

Ա՛րկցես՝ի վերայ նորա կայծակունս
հրոյ , և կործանեսցես զնոսա .՝ի տա-
ռապանաց մի կարասցեն կեալ :

Ա՛րդոյ լեզուանոյ մի յաջողեսցի՛ ի
վերայ երկրի . զայր մեղաւոր չարիք իւր
որսասցեն՝ի կորուստ :

Նանեայ զի առնես տէր դատաստան
աղքատի և իրաւունս տնանկի :

Ա՛րդարք գոհացին զանուանէ քու մմէ ,
և բնակեսցեն ուղիղք առաջի երեսաց
քոյ :

ՍԱՆՄՈՍ ՃԻՍ

Սաղմոս 'ի դաւիթ :

Տէր կարդացի առ քեզ՝ և լուր ինձ,
նայեա՛րի ձայն աղօթից իմոց՝ ի կարդալ
իմում՝ առ քեզ :

Ազիզ եղիցին աղօթք իմորսէս խունկ
առաջի քո տէր . համբարձումն ձեռաց
իմոց պատարագ երեկոյի :

Դիր տէր պահապան բերանոյ իմոյ . և
դունն ամուր շրթանց իմոց , զի մի խո-
տորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութեան :

Պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ
մարդս , որ դորժեն զանօրէնութիւն . և
ոչ եղէց կցորդ ընտրելեաց նոցա :

Խրատեսցէ զիս արդարն ոյորմութիւն և
յանդիման արասցէ . իւղ մեղաւորի մի
օճցէ զզլուխ իմ , և աղօթք իմ՝ ի կամս
նորա :

Լ՛րգելան մերձ առ վիմին դատաւորք
նոցա . լուիցեն բանից իմոց , և քաղց-
րասցին :

Որսէս թանձրութիւն հողոյ զի սրբ-
ուեալ է՝ ի վերայ երկրի . ջրուեսցին ոս-
կերք նոցա մերձ՝ ի դժօխս :

Լ՛ն քեզ տէր տէր են աչք իմ . ի քեզ
յուսացայ , մի հաներ զհողի յինէն :

Պահեա զիս յորոգայթէ որ թագուցաւ
ինձ, 'ի գայթակղութենէ գործողին
զանօրէնութիւն :

Ընկցին 'ի ցանցս նորա մեղաւորք,
միայն եմ ես մինչև անցից :
Տունք թ :

ՍԱՆՄՈՍ ՃԻՍ

Իմաստութի 'ի դատելու . Ընթող, 'ի թամանակէ
չէ եր 'ես յայրի տնդ :

Զայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի,
ձայնիւ իմով զտէր աղաչեցի :

Սփռեցից առաջի տեառն զաղօթս իմ, և
զնեղուիս իմ առաջի նորա պատմեցից :

Ինուաղել յինէն հոգւոյ իմոյ, դու տէր
ծանեար զչաւիղս իմ . 'ի ճանապարհ
յոր և գնայի, թագուցաւ ինձ որո-
գայթ :

Հայէի յաջմէ՝ տեսանէի, և ոչ ոք ճա-
նաչէր զիս . կորեաւ յինէն փախուստ իմ,
և ոչ զտաւ խնդրող անձին իմոյ :

Ըղաղակեցի առ քեզ տէր և ասացի,
դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կեն-
դանեաց :

Կայեա տէր յաղօթս իմ, զի ես խոնարհ
եղէ յոյժ . ասրեցո զիս 'ի հալածչաց
իմոց . զի հզօր եղէն քան զիս :

Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ . զոհա-
նամ զանուանէ քումէ :

Ինձ սպասեն արդարք մինչև հատու-
ցես ինձ :

Տունք Ե: Գորղայս ծի :

ՍԱՂՄ ՈՍ ՃԻԲ

Սաղմոս 'ի դաւիթ , 'ի ժամանակի զի հալա-
ծէր զնա աբիսողոմ որդի նորա :

Տէր լուր աղօթից իմոց , ունկն զիր
խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ
քով :

Լուր ինձ արդարութեամբ քով , և մի
մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի
քում . զի ոչ արդարանայ առաջի քո
ամենայն կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ , խո-
նարհ արար յերկիր զկեանս իմ . նստոյց
զիս 'ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւի-
տենից :

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ , և սիրտ իմ
խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս , խորհեցայ
յամենայն գործս քո . յարարածս ձե-
ռաց քոց խորհեցայ , և համբարձի առ
քեզ զձեռս իմ :

Ինձն իմ որպէս երկիր ծարաւի , առ

քեզ • վաղվաղակի լուր ինձ տէր , զի
նուաղեաց յինէն հոգի իմ :

Սի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն •
նմանիցեմ այնոցիկ , որ իջանեն 'ի գուբ :

Ասելի արա ինձ առաւօտու զողորմու
թիւնս քո , զի ես 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ յոր գնացից , զի
առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր ,
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ասո ինձ առնել զկամս քո , զի դու ես
իմ թիմ :

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ յեր-
կիր ուղիղ :

Ս ասն անուան քո տէր կեցուսցես զիս ,
արդարութեամբ քով հանցես 'ի նեղու-
թենէ զանձն իմ :

Ողորմութե քով սատակեսցես զթշնա-
միս իմ • կորուսցես զամենայն նեղիչս
անձին իմոյ , զի ես ծառայ քո եմ :
Տունք ժի :

ՍԱՆՄՈՍ ՃԻՍԳ

Ի դասիւն • առ գողիաի :

() Ըհնեալ տէր իմ , որ ուսոյց ըզ-
ձեռս իմ 'ի պատերազմ , և զմատունս իմ
'ի ճակատամարտ :

Ողորմութիւն իմ և ապաւէն իմ, օգնական իմ և փրկիչ իմ . ապաւէն իմ , և ես յուսամ 'ի նա :

Ո հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդինս . տէր՝ ո՞վ է մարդ զի յայտնեցար դու նմա , կամ որդի մարդոյ թէ համարիս ինչ զնա :

Սարդ նանրութեան նմանեաց , և աւուրք նորա որպէս հովանի անցին :

Տէր խոնարհեցո զերկինս և էջ , մերձեա 'ի լերինս՝ և ծխեսցին :

Փայլատակեա զփայլատակունս քո , և խռովեա զնոսա . առաքեա զնետս քո , և ցրուեա զնոսա :

Առաքեա զձեռն քո 'ի բարձանց , և փրկեա զիս 'ի ջուրց բազմաց , և 'ի ձեռաց որդւոց օտարաց :

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնանրութիւն , և աջ նոցա աջ է մեզաց :

Աստուած յօրհնութիւն նոր օրհնեցից զքեզ , տասնադէաւ սաղմոսարանաւ սաղմոս ասացից քեզ :

Ո՞ տացէ զփրկութիւն թագաւորաց մերոց , որ փրկելոցն իցէ զգաւթ ծառայիւր 'ի սրոյ չարէ :

Փրկեա զիս և ապրեցո զիս 'ի ձեռաց որդւոց օտարաց :

Արոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնան-
րու թիւն . և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Արոց ուստերք իւրեանց որպէս նորա-
տունկ հաստատուն են 'ի մանկութենէ
իւրեանց . դստերք նոցա զարդարեալ և
պաճուճեալ 'ի նմանութիւն տաճարի :

Շտեմարանք նոցա լի են և բղխեն 'ի
միմեանս . խաշինք նոցա բազմածինք են,
և բազմանան 'ի զնացս իւրեանց . և
անդեայք նոցա պարարտք են :

Այ գոյ խրամատութիւն ցանկոյ նոցա ,
և ոչ աղաղակ 'ի հրապարակս նոցա :

Արդ երանեցից ժողովրդեան , որոց այս
այսպէս է . նա երանի ժողովրդեան ,
որոյ տէր անձ է նոցա :

Տունք ժի :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԴ

() Ըհնո-Լեանց Սաղմոս 'ի դասիւն :

Բարձր առնեմ զքեզ անձ իմ և թա-
գաւոր իմ , և օրհնեմ զանուն քո յաւի-
տեան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Օ օրհանապազ օրհնեցից զքեզ , և գո-
վեցից զանուն քո յաւիտեան և յաւի-
տեանս յաւիտենից :

Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ , և մե-
ծութեան նորա ոչ գոյ չափ :

Մզգք և ազգք գովեսցեն զգործս քո, և
զգօրութիւնս քո սպատմեսցեն:

Օ մեծ վայելչութիւն փառաց սրբուհի քո խօսեցին, և զսքանչելիս քո սպատմեսցեն:

Օ զօրութիւն ահի քո ասասցեն, և զմեծութիւնս քո սպատմեսցեն:

Օ յիշատակ բազում քաղցրութեան քո բղխեսցեն, և արդարութեամբ քո ցնծասցեն:

Գթած ողորմած է տէր, երկայնամիտ և բազում ողորմ:

Վաղցր է տէր առ ամենեւեան, և զբութութիւն նորա՝ ի վերայ ամենայն արարածոց իւրոց:

Խոստովան եղիցին առ քեզ տէր ամենայն գործք քո, և սուրբք քո օրհնեսցեն զքեզ:

Օ փառս արքայութեան քո ասասցեն, և զգօրութիւնս քո սպատմեսցեն:

Ղանաչել որդւոց մարդկան զգօրութիւն քո, և զփառս մեծ վայելչութեան արքայութեան քո:

Մբայութիւն քո արքայութիւն ամենայն յաւիտենից, և տէրութիւն քո ազգէ մինչև յազգ:

Հաւատարիմ է տէր յամ՝ ի բանս իւր և արդար է յամենայն ի գործս իւր:

Հաստատէ տէր զամենայն գայթակ-
ղեալս , և կանգնէ զամենայն գլորեալս :

Ըջք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան , և դու
տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու :

Տաս դու նոցա և կերակրին . բանաս
զձեռն քո , և լցուցանես զամենեւեան
քաղցրութեամբ կամօք քով :

Ըրգար է տէր յամենայն ճանապարհս
իւր , և սուրբ է յամենայն 'ի գործս իւր :

Մերձ է տէր առ ամենեւեան որ կար-
դան առ նա , առ ամենեւեան որ կար-
դան առ նա ճշմարտութեամբ :

Օ կամն երկիւղածաց իւրոց սունէ տէր .
աղօթից նոցա լսէ , և կեցուցանէ զնոսա :

Պահէ տէր զամենեւեան ոյք սիրեն
զնա , և զամ մեղաւորս սատակէ տէր :

Օ օրհնութիւնս տեառն խօսեսցի բե-
րան իմ . օրհնեսցէ ամենայն կենդանի
զանուն սուրբ նորա յաւիտեան և յա-
ւիտեանս յաւիտենից :

Տունք իբ : Գորղայս ծբ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԵ

Ըլէլու-իա . անգիւնայ եւ զարարիւնայ :

Օրհնեա անձն իմ զտէր . օրհնեսցից
զտէր 'ի կեանս իմ , սաղմոս ասացից ան
իմոյ մինչև եմ ես :

Մի յուսայք յիշխանս յորդիս մարդկան . զի ոչ գոյ փրկու թիւն 'ի նոսա :

Ելլէ հողի 'ի նոցանէ՝ և դարձցին անդրէն 'ի հող , և յայնմ աւուր կորիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա :

Երանի ազգի՝ որում տէր անձ յակոբայ օգնական է նմա , և յոյսնք 'ի տր անձ է :

Որ արար զերկինս և զերկիր , զծով և զամենայն որ է 'ի նոսա :

Ո պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան , և առնէ իրաւունս զրկելոց :

Տայ հաց քաղցելոց , և արձակէ զկապեալս տէր :

Տէր բանայ զաչս կուրաց , և կանգնէ զգլորեալս տէր :

Տէր սիրէ զարդարս , տէր պահէ զպանդուխտս . զորքս և զայրիս ընդունի տք , և զճանապարհս ամբարշտաց կորուսանէ :

Ի՞նչապաւ որեսցէ տէր յաւիտեան , անքո սիրովն ազգէ մինչև յազգ :

Տունք Ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԶ

Ընկուտիս . անգեայ և զապարիայ :

Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի են սաղմոսք . անյ մերում քաղցր եղիցի օրհնութիւն :

Ը ինէ զերուսաղէմ տէր, և զցրուեալն
խորայէլի ժողովէ :

Բ ժշկէ զբեկեալ սիրտս, և սրտէ զա-
մենայն վէրս նոցա :

Ո թուէ զբազմութիւն աստեղաց, և
զամենեսեան զնոսա յանուանէ կոչէ :

Ս եծ է տէր և մեծ է զօրութիւն նորա
իմաստութեան նորա ոչ գոյ բաւ :

Բ նդունի զՏեզս տէր, և խոնարհ առնէ
զանբարտաւանս մինչև յերկիր :

Ը ըհնէցէք զտէր խոստովանութեամբ,
սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ :

Ո զգեցոյց զերկինս ամսովք, պատրաստ
արար զանձրև իւր յերկիր :

Բ ուսոյց զխոտ 'ի լէրինս, զգալար 'ի
ծառայութիւն մարդկան :

Ո տայ անասնոց կերակուր, ձագուց ագ-
ռաւուց՝ որ կարդան առ նա :

Ո չ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կամեցաւ
տէր, և ոչ ընդ իրանս առն սկայի հա-
ճեցաւ :

Բ յլ հաճեցաւ տէր ընդ երկիւղածս
իւր, և ընդ այնոսիկ՝ ոյք յուսան յողոր-
մութիւն նորա :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻՍԷ

Լ՛ւկէլուիա . անգեայ եւ զաբարիայ :

Գուլեա երուսաղէմ զտէր :

Եւ օրհնեա զամօ քո սիօմն :

Օ՛ի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց , եւ
օրհնեաց զորդիս քո 'ի քեզ :

Ո՛ եդ զսահմանս քո 'ի խաղաղութիւն .
պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ :

Լ՛ուաքէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ ըն-
թանան պատգամք նորա :

Դ՛նէ զձիւն որպէս զասր , եւ զմէգ որ-
պէս փոշի ցանեաց :

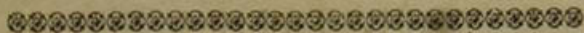
Լ՛ըկանէ զսառն որպէս պատառս . ա-
ռաջի ցրտոյ նորա 'ի կարէ կեալ :

Լ՛ուաքէ զբան իւր եւ հալէ զնոսա . շըն-
չեսցեն հողմք , եւ գնասցեն ջուրք

Պատմէ զբան իւր յակովբայ , զարդա-
րութիւն եւ զիրաւունս իսրայէլի :

Ո՛չ այսպէս արար ամենայն ազգաց տէր ,
եւ զդատաստանս իւր ոչ յայտեաց նց :

Տունք Ժ : Գորդայս ԼԷ :

ԱՂՕԹԻՔ ԱՄԲԱԿՈՒՄԱՅ
ՄԱՐԳԱՐԷՒ

Աբխի . 7 :

Տէր , զլուր քո լուայ և երկեայ . տէր ,
հայեցայ 'ի դործս քո և զարհուրե-
ցայ :

Ի մէջ երկուց կենդանեաց ծանիցիս
դու , 'ի մերձենալ ամացն յայտնեսցիս ,
'ի հասանել ժամանակին երևեսցիս :

Ի խռովել անձին իմոյ 'ի ժամանակի
բարկութեան զողորմութի յիշեսցես :
Լստուած 'ի հարաւոյ եկեսցէ , և
սուրբն 'ի փառան լեռնէ :

Յայտնեսցեն երկինք զվայելութիւն
փառաց նորա . և օրհնութեամբ նորա
լցան տիեզերք :

Ղառագայթք որպէս զլոյս հատան 'ի
նմանէ , և եղջիւրք 'ի ձեռին նորա
գտան . և անդ հաստատեցաւ զօրու-
թիւն փառաց նորա :

Յերեսաց նորա ելցեն հարուածք , և
զհետ շաւղաց նորա երթիցեն մեծա-
մեծք 'ի թռչնոց :

Լկաց և չափեաց զերկիր . հայեցաւ և
զիտեաց զհեթանոսս :

Երինք հալեսցին և անտառք վատնեսցին . յաւիտենից ճանապարհք՝ որ 'ի սկզբանէն էին , կուրասցին . և 'ի նմանէ դողասցի ամենայն երկիր :

Տեսի զբանակս քուչացւոց . խռովեցան բնակիչք վրանացն մարդիամու :

Ս'իթէ 'ի վերայ գետոց բարկասցիս դու տէր . կամ սրտամտութիւն քո 'ի վերայ գետոց , կամ բարկութիւն քո 'ի վերայ ծովու :

Ելեր դու 'ի կառս քո . հեծելութիւն քո փրկութիւն եղև յելանելդ քո :

Օարթեաւ աղեղն քո . զնետս կապարձից քոց արբուցեր , զգետս ցրուեցեր , զերկիր դողացուցեր 'ի սաստկութենէ անձրևի , որ անցանէն ընդ սա :

Ընդունդք աղաղակեցին մեծապէս . լոյս փայլումն արեգական արգելաւ , և ծագումն լուսնին դադարեաց :

Որպէս 'ի նշոյլս սլաքաց քոց գնասցես , որպէս 'ի լոյս փայլատակման սրոյ քոյ :

Բարկութք զարթիցես 'ի վերայ երկրի , և դողութք կասցես զհեթանոսս :

Երևեցար 'ի փրկութիւն ժողովրդեան քո 'ի փրկել զընտրեալս քո :

Նետաձիգ եղեր 'ի գլուխս մարդկան ամբարտաւանից . մինչև յանդունդս

Ծովու ընկղմեցան :

Խնդրեցեր զվրէժ զօրու թեամբ քով 'ի
զօրագլխացն մեղաւորաց , որք յուսա-
ցեալ էին յանդգնութիւնս իւրեանց .

զի կերան զաղքատն 'ի գաղտնիս :

Մռաքեցեր 'ի վերայ ծովու զերիվարս
քո . խռովեցան յաղթ ջուրք անդնդոց :

Վացի ես՝ և գելան աղիք իմ 'ի ձայնէ
բերանոյ իմոյ . եմուտ դողումն յոսկերս
իմ , և ես յանձն իմ խռովեցայ :

Օ այս պահեսցես յաւուրնեղութեան ,
ածել 'ի վերայ ազգի որ մարտնչին ընդ
ժողովրդեան քում :

Ըզենի ոչ տացէ զպտուղ իւր , և յայ-
գւոյ բեր մի գտցի . ձիթենիք սնասցին ,
և երկիր մի բուսուսցէ զդալարի :

Պակասեցին հօտք 'ի ճարակաց , և
եզինք մի գտցին առ մսուրս :

Ես 'ի տէր յուսացայ , ցնծացայ և ու-
րախ եղէց յիմ փրկիչ իմ :

Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն , և կա-
ցոյց զոտս իմ 'ի հաստատութեան . 'ի
վերայ պարանոցի թշնամւոյն կացոյց զիս
և հանգոյց զիս երագ երագ :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Լուր մեզ տէր լուր մեզ, ամճային ու
զորմու թք և գթու թք քո խնայեա յա-
րարածս քո : Մարդասէր :

Օչարողն և զաղօլես 'ի վերջն Ողորմեա
էանոնին գայեա 'ի 154 երեսն :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԸ

Լէւր-իա . անգեայ և զաբարիայ :

() Երհնեցէք զտէր յերկնից , օրհնեցէք
զնա 'ի բարձանց :

() Երհնեցէք զնա ամ հրեշտակք նորա .
օրհնեցէք զնա ամ զօրու թիւնք նորա :

() Երհնեցէք զնա արեգակն և լուսին .
օրհնեցէք զնա ամ աստեղք և լոյսք :

() Երհնեցէք զնա երկինք երկնից . ջուրք
որ 'ի վերոյ քան զերկինս , օրհնեցէք
զանուն տեառն :

Օ ի նա ասաց ' և եղեն , հրամայեաց'
և հաստատեցան :

Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից .
սահման եղ , և ոչ անցանեն :

() օրհնեցէք զտէր յերկրէ վիշապք և
ամենայն խորք :

Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն, հողմ
և մրրիկ, որ առնէք զբան նորա :

Երինք և ամենայն բարձունք, ծառք
պտղաբերք և ամենայն մայրք :

Վազանք և ամենայն անասունք, սո-
ղունք և ամ թռչունք թևաւորք :

Թագաւորք երկրի և զօրք իւրեանց,
իշխանք և ամենայն դատաւորք երկրի :

Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և
տղայք օրհնեցէք զանուն տեառն :

Բարձրացաւ անուն նորա միայն . խոս-
տովանու թիւն նմա յերկինս և յերկրի :

Բարձր առնէ տէր զեղջիւր ժողովրդ-
դեան իւրոյ . օրհնու թիւն յամենայն

սրբոց նմա յորդւոցն իսրայէլի ժողո-
վուրդ՝ որ մերձ է առ տէր :

Տունք ժող :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԹ

Ընկելուիս . անգեայ եւ զաբարիայ :

() օրհնեցէք զտէր յօրհնու թիւն 'ի
նոր, օրհնու թիւն նմա յեկեղեցիս՝ սրբոց :

Աւրախասցի իսրայէլ յարարիչ իւր .
որդիք սիովնի ցնծասցեն 'ի թագաւորն
իւրեանց :

() րհնեցեն զանուն նորա օրհնութեամբ, սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս ասացեն նմա :

Հաճի տէր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ . և բարձր առնէ զհէզս 'ի փրկութեան :

Պարծեսցին սուրբքն փառօք, և ցնծացեն 'ի հանգիստս իւրեանց, և բարձր արասցեն զամբ բերանօք իւրեանց :

Սուր երկսայրի ետ 'ի ձեռս նորա, առնուլ հատուցումն 'ի հեթանոսաց, յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց :

Ի կապել զթագաւորս նոցա կապանօք, զզօրավարս նոցա ձեռնակապօք երկաթեօք :

Լ՛ռնել նոցա դատաստանս 'ի գրոց . փառք այս են ամենայն սրբոց նորա :

Տունք Ե :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԺ

Լ՛էլուիա . անգեաց եւ պարսիաց :

() րհնեցէք զամբ 'ի սրբութեան նորա, օրհնեցէք զնա 'ի հաստատութեան 'ի զօրութեան նորա :

() րհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա, օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծութեան նորա :

() րհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան,

օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնու-
թեամք :

() օրհնեցէք զնա ցնծու թեամք, գովե-
ցէք զնա ուրախու թեամք :

() օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր, գո-
վեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի :

() օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհու թեան .
ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր :

Տունք ի: Գորդայս ին:

Կանոնս յիւր: Չորք Կանոնս Տունք ի յիւր:

Միահամուռ սաղմոսս՝ Գորդայս ծի: Սաղմոս ճճ:
Տունք 'ի սմա ննկի:

Ըյս սաղմոս ինքնագիր դաւելի արարաց
Լուսոց: Ի ժամանակի զի ելնանակարակ ընդ-
դէճ գողիալուս, առաջի սասուղայ եւ ամե-
նայն զօրացն իւրայելի:

Փոքր էի ես յեղբարս իմ, և կրտսեր
'ի տան հօր իմոյ, արածէի զխաշինս
հօր իմոյ:

Չեքք իմ արարին սաղմոսարան, և
մատունք իմ կազմեցին գործի օրհնու-
թեան:

Իսկ արդ ո՞ պատմեցէ զայս տեառն
իմում. ինքնին տէր նամի լուսիցէ զամ:

Եւ առաքեաց տէր զհրեշտակ իւր, և
համբարձ զիս 'ի հօտէ խաշանց հօր

իմոյ, և օծ զիս յօծումն իւղոյ իւրոյ :
Եղբարք իմ մեծամեծք և գեղեցիկք,
և ոչ հաճեցաւ ընդ նոսա տէր :

Ելի ես ընդ առաջ այլազգւոյն, և նզովեցի զկուռս նորա :

Հանի զսուսերն 'ի նմանէ, և հատի զգլուխ նորին, և բարձի զնախատինս յորդւոցն իսրայէլի :

ՕՐ ՀՆ ՈՒ ԹԻՒՒՆ

ԵՐԻՅ ՄԱՆ ԿԱՆՅ

Դանիէլի Գ:

Օրհեալ էս տէր ամ հարցն մերոց ,
օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւի-
տեան :

Յիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն
ընդ մեզ . արդար էս դու տէր , և ամե-
նայն գործք քո ճշմարիտ են :

Ճանապարհք քո ուղիղ են , և ամենայն
դատաստանք քո արդար են :

Դատաստան արդարութեան ածեր 'ի
վերայ մեր ըստ ամենայնի զոր ինչ ածեր
'ի վերայ մեր , և քաղաքի սրբոյ հարցն
մերոց երուսաղէմի :

Արդարութեամբ և յիրաւի ածեր զայս
ամ 'ի վերայ մեր վասն մեզաց մերոց :

Մնօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ
լինել 'ի քէն . մեզաք յամենայնի , և
պատուիրանաց քոյ մեք ոչ անսացաք :

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս պա-

տուիրեցեր դու մեզ, զի զբարիս գրտ-
ցուք մեք 'ի քէն :

Ըրդ զամենայն զոր արարեր և զոր ինչ
ածեր 'ի վերայ մեր, արդար դատաս-
տանաւ արարեր :

Մատնեցեր զմեզ 'ի ձեռս թշնամեաց
մերոց, անօրինաց, խստաց և ապստամ-
բողաց :

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի
քան զամենայն երկիր մատնեցեր զմեզ :

Եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբե-
րանս մեր, զի ամօթ և նախատինք ե-
ղաք ծառայից քոց պաշտօնէից :

Ըյլ մի մատներ զմեզ իսպառ վասն ա-
նուան քո. մի ցրեր զուխտս քո, և մի
'ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո
'ի մէնջ :

Վասն աբրահամու սիրելոյ քո, իսա-
հակայ ծառայի քո, և իսրայէլի սբջ քո :

Խոստացար նոցա և ասացեր, բազմա-
ցուցից զզաւակ ձեր որպէս զաստեղս
երկնից բազմութեամբ, և որպէս զա-
ւազ առ եզր ծովու :

Եւ արդ տէր նուազեցաք մեք քան զա-
մենայն ազգս, և եմք տարասլեալ յամե-
նայն երկրի այսօր վասն մեղաց մերոց :

Ոչ գոյ 'ի ժամանակի յայսմիկ իշխան

մարգարէ և առաջնորդ . ոչ ողջակէզ պատարագաց , ոչ խունկ օրինաց , և ոչ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի քո , և զողորմութիւն գտանել 'ի քէն :
Լ՝յլ անձամբ խոնարհեալ և հոգւով տառապանաց ընդունելի լիցուք մեք ոմ զողջակէզս խոյոց և զուարակաց , և որպէս բիւրաւորս գառանց պարարտաց :
Լ՝յնպէս ընդունելի լիցին պատարագ մեր այսօր առաջի քո , զի կատարեալ գտցուք զկնի քո . և չիք ամօթ յուսացելոցս 'ի քեզ :

Եւ արդ գամք զհետ քո ամ սրտիւք մերովք , երկնչիմք 'ի քէն , և խնդրեմք զերեսս քո . տր մի յամօթ առներ զմեզ :
Լ՝յլ արա առ մեզ ըստ հեզութե քում և ըստ բազում ողորմութե քում . փրկեա զմեզ վասն սքանչելեաց քոց . և փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան :

Յամօթ լիցին ամենեքեան , որ չարչարեն զծառայս քո . ամաչեցեալ լիցին բռնութիւնք նոցա , և ամենայն զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին :

Եւ ծանիցեն զի դու ես տէր ամ միայն , որ փառաւորեալդ ես 'ի վերայ ամենայն տիեզերաց :

() րհնեալ ես դու տէր ամ հարցն մե-

քոց . գովեալ և առաւել բարձրացեալ
յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց .
գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւի-
տեան :

() օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբ-
բուծեան քո . գովեալ :

() օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ արքայ-
ուծեան քո . գովեալ :

() օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրովբէս և
հայիս յանդունդս . գովեալ :

() օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատութե
երկնից . գովեալ :

() օրհնեցէք ամ գործք տն զտ՛ր . օրհնե-
ցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

() օրհնեցէք երկինք զտէր . օրհնեցէք
և բարձր արարէք :

() օրհնեցէք հրեշտակք տեառն . ջուրք
որ 'ի վերոյ երկնից զտէր . օրհնե :

() օրհնեցէք զօրութիւնք տեառն . արե-
գակն և լուսին զտէր . օրհնե :

() օրհնեցէք աստեղք երկնից , անձրևք
և ցօղք զտէր . օրհնե :

() օրհնեցէք ամենայն հողմք , հուր և
ջեր զտէր . օրհնե :

() օրհնեցէք ցուրտ և սոթ , ցօղ և ձիւ-
նաբեր զտէր ' օրհնե :

- () ԸՏՆԵԳԷՔ սառն և պարզ, եղեամն և ձիւն զտէր . օրհ :
- () ԸՏՆԵԳԷՔ տիւք և դիշերք, լոյս և խաւար զտէր . օրհ :
- () ԸՏՆԵԳԷՔ ամսւք և փայլատակունք և երկիր զտէր . օրհ :
- () ԸՏՆԵԳԷՔ լերինք և բլուրք, և ամենայն բոյսք երկրի զտէր . օրհ :
- () ԸՏՆԵԳԷՔ աղբիւրք ծովք և դետք զտէր . օրհ :
- () ԸՏՆԵԳԷՔ կէտք և ամ կայտառք՝ որ ՚ի ջուրս, և թռչունք երկնից զտէր . օրհ :
- () ԸՏՆԵԳԷՔ գազանք և անասունք, և որդիք մարդկան զտէր . օրհ :
- () ԸՏՆԵՍԳԷ ԽՍՐԱՅԷԼ զտէր . օրհնեսցէ և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան :
- () ԸՏՆԵԳԷՔ քահանայք զտէր . օրհնեսցէք և բար :
- () ԸՏՆԵՑԷՔ ծառայք տեառն զտէր . օրհնեսցէք և բար :
- () ԸՏՆԵԳԷՔ անձինք և շունչք արդարոց զտէր . օրհնէ :
- () ԸՏՆԵԳԷՔ սուրբք և խոնարհք սրտիւք զտէր . օրհնէ :
- () ԸՏՆԵԳԷՔ անանիա ազարիա և միսայել զտէր . օրհնեսցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԶԱՔԱՄՈՒՅ
ՀՕՐՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏՉԻ

Ղ. 4. 3:

() Երհնեալ տէր անձ ի սրայէլի, որ յայց
եւ, և արար փրկուածիւն ժողովրդեան
իւրոյ :

Յարոյց մեզ եղջիւր փրկուածեան՝ ի տա-
նէ դաւած ի ծառայի իւրոյ. որպէս խո-
սեցաւ բերանովք սրբոցն՝ որ յաւիտե-
նից մարգարէքն էին :

Փրկուածիւն ի թշնամեաց մերոց, և
՝ ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց,
Լ՛ռնել սղորմուածիւն առ հարսն մեր,
և յիշել զկտակարանս սրբուծէ իւրոյ :
Երդումն զոր երդուաւ արբահամու հօր
մերոյ՝ տալ մեզ առանց երկիւղի զփր-
կուածիւն ի թշնամեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբուծեամբ և արդարու-
ծեամբ առաջի նորա զամենայն աւուրս
կենաց մերոց :

Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն
կոչես ջիր. գնասցես առաջի տեառն՝ աբա-
րաստել զճանապարհս նորա :

Տալ զգիտուածիւն փրկուածեան ժողո-
վրդեան իւրոյ, ի թողուածիւն ամենայն
մեղաց մերոց :

Ս ասն գթոյ ողորմութեանց տեանն այ
մերոյ, որով երևեցաւ մեզ արեգակն 'ի
բարձանց՝ լուսաւոր առնել զխաւար
մեր :

Ն ագեւ լոյս 'ի վերայ այսոցիկ՝ որ նրս
տէաք 'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու,
ուղղել զօտս մեր 'ի ճանապարհս խա
ղաղութեան :

ԱՂՕԹՔ ՍԻՄԷՈՎՆԻ
ԾԵՐՈՒՆԻՈՅՆ
Դ. Ի. Բ. :

Մ որդ արձակեա զճառայս քո տէր ըստ
բանի քում 'ի խաղաղութիւն. զի տե
սին աչք իմ զփրկութի քո, զոր պատ
րաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդ
դոց :

Ս ղոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք
ժողովրդեան քում իսրայելի :

ԱՂՕԹԻՔ ՄԱՆԱՍԻ
ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

Տէր ամենակալ անձ արբաճամու, ի-
սաճակայ, յակովբայ և զաւակի նոցա
արդարոց. ամենակալ տէր՝ թող զմեզս
իմ :

Որ արարեր զերկինս և զերկիր և զա-
մենայն զարդ նոցա. ամենակալ տէր :

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանաւ
քո. փակեցեր զխորս, կնքեցեր աճա-
ւոր և փառաւորեալ անուամբ քով.
ամե :

Որ ամենայն ինչ սարսէ և դողայ յերե-
սաց ահի զօրութե քո. ամենակալ տէր :

Լնբաւ է մեծ վայելչութիւն փառաց
սրբութեան քո. սաստիկ է բարկութե
սպառնալեաց քոց՝ ի վերայ մեղաւորաց
անչտի և անքննին են ողորմութիւնք
աւետեաց քոց. ամենակալ :

Ղու տէր բարձրեալ, զթաճ, երկայ-
նամիտ, բազում ողորմ. և զղջանաս ի
վերայ չարեաց մարդկան. ամենակալ :

Ղու անձ՝ ոչ եղիր ապաշխարութիւն
վասն արդարոցն՝ արբաճամու, իսա-

Հակայ և յակովբայ, որ ոչ մեղանք քեզ
ամե :

Մ. յլ եղիր ասպաշխարու թիւն վասն իմ
մեղաւորիս . զի մեղայ աւելի քան զա-
ւազ ծովու, և բազմացան անօրէնու-
թիւնք իմ . ամե :

Չեմ արժանի հայել և տեսանել ըզ-
բարձրութիւնս երկնից՝ ի բազմութենէ
անօրէնութեան իմոյ . ամենակալ :

Կորացեալ եմ ես ի բռնութենէ կա-
պանաց երկաթեաց, և ոչ գոյ ինձ հան-
գիստ . ամե :

Տարկացուցի զսրտմտութիւն, և չար
առաջի քո արարի . կանգնեցի պատ-
կեր, և բազմացուցի զցասումն . ամե-
նակալ :

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ ըզ-
ծունր սրտի իմոյ, և խնդրեմ ի քաղց-
րութենէ քումմէ . ամենակալ :

Մեղայ տէր մեղայ, և զանօրէնութիս
իմ ես ինձէն զիտեմ . ամենակալ :

Մղաչեմ և խնդրեմ ի քէն՝ թող ինձ
տէր, թող ինձ . և մի՛ կորուսաներ զիս
ըստ անօրէնութեան իմոյ . ամենա-
կալ :

Մի՛ յաւիտեան բարկանար ինձ տէր,
և մի՛ յիշեր զչարիս իմ, և մի՛ պարտա-

ւորեր զիս ընդ իջեալսն 'ի ներքոյ երկրի չարեօք . ամէ :

Օ ի դու անձ անձ ասպաշխարողաց ես ,
և յիս ցոյց զբարերարութիւնս քո , որ
անարժան եմ . ամենակալ :

Կեցուցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում . և օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոց . ամենակալ :

Օ քեզ տէր օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից . և քո են փառք յաւիտեանս . ամէն :

Փառք հօր և որդւոյ : Ա՛յժմ և միշտ
և :

Ա՛ղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն տէր , թող
ինձ զմեղս իմ :

Բազում ողորմ տէր , ողորմեա ինձ :

Ա՛ստուած , քաւեա զիս զմեղաւորս 'ի
մեղաց և կեցո :

Ա՛րարիչ իմ և յոյս անձ , գթա յիս 'ի
մեղուցեալ ծառայս , և ողորմեա ինձ
բազմամեղիս :

Ա՛մէնօրհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս
անձաձին մարիամ , բարեխօսեա առ
տէր վասն իմ մեղաւորիս :

Ա՛մենայն սուրբք անյ , բարեխօսեցէք
առ հայր 'ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս :

Քրիստոս որդի անոխակալ, ընկալ
զաղաչանս մեր, զի 'ի քեզ են ապաւի-
նեալ անձինք մեր:

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ և կեն-
դանարար և պատուական խաչիւ քո տէր
պահպանեա զմեզ:

Ղաքեա տէր զհրեշտակ խաղաղու-
թեան քո, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ
անխռովս 'ի տուէ և 'ի գիշերի:

Եւ մարդասիրութեամբ քո յիշեա ըզ-
մեզ տէր. յիշեա զմեզ յորժամ գաս
արքայութեամբ քո, և ողորմեա մեզ:

ԱՂՕԹԻ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԱՆՁԻՆ
ՀԱՒԱՏԱՅԵԼՈՅ
Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

Օր արարեալ է սբ, րմն՝ Արսէսի հայոց
հաւողիչութի :

Հաւատով խոստովանիմ երկիր սա-
ղանեմ քեզ, հայր ե որդի ե սուրբ
հոգի, անեղ ե անմահ բնութիւն, ա-
րարիչ հրեշտակաց ե մարդկան ե ամե-
նայն եղելոց . ողորմեա քո արարածոց,
ե ինձ բազմամեղիս :

Հաւատով խոստովանիմ ե երկիր սա-
ղանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս, միաս-
նական սուրբ երրորդութիւն ե մի
անձութիւն, արարիչ լուսոյ ե հալածիչ
խաւարի . հալածեա՛ի հոգւոյ իմմէ ըզ-
խաւար մեղաց ե զանգիտութեան . ե
լուսաւորեա զմիտս իմ՝ ի ժամուս յայս-
միկ աղօթել քեզ՝ ի հաճոյս, ե ընդու-
նել՝ ի քէն զխնդրուածս իմ . ե ողոր-
մեա ինձ բազմամեղիս :

Հայր երկնաւոր անձ ճշմարիտ, որ ա-
ռաքեցեր զորդիդ քո սիրելի ի խնդիր

մտորեալ ոչխարին , մեղայ յերկինս և
առաջի քո . ընկալ զիս որպէս զանառակ
որդին , և զգեցօ ինձ զպատմութեանն
զառաջին՝ զոր մերկացայ մեղօք . և ո-
ղորմեա քո արարածոց և ինձ բազմա-
մեղիս :

Արդի այ անձ ճշմարիտ , որ խոնարհե-
ցար ՚ի հայրական ծոցոյ , և առեր մար-
մին ՚ի սրբոյ կուսէն մարիամայ վասն
մերոյ փրկութեան . խաչեցար և թա-
ղեցար և յարեար ՚ի մեռելոց և համ-
բարձար առ հայր . մեղայ յերկինս և
առաջի քո . յիշեա զիս որպէս զաւազակն
յորժամ գաս արքայութեամբ քով . և
ողորմեա :

Հողի այ անձ ճշմարիտ , որ իջեր ՚ի յոր-
դանան և ՚ի վերնատունն , և լուսաւո-
րեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւա-
զանին , մեղայ յերկինս և առաջի քո .
մաքրեա զիս վերստին անձային հրով քո
որպէս հրեղէն լեղուօք զառաքեալսն .
և ողորմեա :

Մնեղ բնութիւն , մեղայ քեզ մտօք ի-
մովք , հողւով և մարմնով իմով . մի՛ յի-
շեր զմեզս իմ զառաջինս վասն անուանդ
քում սրբոյ . և ողորմեա :

Տեսող անի , մեղայ քեզ խորհրդով բա-

նիւ և գործով. Չնջեա զձեռագիր յան-
ցանաց իմոց, և գրեա զանուն իմ 'ի
դպրութիւն կենաց. և ողորմեա :
Վննող դաղտնեաց, մեղայ քեզ կա-
մաւ և ահամայ, գիտութեամբ և անգի-
տութեամբ. թողութիւն շնորհեա մե-
ղաւորիս, զի 'ի ծննդենէ աւազանին
մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի
մօծութեանդ քո զգայարանօք իմովք և
ամենայն անդամովք մարմնոյս. և ո-
ղորմեա :

Վմենախնամ տէր, դիր պահապան ա-
չաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ ևս հայ-
ել յարատ, և ահանջաց իմոց ոչ ախոր-
ժել լսել զբանս չարութեան, և բերա-
նոյ իմոյ ոչ խօսել զստութիւն, և սրտի
իմոյ ոչ խորհել զչարութիւն, և ձեռաց
իմոց ոչ գործել զանիրաւութիւն, և ո-
տից իմոց ոչ գնալ 'ի ճանապարհս անօ-
րէնութեան. այլ ուղղեա զչարժումն
սոցա լինել ըստ պատուիրանաց քոց յա-
մենայնի. և ողորմեա :

Հուր կենդանի քրիստոս, զհուր սիրոյ
քո զոր արկեր յերկիր, բորբոքեա յանձն
իմ, զի այրեսցէ զաղտ հոգւոյ իմոյ,
և սրբեսցէ զխիղճ մտաց իմոց, և մաք-
րեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ, և վառեա-

ցէ զլոյս գիտութեան քո՛ր սրտի իմում .
և ողորմեա :

Իմաստութիւն հօր յիտւս , տուր ինձ
իմաստութի՛ն զբարիս խորհել և խօսել
և գործել առաջի քո յամենայն ժամ .
՛ի չար խորհրդոց՝ ի բանից և ՛ի գործոց
փրկեա զիս . և ողորմեա :

Կամեցող բարեաց տէր կամարար , մի
թողուր զիս ՛ի կամս անձին իմոյ գնալ .
այլ առաջնորդեա ինձ լինել միշտ ըստ
կամաց քոց բարեսիրաց . և ողորմեա :

Ըրբայ երկնաւոր , տուր ինձ զարքայ-
ութիւն քո , զոր խոստացար սիրելեաց
քոց . և զօրացո զսիրտ իմ ատել զմեղս ,
և սիրել զքեզ միայն , և առնել զկամս
քո . և ողորմեա :

Խնամող արարածոց , պահեա նշանաւ
խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ ՛ի պատ-
րանաց մեղաց , ՛ի փորձութեանց դի-
ւաց , և ՛ի մարդոց անիրաւաց , և յա-
մենայն վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ . և
ողորմեա :

Պահապան ամենայնի քրիստոս , աջ քո
հովանի լիցի ՛ի վերայ իմ ՛ի տուէ և ՛ի
գիշերի , ՛ի նստել ՛ի տան և ՛ի գնալ ՛ի
ճանապարհ , ՛ի ննջել և ՛ի յառնել , զի
մի՛ երբէք սասանեցայց . և ողորմեա :

Ըստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո և
լնուս զամենայն արարածս ողորմութիւն
քով, քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ.
դու հոգա և պատրաստեա զպէտս հո-
գւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմ հետէ մինչև
յաւիտեան. և ողորմեա :

Դարձուցիչ մոլորեաց, դարձո զիս ՚ի
չար սովորութեանց իմոց ՚ի բարի սովո-
րութիւն. և բւեռեա յողի իմ զսո-
կալի որ մահուն և զերկիր զեհենին
և զսէր արքայութեան, զի զղջացայց ՚ի
մեղաց, և գործեցից զարդարութիւն.
և ողորմեա :

Ղեբիւր անմահութեան, աղբերացո ՚ի
սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարուե-
որպէս պոռնկին. զի լուացից զմեղս ան-
ձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ
յաշխարհէս. և ողորմեա :

Պարգեւիչ ողորմութեան, պարգևեա
ինձ ուղղափառ հաւատով և բարի գոր-
ծով, և սուրբ մարմնոյ և արեան քո հա-
ղորդութիւն. գալ առ քեզ. և ողորմեա :
Դարերար տէր, հրեշտակի բարեց
յանձն արասցես զիս՝ քաղցրութեամբ
աւանդել զհոգի իմ, և անխռով անցու-
ցանել ընդ չարութիւն այսոցն որ են ՚ի
ներքոյ երկնից. և ողորմեա :

Սոյս ճշմարիտ քրիստոս, արժանաւորեա զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոյ 'ի կոչման աւուրն, և հանգչել յուսով բարեաց յօթեւանս արդարոց մինչև յօր մեծի գալստեան քո. և ողորմեա:

Ղատաւոր արդար, յորժամ գաս փառօք հօր դատել զկենդանիս և զմեռեալս, մի մտաներ 'ի դատաստան՝ ընդ ծառայիս քո. այլ փրկեա զիս 'ի յաւիտենական հրոյն, և լսելի արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ. և ողորմեա:

Մեհողորմ տեր, ողորմեա ամենայն հաւատացելոց 'ի քեզ, իմոց և օտարաց, ծանօթից և անծանօթից, կենդանեաց և մեռելոց. շնորհեա և թշնամեաց իմոց և ատելեաց զթողութիւն՝ որ առիս յանցանաց. և դարձո զնոսա 'ի չարեացն զոր ունին վասն իմ, զի ողորմութե քումարժանի եղիցին. և ողորմեա:

Փառաւորեալ տեր, ընկալ զաղաչանս ծառայիս քո, և կատարեա 'ի բարի ըզխնդրուածս իմ բարեխօսութե սուրբ անձաճնին և յովհաննու մկրտչին և սրբբոյն ստեփաննոսին ախաւկային և սրբբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, և

սրբոց առաքելոցն և մարգարէիցն և
մարտիրոսացն և սրբոց հայրապետաց և
ճգնաւորաց և կուսանաց և ամենայն
սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց :
Եւ քեզ փառք և երկրորդութիւն ան-
բաժանելի սուրբ երրորդութեանդ յա-
ւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

X 100 915

163/6

Handwritten signature or scribble

2412

« Ազգային գրադարան

NL0029204

000000

000000

